

מדינת ישראל

משרד הממשלה

משרד - המקלאל

① גליל - גולן
6/98 - 7/98

מחלקה - לשם מנהל

מס. חיק מקור - 1090887

שם: לשכת מנכ"ל - גליל גולן

גל - 1 / 50107

מזהה פיזי: 97.4/1 - 606

מזהה לוגי: 02-109-04-16-02

כתובת: 1090887 מס פריט: 06/02/2014

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

הודון: חוות בת יער

לכבוד

מר דני קריצמן - סג"ל משרד החקלאות

הקריה - תל-אביב

מספר: **דואר נכנס**

לשכת המנכ"ל

09-07-1998

נכנס ביום

לתיק

1. ביקרתי בחווה ונפגשתי עם סר אברהם נחמיאס, אחד הבעלים, השותף השני - איתן לכל שהה בחו"ל.

2. להלן הנושאים שהועלו בצירוף סכתבו של סר נחמיאס אברהם והמלצתי להמשך טיפול.

א. תשלום היטל לק.גל. בגין שימוש ביער כ- 1,100 ש"ח לחודש. הפגשתי את סר נחמיאס עם סר גרביץ - יו"ר הק.גל. , סר גרביץ הבטיח לסייע. לדעתי יש צורך בהמלצה (בכתב) שלך לסר גרביץ לביטול ההיטל המיוחד כ- 13,200 ש"ח לשנה.

ב. בכוונת החווה להגדיל את השטח בעוד 24 דונם בנוסף ל- 4.5 דונם הקיימים. מינהל מקרקעי ישראל ערך שומה ודרש דמי חיוון בסך - 3.1 מיליון ש"ח, הסכום מוגזם בכל קנה מידה. יש לדעתי מקום לפנות לשר התשתיות ולבקש הקטנה משמעותית. צריך גם להתחשב בתרומת החווה להשבת השטח.

ג. ארנונה לסועצה אזורית מרום הגליל, החווה משלמת ארנונה שנתית כ- 39,600 ש"ח. את האשפה הם מפנים לכד בעלות שנתית כ- 12,000 ש"ח. מסליץ לפנות ליו"ר מ.א. מרום הגליל שיפחית את סכום פינוי האשפה מעלות הארנונה השנתית.

ד. באם התכנית "גליל של פריחה" אכן תאושר ותצא לדרך, ניתן לסייע במידת מה לחוות בת יער במסגרת זו.

בברכה,

יגאל תל
מנהל המחוז

העתק: סר נחמיאס - חוות בת יער

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

טלפון: 06-6944977/8

פקס: 06-6902597

תאריך: 9/7/98

הודעת פקסימליה

מספר עמודים בדף זה

4

עבור:

לכבוד: מחוז גליל גולן

לכבוד: מחוז גליל גולן של יגאל חן בנושא חוות כרם-מר
(8) למכת של אכזה (חגאלס לחוות כרם-מר).

נש למכת לגליל גולן קבוצה.

תוצה

כבר נה

7

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, מחוז גליל גולן
קרית שמונה: טל. 06-944977, FAX 06-902597, מעבדה איזורית גמיל עליון 10200
צפת: טל. 06-970845, FAX 06-921012, ת.ד. 109 צפת 13100

Document 1

-1-

6 יולי, 1998

חוות בת-יער

מצפה עמוקה הוקם בשנת 1980 ע"י הסוכנות היהודית במסגרת תכנית המצפים. הישוב מונה כיום 50 משפחות אשר מתפרנסות ממקצועות חופשיים בצפת והסביבה.

איתן לבל בן 40 יוצא יחידת הצנחנים עבר לגור במצפה עמוקה בשנת 1984, נשוי + 4.

אברהם נחמיאס בן הגליל שירת בחיל הים נשוי + 3, ממקימי מצפה עמוקה.

בשנת 1986 הקימו איתן ואברהם את חוות בת-יער כנגד כל התחזיות הקודרות של תיירנים מקצועיים של הסוכנות ומשרד התיירות. אלה טענו שאתר תיירות מסוג זה לא יוכל להתקיים במקום מרוחק מדרך ראשית, ממקור מים או מעיר תיירות גדולה. החווה הוקמה בהון עצמי (הלוואות מבנקים) ללא עזרה משום גורם ממשלתי, למעט תקציב משקי שניתן לאיתן ואברהם מהסוכנות היהודית ע"ס \$25,000 לכל אחד. חוות בת-יער מעניקה שרותי נופש פעיל, במקום חוות סוסים ללימוד רכיבה וטיולי רכיבה, במקום מרכז לטיולי ג'יפים בגליל העליון וברמת הגולן. **מסעדת כפרית פועלת במקום בכל ימות השבוע.** כמו כן, בשנים האחרונות **פתחנו ענף ארועים מיוחדים לקבוצות וועדי עובדים משולב עם מטבח כשר.**

מרכז לפעילויות יער
חוות בת-יער, מצפה עמוקה ד.ג. מרום הגליל 13802, טל. 06-6921788, פקס. 06-6921991

נכון להיום מעסיקה חוות בת-יער 20 עובדים קבועים וכן כ - 50 עובדים זמניים ומשלמת מדי חודש כ - 130 אלף ש"ח משכורות.
 בנוסף מספקת החווה תעסוקה לאתרי תיירות נוספים מכל האזור באופן בו משלבים פעילויות עם גורמי תיירות אלה. כמו כן מספקת החווה עבודה לספקים באזור לצרכי מזון וכו'.
 בשנת 1992 התכוונו להקים כפר נופש במקום, לצורך זה נוצר קשר עם משקיע אשר משך ידו מהעסקה כאשר התקבלה הדרישה מממ"י לתשלום עבור 24 דונם שהוקצו בתב"ע, 3 מליון ומאה אלף ש"ח, דמי חיוון.
 בנוסף משלמת החווה מדי חודש 1100 ש"ח לקק"ל, כאשר עד היום לא ברור לשם מה התשלום הנ"ל? ! האם אנו משלמים לשני גורמים שונים על אותה הקרקע? (הקק"ל דרשה 5% מהמחזור).
 בנוסף משלמת החווה ארנונה 3300 ש"ח לחודש למועצה האזורית, אולם פינוי האשפה משולם על ידינו, 1000 ש"ח מדי חודש.

אנו מבינים שמשרד החקלאות בשיתוף עם משרד התיירות, עם הפנים אל שנות ה - 2000 בפיתוח החקלאות והתיירות וכן ההתיישבות בגליל על כן אנו מבקשים את עזרתכם בנושאים הבאים:

- * ביטול התשלומים לקק"ל
- * הקטנה משמעותית בנושא התשלום לממ"י
- * עזרה בתשתיות חשמל, מים, ביוב, דרך גישה
- * סגור מקובל להקמת יחידות נופש - אשר ירחיב את מקומות התעסוקה

אנו מודים לחתיחסותכם ולסיוע בחתאם,

אברהם נחמיאס

איתן לבל

מרכז לפעילויות יער

חוות בת-יער, מצפה עמוקה ד.ג. מרום הגליל 13802, טל. 06-6921788 פקס. 06-6921991

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
המנהל הכללי

9 דצמבר, 1997
י' כסלו, תשנ"ח

לכבוד
מר ברטי ברודו
מנכ"ל מנהל מקרקעי ישראל

הנדון: חוות בת- יער

מצ"ב לעיונך, מכתבו של מנהל החווה בנושא דמי החכרה לממ"י.
לפי דבריו, הם נדרשים לשלם כ- 3 מליון ש"ח דמ"ח עבור שטח החווה.
מדובר בפרוייקט תיירותי המופעל על ידי חברי מצפה עמוקה, שהוקם
במטרה לספק תעסוקה לתושבי המצפה הנמצא מצפון לצפת.
אם הנתון שנמסר לנו אכן נכון, אין ודאות שניתן יהיה להפעיל את החווה
כעסק כלכלי.
אודה לך אם תתיחס למכתב ותפרט את הנתונים ששימשו כבסיס
לעריכת שומה זאת.

בברכה

דניאל קריצ'מן
המנהל הכללי

קי (ויג)

העתק: מ. כהן (קדמון) - מנהל הרשות לתכנון

שם קובץ 3251

תאריך: 12.11.97

מל: 77, 78
מל: 79, 80

הנרדן: ח'אלת 52.5

סעדה כפרית • חוות סוסים • טיולי ג'יפים • פעילות לקבוצות • ארועים

תאריך:

אל:

מאת:

הנדון:

קצין מילואים - אלה פקדו את אף המכונים המבנה
 על שנת' אקדמיה הסבה חסיה של מנה'
 היו חיות הסבה של קידר אלו כל חגם עזינו
 אלם אלו מסוים מתכנסת לקידר באי רשם אסמא
 איוחיק של המנה ואי רשם אסמא אסמא
 המנה המנה והנה אסמא הסבה והאסמא
 אסמא ואסמא אסמא אסמא אסמא אסמא
 המנה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא
 המנה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא

אלה המנה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא
 המנה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא

המנה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא
 המנה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא
 המנה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא

המנה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא
 המנה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא

אלה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא
 המנה אסמא אסמא אסמא אסמא אסמא

כ' תמוז, תשנ"ח

"וגר זאב עם כלב" ???

הנחות יסוד:

- * ברמת הגולן קיימים כיום לפי הערכות בין 50-80 זאבים.
- * חלק מה"זאבים" הינם בני תערובת של זאב וכלב - "מזהמי הטבע".
- * ברמה"ג מסתובבות כ- 17,000 ראש בקר לבשר-אימהות.
- * עדרי הבקר רועים בכל שיטחי רמה"ג המוקצבים לרעייה.
- * בתוצאות גמילה אפקטיביים של 75-80% מכלל הפרות שהיו חשופות לפרים, ניתן להרויח מעדר הבקר.

הצעה לפיתרון:

- * מוצעת הקמת שמורת טבע-"חי בר" סגורה ומגודרת באזור סגור ברמת הגולן.
- * תוגדר כמות הזאבים (זכרים ונקבות) הנדרשים לשמור גזע זאבים.
- * "לכוד זאבים" ילכוד במהלך חצי שנה-שנה זאבים ברמה"ג בכל השיטות המקובלות, היינו: מלכודות רגל, רשת, לכידה בירי מהליקופטר.
- מכל זאב לכוד ילקחו דגימות דם ושער לבדיקה גנטית.
- זאב שימצא "נקי" היינו - "זאב טהור", יוכנס לתוך השמורה.
- זאב "מזהם"-זאב מעורב בכלב, יומת המתת חסד - דהיינו דילול.
- כל זאב המוכנס לשמורה, יחוסן נגד כלבת, תילוע ומחלות כלבים אחרות.
- ילקחו דוגמאות דם וצואה להמשך בדיקות, ביצוע מדידות כנדרש.
- לאחר כחצי שנה, תעשה הערכת מצב. במידה והיגענו לגודל האוכלוסייה הרצוי.

שאר אוכלוסית הזאבים, תילכד בהמשך, ותומת בירי בשטח.
השמורה תוכל בעתיד, להיפתח לקהל הרחב כאתר תיירות, שיתחזק ע"י
רשות שמורות הטבע, או גורם פרטי וישמש לאחזקת השמורה
ולמחקרים.

גידור השמורה יעשה בשלבים, כאשר בשלב א' מוצע לגדר כ-3,000 דונם.
בשטח השמורה תהיינה תחנות האכלה-מפיגרי בעה"ח בגולן.
קימת אפשרות שזאבי השמורה יהיו ממושדרים לצריכת תצפיות ומחקר.

אחריות ביצוע:

צוות מצומצם.
יו"ר רשות שמורות הטבע.
אנשי שטח ללכידת הזאבים.
נציג הבוקרים.
וטרינר מלווה.
איש מחקר.

מקורות כספיים:

משרד החקלאות.
משרד איכות הסביבה.
משרד התיירות.
החטיבה להתישבות.
בוקרים-מפיצויי הטריפות.
ממועצה אזורית גולן-מו"פ.
תנובה.
תורמים פרטיים.

לו"ז:

איתור שמורה מידי.

גידור שמורה מידי

התחלת לכידה - סתיו 98, ובמשך השנה.

התארגנות מעבדתית לזיהוי גנטי-מידית.

מחקרים:

ניתן יהיה לשלב איסוף נתונים במהלך הלכידות.

מחקרים יזומים יבוצעו בתוך שיטחי השמורות ע"פ החלטת הרשות.

לסיכום:

זאב וכבש כפי הנראה לא יחיו ביחד, מוצעת בזאת תוכנית בה יוכלו
תושבי הגולן, הבוקרים, והמטילים לחיות באזור תוך שימור הזאב הגולני
בסביבתו הטבעית, ללא גרימת נזק נוסף לסביבתו.

רשם: דר' דורון טיומקין-קצרין

מחקר ופיתוח רמת הגולן
 אגודה חקלאית שיתופית בע"מ
 Research and Development
 Golan Heights

טריפות זאבים בבקר וצאן

בשטחי המרעה בגולן

מוגש למנכ"ל משרד החקלאות

9 ביולי '98

הנדון: טריפות זאבים בעדרי הבקר והצאן בשטחי הגולן

הבקר והצאן בגולן רועים בשטחי מרעה פתוחים ונרחבים, על שטח המשתרע על כ- 350 אלף דונם, ונתון לטריפות של זאבים הגורמים לנזק ישיר למגדלים המוערך ב- 450 אלף ש"ח בשנה. היקף הטריפות הוא בלתי סביר בכל קנה מידה והנזק המקצועי והכלכלי מעמיד בספק את המשך כדאיות גידול עדרים במרעה בגולן. מזה מספר שנים מתמודדים המגדלים עם התופעה הקשה של הזאבים, בניסיונות של מיגון הבקר והצאן אמצעי המיגון: כלבים, גדרות חשמליות ומישדור הזאבים על מנת לאתר את מיקומם. למרות הכסף הרב שהושקע באמצעים אלה ע"י הממסד וגורמים נוספים אין רואים פחיתה במספר הטריפות. יש להמשיך ולנסות לשפר את האמצעים הקיימים ולנסות אמצעים חדשים. מצאי המזון הזמין לזאבים שמקורו בחיות הבית ובהמות במרעה הוא בלתי מוגבל, ולכן ללא טיפול נאות בוויסות אוכלוסיית הזאבים בגולן, תוך זמן קצר אנו נהיה עדים להתרבות בלתי מבוקרת ולנזקים שאין לשער את חומרתם.

מזה מספר שנים נערך מחקר מקיף על אוכלוסית הזאבים בגולן ע"י רשות שמורות הטבע והחברה להגנת הטבע. מחקר זה יימשך מספר שנים נוספות ולא ידוע מועד סיומו, לכן אינו יכול לתת תשובות למגדלים בזמן אמת. כל הפעולות של רשות שמורות הטבע למניעת הנזקים, לא נושאות פרי והתוצאה היחידה היא שכמות הזאבים בגולן הולכת וגדלה. קצה נפשם של המגדלים במימון הנזק והזנת הזאבים בגולן בהיקף הנוכחי, הן הכלכלי והן השנים הרבות שלא נמצא פתרון.

בנוק הכספי הישיר והעקיף, נושאים המגדלים.

1. כוח אדם:

מינוי אדם במשרה מלאה בעל רקע וידע מתאים בתחום בע"ח אשר יפעל בשטח כנציג המגדלים ויהיה הגורם המתאם בין כל הגופים.

א. טיפול שוטף בנזק הנגרם כתוצאה מטריפות זאבים, ללא קשר למחקר.
ב. לכידה, מישדור, מעקב.

ג. דילול זאבים בירי ממסוק על פי כושר הנשיאה של השטח - דחוף

2. המשך מימון תקציב לאמצעי מיגון:

א. כלבים - קיימים מספר גזעים מתאימים אשר תהליך האילוף שלהם ארוך.
ב. חתולים - קיימים מספר גזעים מתאימים אשר תהליך האילוף שלהם קצר.

3. בחינת הקמת פארק זאבים בגולן לצורכי מחקר ותיירות:

במסגרת מגוון האמצעים שינקטו לצמצום בעיית הטריפות בגולן ושימור הזאבים, יוקם מיזם תיירותי חינוכי ומחקרי שבו יוצגו זאבי הגולן באתר תצוגה מיוחד לקהל הרחב.

מוצע להכין תיק לבחינת הפרויקט:

א. תכנון ותאור כולל של האתר ומרכיביו.

ב. תכנון של מרכז מבקרים ותצוגה.

ג. בניית מערך התכנים של הפארק.

ד. בחינת אתרים למיקום הפארק.

שפי מור
רכז תחום בע"ח
מור"ג

תח' נסיונות
פיכמן
אבני איתן

מכשיר
לא
מכשיר

מכשיר
מכשיר

מכשיר
מכשיר

מחקר ופיתוח רמת הגולן
אגודה חקלאית שיתופית בע"מ
Research and Development
Golan Heights

30 ביוני 1998

סיכום טריפות זאבים בבקר וצאן בגולן והגליל העליון לעונת המלטות 97/98

מחש	מוות	נעלם	סה"כ
אורטל	5		5
אליעד-אורבך	2		2
אליעד - אמזלג	4	2	6
אליעד - אנקווה	4	2	6
אליעד - לוי- צאן	24		24
אלרום	3	7	10
גבעת יואב-בןצבי- צאן	7	2	9
גונן	21	2	23
גשור	5		5
יונתן	16	11	27
כנף - קנדליק - צאן	16	2	2
כפר סאלד	6	1	7
להבות הבשן	4		4
מבוא חמה	22	19	41
מסילתי - קצרין	6		6
מרום גולן	14	9	23
נאות גולן - לוי	2	2	4
נוב - נוקד - צאן	6		6
נוב - אורבך	1		1
נווה איתן	8	1	9
קשת	15	6	21
רמת מגשימים	בקר - 6 צאן - 6		12
שמיר	6	3	9
שניידר	4		4
שעל - גלעד - צאן	2		2
שעל - עלי	3	3	6
סה"כ	218	56	274

הערה:

סיכום הטריפות הנ"ל מתייחס לדיווח לקרן נזקי טבע בלבד.
יש להוסיף כ-30% טריפות לא מדווחות על ידי המגדלים, סה"כ 356 טריפות.

שפי מור
מור"ג קצרין

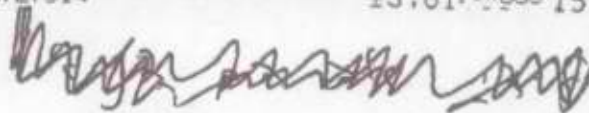
משק	תאריך	מין	גיל הנטרף	מת/פצוע	סימנים
אורטל	31/08/97	ז	חדשיים	מת	אכול מאחור
אורטל	25/10/97	נ		מתה	נמצאה פצועה- פתוח במפרק רגל שמאל העצם חשופה, חור בצד ימני א
אורטל	08/09/97	נ		מתה	נמצאה מתה
אורטל	05/03/98	ז	8 ימים	מת	ציציי ראה את הזאבים טורפים אותו. ניסו לירות ולא פגעו
אורטל	21/06/98	נ	7 חדשים	מתה	נטרפה ע"י זאבים
סה"כ אורטל:				מתים 5	
אליעד-אורבך	11/09/97	נ	3 ימים	מתה	נשיכות בצוואר, סימני חניקה.
אליעד-אורבך	11/09/97	נ	3 ימים	מתה	היתה נשוכה ומתה
סה"כ אורבך:				שתי מתות	
אליעד-אמזלג	07/09/97	נ	10 חדשים	מתה	נשאר עור ועצמות, מעט שריטות על הצוואר
אליעד-אמזלג	14/09/97	ז	3 ימים	מת	סימנים קלים על הצוואר
אליעד-אמזלג	14/09/97	נ	שבועיים	נעלמה	אמא מסי 543, מחפשת
אליעד-אמזלג	22/10/97	נ	7 חדשים	מתה	נשיכות קשות בגב ובבטן, בשר נעלם מאחור, עצמות שבורות, סימני דם
אליעד-אמזלג	17/11/97	ז	שבוע	נעלם	אמא מחפשת, עדר לא שקט
אליעד-אמזלג	15/12/97	נ	7 חדשים	מתה	נשיכות בצוואר ובירך
סה"כ אמזלג:				מתים 4, נעלמים 2	
אליעד-אנקווה	09/11/97	נ	14 חודש	מתה	אכילות קשות בעכוז, נעלם בשר
אליעד-אנקווה	09/11/97	ז	1 יום	נעלם	דיווח של אנקווה
אליעד-אנקווה	09/11/97	נ	כ-14 חדש	נעלמה	דיווח של אנקווה
אליעד-אנקווה	22/11/97	ז	חודשיים	מת	
אליעד-אנקווה	22/11/97	נ	שנה וחצי	מתה	
אליעד-אנקווה	22/11/97	נ	שנה וחצי	מתה	
סה"כ אנקווה:				מתים 4, נעלמים 2	
אליעד - לוי	12/07/97	נ	בוגרות	מתות 22	רק עור ועצמות, נטרפה לפני יומיים, 50 מ' מהטריפה הטריה.
אליעד - לוי	21/10/97	נ	4 שנים	מתה	נשיכות בצוואר ובגב אחורי, דני ראה זאב נמלט לנחל
אליעד - לוי	21/10/97	נ	4 שנים	מתה	
סה"כ לוי:				מתות 24 כבשים	
אלרום	07/08/97	ז	3 ימים	נעלם	זכר 137 ירוק
אלרום	14/08/97	נ	10 ימים	מתה	נשיכות בצוואר, שלולית דם, לב נקי מדם
אלרום	14/08/97	ז	יום	נעלם	אמא מחפשת
אלרום	20/08/97	ז	3 ימים	נעלם	אמא מחפשת (752)
אלרום	31/08/97	ז	3 שבועות	נעלם	נעלם מתוך המיכלאה
אלרום	08/09/97	ז	יום	נעלם	נראה בריא, אמא מחפשת
אלרום	16/09/97	ז	יום	נעלם	פרה 48/96, אחרי המלטה
אלרום	31/10/97	נ	9 ימים	פצועה	נשיכה קשה בגב, משותקת
אלרום	31/10/97	נ		מת	אין סימנים ברורים על העל, רק עור ופצמות, נמצאה צואת זאב לידו ו
אלרום	16/02/98	נ	3 ימים	נעלמה	אמא מחפשת
סה"כ אלרום:				מתים 3, נעלמים 7	
נבעת יואב-בן-צבי	21/10/97	נ	שנה וחצי הרה	מתה	שלד, עצמות מרוסקות, סימני דם וגרירה
נבעת יואב-בן-צבי	21/10/97	נ	שנה וחצי הרה	נעלמה	
נבעת יואב-בן-צבי	01/11/97	נ		נעלמה	
נבעת יואב-בן-צבי	05/11/97	נ	שנתיים הרה	מתה	אכילות קשות עם חוסר בשר בבטן ובעכוז, סימני גרירה ושיניים, עקב
נבעת יואב-בן-צבי	07/11/97	נ	4 שנים, הרה	מתה	אכילות קשות עם חוסר בשר בבטן ובעכוז, סימני גרירה ושיניים, עקב
נבעת יואב-בן-צבי	07/11/97	נ	3 שנים	מתה	אכילות קשות עם חוסר בשר בבטן ובעכוז, סימני גרירה ושיניים, עקב
נבעת יואב-בן-צבי	07/11/97	נ		מתה	במקום שנעלמה הקודמת, נטרפה לפני שבוע
נבעת יואב-בן-צבי	29/03/98	נ	שנה	מתה	נשיכות וסימני שיניים בצוואר, אכילות בבטן, רווח גדול בין הניבים
נבעת יואב-בן-צבי	29/03/98	נ	שנה	מתה	נשיכות וסימני שיניים בצוואר, אכילות בבטן, רווח גדול בין הניבים
סה"כ בן-צבי:				מתות 7, נעלמות 2- כבשים	
גונן	17/07/97			נעלם	נעלם לאחר המלטה
גונן	25/07/97			מת	טריפה לאחר המלטה
גונן	27/07/97	ז		מת	טריפה של עלל תאומים
גונן	06/08/97	ז	10 ימים	מת	זאבים- ע"י יונתן
גונן	06/08/97	ז	יום	מת	זאבים- ע"י יונתן. העל הלך
גונן	06/08/97	ז	יום	מת	לא מסומן.
גונן	22/08/97	ז	12 יום	מת	פתוח לגמרי וריק. נשאר ראש. נשיכות בצוואר.
גונן	28/08/97	נ	מסי ימים	מת	נמצא רק ראש, נעלמה יומיים לפני כן
גונן	08/09/97	ז		מת	פצוע קשה, מת לאחר יומיים בטיפול

גונן	12/09/97	שבוע +	מתים 3	פצועים כנ"ל מתו אחרי כמה ימים
גונן	13/09/97		נעלם	
גונן	14/09/97	יום	מת	לא מסומן- זאבים ע"י יונתן
גונן	17/09/97		מת	נפצע ומת לאחר מכן במיכלאה
גונן	19/09/97		מת	לא דווח
גונן	12/10/97	יום	מת	נשיכות בפנים ובצוואר, שאר הגוף אכול
גונן	12/10/97	שבוע	מת	נשיכה שהתחילה מהירך, נשיכות בפנים ובצוואר, אכול לגמרי
גונן	17/10/97	3 חדשים	מת	זאב, ע"י יונתן
גונן	30/10/97	שבוע	מת	נמצאה רק רגל
גונן	30/10/97	חדשיים	מת	
גונן	11/02/98	3 חדשים	מתה	פתיחה באזור הבטן, נשיכות בצוואר, בעורף, סימני מאבק
גונן	24/04/98	חודש וחצי	מת	
סה"כ גונן:			מתים 21, נעלמים 2	
גשור	07/08/97	3 שבועות	מת	שריטות בצוואר.
גשור	29/09/97	3 שבועות	מתה	נשוכה בבטן ובגב אחורי. עצמות שבורות.
גשור	09/10/97	שבוע	מתה	נשיכות בצוואר ובעכוז.
גשור	26/10/97	חדשיים	מת	נשיכות ברגל אחורית, אכילות בבטן
גשור	29/10/97	שבועיים	מת	נשיכות במפרקת בבטן וברגליים, עצמות ממוצחות
סה"כ גשור:			מתים 5	
יונתן	13/07/97	1 + 1	מת, 1 נעלם	מירווחי שיניים גדולים
יונתן	20/07/97	21	נעלמו 2	
יונתן	11/08/97	שבוע	מתה למחרת	נשיכות בצוואר ובצלעות. מרווח ניבים גדול
יונתן	14/08/97	3 ימים	מת	נמצאו רגליים בלבד.
יונתן	19/08/97	יומיים	מת	גמור לגמרי, נטרף במיכלאה ונערר החוצה
יונתן	19/08/97	5 ימים	מת	נמצאו לסתות ומספר, אם מחפשת נשוכה באף
יונתן	19/08/97	7 ימים	נעלמה	אמא מחפשת.
יונתן	19/08/97	3 ימים	מתה	לב נקי מדם, סימני שיניים על הצוואר
יונתן	20/08/97	10 ימים	מת	אין שרידים, אזור בקוטר של כ- 5 מ' מרווח בדם, אמא במקום, מסרבת
יונתן	22/08/97	6 ימים	מתה	ראש ועמוד שדרה, נראה טרי. האם השתוללה וחטיפשה, אח"כ הלכה
יונתן	26/08/97	כמה שעות	מת	נשיכות בצוואר, ירך, עכוז
יונתן	28/08/97		מת	נשיכות בצוואר, גב ירך.
יונתן	17/09/97	3 ימים	נעלמה	
יונתן	18/09/97	26 ימים	מת	אכול לגמרי, בצוואר סימני שריטות
יונתן	19/09/97	שבועיים	מת	נשאר רק ראש ורגל. סימני דם באזור, אם לא ליד
יונתן	21/09/97	שבוע	נעלמה	אמא מחפשת, אמא טובה.
יונתן	26/09/97	חודש	נעלם	
יונתן	29/09/97	שבוע	נעלם	
יונתן	29/09/97	5 ימים	נעלם	
יונתן	29/09/97	3 ימים	נעלם	
יונתן	07/11/97	11 יום	מתה	נשאר רק ראש שלם לגמרי, עמוד שדרה ועכוז. צלעות שבורות מעמוד ה
יונתן	02/11/97	16 יום	נעלם	אמא מחפשת
יונתן	23/06/98	יומיים	מת	מירווחי שיניים גדולים, כתם דם גדול באזור- זאבים
יונתן	29/06/98	3.5 חדשים	מתה	נמצאה חיה ומתה בדרך למיכלאה, סימני זאבים
יונתן	22/06/98	יומיים	מת	סימנים בצוואר- שריטות ונשיכות, זאבים
סה"כ יונתן:			מתים 16, נעלמים 11	
כנף- קנדליק	26/07/97	נ	מתה	נשיכות בצוואר ובבטן, סימני זאבים
כנף- קנדליק	20/08/97	2 נ	מתות 2	נשיכות בצוואר ובבטן, ננשכו ב- 18.8 ומתו ב- 20.8.
כנף- קנדליק	27/08/97	נ	מתה, 1 פצועה	נשיכות בצוואר ובבטן
כנף- קנדליק	19/09/97	נ	מתה	
כנף- קנדליק	19/09/97	נ	מתה	
כנף- קנדליק	19/09/97	נ	מתה	
כנף- קנדליק	19/09/97	נ	מתה	
כנף- קנדליק	19/09/97	נ	מתה	
כנף- קנדליק	27/09/97	נ	מתה	נשיכות וסימנים בצוואר ומתחתיו
כנף- קנדליק	07/11/97	נ	מתה	נשיכות בצוואר אכילות בחלק הקדמי
כנף- קנדליק	10/12/97	נ	מתה	אכולה או טרופה, נמצא שלד, ראש, רגליים וצמר
כנף- קנדליק	10/12/97	נ	נעלמה	נעלסה לפי דיווח המגדל
כנף- קנדליק	05/02/98	נ	מתה	נשוכה ואכולה בצוואר ובבטן
כנף- קנדליק	05/02/98	נ	מתה	נשוכה ואכולה בצוואר ובבטן
כנף- קנדליק	05/02/98	נ	נעלמה	הייתה עם שתי האחרות ונעלמה, כנראה נטרפה
כנף- קנדליק	31/03/98	נ	מתה	נשיכות בצוואר

כנף- קנדליק	22/05/98	נ	שנתיים	מתה	נשיכות בצוואר ואכילות בבטן
כנף- קנדליק	22/05/98	נ	בוגרת	מתה	שלד ועור, נמצאה ליד הכבשה הראשונה
סה"כ כנף:				מתות 16, נעלמות 2 - כבשים	
כפר סאלד	01/08/97	ז	חדשיים	מת	המת נבדק ע"י יונתן- זאבים
כפר סאלד	06/08/97	ז	3 ימים	מת, 1 נעלם	נשיכה בעכוז, מת אחרי כמה שעות
כפר סאלד	17/09/97	ז	שבוע	מתה	נשיכות בבטן ובעכוז.
כפר סאלד	19/09/97	נ	3 ימים	מת	נשיכה גדולה באף.
כפר סאלד	22/09/97	ז	שבוע	מת	שרידים מעטים (שלד), סימני זאבים
כפר סאלד	29/09/97	ז	מתים 6, נעלם 1		
סה"כ כפר-סאלד:					
להבות הבשן	28/07/97	ז	4 חדשים	מת	חור גדול באזור האשכים, אשכים אינם, קרע גדול בעור לכוון הטבור, נשאר רק ראש וזנב, שלדים עם צלעות שבורות עד הבסיס
להבות הבשן	07/09/97	נ	שבוע	מתה	נשאר רק ראש וזנב, שלדים עם צלעות שבורות עד הבסיס
להבות הבשן	07/09/97	נ	3 שבועות	מתה	נשאר רק ראש וזנב, שלדים עם צלעות שבורות עד הבסיס
להבות הבשן	12/09/97	נ	3 ימים	מתה	עור ועצמות. יונתן ראה, נשיכה גדולה בעכוז
סה"כ להבות הבשן:				מתים 4	
מבוא חמה	25/06/97	ז	3 שבועות	נעלם	נשיכות בעכוז, שריטות בצוואר, נשיכות באוזן
מבוא חמה	29/06/97	ז	3 ימים	נעלם	
מבוא חמה	02/07/97	ז	חודש	נעלם	
מבוא חמה	08/07/97	נ	3 ימים	מת	
מבוא חמה	09/07/97	ז	יומיים	מת	
מבוא חמה	10/07/97	ז	יום	נעלם	
מבוא חמה	13/07/97	ז	יום	מת	
מבוא חמה	21/07/97	ז	יום	מת	ביס בעכוז
מבוא חמה	21/07/97	ז	שבועיים	נעלם	
מבוא חמה	21/07/97	ז	חודש וחצי	נעלם	
מבוא חמה	23/07/97	ז	יומיים	מת	חור עמוק בגב
מבוא חמה	26/07/97	נ	חודשיים	נעלם	
מבוא חמה	27/07/97	נ	4 ימים	מת	נשיכות בגב ובצוואר, זאבים
מבוא חמה	27/07/97	ז	שבוע	מת	
מבוא חמה	27/07/97	ז	שבוע	נעלם	
מבוא חמה	29/07/97	ז	חודשיים	נעלם	
מבוא חמה	11/08/97	ז	יומיים	נעלם	
מבוא חמה	07/09/97	ז	נעלם	נעלם	עגל נעלם, אמא מחפשת
מבוא חמה	22/09/97	נ	שבועיים	נעלמה	אמא מחפשת
מבוא חמה	16/10/97	נ	מתה	מתה	נשיכות בעכוז ובגב אחורי, חור גדול, סימני שיניים
מבוא חמה	08/12/97	ז	5 חדשים	מת	סייח- סימני ניבים בצוואר+שטפי דם. מעיים בחוץ.
מבוא חמה	12/12/97	נ	10 ימים	מתה	קילוף גדול בעכוז. ביס קטן בגב אחורי, בקילוף רואים חור אחד
מבוא חמה	29/12/97	נ	3 ימים	נעלמה	אמא מחפשת
מבוא חמה	09/01/98	נ	14 חדשים	מתה	סימני נשיכה על הצוואר, נשאר רק עור ועצמות
מבוא חמה	13/01/98	נ	שבוע	מתה	נשיכה גדולה בגב, טיומקין פתח וראה שבר בעמוד השדרה- טריפה
מבוא חמה	20/01/98	ז	כחודש	נעלם	
מבוא חמה	26/01/98	נ	3 שבועות	מתה	אמא מחפשת ופצועה בפנים. העגלה נמצאה מאוחר יותר, שלד + ראש
מבוא חמה	11/03/98	ז	12 יום	מת	סייח- נשיכות גדולות בצוואר
מבוא חמה	16/03/98	ז	12 יום	מת	סייח- נשיכות בצוואר, מירווח ניבים גדול, קנה מנוקב
מבוא חמה	16/03/98	ז	שבועיים	נעלם	אמא מחפשת
מבוא חמה	10/05/98	ז	שבוע	מת	סימני ניבים ושריטות באזור עכוז וגב, רגל קדמית.
מבוא חמה	03/06/98	נ	שבועיים	נעלם	פרה מס' 85/516 מחפשת
מבוא חמה	05/06/98	ז	חודש	מת	סימני חניקה בצוואר, נשיכות בגב ובעכוז
מבוא חמה	09/06/98	נ	חודשיים	מתה	שריטות בצוואר, העור הפוך מנשרים, זאבים- ע"י דרור
מבוא חמה	09/06/98	נ	4 ימים	נעלם	פרה 92/552 מחפשת כבר יומיים, העטין נפוח
מבוא חמה	10/06/98	ז	4 ימים	מת	נשיכה בצד בגב, המעיים בחוץ. נפצע ומת מאוחר יותר
מבוא חמה	21/06/98	ז	מספר ימים	נעלם	
מבוא חמה	21/06/98	נ	חודשיים	מתה	טריפת זאבים, אושר ע"י וטרינר
מבוא חמה	22/06/98	נ		מתה	נשיכות צוואר, אין חלקים פנימיים, נראה טריפה
מבוא חמה	22/06/98	ז	3 ימים	נעלם	אמא מחפשת
מבוא חמה	27/06/98	נ	חצי שנה	מתה	סימני דם מסביב, שריטות בצוואר, בעכוז ובאזור העטין
סה"כ מבוא חמה:				מתים 22, נעלמים 19	
מסילתי	16/06/97	נ	מבכירה	מבכירה מתה	
מסילתי	24/08/97	נ	עגלות גידול	מתות 3	נשיכות בצוואר
מסילתי	14/10/97	נ	3 שנים	מתה	נשיכות בצוואר, בבטן ובגב

מסילתי	22/05/98	ז	5 חדשים	מת	נשך בגב ובאשכים ומת למחרת
סה"כ מסילתי :				מתים 6	
מרום גולן	10/07/97	ז	שבוע	מת	ריק מדם.
מרום גולן	24/07/97	ז	מס' ימים	נעלם 3	
מרום גולן	09/08/97	ז	5 חדשים	מת	נטרף ע"י 3 זאבים שנצפו, 1 גורתה
מרום גולן	17/08/97	ז	חדשיים	מת	נשיכות בצוואר, שלולית דם וגרירה
מרום גולן	18/08/97	ג	11 יום	נעלמה	אמא מחפשת
מרום גולן	19/08/97	ג	5 שבועות	מתה	סימני זאבים, נשיכות בצוואר, מירווח ניבים גדול, נעיצה עמוקה, שטף
מרום גולן	05/09/97	ג		מתה	מעט שריטות בצוואר, אכולה לגמרי
מרום גולן	07/09/97	ג		מת	שריטות על הצוואר
מרום גולן	07/09/97	ג	9 שבועות	מתה	נשיכות בצוואר- חנק ונקבים עמוקים של ניבים בצד הגוף (מותן)
מרום גולן	17/09/97	ז	61 יום	מת	סימני חניקה בצוואר, כל העל אכול
מרום גולן	24/09/97	ז	חדשיים וחצי	מת	שריטות בצוואר, חניקה, אכול בצלעות, כל התוכן אכול, שריטות מעט
מרום גולן	01/10/97	ג	3 שבועות	נעלמה	נשיכה מלפני כמה ימים. נשארה בשטח ונעלמה באותו יום.
מרום גולן	12/10/97	ז	3 שבועות	מת	נשך בצוואר, סימני חניקה, נשיכות בגב, אכול לגמרי
מרום גולן	06/11/97	ז	15 יום	מת	נפצע בסוף אוקטובר, דרור ראה, מת מזיהום ב- 6/11
מרום גולן	19/11/97	ג	חודש	מתה	עור ועצמות. סימני נשיכה על הצוואר, קצת שטפי דם על העור באזור
מרום גולן	23/11/97	ז	חדשיים וחצי	מת	עור ועצמות, מעט סימני חניקה בצוואר, מעט דם על הרגל
מרום גולן	26/11/97	ג	חודש	מתה	נשיכות בעכוז ובירכיים. בצד שמאל נעלם הרבה מאד בשר
מרום גולן	15/06/98	ז	מס' ימים	נעלם	נעלם מתוך מיכלאה בה היה עם האם. סימנים על המיכלאה
מרום גולן	24/06/98	ז	9 ימים	נעלם	נראה ב- 17.6 מי ומאז לא נראה יותר, אמא מחפשת
מרום גולן	24/06/98	ז	מס' ימים	נעלם	אמא מחפשת
מרום גולן	26/06/98	ג	מס' ימים	נעלמה	אמא מחפשת
סה"כ מרום גולן :				מתים 14, נעלמים 9	
נאות גולן- לוי	03/12/97	ז		נעלם	נמצא בסיור בוקר על ידי המגדל ולא נמצא אחרי הצהריים
נאות גולן- לוי	03/12/97	ז	שבוע	מת	סימני שיניים בגב, אכילות בגב ובבטן
נאות גולן- לוי	29/01/98	ג	יומיים	נעלמה	אתמול נשכה, היום בבוקר נעלמה
נאות גולן- לוי	30/01/98	ז	יומיים	מת	נשיכות קשות בגב ובאזור הבושת
סה"כ נאות גולן- לוי :				מתים 2, נעלמים 2	
נוב - נוקד	05/10/97	ג	בוגרות	מתות 6	נשיכות בצוואר ואכילות בבטן
סה"כ נוקד :				מתות 6 - כבשים	
נוב-אורבך	18/08/97	ג	5 חדשים	מתה	עלה גמולה, גדולה (130 ק"ג), לפנות בוקר
נוב-אורבך	13/10/97	ג	3 שבועות	פצועה	נשיכה קשה בגב אחורי. כנראה לפני יומיים. רימות
סה"כ אורבך :				מתה אחת	
נוה איתן	15/08/97	ז	6 ימים	מת	ביסים רבים בעכוז, שריטות באף, מת למחרת
נוה איתן	07/09/97	ז	שבועיים	מת	נשאר רק עור ועצמות, נשיכות בצוואר ושטפי דם
נוה איתן	10/09/97	ג	חודש	מתה	נשארו רק ראש, רגליים ושולד, נשיכות בצוואר, סימני ניבים בעכוז
נוה איתן	15/09/97	ג	3 שבועות	מתה	ביס עמוק מאד באחוריים ושריטות בצוואר
נוה איתן	15/09/97	ג	3 שבועות	נעלמה	היתה פצועה וחזרה לשטח
נוה איתן	24/09/97	ז	כחודש	מת	עור הפוך ועצמות. שריטות על הצוואר
נוה איתן	06/10/97	ז		מת	סימני חניקה, כל התוכן אכול.
נוה איתן	08/10/97	ז	שבוע	מת	שני חורים בגב, מיפתח רחב. מת כנראה כתוצאה ממורסה בגב.
נוה איתן	29/12/97	ז	3 ימים	מת	נשיכות בצוואר. ירך פתוחה, אכילה מאחור וגם באף
סה"כ נוה איתן :				מתים 8, נעלם 1	
קשת	07/07/97	ז	יום וחצי	מת	פצעים ושריטות בגב, עכוז, טבור ופגים
קשת	09/07/97	ז	כמה ימים	נעלם 2	
קשת	16/07/97	ג	יום	מת	נשיכות בעכוז, צוואר וגב
קשת	27/07/97	ז	4 ימים	נעלם	סימני גרירה ברורים
קשת	20/08/97	ז	5 שבועות	מת	נמצא חי. חורים גדולים בגב, צד חיפזני של ירך, צד הכתף, שריטות ונש
קשת	31/08/97	ז	חדשיים	מת	נמצא רק ראש, שריטות בצוואר, על העור
קשת	03/09/97	ז	7 ימים	מת	שרידים- שלד וראש. שריטות בצוואר
קשת	03/09/97	ז	3 שבועות	נעלם	נעלם מתוך המיכלאה, שם היה עם האמא
קשת	03/09/97	ג	שבועיים	נעלמה	היתה בטיפול עם האמא.
קשת	05/09/97	ז		מת	נשיכות בעכוז, זאבים על הפגר
קשת	06/09/97	ז	חדשיים וחצי	מתים 2	נמצאו מתים באזור המשקי, ליד הכניסה למושב
קשת	30/09/97	ז	שבועיים	מת	נשארו רק רגליים וסימני דם במרחק כ- 20 מ' מהשיירים.
קשת	05/10/97	ג	12 יום	נעלמה	אמא מחפשת
קשת	16/10/97	ג		מתה	נמצאה נוססת, נשיכות בצידי הגוף ובין הרגליים
קשת	22/10/97	ג	חודשיים	מתה	נשיכות עמוקות בבטן ובגב, נעלם בשר בעכוז, עצמות שבורות, נשיכות
קשת	16/12/97	ז	3 חדשים	מת	אכול לגמרי, עור הפוך ואזנים אכילות, גם תנים התעסקו עם הפגר

קשת	11/01/98	1	4.5 חדשים	מת	סימנים בצוואר, מאבק, המון עקבות זאבים, דם מרוח
קשת	11/01/98	1	3.5 חדשים	מת	סימנים בצוואר, מאבק, המון עקבות זאבים, דם מרוח
קשת	14/06/98	3	כחודשיים	מתה	שריטות בצוואר ומעכו, נשרים גמרו אותה
סה"כ קשת: מתים 15, נעלמים 6					
רמת מגשימים	01/06/97		צעירות	מתות 6	כבשים
רמת מגשימים	08/07/97	1	חודש	מת	נשך בבב, מת במיכלאה
רמת מגשימים	17/08/97	1	יומיים	מת	שלד, אמא מחפשת
רמת מגשימים	19/08/97	1	יומיים	מת	שלד
רמת מגשימים	29/09/97	1	3 שבועות	מת	העל נגרר ונתפש בחוטי החשמל. נמצא רק שלד ורגליים
רמת מגשימים	26/10/97	3	שבועיים	מתה	נשיכות בבטן ובבב, עצמות מפוצחות
רמת מגשימים	30/10/97	1	יום	מת	ננשך לפני כחודש, לשון ופה אכולים, מת במיכלאה
סה"כ רמת מגשימים: מתות 6- כבשים, בקר- מתים 6					
שמיר	25/07/97			נעלם	נעלם באבוקדו, נראה זאב בשטח
שמיר	02/08/97			מת	טריפה מעל ציר הנפט - זאב, ע"י יונתן
שמיר	13/08/97			נעלם	נעלם, זאב נראה בשטח.
שמיר	26/08/97	1		מת	
שמיר	03/09/97		מס' ימים	נעלם	
שמיר	18/09/97	1	3 ימים	מת	עור ועצמות עם סימני נשיכה של זאבים
שמיר	24/10/97	1	3 ימים	מת	נשך בבטן ובירך
שמיר	07/12/97	1	14 יום	מת	
שמיר	21/12/97	1	14 יום	מת	
סה"כ שמיר: מתים 6, נעלמים 3					
שניידר	22/07/97	3	7 חדשים	מתה	נשיכות בעורף ומעכו
שניידר	22/07/97	1	יום	מת	יפתח ראה שני זאבים על הפגר, סימנים על הצוואר
שניידר	12/09/97	3	40 יום	מתה	אכול בכל הצד, חלק מהצלעות שבורות עד הבסיס, שטפי דם בירך ובצו
שניידר	15/09/97	1	5 ימים	מת	
סה"כ שניידר: מתים 4					
שעל- גלעד	16/07/97	3	בוגרות	מתות 2	נשיכות בצוואר. אחת ננשכה בכתף.
שעל- גלעד	16/07/97	3		פצועות 6	
סה"כ שעל- גלעד: מתות 2 - כבשים					
שעל- עלי	23/07/97	1	יום	מת	פצוע קשה מאד, מרווח ניבים של זאב
שעל- עלי	23/07/97	1	יומיים	מת	נמצאו רק עצמות
שעל- עלי	28/07/97	1		נעלם	
שעל- עלי	14/09/97	1	יום	נעלם	פרה מחפשת
שעל- עלי	23/10/97	1	יום	מת	דיווח של משעלי. דרור ראה דם בשטח ושרידי לסת ועצמות
שעל- עלי	23/10/97	1	מס' ימים	נעלם	משעלי ראה פרה מס' 2 מחפשת
סה"כ שעל- עלי: מתים 3, נעלמים 3					

102476
A070732

תוכנית: יומן כלכלה - צבע

תאריך: הכסף

07.07.98

שעה: 16:05

דשת: דשת ב

כותרת: אפשר לצמצם בשליש מספר עובדים זרים
בחקלאות

ענת דוידוב:

מזכיר תנועת המושבים ח"כ שלום שמחון מהעבודה, טוען כי אפשר לצמצם בשליש את מספרם של העובדים הזרים בחקלאות. לדבריו, כבר היום יש 2,000 עובדים מיותרים בענף ההדרים. שמעון וילנאי מספר. שמעון וילנאי:

מזכיר תנועת המושבים ח"כ שלום שמחון מגלה היום, כי חלוקת העובדים הזרים בחקלאות נעשית על פי שיקולים פוליטיים. זה גורם לחוסר יעילות ולהתפתחות תופעה שלילית של סחר בעובדים זרים. לדעת שמחון, ניתן בתכנון נכון בפריסת העובדים על פי צרכים אמיתיים לצמצם בשליש את מספר העובדים הזרים בחקלאות בישראל. ח"כ שמחון אמר את הדברים בהרצאה בפני חברי המועדון הבכיר לכלכלה ולחקלאות של המרכז הישראלי לניהול, ובנושא הזה הוא אומר ל"קול

ישראל."

ח"כ שלום שמחון;

אני חושב שהעניין של הסחר בעובדים הזרים הוא אחד הדברים שהכי מדאיגים אותי כרגע בענף החקלאות. החלוקה היא בלתי מאוזנת, היא נובעת משיקולים לא ענייניים. נכון לרגע זה הגיעו ארצה כ-1,000 סינים שלא דרך המערכת המרכזית המפקחת והמחלקת של הממסד החקלאי, אף אחד מאיתנו לא יודע איפה נמצאים ה-1,000 פועלים האלו, אולי בשירות התעסוקה ובמשרד החקלאות מיהו יודע, אני לא יודע. אני יודע איפה נמצאים 17,000 פועלים אחרים, אבל ה-1,000 האלו אני לא יודע. אני סבור שבחלוקה נכונה ומאוזנת יותר, היה אפשר לצמצם את מספר הפועלים הזרים בארץ בתנאי והשיקולים היו שיקולים מקצועיים נטו. שמעון וילנאי:

ושר החקלאות לשעבר, יעקב צור, יו"ר המועדון ציין כי תופעת העובדים הזרים היא טבעית למדינות ברמת תוצר לאומי של 20,000 דולר לנפש בשנה ויש להשלים עם כך. אבטחת שכר ותנאים הוגנים לעובדים היא הדרך להתמודד עם התופעה ורק מי שיוכל לשלם יעסיק עובד זר.

@1@

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 9 ליוני 1998

מספר:

דואר נכנס
לשכת המנכ"ל
14-07-1998
נכנס ביום
לתיק 16540

לכבוד

מר יגאל גלזשטיין

רכז חקלאי

מועצה אזורית מרום הגליל

הנדון: מחירי סטרנר

סימוכין: מכתבך מיום- 1.7.98

1. אכן מחירי הסטרנר גבוהים וקיים חשש שהחקלאים נפגעי מחלת החירכון, מנעו מטיפולים בשל כך.

נושא זה הועלה לדיון עם מנכ"ל משרד החקלאות, סוכס שבמסגרת תקציב מחקר מיוחד לשנתיים הקרובות יבחנו חומרי הדברה חלופיים, יעילים וזולים ו/או לחלופין, יבוא עצמי של חומרי הדברה.

2. נא להיות בקשר עם מר עמוס הרפז, המרכז את הנושא מטעם מו"פ צפון והמשרד.

בבדחה,

יגאל חן
מנהל המחוז

העתקים:

מנכ"ל משרד החקלאות	-	מר דני קריצ'מן
יו"ר מ.א. מרום הגליל	-	מר אהרון מעתוק
סמנכ"ל מועצת הפירות	-	מר משה זרחי
מזכיר ארגון מגדלי פירות	-	מר עמי אוליאל
מו"פ צפון	-	מר עמוס הרפז
במועצות אזוריות	-	רכזים חקלאיים
כאן	-	מר יוסי הררי

101

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
המנהל הכללי

8 יולי, 1998
י"ד תמוז, תשנ"ח

לכבוד
אלי אליהו
רכז ועדה חקלאית
מועצה אזורית
מעלה יוסף

הנדון: תכנון מרעה בגליל
מכתבך מיום ה- 21/6/98

עקב הקיצוצים התקציביים להם נדרש משרד החקלאות בשנה האחרונה אין
באפשרותנו לאשר שעות נוספות וק"מ ללא מגבלה.

יחד עם זאת אנו פועלים אצל מקבלי השירות על מנת שאלו ישתתפו באחזקת
מתכנני המרעה בארץ, גם אם בשוליים.

אנא צור קשר עם מוכה ויץ לתאום השתתפותכם בעלות השולית של אחזקת מיכאל
לוריא.

בברכה

דניאל קריצ'מן
המנהל הכללי

דני

העתק: רחל פנצר - סמנכ"לית למינהל
יעקב בוחבוט - סגן ראש המועצה
יגאל חן - מנהל מחוז גליל גולן
מוכה ויץ - שימור קרקע

שם קובץ 3749

מעלה יוסף

מועצה אזורית

לחץ!
נא גולל פתח
בשם ארצות 83

עצה
ל"א

כ"ז בסיון תשנ"ח
21 ביוני 1998

לכבוד
מר דני קריצמן
מנכ"ל משרד החקלאות
תל אביב

אדון נכבד,

הנדון: תכנון המרעה בגליל

מיכאל לוריא מתכנן המרעה ברשויות המרעה של הגליל והגולן (מחוזות גליל גולן וגליל מערבי) נותר לבדו באזור לאחר פרישתו של מר יורם גרזון לפני כשנה.

אזור זה כולל כ- 70% מההיקף הארצי של הענף ולכן הוחלט להעביר את מחוז גליל מערבי למתכנן המרעה של מחוז המעמקים.

בסוף שנת 1997 דובר על תוספת של 17,000 ק"מ ו- 25 שעות נוספות לשנת 1998 (מעבר למכסה שהיתה לו בשנת 1997 18,000 ק"מ ו- 25 שעות נוספות) בפועל אושרה לו תוספת של 15 שעות נוספות ו- 4,000 ק"מ בלבד.

יש לציין שמדובר בהשוואת המאמצים לאלו שעמדו לרשות יורם גרזון.

אני מבקש את עזרתך בפתרון הבעיה.

אנו מודים לך על הגדלת סיוע משרד החקלאות בשנת 1998 לענף זה.

בכבוד רב

אלי אליהו
רכז ועדה חקלאית

העתק:

מר יעקב בוחבוט - סגן ראש המועצה
מר יגאל חן - מנהל מחוז גליל גולן
מר מוכה ויץ - משרד החקלאות תל אביב

מושביו:

אבן-מנחם

אלקוש

גורן

זרעית

זוסן

יערה

לפידות

מעונה

נסועה

עבדון

עין-יעקב

פקיעין

צוראל

שחרה

שתולה

מצפים:

אבידים

גיתה

גרנות הגליל

הילה

מנות

מחת

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 31 באוגוסט 1997
מס' _____

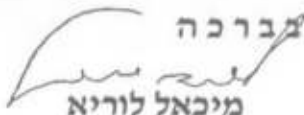
לכבוד
מר יגאל חן
מנהל המחוז

אדון נכבד,

הנדון: התארגנות לקראת עזיבת יורם גרזון

כידוע לך, מר יורם גרזון עוזב בעוד חודש ימים את העבודה באזור הגליל והגולן,
כך שיטול עלי עול נוסף בהקף גדול (מדובר ביותר ממחצית ההקף הארצי של הענף).
לאורך ההתמודדות עם המצב החדש אודקק לאמצעים נוספים והם:

- א. רכב ממשלתי או לפחות 3000 ק"מ לחודש כפי שקבל יורם גרזון
בארבע השנים האחרונות.
- ב. שעות נוספות בהקף של 60 שעות לחודש.
- ג. טלפון סלולרי כולל מכסת שיחות מספקת.

מברכה

מיכאל לוריא
מתכנן מרעה
ורפרנט

העתק: מוכה ויץ

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 6 בנובמבר 1997
 מס' _____

לכבוד
 מר חיים דיין
מנכ"ל אמב"ל

אדון נכבד,

הגדון: תכנון מרעה באזור הצפון

בעקבות פרישתו של מר יורם גרזון ביום 30.09.97 נותרתי כמתכנן מרעה יחיד בשני המחוזות הצפוניים של משרד החקלאות (מחוז גליל גולן ומחוז גליל מערבי)

1. הקף העבודה באזור זה הוא כ - 60% מהפעילות הארצית של רשות המרעה.
 ממדי הענף באזור מוצגים בטבלה הבאה:

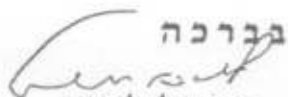
<u>סה"כ</u>	<u>כפרי מעוטים</u>	<u>קבוצים ומושבים</u>	
1,100,000	300,000	800,000	שטח מרעה (דונם)
130	50	80	מס' ישובים
1,200	1,000	200	מס' מגדלים
37,000	7,000	30,000	ראשי בקר
33,000	23,000	10,000	ראשי צאן

2. האמצעים העומדים לרשותי הם: 15,000 ק"מ לשנה, 25 שעות נוספות בחודש.

3. האמצעים הדרושים לבצוע העבודה לפי הערכתי הם: 30,000 - 35,000 ק"מ לשנה,
 50 - 60 שעות נוספות בחודש, וטלפון סלולרי.

4. דרושה תוספת של 10,000 ק"מ להשלמת העבודה בשנת 1997 (עד סוף אוקטובר נסעתי 21,000 ק"מ).

5. במידה ולא תהיה תוספת באמצעים, לצערי, לא אוכל לבצע את כל מטלות התפקיד בצורה הראוייה.

בברכה

מיכאל לוריא
מתכנן מרעה
ורפרנט

העתקים:

ד"ר אבינועם גולומב - עכו
מר יגאל חן - מנהל המחוז
מר יוסי הררי - ס/מנהל המחוז
מר מוכה וייץ - רשות מרעה
מר אורי דורמן - מו"פ צפון
מר שפי מור - מור"ג
מר אלי אליהו - מעלה יוסף
מר יגאל גלדשטיין - מרום הגליל

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 19 לנובמבר 1997
מספר: _____

לכבוד
גברת רחל פנצ'ר
סמנכ"ל בכיר לאמרכלות
משרד החקלאות
הקריה - תל-אביב

הנדון: מיכאל לוריא - תגבור אמצעי ניידות

1. במהלך ביקור מנכ"ל משרד החקלאות בחוות כרי-דשא ב- 17.11.97 - ביקשו נציגי מגדלי בקר וצאן בצפון לסייע למר מיכאל לוריא בתוספת אמצעי נייד כדי להתמודד עם היקפי העבודה שגדלו מאוד עם פרישתו של מר יורם גרזון, מתכנן מרעה שפעל בצפון במסגרת המחלקה להתיישבות.
2. מיכאל לוריא - מתכנן מרעה יחידי במחוז. בתחום טיפולו גם אזור הגליל המערבי (בתחום מחוז גליל-מערבי). למיכאל דרושים כ- 35,000 ק"מ ו- 50 שעות נוספות. במסגרת המחוז הוקצו בשנת 1997 כ- 18,000 ק"מ (כולל תוספת מתקציב - 2,000 ק"מ) ו- 25 שעות נוספות וזו תהיה המסגרת גם לשנת 1998 באם לא יחולו קיצוצים.
3. המנכ"ל נענה באופן עקרוני בחיוב וביקש להפנות את הנושא לטיפולך. לקראת הקצאת מסגרת לשנת 1998 מדובר בתוספת מיוחדת, כ- 20,000 ק"מ ו- 25 ש"נ מעבר להקצאת המחוז.
4. בתאריך - 28.8.97 - פניתי וביקשתי לאשר למר לוריא מכשיר פלאפון - רשת סלקום לצורך עבודתו. אני שב ומבקש לקדם את הנושא.

בברכה,

יגאל-הן
מנהל המחוז

העתקים:

מר דני קריצ'מן - מנכ"ל משרד החקלאות
מר מוכה וייץ - ממונה מרעה ארצי

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 11 בינואר 1998
מס' _____

אל:
מר יגאל חן
מנהל המחוז

שלום רב:

הודון: בקשה להגדלת תקציב רשות המרעה

עפ"י בקשתך אני מעביר לך את הנתונים המצביעים על הפער הגדול בין הצרכים לבין התקציב של 1998 בתחומי האזור שבאחריותי.

רשות המרעה	שטח המרעה	מס' המגדלים	יח' בקר	תוכניות פיתוח 98	תקציב 98
גליל	293,400	147	12,300	3,365,000	960,000
גולן	381,700	45	12,300	1,136,000	450,000
ג'יע	209,500	21	9,400	1,214,000	240,000
סה"כ	884,600	213	34,000	5,715,000	1,650,000

שטח בהקף זה זקוק ל כ - 40,000 דונם חידוש גדרות מידי שנה (אחת ל - 20 שנה) ז"א עלות של כ - 3,000,000 ש"ח (לפי 75 ש"ח לדונם - עלות ממוצעת). הסיבות העקריות לגידול בצרכים בשנת 1998 הם:

- א. הסדרי מרעה בגוש עלמה - דלתון (כ - 50,000 דונם).
- ב. הסדרים באזור כפר הנשיא (כ - 40,000 דונם).
- ג. הסדרים שונים בגולן.
- ד. הסדרים בחלק מכפרי המעוטים בגליל (כ - 30,000 דונם).

לאור חשיבות הנושאים הנ"ל יש צורך בתוספת תקציב לרשויות מרעה אלה.

ב ב ר כ ה
לוריא מיכאל
מתמנן מרעה ורפרנט

העתקים: ד"ר אבינועם גולומב
מר מוכה ויץ

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 26 לנואר 1998
מספר: _____

לכבוד
מר דני קריצ'מן
מנכ"ל משרד החקלאות
הקריה-תל-אביב

הנדון: תקציב רשות מרעה בצפון

1. בצפון כ- 900 אלפי דונם שטחי מרעה ועדר בקר גדול כ- 35,000 אמהות.
2. בשטחים לא מעטים קיים מאבק יום יומי על בעלויות חזקות וניצול שטחים. אחד הכלים היעילים ביותר להפגנת בעלות מבוצע באמצעות רשות המרעה - גידור השטחים, סלילת דרכים וחיבורי מים.
3. תקציב רשות המרעה בצפון לשנת 1998 כ- 1,650 אלפי ש"ח, פחות משני שקלים לדונם. ההשקעות הנהוצות - כ- 5.7 מליון ש"ח.
4. תקציב רשות המרעה משותף למשרד החקלאות, קקל והמינהל, 1/3 לכל צד.
5. ממליץ מאוד להגדיל את תקציב רשות מרעה גליל-גולן לשנת 1998.

לוטה: מכתבו של מר מיכאל לוריא - מתכנן מרעה

בברכה,
יגאל חן
מנהל המחוז

העתקים:

גברת דליה הראל	-	משנה למנכ"ל
מר אבינועם גולומב	-	מנהל מחוז גליל מערבי
מר מוכה וייץ	-	האגף לשימור קרקע
מר מיכאל לוריא	-	מתכנן מרעה- כאן

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 8 למרץ 1998

מספר: _____

לכבוד

מר מוכה וייץ

ראש תחום שטחים פתוחים

משרד החקלאות-הקריה-תל-אביב

הנדון: תכנון מרעה - גליל מערבי

1. עם פרישתו של מר יורם גרזון והעברת הנושאים שטופלו על ידו לידי מר מיכאל לוריא, סוכם אתר שתכנון מרעה באזור הגליל המערבי יועבר למתכנן המרעה של מחוז עפולה.
2. כידוע לך, העומס על מיכאל לוריא רב והאמצעים העומדים לרשותו מוגבלים ואין כל אפשרות להטיל עליו עומס נוסף.
במחוז כ- 60% מעדרי הבקר בארץ.
3. אודה לך אם תשחרר בדחיפות את מיכאל לוריא מטיפול ביישובי הגליל המערבי (אזורים: מטה אשר, משגב ומיעוטים - של מחוז גליל מערבי).

בברכה,

יגאל חן

מנהל המחוז

העתקים:

- גברת רחל פנצ'ר - סמנכ"ל בכיר לאמרכלות
- מר אבינועם גולומב - מנהל מחוז גליל-מערבי
- למר מיכאל לוריא - כאן

אל:	מרס ארטמן	תאריך:	10.5.98
מאת:	מיכאל אוריא	חיק מס:	
הנדון:			

תוספת בקציה אישית מרצה ואמצעים למבחן

סימון:

ע"י קרן א"י מעביר אלך אל
המחברים העצמים אוריאיים הנ"ל.
א. מיניז התקאל- אישור גיטור
בקציה אישית מרצה קול: 500,000 ש"ח.
השופים האחרים בהשג המרצה נבקשו
להפיל את חוקם אך סרב (מ"י, קק"ל).
ב. ע"י מחברו של יגאל חן (דד. 19.11.98), פמ"ל
אשר אל גוסס ק"ה ושלו אך בפועל
קבלת תודעה מיגאל ב- 4.1.98 על מכסה שנת
אל 22,000 ק"ה ו- 40 שאל נוספת.
אבצח י"ג ציון כוכב ממלתי אך קרע
אל יגאל חן לא אשנה קבלה זה.

בכירה

למחבר

נ.מ. בהצלחה!

מדינת ישראל
 משרד החקלאות ופיתוח הכפר
 מחוז גליל - גולן

קריית שמונה
 מס' 446
 08/07/98

דואר נכנס לשכת המנכ"ל 1998-07-08 נכנס ביום <u>16472</u> לתיק <u> </u>
--

לכ
 מר דני קריצ'מן
 המנהל הכללי
משרד החקלאות

שלום רב,

הנידון: חוות בת יער - דמי שימוש ביער

1. אתמול, 7.7.98, הפגשתי, את מר שלמה קרביץ - יו"ר הק.ק.ל. עם מר נחמיאס - מבעלי החווה. בעלי החווה מבקשים פטור מדמי שימוש בשטחי היער של הק.ק.ל. ומר קרביץ הבטיח לבחון את הבקשה ברוח חיובית.
2. אודה לך אם תעביר למר קרביץ את המלצתך החיובית בנידון.
3. לוטה חומר רקע על החווה.

בברכה
 יגאל חן
 מנהל המחוז

לאולי אלס
 אלולי קרס ואלס הקקל
 אלולי אלס
 מהלג אלס מלא?
 ק.

חוות בת-יער

מצפה עמוקה הוקם בשנת 1980 ע"י הסוכנות היהודית במסגרת תכנית המצפים. הישוב מונה כיום 50 משפחות אשר מתפרנסות ממקצועות חופשיים בצפת והסביבה.

איתן לבל בן 40 יוצא יחידת הצנחנים עבר לגור במצפה עמוקה בשנת 1984, נשוי + 4.

אברהם נחמיאס בן הגליל שירת בחיל הים נשוי + 3, ממקימי מצפה עמוקה.

בשנת 1986 הקימו איתן ואברהם את חוות בת-יער כנגד כל התחזיות הקודרות של תיירנים מקצועיים של הסוכנות ומשרד התיירות. אלה טענו שאתר תיירות מסוג זה לא יוכל להתקיים במקום מרוחק מדרך ראשית, ממקור מים או מעיר תיירות גדולה. החווה הוקמה בהון עצמי (הלוואות מבנקים) ללא עזרה משום גורם ממשלתי, למעט תקציב משקי שניתן לאיתן ואברהם מהסוכנות היהודית ע"ס \$25,000 לכל אחד. חוות בת-יער מעניקה שרותי נופש פעיל, במקום חוות סוסים ללימוד רכיבה וטיולי רכיבה, במקום מרכז לטיולי ג'יפים בגליל העליון וברמת הגולן, מסעדה כפרית פועלת במקום בכל ימות השבוע. כמו כן, בשנים האחרונות פתחנו ענף ארועים מיוחדים לקבוצות וועדי עובדים משולב עם מטבח כשר.

מרכז לפעילויות יער

חוות בת-יער, מצפה עמוקה ד.ג. מרום הגליל 13802, טל. 06-6921788 פקס. 06-6921991

נכון להיום מעסיקה חוות בת-יער 20 עובדים קבועים וכן כ - 50 עובדים זמניים ומשלמת מדי חודש כ - 130 אלף ש"ח משכורות. בנוסף מספקת החווה תעסוקה לאתרי תיירות נוספים מכל האזור באופן בו משלבים פעילויות עם גורמי תיירות אלה. כמו כן מספקת החווה עבודה לספקים באזור לצרכי מזון וכו'.

בשנת 1992 התכוונו להקים כפר נופש במקום, לצורך זה נוצר קשר עם משקיע אשר משך ידו מהעסקה כאשר התקבלה הדרישה מממ"י לתשלום עבור 24 דונם שהוקצו בתב"ע, 3 מליון ומאה אלף ש"ח, דמי היוון. בנוסף משלמת החווה מדי חודש 1100 ש"ח לקק"ל, כאשר עד היום לא ברור לשם מה התשלום הנ"ל? ! האם אנו משלמים לשני גורמים שונים על אותה הקרקע? (הקק"ל דרשה 5% מהמחזור).

בנוסף משלמת החווה ארנונה 3300 ש"ח לחודש למועצה האזורית, אולם פינוי האשפה משולם על ידינו, 1000 ש"ח מדי חודש.

אנו מבינים שמשרד החקלאות בשיתוף עם משרד התיירות, עם הפנים אל שנות ה - 2000 בפיתוח החקלאות והתיירות וכן ההתיישבות בגליל על כן אנו מבקשים את עזרתכם בנושאים הבאים:

- * ביטול התשלומים לקק"ל
- * הקטנה משמעותית בנושא התשלום לממ"י
- * עזרה בתשתיות חשמל, מים, ביוב, דרך גישה
- * סיוע מקובל להקמת יחידות נופש - אשר ירחיב את מקומות התעסוקה

אנו מודים להתייחסותכם ולסיוע בהתאם,

אברהם נחמיאס

איתן לבל

מרכז לפעילויות יער

חוות בת-יער, מצפה עמוקה ד.ג. מרום הגליל 13802, טל. 06-6921788 פקס. 06-6921991

FAX

FAX TRANSMISSION 972-3-5616118 הודעה פקסימיליה

TO אל: זא כרן
FROM מאת: רן זלמן
DATE בתאריך: 8.7.98

NO OF PAGES 2 מספר עמודים
(INCLUDING THIS PAGE)

פונדל - סמנל
03-5619324/5

חשב
03-5618491

פונדל מר תוכנו
03-5618433

פונדל פרסום
03-5618472

הנהלת חשבונות
03-5618197

מחשבים
03-5616060

טל פונה
(972-3)-5618464
(972-3)-5619324

פקס
(972-3)-5616118

קרליבך 14, ת"א
61200 ת.ד. 20035

14 Karlibach s.t
Tel-Aviv 61200
P.O.B 20035
ISRAEL

דואר אלקטרוני
e-mail:
isdabo@inter.net.i

IF YOU HAVE ANY QUERIES OR PROBLEMS REGARDING
THIS
FAX TEANSMISSION PLEASE CONTACT
03-5619324

17 במרץ 1998
298-11

צו הפקוח על מצרכים ושירותים
(ייצור חלב) תשכ"ז - 1967

לכבוד

אברהם אהרן
גולדמן

א.ג.ג.

הגדון: בקשתך לתוספת מכסת חלב בקר מיוחדת

בתשובה לפנייתך מיום 18/11/98 הנני להודיעך כי אין באפשרותי להענות לפנייתך מעבר לתוספת שקבלת, וזאת לאחר דיון שהתקיים בבקשתך בשיתוף עם הנהלת משרד החקלאות.

בכבוד רב,

זיו מטלון
המנהל עפ"י צו הפקוח
על מצרכים ושירותים
(ייצור חלב) תשכ"ז - 1967

העתיקים:

מר רפי וייס - הרשות לתכנון, משרד החקלאות
מר רוני משה - מנהל מח' תכנון - כאן

BEEF
CATTLE
BREEDERS
OF ISRAEL

אומבול | AIMBIAL | ארגון מגדלי בקר לבשר

אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

רח' ברקת 20, פארק תעשיה קיסריה ת.ד. 3020 מיקוד 38900 טל. 06-6273494 פקס. 06-6273495
20 BAREKET ST., CAESAREA INDUSTRIAL PARK, ISRAEL. P.O.B 3020 Co. 38900 Tel. 972-6-6273494 Fax. 972-6-6273495

7.7.98

דואר נכנס

לשכת המנכ"ל

08-07-1998

נכנס ביום 16/7/98

לתיק

לכבוד
רפאל איתן
שר החקלאות
משרד החקלאות

שלום רב,

הנדון: ועדת בדיקה לאירוע הרעלת נשרים בגולן
- שיתוף כל הגורמים המעורבים

1. במכתב שנשלח על ידך ב- 5.7.98 לד"ר יוסי לשם, הועלו שמות חברי ועדת הבדיקה לאירוע הרעלת הנשרים בגולן.
2. ארבעת חברי הועדה - ד"ר יוסי לשם, ד"ר אמוץ זהבי, פרופ' עוזי מוטרוד"ר עמר בהט - שייכים או מקורבים כולם לארגוני ה"ירוקים".
3. מן הראוי היה כי הועדה תכלול את כל הצדדים הקשורים לאירוע ולמחקר המתנהל בגולן בנושא הזאבים וכי הועדה לא תראה כ"ועדה מטעם".
4. אני מציע כי אורי דורמן - מנהל מו"פ צפון וד"ר דן לבנון ממשרד המדען הראשי של משרד החקלאות, יהיה חלק מהועדה הבדיקה למען שיתוף פעולה וראיית מכלול הבעיות ופתרונן.
5. אודה לטיפולך הדחוף!

העתקים: דני קריצמן-משרד החקלאות
דן לבנון -משרד החקלאות
ד"ר יוסי לשם-יו"ר ועדת הבדיקה
יהודה וולמן -יו"ר מ. א. גולן
אורי דורמן -מו"פ צפון
שפי מור- מור"ג

בברכה

חיים דייגן - מנכ"ל
ארגון מגדלי בקר לבשר

לשכת ראש האזור

מועצה אזורית גולן

ת.ד. 13, קצרין רמת הגולן מיקוד: 12900 טלפון: 06-6961141 פקס: 06-6961535

י"ד תמוז, תשנ"ח
8 יולי, 1998לכבוד
השר לאיכות הסביבה
מר רפאל איתן
ירושלים

א.ג.

שלום רב,

הערותי לעניין צוות בדיקת אסון הנשרים בגולן

כתבי המינוי לוועדת בדיקת אסון הנשרים בגולן בסדר יורד מכתב המווי שלך ועד תוכן הגדרת המשימות של ד"ר יוסי לשם פורשים יריעת מטלות תוך כוונה לגעת במכלול עולם "החי בר" בגולן וזה לגיטימי בעיני, אם נדע לשמור על נקודות מוצא שכולנו ירוקים ושערכי הנוף והטבע בגולן הם חלק בלתי נפרד מהוויית חיינו.

לתומי סברתי תחילה שההתייחסות הנכונה לאירוע שקרה צריכה להיות נקודתית, לאתר את מי שגרם להרעלה ולהיזהר מאוד מהטלת דופי באשמים "פוטנציאליים". מכיוון שכתב העסוק של הועדה הורחב ע"י יו"ר הועדה והצוות נדרש להתייחס גם לקונפליקט החמור בין הזאבים לטרף הבקר בגולן.

אני מציע לאלתר להרחיב את צוות הבדיקה בחברים מעולים שביכולתם לתרום לאיכות העבודה ועומק הבדיקה, אני תומך בהצעת חיים דיין לצירוף של פרופ' דן לבנון, המדען הראשי של משרד החקלאות ואורי דורמן, מנהל מ"פ צפון לועדה.

לשירותך.

בכבוד רב

יהודה וולמן

העתקים: מר דני קריצמן - מנכ"ל משרד החקלאות
הגברת נחמה רוע - מנכ"ל המשרד לאיכות הסביבה
מר אהרון ורדי - מנכ"ל הרשות לשמירת הטבע
מר איתן גדליון - מנכ"ל החברה להגנת הטבע
ד"ר יוסי לשם - ראש צוות הבדיקה

אבן-איתן

אורם

אורסל

אלוני-הבשן

אליעד

אלרום

אניעם

אפיק

בני-יהודה

ברזכים

גבעת-זאב

גשור

חד-נס

חיספין

יזנתן

כנף

כפר-חדוב

מבוא-חמה

מיצר

מעלה-גמלא

מרום-גולן

ת-גולן

נוב

נווה-אסיב

נסור

עין-זיוון

קדמת-צבי

קשת

רמות

רמת-מגשימים

שעל

הקרן הקיימת
לישראל

משרד החקלאות
ופתוח הכפר

הסוכנות היהודית

משרד הבינוי
והשיכון
המנהל לבניה כפרית

משרד התיירות

נציבות המים

גליל של פריחה תוכניות לפיתוח הגליל

תמצית מנהלים

תמוז תשנ"ח

יולי 98

1. סבוא

מאז שנות השמונים, עם סיום מבצע הקמת המצפים בגליל וקליטת בניס בהרחבות המושבים, לא חל למעשה כל שינוי בגודל האוכלוסייה באזור. שחיקת הרווחיות בחקלאות, קריסת מערכות התמך במגזר החקלאי והתפרקות האגודות, בצד התמודדות קשה עם חיים בקו העימות, מהווים גורמים המעכבים תהליכי פיתוח בגליל.

רק בסוס החתיישבות בגליל וחרחבתה ישמרו על הגליל.

בהנחה כי בפעילות חד-מערכתית לא ניתן לפתח את הגליל, אלא רק תוך שיתוף פעולה, תזמון וריכוז משאבים, הוקם צוות היגוי משותף למשרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרדי התיירות והשיכון, הסוכנות היהודית והקרן הקיימת לישראל, להכנת תכנית "גליל" של פריחה.

התכנית מציעה פיתוח פרויקטים אשר יתרמו לביסוס האוכלוסייה, ימשכו השקעות נוספות לאזור ואולי יעודדו אוכלוסייה נוספת לחתיישב בגליל. כיווני הפעולה, נבחרו תוך תשומת לב מיוחדת לשמירה על גליל ירוק וסביבה איכותית לתושבים ולמבקרים בגליל.

מטרת המסמך לאתר בעיות מרכזיות, לחציג מצאי נתונים ראשוני ולחנערך משאבים קיימים ותקציבים נדרשים לפיתוח הגליל.

חלק מהנושאים טעון המשך תכנון ובחינה מפורטת של פרויקטים בודדים.

לאחר קבלת תגובות ממקבלי החלטות והערכת התקציבים הזמינים, מבקש הצוות ליצור מסגרות פעולה משולבות בין הגורמים השותפים ותושבי האזור, ליישם "גליל של פריחה".

להערכתנו פרק הזמן הדרוש לבצוע התכנית הוא שלוש שנים.

2. סביבת הפעולה

בשל המודעות הרבה למשמעות החיים בקו העימות, עמח מתמודדים תושבי האזור, החליטו חברי הצוות להתמקד במגזר הכפרי בגליל, בתחומי מועצות אזוריות ומקומיות בגליל אשר רוב יישוביהן מוגדרים כאזור **ס'ת/ח א' א'ל/ר' קו-צ'אות**, דהיינו המועצות האזוריות מעלה יוסף, מרום הגליל, מבואות חרמון, הגליל העליון ומטח אשר וכן שלוש מושבות חגליל. סך הכל 121 ישובים.

האוכלוסייה הכפרית היהודית באזור מונה כ- 52 אלף נפש. האוכלוסייה אינה הומוגנית וקיימים בתוכה חבדלים במצב חברתי, בהון האנושי ובפוטנציאל הכלכלי והחקלאי הטמון בה. המגמות הדמוגרפיות משתנות בין המועצות האזוריות - בחלקן חל בשנים 93 - 91 גידול מרשים - מבואות חרמון 18% ובחלקן הקטנה מדאיגה - בגליל העליון הקטנה של כ- 7% ובמרום הגליל הקטנה של - 14%.

הישובים ברובם יישובי קו העימות בגבול לבנון, בחלקם חגדול ישובים קטנים השוכנים בסמיכות לגדר המערכת ונשאים בעול הביטחון מזה שנים. מקור ההכנסה עיקרי, של התושבים, הם ענפי החקלאות - לול חטלח - נתמך "חוק הגליל" - ומטעי נשירים רובם נטועים בחלקות קטנות בנות 15-20 דונם. הריחוק ממרכזי אוכלוסייה ותעסוקה מקשים מאוד על פיתוח האזור וביסוסו הכלכלי. התיירות הכפרית הפכה בשנים האחרונות למוצר תיירותי מבוקש ביותר - בעיקר לתיירות פנים, אך גם לתיירים מחו"ל, והיא נמצאת, לכן, במהלך של חתפתחות מרשימה.

אזור הגליל מאופיין כאזור כפרי המצטיין בנופיו, במקורות חמים השופעים בו ובשטחי יער וחורש הפתוחים לכל מטייל. כבר עתה אזור הגליל חינו האזור חמפותח ביותר בתחום התיירות הכפרית, מצויים בו כ- 2,500 חדרי אירוח כפרי, מאות אתרי תיירות מפורזים בכל רחבי הגליל ועבור משפחות רבות מהווה התיירות הכפרית פרנסה עיקרית או משלימה.

באזור שטחי מרעה נרחבים המשתרעים על כמיליון דונם, בחלקם שטחי יער וחורש וחלקם שטחי בעל שאינם מעובדים עיבוד חקלאי אינטנסיבי. הגידול בחיפס של העדרים הביא להחרפת הצורך בצעדים לשמירתם של אדמת חלאום.

בתחום התכנית חמש מועצות אזוריות:

גליל עליון - מבואות חרמון - מרום הגליל - מעלה יוסף - מטח אשר.
ושלוש מועצות מקומיות: מטולה, יסוד המעלה, ראש פינה.

האוכלוסייה היהודית כוללת כ- 52 אלף נפש בכ - 12 אלף משפחות.

אגן החיקוואת ה"כ"נרת - באזור עיקר מקורות מי השתייה של המדינה.

במסגרת "גליל של פריחה" יטופלו חמטרידים והמזהמים כגון שפכי רפתות ומאגרי קולחים, למניעת זיהום הכינרת. האזור פועל לחפיכת כל אגן החיקוואת של הכינרת לאזור של חקלאות ידידותית לסביבה ומופחת רעלים.

כאמור, האזור מתאפיין כאזור חקלאי עם יתרונות יחסיים במגוון ענפים בלב סביבה ירוקה ונופית והוא אמור להיות "הריאה הירוקה" של מדינת ישראל. חברי הוועדה מבקשים לחזק את החקלאות באזור, ולסייע לה במעבר לחקלאות משוכללת, מודרנית, ברת תחרות ויחד עם זאת, ידידותית לסביבה, כדי לשמור על אחד חמשאבים העיקריים והייחודיים לגליל. על מנת לקדם את מכלול חפיתוח האזורי ולאפשר גידול וצמיחה, יש לשלב פעולות תיירותיות בצד יזמות ועסקים וכן לעודד הרחבת חיישובים וקליטת אוכלוסייה חדשה באזור.

3. מטרות ויעדים

מטרת העל -

- א. חיזוק וביסוס המגזר הכפרי ככלי עיקרי לשמירה על נכסי הלאום, על שטחי מרעה, חורש, שמורות טבע ומקורות מים.
- ב. קידום הפתוח הכלכלי של הגליל המתבסס על פרויקטים במגזר הכפרי לביסוס ולרחבת ההתיישבות.

מטרות משנה:

1. קידום החקלאות באזור ובסוסה על אמצעים מודרניים.
2. העלאת כוח המשיכה של האזור לבני דור חמשך.
3. יצירת עוגנים כלכליים בשלוב מתאים בין חקלאות ותיירות.
4. מניעת זיהום מקורות מים.
5. פתוח חקלאות ידידותית לסביבה תוך שמירה על ערכי נוף וטבע.

יעדים:

1. ניצול מרבי של היתרונות היחסיים של האזור בתחומי קרקע, אקלים ומים.
2. חקמת ותשתיות לרחבת ישובים.
3. בסוס ענפים קיימים, הרחבתם וחתאמותם לשוק התחרותי ולחשיפה ליבוא.
4. קידום מערך המו"פ ככלי משען עיקרי לקידום חקלאות.
5. יצירת מקורות תעסוקה נוספים שאינם מבוססים על חקלאות, כגון תיירות, יזמות אומנות, תעשיה זעירה וכו'.

יעדים מרכזיים בתת-האזורים השונים -

תת-אזור	יעדי פיתוח עיקריים	נתונים כמותיים ליעדים	אומדן עלות ליעדים - מיליוני ש"ח	תוספת שנתית מתוכננת - מיליוני ש"ח	הכנסה ישירה -
כללי	תשתיות לבניה	3,000 יחידות	210		
עמק החולה	1. החלפת מטעי גרעיניים בגלעיניים ובהדרים.	6,000 דונם	27.5	65	
	2. פיתוח אטרקציות תיירותיות		22	10	
	3. טפול בשפכים וזבלים	2,000 יחידות	13.6		
	4. תשתיות לבניה		140		
חרר הגבוה	1. הרחבת האלמנט חתיירותי	תוספת 5 כפרי תיירות	12.5	5	
	2. הוצאת לולים מחוץ לשובים	400 לולים	20	10	
	3. שיקום המטע הנשיר	10,000 דונם	70	80	
	4. נטיעת כרמים	2,500 דונם	16	16	
	5. תוספת 60 חדרי פטריות	60 חדרים	16	12.6	
	6. תשתיות לבניה	1,000 יחידות	70		
מטח אשר	1. חמרת מים שפירים במי קולחין (כולל תוספת איגוס)	20 מליון מ"ק	97	10	
	2. פיתוח אטרקציות תיירותיות		20	3	
	3. תוספת 3 כפרי תיירות	3 כפרים	7.5		
סך הכל כללי			754.9	464	

4. סטודולוגיה

א. אזור ט'אולרס'

אזורי הגליל אינם עשויים מקשה אחת וניתן להבחין בחם בהבדלים רבים באוכלוסייה, משאבים, מגבלות ובפוטנציאל הטמון בחם. לכן עבודת חוזה חתבססה על קביעת נושאים לכל תת-אזור תוך ראית יחודו וצרכיו המיוחדים ובשיתוף פעולה עם נציגי האזור.

בסרח התכנית 3 תת אזורי:

• צחק החולה - ממטולה ועד עמיעד - מתאפיין בחקלאות מגוונת ברמה

גבוהה. בתת-אזור זה 5 כפרי תיירות, כ - 1,050 חדרי אירוח כפרי ומאות חדרי מלון, באזור מבוצעות תכניות פיתוח כמו "ארץ פלגי מים" שעיקרן שמירת הנוף הטבעי לתועלת התיירות. האוכלוסייה באזור מונה כ - 18,600 נפש.

• אזור ההר השחור - ממשגב-עם ועד מ. א. מעלה יוסף - מתאפיין במטעי

נשירים ובלולים. בתת-האזור 3 כפרי תיירות, כ - 800 חדרי אירוח כפרי, הוא מצטיין בנופי ההר הייחודיים שלו ובריכוז גבוה של קברי צדיקים המשמשים מוקד עליה לרגל. האוכלוסייה באזור מונה כ - 18,500 נפש.

• אזור השליל האצרי - תחום מ. א. מטה אשר - מתאפיין בגידול בנות

ואבוקדו ובשימוש בכמויות גדולות של מים שפירים. בתת-האזור שילוב ייחודי של ים והר ומצויים בו כ - 650 חדרי אירוח כפרי, מגוון מסעדות המגישות אוכל בשלל טעמים מגוון. האוכלוסייה באזור מונה כ - 14,000 נפש.

ק. לפי הכנת התכנית ה'ו':

1. הערכת צרכי הישובים - פוטנציאל פיתוח וחזדמנויות.
2. אתור ובחירה של פרויקטים מרכזיים לפיתוח, בהשתתפות נציגי האזור.
3. סינון, סיווג והערכת פרויקטים על פי הקריטריונים שנקבעו בוועדת החיגוי:
 - א. התאמת התכנית למגבלות מים.
 - ב. בחירת הפרויקטים בהתאם לתשואה הצפויה מהם.
 - ג. התמקדות "בנושאי דגל" ובפרויקטים כוללניים חמשרתים אזוריים שלמים.
 - ד. התחשבות בשקולים סביבתיים.
 - ה. התאמת הפרויקט למטרת התכנית ומידת זמינותם לבצוע.
4. קביעת סדר העדיפות לבצוע הפרויקטים עפ"י הקריטריונים וחקערכות התקציביות.
5. קבלת אישורים וקביעת תקציב לתכנית.

טווח זמן ליישום התכנית - כ - שלוש שנים.

5. תחומי הפעולה והפרוייקטים המוצעים לפיתוח

א. חקלאות:

1. פיתוח מקורות מים - הקמת מאגרי קולח ין ופינוי מים שפירים לצריכה עירונית.
2. הרחבה, השבחה ופיתוח ענף המטעים והפרדסים, תוך ניצול היתרונות היחסיים לכל תת אזור.
3. שיקום ענף הפטם במשק המשפחתי. חוצאת חלולים מחוץ לאזור המגורים ויצירת יחידות יצור גדולות ויעילות.
4. פיתוח וביסוס ענף הפרחים והירקות ליצוא בחממות ובשטח פתוח, הקמת גושי חממות מרוכזים באזורים בעלי פוטנציאל פיתוח.
5. פיתוח ענף הפטריות, אקלום זנים חדשים והגדלת כושר היצור כמחליף יבוא.
6. הקמת מערך משקי מודל בענף המטעים והפרחים ככלי יעיל לחטמעת ידע ועידוד לאיכות ולמצוינות.
7. חיזוק וביסוס המו"פ האזורי ככלי עיקרי לפיתוח זנים חדשים והצעדת חקלאות לשנות חאלפיים.

ב. תיירות כפרית

1. הוספת שמונה כפרי התיירות נוספים ביישובים בעלי פוטנציאל פיתוח תיירותי.
2. פיתוח מוקדי תיירות אזוריים, פארקים, חורשות, דרכים נו פיות, מאגרי מים משולבי תיירות וכו'.
3. פיתוח אטרקציות תיירותיות בסביבה החקלאית ושילוב החקלאות כחלק ממסלול התיירות, כגון: חוות חקלאיות, מטעי קטיף, רפתות, דירים ומחלבות, כרמים וקבים.
4. תוספת חדרי אירוח, מסעדות, שירותי דרך וכו'.

ג. תשתיות לבנייה וחרבת יישובים

1. פיתוח תשתיות לחרבת חיישוב לא על בסיס חקלאי, קליטת בנים וקליטת אוכלוסייה איכותית מחוץ.
2. מתן העדפה במימון מוסדי לחקמת התשתיות, בשילוב ק. ק. ל, חמינהל לבניה כפרית והמתיישבים. מתן העדפה בסיוע ליישובים שמחוץ לאזור הביקוש.

ד. איכות סביבה

1. טיפול בשמכי רפתות בעדיפות אגן חיקוות הכינרת.
2. טיפול בפסולת חקלאית - פרוייקט "שזרים".
3. הדברה משולבת, הפחתת רעלים ויצירת אזור של חקלאות ידידותית לסביבה.
4. שמירה על מקורות המים ומניעת זיהום הכינרת.

6. תרומת התכנית לאזור

מטרת התכנית היא, כאמור, להביא לחיזוק חחתיישובות באזור. את התרומה הכספית אנו מעריכים בתוספת חכנסה שנתית של כ- 444 מיל' ש"ח, ותוספת שנתית של כ- 1,100 משרות.

לחלן פרוט התוספות לפי ענפים:

משרות			חכנסה מיליוני ש"ח			חענף
תוספת	אחרי	לפני	תוספת	אחרי	לפני	חקלאות
186	3153	2967	93	578	485	נשירים
208	500	292	41	86	46	הדרים
79	245	166	30	77	47	מטעים אחרים
-57	429	486	-31	99	150	גדי"ש
0	304	304	15	198	183	לול - פטם
	660	528	81	404	323	לול - הטלה
0	15	15	2	50	48	לול - חודיים
0	15	15	4	128	124	בקר לחלב
55	200	145	9	64	55	בקר וצאן לבשר
19	90	71	44	67	33	מדגח
185	295	111	44	45	1	מטעים פורחים
65	129	64	21	28	7	חממות
54	92	38	23	35	12	פטריות
129	129		54	54		נושאים חדשים
1,054	6,473	5,418	419	1,921	1,502	סך כל חקלאות
100			25	175	150	תיירות

אף הפטריות במסגרת "le fife פריחה"

ענף הפטריות המאכל ביישובי קו העימות בגליל מאופיין, בשנים האחרונות, בתופת פיתוח והרחבה. גידול הפטריות נעשה בחדרי גידול מבוקרי אקלים, הוא אינו צורך קרקע חקלאית ומסתמך בכמויות מים מזעריות. זהו גידול ידידותי לסביבה המתבצע בתנאי עבודה נוחים ואשר אינו מוגבל במכסות ובגודל השוק ולכן הוא מתאים לתושבי האזור.

היקף השוק העולמי של הפטריות גדל במרוצת 30 השנים האחרונות פי 12, מיצור של 350 אלף טון בשנת 1965 ליצור של 4,5 מיליון טון בשנת 1995, מתוך ייצור זה תופס ייצור פטריות השמפיניון כ- 50%. עם הפיתוח של זנים חדשים, הרבוחן שינוי בטעם הקהל ומעבר מאכילת השמפיניון בלבד לגידול ושיווק פטריות מזנים שונים ומגוונים. המגמות בשוק הישראלי דומות לאלה הקיימות בשוק העולמי, הצריכה לגפוש גדלה מ- 200 גרם בשנת 1990 ל- 410 גרם לגפוש בשנת 1997. היקף השוק בישראל גדל מ- 1000 טון בשנת 1990 ל- 2500 טון בשנת 1997 דהיינו קצב גידול של כ- 8% לשנה והתחזית היא שקצב גידול זה ישמר גם בשנים הבאות. חלקו של האזור ביצור השנתי מגיע ל מחצית היצור הארצי. 80% מן הפטריות המגודלות בארץ הן מן הזן שמפיניון.

על אף הגידול הרב בהיקף הענף באזור לא נפגעה הרווחיות, להפך, תרשום הוא כי לתוצרת טובה במגוון ובמחיר מתאימים יש סיכוי רב להגדיל את היקפי השיווק ואף לדחוק חלק מן היבוא. תהליך דומה עבר על ענף הפטריות בארצות חוץ שונות. עם זאת ברור כי הרחבת היצור וכניסה למינים חדשים תחייב חשיבה מחדשת גם בתחום השיווק וגיוון של אפיקי השיווק.

באזור 63 חדרי גידול לפטריות השמפיניון, 8 חדרים ליצור פטריות ירדן ובאחרונה איקלמה והוכנסה לגידול שוטף פטריית התורש (פרטבלה) בעלת הטעם המעודן ומינים אחרים נמצאים בפיתוח במו"ס צפון.

בגידול הפטריות אנו מבחינים בתהליך שעבר גם על ענפים אחרים והוא של יתרון מובהק לגדל של יחידת הגידול. להערכתנו, יחדה מינימאלית צריכה להיות בהיקף של 3 חדרי גידול בשטח כולל של 750 מ"ר והגדל האופטימלי הוא של 5 חדרי גידול בשטח כולל של 1,250 מ"ר למגדל. ההשקעה להקמת חדר מסתכמת ב כ- 265 אלף ש"ח והיתרה השנתית למגדל עשויה להגיע ל- 80 אלף ש"ח לחדר שהם 240 - 400 אלף ש"ח למגדל לשנה.

התכנית בבניה על תוספת של 20 חדרי פטריות מדי שנה שהם 60 חדרים לכל אורך התקופה. רובם של החדרים ימשיך להיות מוקם במסגרת המשק המשפחתי באזור מ. א. מעלה יוסף, דגש יושם על פתיחות ועידוד גישאים גלויים לגידול - תירות ומסעדות המבוססים על הענף. כמו כן יש לתת את הדעת על פיתוח מערך השיווק וגיוונם של אפיקי השיווק.

כרמים פאסגרת "פיליפ" פריחה"

כרמי "פיליפ" -הקמתו של "יקב הגולן" והיינות המשובחים המיוצרים בו שמשו כורז להתפתחות ענף כרם היין בהר, תוך ניצול היתרון היחסי שלו ימים חמים ולילות קרירים יחסית.

במרוצת השנים נוסף באזור יקב נוסף "יקב דלתון" וכתהליך הקמה יקבים משפחתיים-תיירותיים נוספים. כיום נטועים במרחב התכנית כ - 600 דונם כרמי יין נושאי פרי ו- 500 דונם כרם צעיר. מתוכננת הכפלת השטח. יתרונו של כרם היין, לחקלאי, בהיותו משלב חסכון במים (250 מ"ק/ דונם לשנה) עם רווחיות נאותה (כ - 2,500 ש"ח/דונם תרומה לחקלאי), בנוסף לכל מאפשר הזרם יצירת תשתית לתעשייה נלוות - היקבים ולתיירות חקלאית במסגרת זו. היקבים בארץ מודעים לתמונה המוצגת ומחזירים אחרי חקלאי האזור.

תנאים נחוצים למימוש המהלך המוצע הם הרחבת המחקר להתאמת זנים לתת האזורים והרחבת מערכת ההדרכה במיוחד זו המכוונת למשק המשפחתי במרדס הגליל.

כרמי מאכל - לאחרונה הסתבר כי קיים, באזור ההר, פוטנציאל לגידול כרמי מאכל מזנים אפילים ליצוא ומורגשת התעוררות של יזמים לפיתוח הענף. במסגרת התכנית יינטעו כ - 1,000 דונם כרמי מאכל אפילים.

גליל של פריחה

נספח: מערכת התחבורה

מבוסס על פרק התחבורה בתיקון 9 לת.מ.מ. 2

עקרונות:

1. מערכת תחבורה יעילה תנאי לפיתוח האזור.
2. הגידול בפעילות הכלכלית בעקבות התכנית יחייב פיתוח מערכת התחבורה.
3. החצעה לפיתוח התחבורה מבוססת על מחקרי חמכון הישראלי לתכנון תחבורה.
4. התכנית מתואמת עם ת.מ.מ. 3 - התכנית הארצית לפיתוח התחבורה.
5. התכנית בוחנת את הצרכים לחרחבת מערכת הרכבות ושדות התעופה באזור ומציגה אותם כצורך לטווח הארוך בלבד.

פרוט:

מערכת התחבורה היא אחת ממערכות התשתית החשובות ביותר, אשר בכוחה לסייע בצורה משמעותית במימוש תכניות הפתוח של האזור. מערכת תחבורה יעילה ומפותחת תביא לידי אינטגרציה מרחבית של כל חלקי האזור מחד ולחיוזק הקשר עם המרכזים המטרופוליטניים הארציים מאידך.

המבנה הגיאולוגי - טופוגרפי של האזור והפריסה המרחבית של הישובים מקשים על חקמה של מערכת תחבורה יעילה, מבלי שידרשו לכך השקעות גדולות ביותר. הגדול חצפוי באזור בתקופת התכנית מחייבים פתוח מערכת בתחבורה ובצוע השקעות מתאימות. בתחום תכנית "גליל של פריחה" מדובר על בצוע תכנית חחומש של מע"ץ.

בדיקה מקצועית שנערכה ע"י צוות מתכנני ת.מ.מ. 2 מראה על צורך מידי בשיפור ציר האורך המרכזי - דרך מס' 90, על צורך בשיפור דרכי הרוחב 65, 85, 89 ו - 899 וכן על צורך בשיפור קטעים קריטיים בנקודות חכניסה לאזור כמו צומת המוביל וחכבישים חעורקיים לאזור. הבדיקה מראה כי מערכת הדרכים באזור חייבת לחשתפר בד בבד עם הגידול בחיקף הפעילות באזור. תכנון וביצוע של מערכת חדרכים הס שלבים חיוניים שיש לעשותם במקביל עם שלבי הפתוח האחרים ובמיוחד עם תכנון הפריסה המרחבית של שימושי הקרקע ואינטנסיביות הפעילות בשימושי חקרקע.

בטווח חזמן בו עוסקת תכנית "גליל של פריחה" אין הצדקה וסיכוי לפתוח קווי מסילת ברזל מצד אחד והקמת שדות תעופה ראשיים (בין לאומיים) מצד שני, עם זאת יש לדאוג לעתודות קרקע לטווח רחוק שיבטיחו אפשרות צמיחה והתפתחות של אמצעי תחבורה אלח בעתיד.

השקעות סתוכנוות בתכנית החומש של סע"ץ

מס' סד'	מספר הכביש	תאור הקטע	אמזן עלות מיליוני \$
1.	89	צומת מירון צפת	4.3
2.	90	עוקף תל חצור	10.9
3.	90	כפר נחום - עמיעד	4.4
4.	91	גשר בנות יעקב	13.0
5.	877	עוקף צפת	13.0
6.	899	כביש חצמון - שפירים	7.0
7.	977	צ. גומא - כפר בלום	2.6
		סה"כ במרחב "גליל של פריחה"	55.2 מיליוני \$
			200 מליון ש"ח

7.7.98

7.7.98

דואר נכנס
לשכת המנכ"ל
16-07-1998
נכנס ביום <u>16.7.98</u>
לתיק <u> </u>

לכב'
מר רפאל איתן
שר החקלאות

הנדון: תוספת נחלות לתושב זרעית

1. לאחר מבצע ענבי זעם, אושרו לחלוקה במושב זרעית 20 נחלות לבנים ממשיכים ובכלל זה 20 מכסות ביצים.
2. לאחר תוספת מכסה חריגה אחת נוספו לשוב 21 מכסות ביצים בסה"כ.
3. אנו הח"מ, עמדנו בעת החלוקה הנ"ל ועומדים גם כעת, בכל הקריטריונים שהכתיבו המוסדות והגופים הנוגעים בדבר לצורך קבלת המכסה, כגון:
הורינו גרים בשוב, אנו גרים ביישוב, שרתנו ומשרתים בצה"ל ואנו מתכוננים להמשיך ולחיות במושב.
4. לצורך הבטחת עתידנו הכלכלי ביישוב המרוחק ממקומות עבודה וכבסיס לקיום משפחתנו על יסוד הכנסה קבועה, אנו מבקשים תוספת של שתי מכסות למשפחות:
ברבי אברהם - הבן הממשיך: ברבי אורן
ויסמן גדליה - הבת הממשיכה: רינת כרמל
5. הורינו מתבגרים וזקוקים לנו ככח עזר במשקם אך אין באפשרותם לספק לנו פרנסה קבועה ויציבה מה גם שכל פרנסתם מבוססת על חקלאות בלבד.
בנוסף, במשפ' ויסמן בעיות בריאות קשות של האב ושל האם מה שמחייב את מגורי הבת במקום.
6. לאורן ברבי תכניות להנשא ולהקים בית משלו במושב. כעת גר עם הוריו. רינת כרמל גרה כעת בשכירות במושב עם בעלה המשרת בקבע ושלושת ילדיה.
7. בקשתנו זו הינה בהסכמתו ועל דעתו של ועד המושב.
8. לאור כל האמור לעיל, נבקש להפגש עימך, על מנת שנטיב לפרט את חשיבות העניין ונביא אותו בפניך באופן אישי.

בכבוד רב

אורן ברבי ורינת
מושב זרעית כרמל

העתק: ✓ מר דני קריצ'מן-מנכ"ל משרד החקלאות
מר יגאל חן-מנהל מחוז גליל גולן
ועד מושב זרעית

1/1/98
ג' אלול תש"ס
22840

אין תשלום כסף
אין מוסר שטח
3

דני י. זניה
מספר 40 + 1
63

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 6 ליולי 1998
מספר: —

דואר נכנס
לשכת המנכ"ל
09-07-1998
נכנס ביום 16/7/98
לתיק

לכבוד
מר דני קריצמן
מנכ"ל משרד החקלאות
הקריה - תל-אביב

הודון: אמצעים למתכונ מרעה בצפון

סימוכין: מכתב מ.א. מעלה יוסף מיום- 21.6.98

1. מר מיכאל לוריא - מתכונ מרעה מחוזי, מטפל גם במחוז גליל מערבי, זהו בהחלט תא שטח גדול מאוד.
2. מר לוריא קיבל בשנת 1998 40 שעות נוספות ו- 22,000 ק"מ מעל הממוצע לכל מתכונ ומזרין אחר במחוז. לאור היקף פעילותו ובתיאום עם גברת רחל פנצ'ר - סמנכ"ל בכיר למינהל.
3. אין לי ספק שיש צורך בתגבור אמצעי נידות - ק"מ וש"י, אולם במגבלות הידועות זהו המרב שניתן היה להקצות.

בברכה
יגאל חן
מנהל המחוז

אנה
מר

העתיקים:

- גברת רחל פנצ'ר - סמנכ"ל בכיר למינהל
- מר מוכה וייץ - ממונה מרעה ושטחים פתוחים

כ"ז בסיון תשנ"ח
21 ביוני 1998

חושבים:

אבן-מנחם

אלקוש

גורן

זרעית

חוסן

יערה

לפידות

מעונה

נסועה

עבדון

עין-יעקב

פקיעין

צוריאל

שומרה

שתולה

מצפים:

אבירם

גיתה

גרנות הגליל

הילה

העתק:

מנות

מתת

מר יעקב בוחבוט - סגן ראש המועצה
מר יגאל חן - מנהל מחוז גליל גולן
מר מוכה ויץ - משרד החקלאות תל אביב

בכבוד רב
(ה'ס"ח)
אלי אליהו
רכז ועדה חקלאית

1

חברה לחקלאות בגליל העליון

פיתוח, מחקר והדרכה

יום שני 06 יולי 1998

השר
החקלאות
ישראל
אברהם

דואר נכנס
לשכת המנכ"ל
14-07-1998
נכנס ביום
לתיק 16552

לכבוד
מר דני קריצמן
מנכ"ל משרד החקלאות
שלום רב,

הנדון: מניעת נזקי חקלאות ומניעת נזקים בערכי טבע

כשם שמשרד החקלאות והמשרד לאיכות סביבה התאחדו למשרד אחד, לצורך עבודה משותפת של שני המשרדים. כך מניעת נזקים בערכי טבע כפי שקרה לצערינו הרב לנשרים בגולן יכול להמנע או לפחות בצורה משמעותית במידה גורמי טבע וחקלאות יחברו יחד למניעת נזקי בעלי חיים בחקלאות.

על-מנת למנוע נזקים עתידיים כאלה או אחרים, יש צורך בהבנה מעמיקה ובקבלת העובדה שהחקלאים והטבע צריכים לחיות בכפיפה אחת ולמנוע ככל הניתן מצבים של התנגשות בין חקלאות לטבע.

אבקש אותך לא לתת יד לא לרשות שמורות הטבע ולא לתקשורת. "להפיל תיק" על החקלאים, כאילו חלילה וחלילה הם עוכרי טבע.

החקלאים והחקלאות הם אחד הגורמים המאפשרים את קיומו ושגשוגו של הטבע בישראל.

על-מנת למנוע מצבים טראגיים כמו מות הנשרים בגולן, על רשות שמורות הטבע לקבוע כאחד מיעדיו, סיוע בהקטנת נזקים בחקלאות מבעלי חיים, וזאת ע"י:

1. קביעת קריטריונים לגודל אוכלוסיה רצוי.
2. השתתפות פעילה ואישית של אנשי שמורות הטבע למניעת נזקים.
3. סיוע כספי ממלכתי לביצוע פעולות מבוקרות להקטנת אוכלוסיות מזיקות.
4. לקבוע מדיניות ברורה האם חיה כמו זאב יכולה לדור בכפיפה אחת ובחופשיות במקום שיש עדרי בקר על ולדיהם ובני אדם על ילדיהם.

כאן המקום להזכיר שטיפול רשלני של רשויות למיניהם והמקרה הרע, גרמו למותם של כמה אזרחים במדינת ישראל בשנה האחרונה ממחלת הכלבת!!

חברה לחקלאות בגליל העליון

פיתוח, מחקר והדרכה

האם זה חזיון תעתועים בלבד להניח, שחלילה ילד יפגע ע"י זאב כפי שקורה יום
יום לבני בקר?

הנושא סבוך, וכנראה נשבר האמון לגבי רשויות שונות.

דרושה מדיניות מכוונת והוגנת כלפי האדם והטבע גם יחד.

בכבוד רב

אסתר אבני
מנכ"ל החברה לחקלאות ג.ע.

העתקים: אהרון ולנסי-ראש המועצה האזורית ג.ע.

מנכ"ל רשות שמורות הטבע
יגאל חן-מנהל מחוז גליל גולן

עוצבת
מערב
לבנון
תורמוס
ת.ד. 149 ראש פינה
פקס: 06 - 6959698
טל: 06 - 6943294
סימולין: 122
תאריך: 5 יולי 98

עוצב"ל / חסמ"ז רסא"ז
עוצב"ל / חסמ"ע רסא"ז
עוצב"ל / זברת
עוצב"ל / קול הדרום
עוצב"ל / מפקד מעבר
עוצב"ל / מפקד מעבר תורמוס
עוצב"ל / לשכה
עוצב"ל / רסא"ז
עוצב"ל / קרפ"א
משהב"ט / לשכת המתאם
משהב"ט / ע.השר להתיישבות

הנדון: מעבדה - מעבר תורמוס

1. החל מ-9.7.98 - תפעל המעבדה במעבר תורמוס - גם לבדיקת עופות ובעלי כנף - אחת לשבוע - בימי חמישי - בין השעות 10.00 - 13.00.
2. מכותבים ג' ו-ד' - אבקש לפרסם תוכן ההודעה באמצעי התקשורת - תחנת קול הדרום.
3. הנחיות מקצועיות למגדלים ייצאו בנפרד.

העתק:

שר החקלאות/מר.רפאל איתן
מנכ"ל/מר.דני קריצ'מן
פרופ' שמשוני - מנהל השו"ס
דר.חיימוביץ - מנהל שו"ס בשדה
סמנכ"ל בכיר-מר.יחיאל רז

בג/עב

מברכה
בני
נבאי
מקלאות
קמ"מ

13

JEWISH NATIONAL FUND
LAND DEVELOPMENT AUTHORITY

MINISTRY OF AGRICULTURE
AGRICULTURE RESEARCH ORGANIZATION

WORLD ZIONIST ORGANIZATION
SETTLEMENT DIVISION

קרן קיימת לישראל
מינהל לפיתוח הקרקע

משרד החקלאות
מינהל המחקר החקלאי

ההסתדרות הציונית העולמית
החטיבה להתיישבות

5 ביולי 1998

קוד: 6-9

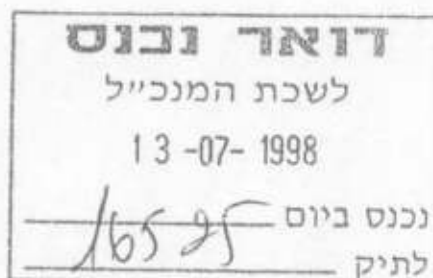
לכבוד

מר דני קריצמן

מנכ"ל

משרד החקלאות

שלום רב,

הודון: פטור מתשלום מע"מ על תקבולים מהקק"ל למו"פ חקלאי

בשם מו"פ-צפון הנני מודה לך על טיפולך המסור בקבלת פטור מתשלום מע"מ על תקבולים מהקרן הקיימת לישראל למו"פ חקלאי.
פטור זה יסיע למו"פים האזוריים ולחקלאים בפריפריה של מדינת ישראל לעמוד בתחרות הבינלאומית, לשפר את הרווחיות ולמצות את הפוטנציאל האנושי והמקצועי.

ישר כח !

בכבוד רב,

אורי דורמן
מנהל מו"פ צפון

העתק:

מר אהרון ולנסי - יו"ר מ.א. גליל-עליון
מר אהרון מעתוק - יו"א מ.א. מירוס הגליל
מר יוסי גולדברג - יו"ר מ.מ. מטולה
מר אהרון ברנזון - יו"ר מ.מ. ראש-פינה
מר אבי קרמפה - יו"ר מ.א. מעלה יוסף
מר יהודה וולמן - יו"ר מ.א. גולן
מר שלום רובין - יו"ר מ.א. מבואות החרמון

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 5 ליולי 1998

דואר נכנס
לשכת המנכ"ל
08-07-1998
נכנס ביום 16/4/98
לתיק

לכבוד

מר גיא כהן

עוזר כלכלי למנכ"ל

משרד החקלאות - הקריה - תל-אביב

הנדון: סיוע מקרן מנכ"ל לבוסתן עין זיוון

1. קיבוץ עין זיוון הקים בוסתן לקטיפת פירות עצמי. הבוסתן כולל - עצי פרי נשירים ממינים שונים, סככות צל, ספסלים, סככת תצוגת פירות ומסמר במקום.
2. השטח משתרע על שטח כולל כ- 20 דונם וכולל מגרש חנייה ואטרקציות מים. הגן מטופח היטב ומציג לראווה תנאי ממשק ותרבות חקלאית.
3. הקיבוץ השקיע עד כה במימון עצמי כ- 126,000 ש"ח. המנכ"ל הבטיח לסייע מקרן מנכ"ל בסכום כולל עד - 50,000 ש"ח.
4. מצורף לזה חשבונות, תצלומי האתר ומכתב נלווה ממרכז המשק.

אבקש את טיפולך לשחרור הסיוע המובטח.

בברכה,
יגאל חן
מנהל המחוז

העתקים:

מר דני קריצמן	- מנכ"ל
גברת שמחה יודוביץ	- מנהלת מינהלת ההשקעות
מר אורי דורמן	- מנהל מור"ג
מר עומרי עתריה	- מרכז משק עין זיוון

יו"ר הדירקטוריון
Chairman, Board of Directors

י"א תמוז, תשנ"ח
5 יולי, 1998

לכבוד
מר שלום רובין
ראש מועצת מבואות חרמון

שלום רב,

הנדון: שילובו מחדש של מושב שדה אליעזר לפיתוח התיירות

כאמור מושב שדה אליעזר נכלל בתוכניות המשותפת לקק"ל ולמשרד התיירות, במסגרת סיוע לכפר תיירות לשנת 1998.

מבדיקה נוספת עם אנשי מינהל פיתוח הקרקע של הקק"ל מתברר כי חילוקי דעות בקרב חברי המושב וחוסר הצלחה להגיע לתוכנית מוסכמת, הובילו להעברת התקציב לישובים אחרים.

הקק"ל תכבד התחייבותיה ותעמוד בסיכומים עם משרד התיירות. לכשתושלם התוכנית ויאוגם שוב התקציב אנא צרו קשר עם מנהל מינהל פיתוח הקרקע לתאום הביצוע.

בברכה,

שלמה גרבץ
יו"ר דירקטוריון קק"ל

העתק: מר משה קצב - סגן ראש הממשלה ושר התיירות
מר דני קריצמן - מנכ"ל משרד החקלאות
מר חזי צאיג - מנכ"ל החמ"ת
מר שמוליק מור - עוזר שר התיירות
מר שמעון איינשטיין - ראש המינהל לבניה כפרית
מר יגאל ירושלמי - מנכ"ל הסוכה"י
מר דוד נחמיאס - מנהל מפ"ק קק"ל

26

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
המנהל הכללי

2 יולי, 1998
ח' תמוז, תשנ"ח

לכבוד
מר יצחק טובלי
המועצה לענף הלול

הנדון: כלנית וטפחות - סובסידיה לפי חוק הגליל

לאחרונה הוקצו, לפי המלצת המשרד, מכסות לייצור ושיווק פטמים נוספים למגדלים בישובים כלנית וטפחות.

כידוע, בישובים אלה התקיים גידול פטמים עוד בטרם חקיקת התיקון לחוק הגליל.

בשים לב לשיקולים שעמדו ביסוד הקצאת המכסות האמורה הנני מורה לכם בזאת לשלם לבעלי מכסות בישובים הנ"ל סובסידיה לפי חוק הגליל, כאילו היו בעלי מכסה במובן חוק הגליל.

בברכה

דניאל קריצ'מן
המנהל הכללי

דניאל

העתק: דליה הראל - משנה למנכ"ל
יגאל חן - מנהל מחוז גליל גולן

שם קובץ 3735

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת המנהל הכללי

2 יולי, 1998
ח' תמוז, תשנ"ח

אל: סער ברכה / עוזר השר

הנדון - מטע נשירים מטולה
פנייתך מיום ה- 22/6/98

1. במידה וקיים גידול אשר נפגע מאסון טבע (ששכיחותו מוגדרת בחוק כאחת ל- 15 שנים) בכל שנה כנראה שיש בעיית התאמה בין הגידול לאזור ויש לעשות אחד משלושה:
א. להחליף את הגידול בגידול מתאים.
ב. לעבור לגדל בחלקות מתאימות יותר.
ג. לפתח שיטות גידול אחרות.
2. מתיישבי מטולה מתפרנסים אך ורק מענפי המטעים ועובדה זאת נלקחה בחשבון בכל הקשור בהקצאות קרקע ומים שניתנו למתיישבים ביחס למה שמוקצב למתיישבי הגליל העליון בעלי משק מעורב (בעלי חיים ומטעים).
3. התופעה של שחיקה ברווחיות היא תופעה טבעית המתרחשת בכל ענפי המשק העולמי והיא זו המאפשרת קידמה, עליה ברמת החיים ושיפור הרווחה. (היחס בין קידום טכנולוגי לשחיקת רווחיות או הרעה "בתנאי הסחר" כפי שהנושא מוגדר בספרות הוא מתמטי מוכח וחיוני).
4. כישוב קו עימות נהנים חקלאי מטולה מסיוע מיוחד הניתן על ידי הנהלת המשרד (בין השאר גם לנטיעה, שנטועים במטעים וסלילת דרכים חקלאיות, הקמת בתי אריזה ועוד)
הניתנים לכל יישובי קו העימות.
סה"כ תוקצב לנושאי הסיוע ליישובי קו העימות בצפון סך של 18 מליון ש"ח בשנת 98 במסגרת מבצע ענבי זעם.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת המנהל הכללי

5. פיצוי בגין חוסר יכול לא ניתן מעולם לרמה של 100% גם לא כאשר הוכרז אסון טבע על ידי ממשלת ישראל. הפיצוי לחקלאי מטולה ניתן בשיעור דומה (50% פיצוי) לזה שניתן לשאר נפגעי "האסון" ובהתאם למגבלת התקציב. יחד עם זאת אנו בוחנים באהדה אפשרות להטיב עימם בנושא.

6. הפעלת חוק ביטוח רב סיכוני: אנו בשלבי סיום של הפעלת החוק הני"ל.

7. הניסיון מלמד כי הקצאת תקציבי סובסידיה למיניהם אינה משפרת רווחיות אלא רק מעכבת פיתוח והתייעלות, סיוע ממשלתי מן הראוי שינתן להשקעות, מחקר ופיתוח ותשתיות.

מעבר לכך נהנה ענף הנשירים משיעורי מכס גבוהים המגינים עליו מפני כניסת תוצרת זולה מחו"ל כאשר למעשה זהו סבסוד על ידי הציבור הניתן לענף.

בברכה
קא
גיא כהן
עוזר המנהל הכללי

לשכת סגן ראש הממשלה
שר החקלאות ופיתוח הכפר

לשכת שר החקלאות

נושא: כ.3.מ.

21. 06. 1998

מס' סדורי: 2590 / 10

דואר נכנס

תאריך: 22.6.98

אל:	הערות:
דני קריצ'מן	
סער ברכה	x
בני כהן	
שרה וינר	
ניא כהן	1/7
נתפלי יניב	1/1
רפי אביזוב	הח"חפולת
בני ארגמן	
סיגל מזרחי	
שונות:	

בברכה,
לשכת שר החקלאות

PRI METULLA LTD.
C.A COLD STORAGE & PACKING - HOUSE
 P.O. BOX 8, METULLA 10292 ISRAEL
 TEL. 972-6-941001
 FAX. 972-6-950110

פרי מטולה
חברה לקרור ולאריזה בע"מ
 טל. 06-941001 רב קוי
 פקס. 06-950110
 מטולה מיקוד 10292

כ' סיון, תשנ"ח
 14 יוני, 1998

לכבוד:
 מר רפאל איתן
 סגן ראש הממשלה
 שר החקלאות והשר לאיכות הסביבה
 משרד החקלאות
תל - אביב
 א.נ.,

הנדון: מטעי נשירים - במושבה מטולה

במסמך זה רוכזו מספר פרטים על החקלאות במושבה מטולה, שבה מתפרנסות ועוסקות כ- 150 משפחות חקלאיות בענף המטעים, שהיקפו כ- 6,800 דונם.

להלן פירוט המטעים לפי מינים:

1.	2,750 דונם	- תפוח
2.	2,200 דונם	- נקטרינה + אפרסק
3.	600 דונם	- אגס
4.	670 דונם	- שזיף
5.	300 דונם	- מישמיש
6.	250 דונם	- שונות (קיווי, אפרסמון, פקאן)
7.	40 דונם	- פרדס
	6,800 דונם	- סה"כ

במושבה בית קרור ואריזה לנשירים שכולל פוטינציאל קרור של כ- 4,700 טון אויר מבוקר ועוד 1,700 טון קרור קצר. כמו כן קיימים 3 מערכי מיון עם פוטנציאל מיון של כ- 100 טון מיון יומי. המפעל הוא בבעלות החקלאים בלבד, ונמצא כיום בשלבי פיתוח. אנו מתכננים הקמת חדר משלוחים ממוחשב שיטפל בכ- 500 משטח לשוק המקומי וליצוא, בו זמנית.

2...

PRI METULLA LTD.
C.A COLD STORAGE & PACKING - HOUSE
 P.O. BOX 8, METULLA 10292 ISRAEL
 TEL. 972-6-941001
 FAX. 972-6-950110

פרי מטולה
חברה לקרור ולאריזה בע"מ
 טל. 06-941001 רב קוי
 פקס. 06-950110
 מטולה מיקוד 10292

- 2 -

בשנים 94, 96 ו-97 סבלנו מאסונות טבע ומחסור גדול ביבולים, ומאחר ואיננו בנויים על ענפי חיים וחממות ולא נהנים מתמיכות וסובסידיות של מדינת ישראל (חוק הגליל), אלא על מטעי נשירים בלבד, הפיצויים ששולמו בעקבות אסונות אלה לא כיסו את עלויות היצור.

בשנים האחרונות חלה ירידה משמעותית ברווחיות ענף המטעים, מצד אחד אסונות טבע ומצד שני חל גידול משמעותי בהוצאות אחזקת המטעים כתוצאה מעלות התשומות בחקלאות (תשומות כגון: שכר עבודה, מים, חומרי אריזה וחומרי הדברה). רוב ההוצאות באחזקת המטעים השוטפת כבר בוצעו במהלך השנה, והחקלאים לקחו על עצמם התחייבויות כספיות כבדות מאוד, ולא יוכלו לעמוד בנטל בשנה זו ללא סיוע מימסדי.

כידוע לך המושבה מטולה הינה קו עימות מובהק, החקלאים מעבדים חלקות לאורך כל גדר המערכת, ולנטל הבטחוני המתמשך יש ללא ספק מחיר כלכלי, שאותו משלמים התושבים יום ויום ושעה שעה, ויש על כן לסייע להם בשעה קשה זו.

אנו נמצאים כיום במצב קשה ומבקשים את טיפולך ועזרתך לנושאים הבאים:-

א. השלמה בקבלת פיצוי על חוסר יבול 1997 עד ל- 100% (כולל נזק לתפוח הר).

ב. הפעלת ביטוח רב סיכוני לפיצוי על חוסר יבול.

ג. העלאת הרווחיות בענף המטעים בעזרת פעולות ותקציבים מיוחדים, כפי שקיים בחוק הגליל בנושא ענף הלול.

אנו מקווים שתענה בחיוב לבקשתינו ונקבל סיוע מיידי לחקלאים שפרנסתם מושתתת על מטעי הנשירים בלבד ומקוים לשיתוף פעולה גם בעתיד.

העתק:

מר דני קריצימן - מנכ"ל משרד החקלאות

בכבוד רב,
 יעקב כץ
 מנכ"ל
 פרי מטולה

3737

אגף ספר ברכה

דונקן - מטעם נשיא מועצה

בנימין - נאום ה- 22.6.98

1. במידה והיום יצא אדם (כאן) מאסר

טבע (ששכחתי מרגע בדרך נאום ה- 15 ענין)

בכל שנה כנראה יש כזית המגיעה סך

הצירוף עליון ואם לא יעלה אחד משלושה.

2. למעשה עם היבול הצדק מלאה

3. לשבוע לפני שבועות מתחילת יולי

4. לפני שיש ימים אחדים

2. מתחילת המלחמה מתברר כי אין לה מנוח

המלחמה לאבדה זאת נעדרת מלבד ככל

הישרה בהרצאות דרכה ליום שניתנו למתושבים

ביום זה שמוקדש למתושבי העיר העיר

בזמן משך המלחמה (בזמן חייך למלחמה).

3. התפוצה של שחיתות ברווחה היא תופעה

לפני התרחשות כל דבר דבר המעקב העולה

ואם לא התפשטה הידע, דעות ברמה

החיים לפני התרחשות (חיים בן זיכרון

טכנולוגי לשחיתות ולחיים אחר הוצא "בתנאי

הסדר" שבי שהנאום מוצג בספרה היא

מתמטי. מוכח (חובי).

לשכת סגן ראש הממשלה
שר החקלאות ופיתוח הכפר

01 יולי 1998

ז' בתמוז תשנ"ח

מועצת הלול תיק:

ס/2188/98

דואר נכנס
לשכת המנכ"ל
1998-07-06
נכנס ביום
לתיק

לכבוד:

מעתוק מאיר

מושב דלתון משק 82

שלום רב,

הנדון: פנייתך לשר החקלאות בנושא לול

הקצאת מכסות ביצי מאכל למגדלים באזור הגליל הוקצתה עפ"י קריטריונים שנקבעו בחוק הגליל ובכללי המכסות של המועצה לענף הלול.

הבסיס העיקרי לקביעת המכסות הוא בעלי מכסות שהיו בפועל בשנת 88/89 בסמוך למועד כניסת חוק הגליל (תיקון).

ישום חוק הגליל נמשך משנת 1991 ועד שנת 1995, בין היתר, עקב הסכם שאושר בבג"צ.

הרחבת מעגל היצרנים הזכאים במסגרת חוק הגליל מחייבת החלטת ממשלה ושינוי כללים, בדומה לישום החלטת הממשלה בעקבות מבצע "ענבי זעם".

לאור האמור לעיל ועדת המכסות אינה דנה בהקצאות מכסות חדשות.

עם זאת, בנובמבר 1995 אושר תיקון לחוק הגליל אשר מאפשר למשק באזור מרום הגליל לרכוש מלוא המכסה מבעל מכסה אחר במסגרת חוק הגליל. אפשרות זו מהווה אפיק פתרון לבעלי לולים ללא מכסה, ואכן מספר בעלי משקים בגליל רכשו מכסות.

לפרטים מדויקים, אנא פנה למחוז גליל גולן במשרד החקלאות.

בברכה,

סער ברכה,

עוזר שר החקלאות ופיתוח הכפר

העתק: **מר גיא כהן - עוזר כלכלי למנכ"ל**

מר יגאל חן - מנהלת מחוז גליל גולן

מר יצחק טובלי - מנכ"ל המועצה לענף הלול.

מעתוק מאיד
מושב דלתון
ד.נ. מרום
הגליל
מיקוד: 13810

לכבוד:
שר החקלאות
מר דפאל איתן
לשכת השר ת"א

הנדון: לול שעומד כאבן שאין לה
הופכין.

אנחנו תושבי דלתון מאז שנת 1978 חברי
משק בעלי 8 דונם מטע ולול לא בעלי -
האם לזה יקרא חקלאי? מסיבות שצד
היום אינן ברורות וכאן המקום לפרט:

- בשנת 1978 נקלטנו כחברי מושב דלתון
- יחד אתנו עלו עוד 20 משפחות
במסגרת הרחבת הישוב.
- מתוך 21 משקים בתוך ד' מהם
הסוכנות אשרה ובנתה ד' לולים להטלה.
- במסגרת חלוקת כספי הביסוס הופחת
ע"י הסוכנות סכום עלות מלאה של
מבנה הלול ואילו החברים שלא קיבלו
לול זכו במלא כספי הביסוס.
- מאז 1978 ועד היום הלול שלי צומד
לא שמוע כאשר ידוע לי שינה מכסה
בבילי ואיני יודע כיצד להשיגה.

• אודה לך מאוד אם אקבל את עצרתך
להפצלת הלול שצומד 20 שנה ללא
שימוש.

• מיותר לצייין שאנו טריים באזור קו
צימאות והפצלת הלול היא דרך
להתפרנס בכבוד.

• אבקש את תשובתך בנדון.

בתודה מראש
מעתוק מאיר
מושב דלתון
משק 82

1 יולי, 1998

לכבוד

מר רפאל איתן

סגן ראש הממשלה, שר החקלאות ושר לאיכות הסביבה

א.ג.

הנדון: פגועים בשטחי המרעה קב' בית - קשת

אנו פונים אליך ומבקשים את התערבותך במצב שנוצר באזורנו עקב פגועים - חוזרים ונשנים בשטחי המרעה שברשותינו. ע"מ להבהיר את המצב, הננו מצרפים התקריות של השנה האחרונה.

כידוע לך אנו מחזיקים בקרקע המדינה בציפורניים, אבל ההפסדים שנגרמים לנו עקב הפיגועים, חונקים אותנו לאט ומעלים הרהורים האם ניתן להמשיך ולקיים את הענף של בקר לבשר, או לרדת מהקרקעות - דבר שיביא השתלטותם של בני המיעוטים בשטחים אלו.

הנך חייב לדעת שכל הריסת גדר - גבול מביא את העדר להאבסה במקום מרעה, דבר שמייקר את עלויות הייצור בצורה כזאת שהענף לא יכול לשאת.

אך לזה מוסיפים את הכספים שאנו נאלצים להשקיע לתקון הנזקים - אז התשובה הכלכלית ברורה.

יחד עם זאת, אנו יודעים שקיימת שאלה בטחונית: איך להבטיח את בטחון הקהילה? והתשובה שלנו היא להמשיך להחזיק את הקרקעות המדינה שבסביבתנו כל עוד הדבר ניתן.

אנו פונים אליך ע"מ שתעזור לנו בשני תחומים:
א. עזרה תקציבית לתקון הנזקים וע"מ שנוכל להגן על הקרקע.
ב. להפעיל את הכח שברשותך, ע"מ שיגיעו לאזורנו וינסו ל"פצח" את המצב.

הננו יודעים שהמלאכה חייבת להעשות ע"י רשויות החוק, אבל עד כה
התשובות לא מספקות, למרות הרצון הטוב וההתייחסות של מג"ב
ומשטרת ישראל בכל ארוע.
אנו לא מבקשים לשמור על העדר שלנו - זאת אנו עושים ולכך
התארגנו. אנו מבקשים פתרון לגבולות של שטחי המרעה, שהם קרקע
לאום. ועליהם שפכנו את דמנו.

בכבוד רב
זאב אלמן
מרכז משק
קיבוץ בית קשת

העתקים:

מר בני גורפינקל - יו"ר מ.א.ג.ת.
מר חיים דיין - יו"ר א.מ.ב.ל.
מר מוחא וייס - מש' החקלאות
מר מאיר כפיר - מש' החקלאות - עפולה

הנזקים שנגרמו בתקופה האחרונה

1.
מקרה - חיתוך גדר 3000 מט'
תאריך - 23.04.97
הגשת תביעה - במשטרה
2.
מקרה - חיתוך גדר 2000 מט'
תאריך - 01.10.97
הגשת תביעה - במשטרה
3.
מקרה - חיתוך גדר 1370 מט'
תאריך - 01.11.97
הגשת תביעה - משטרה
4.
מקרה - חיתוך גדר 1810 מט'
תאריך - 20.12.97
הגשת תביעה - משטרה
5.
מקרה - עקרו בזדון גדר עץ בתחנת מידע
תאריך - 21.02.98
הגשת תביעה - משטרה

6.

מקרה - הרג 14 פרות
תאריך - 30.01.98
הגשת תביעה - משטרה

7.

מקרה - חיתוך גדר 2800 מט'
תאריך - 27.03.98
הגשת תביעה - משטרה

8.

מקרה - חיתוך גדר 3 קמ', פיזור ראשים בשטח וכניסה לפלחה תוך
הריסת בלות של שחת -
15 פרות התפזרו בשטחים הסמוכים - עד כה מצאנו 2 פרות.
תאריך - 04.05.98
הגשת תביעה - משטרה

9.

מקרה - פריצה בחנות תחנת מידע שבירת חלון וגניבת סיגריות.
תאריך - 14.05.98
הגשת תביעה - משטרה

10.

מקרה - גניבת אמבטיה + 25 טון גרעיני חיטה
תאריך - 14.06.98
הגשת תביעה - משטרה

11.

מקרה - חיתוך גדר 4000 מט'
תאריך - 28.06.98
הגשת תביעה - משטרה

17
-
17
17
17

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 26 ליוני 1998

מספר: _____

לכבוד

מר דוד נחמיאס

יו"ר הקרן הקיימת לישראל

י ש ו ש ל י ס

מוזמנים לסיור "גליל של פריחה" - 7.7.98 :

משרד החקלאות

שר - מנכ"ל - משנה למנכ"ל - מנהלת ההשקעות - מנהל הרשות לתכנון -
מנהלי מחוזות: גליל-גולן, גליל מערבי, עוזרי השר והמנכ"ל (2 עוזרים).

נציבות המים

סגן נציב המים

משרד התיירות

עוזר שר התיירות להתיישבות כפרית, מנהל עמותת התיירות גליל-עליון
וגליל מערבי.

ראשי המועצות

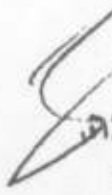
גליל עליון - מרום הגליל - מבואות חרמון - מעלה יוסף - מטה אשר -
מטולה - יסוד המעלה וראש פינה.

הסוכנות היהודית

מנהל מרחב צפון

קרן הקיימת לישראל

לפי קביעתכם.

בברכה,
יגאל חן

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, מחוז גליל גולן
קרית שמונה סל. דדד44977-06, FAX 06-6902597, מועצה איזורית גליל עליון 10200
152 מוזמנים לסיור גליל של פריחה

-1-

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 26 ליוני 1998

מספר: _____

לכבוד

לשכת שר החקלאות

לשכת יו"ר הקרן הקיימת לישראל

הנדון: לו"ז לסיור שר החקלאות ויו"ר הק.ג. בצפון
במסגרת "גליל של פריחה" - 7.7.98
הלו"ז הוכן בשותף ע"י דוד נחמיאס ויגאל חן

1. מטרת הסיור להציג מקרוב את התכנית "גליל של פריחה" ולהתרשם במהלך הסיור ומקצת הנושאים המרכזיים המוצעים לפיתוח במסגרת התכנית, במטרה לקדם את ביצועה עוד בשנה זו.

2. להלן הנושאים המרכזיים שיוצגו במהלך הסיור:

- א. מאגרים ותשתיות מים.
- ב. חדרי גידול פטריות ומערך שיווק.
- ג. תיירות כפרית ואטרקציות תיירותיות.
- ד. כרמי יין - יקב, מחלבה ויזמות עסקית.
- ה. עבודות כביצוע הק.ג. במסגרת "ענבי זעם". דרכים חקלאיות, תשתיות וכו'.

3. נסיעה מרוכזת משבי ציון במיניבוס במהלך כל הסיור עד כרם בן זמרה.

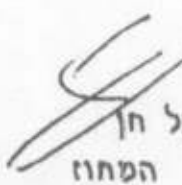
ל ו ״ ז

שבי ציון - מלון חופית (בית חוה). אירוח קל והצגת התכנית "גליל של פריחה" (דוד נחמיאס - יגאל חן - אבינועם גולומב).	10:00 -	11:00 -
סאגרים ותשתיות מים - בית העמק (סאגר בהקמה). ראש הנקרה - סאגר קולחין, פרויקט גידול אצות. פיתוח חוף כצת.	11:30 -	12:30 -
מושב חוסן - מערך שיווק פטריות. מושב זרעית - חדרי גידול פטריות ותיירות כפרית.	13:00 -	14:15 -
מושב נטועה (מסעדת נווה) - ארוחת צהריים.	14:30 -	15:30 -
כרם בן זמרה - כרמי יין, יקב ומחלבה.	16:00 -	17:00 -
ס י ו ס	-	17:00

4. ראשי המועצות בתחום "גליל של פריחה" מוזמנים לסיור במהלך כל היום ולארוחת הצהריים במושב נטועה.

050-253068	-	תיאומים ובירורים	דוד נחמיאס
050-319136	-	יגאל חן	
052-395681	-	אבינועם גולומב	

סיור מהנה

 יגאל חן
 מנהל המחוז

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, מחוז גליל גולן
 קריית שמונה: טל. 06-6944977, FAX 06-6902597, סועצה איזורית גליל עליון 10200
 151 סיור שר החקלאות 7798

סיור מנכ"ל משרד החקלאות - מר דני קריצ'מן
ברמת הגולן 23.6.98

אליה
לש

נושאים לדיון:

1. אליה. סיוע להקמת בית אריזה להזרים בחברת "גליל-גולן הזרים בע"מ", ע"י מתן מעמד של מפעל מאושר ומענק של 24%.
 2. השתתפות בהשקעות למניעת טריפות באמצעות כלבי "אקבש". הערכת עלות כ- 300 אלף ש"ח.
 3. אליה. מתן מענק להגדלת מרכז המזון ביונתן אשר נותן שירותים אזוריים ומספק מזון לרפתנים במושבים: כנף, מעלה גמלא, קדמת צבי.
 4. השתתפות במפעל "תל-מחפ" לאספקת מים ל- 1500 די' מטעים, בצפון רמת הגולן. הערכת עלות כ- 3 מיליון ש"ח. ✓
 5. אליה. מתן מענק להקמת יונוקיה וסככת גידול נוספת ברפת צפון. היקף ההשקעה כ- 1 מיליון ש"ח.
 6. הכללת ענף הפקעות והבצלים לריבוי במסגרת תכנית הפיתוח של משרד החקלאות לשנת 1999.
 7. מתן פתרונות לבעיות ההדרכה במטעים ושירים ובסובטרופיים.
- אנו מודים על הסיוע השוטף ועל הסיוע בעתיד לפיתוח החקלאות ברמת הגולן.

רשם: אורי דורמן.

סיור מנכ"ל משרד החקלאות - מר דני קריצ'מן
ברמת הגולן 23.6.98

נושאים לדיון:

1. סיוע להקמת בית אריזה להדירים בחברת "גליל-גולן הדירים בע"מ", ע"י מתן מעמד של מפעל מאושר ומענק של 24%.
 2. השתתפות בהשקעות למניעת טריפות באמצעות כלבי "אקבש". הערכת עלות כ- 300 אלף ש"ח.
 3. מתן מענק להגדלת מרכז המזון ביונתן אשר נותן שירותים אזוריים ומספק מזון לרפתנים במושבים: כנף, מעלה גמלא, קדמת צבי.
 4. השתתפות במפעל "תל-מחפ" לאספקת מים ל- 1500 ד' מטעים, בצפון רמת הגולן. הערכת עלות כ- 3 מיליון ש"ח.
 5. מתן מענק להקמת יונוקיה וסככת גידול נוספת ברפת צפון. היקף ההשקעה כ- 1 מיליון ש"ח.
 6. הכללת ענף הפקעות והבצלים לריבוי במסגרת תכנית הפיתוח של משרד החקלאות לשנת 1999.
 7. מתן פתרונות לבעיות ההדרכה במטעים נשירים ובסוכטרופיים.
- אנו מודים על הסיוע השוטף ועל הסיוע בעתיד לפיתוח החקלאות ברמת הגולן.

רשם: אורי דורמן.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
אגף בכיר לשמור קרקע וניקוז

תאריך: 22 ביוני 1998

תיק : מר / 3.3.6

קובץ :

לא מוגש
 זה שונה
 שאלת
 ל-10

אל: גיא כהן - עוזר המנכ"ל

הנדון: פיתוח מרעה מתקציב קו עימות - הבהרה.

תוספת התקציב לפיתוח המרעה בסך 500,000 ש"ח מתקציב קו עימות מיועד לשובי
 קו העימות, כפי שסוכם בשעתו.

ב ב ר כ ה,

מורדי ויץ

ראש תחום שטחים פתוחים

העתק

יגאל חן, מנהל מחוז הגליל

תיירות כפרית
כ"ז סיון, תשנ"ח
21 יוני, 1998

סימובין: 98-16-677

לכבוד
מר שלום רובין
ראש המועצה
מבואות חרמון

שלום רב,

הנדון: שילובו מחדש של מושב שדה אליעזר לפיתוח תיירות

כתשובה למכתבכם מיום 7.5.98 בו נמסר כי מושב שדה אליעזר נכלל בישובים לפיתוח תיירות וזכה להכרה כישוב קו עימות בוועדת מנכ"לים של משרדי הממשלה.

אי לכך הנני להודיעכם שהנרשא נמצא בטיפול.

מברכה,

שמוליק מור

יועץ המשרד לתיירות כפרית

העתקים: מר משה קצב, סגן ראש הממשלה ושר התיירות
מר חזי צייג, מנכ"ל חמ"ת ירושלים
מר יגאל ירושלמי, מנכ"ל הסוכנות היהודית
מר שלמה גרביץ, יו"ר דירקטוריון הקק"ל
מר קריצ'מן, מנכ"ל משרד החקלאות, תל-אביב
מר נחום דויד, מנהל אגף פיתוח והנדסה

י"א באייר התשנ"ח
7 במאי 1998

מועצה בקו העימות
בס"ד

לכבוד
מר שמעון איינשטיין
ראש המינהל לבניה כפרית
ירושלים

שלום רב,

הנדון: שילובו מחדש של מושב שדה אליעזר לפיתוח תיירותי

מושב שדה אליעזר נכלל בישובים לפיתוח תיירותי לפני שלוש שנים, בהתאם לכך תוקצב לתכנון ואף לביצוע.

נציג משרדך לקח חלק בישיבות ועדת היגוי בה התקבלו החלטות בנדון.

היות והיו חילוקי דעות בתוך הישוב על פיתוח ומתוך חשש שאם הכסף לא ינוצל יוחזר הכסף לשותפים, הוחלט להעביר את התקציב על סך 2 מליון ש"ח לישוב תיירותי אחר במועצה וכך נעשה.

בישיבת ועדת היגוי שהתקיימה ב- 4/5/98 הוחלט להחזיר את הישוב למסלול של פיתוח תיירותי.

החלטה זו נשענת על המלצת ועדת המנכ"לים ואישור ועדת שרים לצרף את שדה אליעזר לקו העימות.

לאור ההחלטה הנ"ל בכוונתנו לפעול ברוח החלטות ועדת ההיגוי, דהיינו השלמת התכנון בשנת העבודה הנוכחית 1998.

אליפלט • אמנון • בית הלל • דישון • כפר יובל • כחל • כרכום • כורזים
מרגליות • משמר הירדן • רמות נפתלי • שאר ישוב • שדה אליעזר • חוות ינאי

מועצה בקו העימות
בס"ד

היות ומשרדך לוקח חלק בפיתוח כפרי תיירות, אנו פונים ומבקשים לתקצב את שדה אליעזר בהתאם לחלוקה המתבצעת בפרוייקטים דומים, בישובים האחרים היקף הפרוייקט כולו 2 מליון ש"ח.

אנו מבקשים אישור משרדך לאמץ החלטת מנכ"לים בעניין זה.

אבקש להדגיש שלפני חודשיים מושב שדה אליעזר זכה להכרה כישוב קו עימות בוועדת המנכ"לים של משרדי הממשלה.

מצ"ל מסמך-בנדון.

להתייחסותך ולטיפולך אודה.

בברכה,

שלום רובין
ראש המועצה

שמוליק מור
עוזר שר התיירות

העתקים:

משה קצב - סגן ראש הממשלה ושר התיירות
חזי צאיג - מנכ"ל החמ"ת, ירושלים
יגאל ירושלמי - מנכ"ל הסוכה"י
שלמה גרביץ - יו"ר דירקטוריון הקק"ל
דני קריצמן - מנכ"ל משרד החקלאות, תל-אביב
נחום דוד - מ.אגף פיתוח והנדסה.

שדה אליעזר

1950

המדרג: ישיבת ישובי לו העימות בצפון

ועדת חמנכ"ל"ים דנה בהמלצת פיקוד העורף לחוסיוף שבעה ישובים לרשימת ישובי קו העימות בצפון.

שבעת הישובים הינם: יסוד חמעלה, שדה אליעזר, שבי ציון, חולתה, איילת השחר, יחיעם ומירון.

נערך דיון ובג העלו נציגי המשרדים את טיעוניהם בנושא.

בתחילת הדיון הוחלט לאמץ את נוחל קבלת החלטות לענין שינוי בשימט ישובי קו
מעימות בצפון כפי שאמור היה לפעול מלכתחילה כלחל:

- א. המלצת פיקוד חינוך מועברת לוועדת המונ"כ לים.
ב. מתקיים דיון במסגרת ועדת המונ"כ לים בנוגע להמלצה.
ג. הועברת המלצת ועדת המונ"כ לים לאישור הממשלה.
ד. קבלת החלטת ממשלה בנוגע לשינוי ברישומי ישובי קו העימות בצפון, ובנוגע להטבות שניתנו לישובים בקו העימות בצפון.

לחלן סיכום חיוּיבַת:

1. צוות הבינמשרדי יבחן קריטריונים להגדרת של ישובי קו העימות בצפון, הישובים בשלב זה לא יוגדרו כישובי קו העימות. משרדי הממשלה השונים רשאים להפעיל מיידית את החלטות הניתנות בקו העימות על שבעת הישובים על פי שיקול דעתם.
2. הצוות הבינמשרדי לאזורי עדיפות לאומית יקיים עבודת מטח שמטרתה לסווג את-ישובי קו העימות בצפון לישובי קו העימות בצפון א' ולישובי העימות בצפון ב', בהתאם לקריטריונים בטחוניים, סוציאלקומוניים ואחרים.
3. הצוות הבינמשרדי יגדיר את רמת החלטות שניתנו באזור א' ובאזור ב'.

4. תצוות הבינמשרדי יגיש את המלצותיו לועדת המנכ"לים תוך שלושה חודשים ובפירוט ל:

א. הקריטריונים מבטחוניים, הסוציאקונומיים והאחרים שעל פיהם שקל הצוות את הכללת הישובים וסיווגם.

ב. רשימת הישובים שיכללו בישובי קו העימות בצפון א' ובישובי קו העימות בצפון ב'.

ג. מסמך ההטבות הניתנות ע"י משרדי הממשלה לישובי קו העימות בצפון.

ד. רשימת החטבות שתיתנה לכל ישוב בקבוצת ישובי קו העימות בצפון ב' ונימוקי המשרדים.

5. ועדת המנכ"לים תדון בחמלצת הצוות הבינמשרדי ובחתיאם תגבש הצעת החלטת שתובא לאישור הממשלה.

6. הצוות הבינמשרדי לא ידון בסוגיות החקלות כמס הכנסה שכן ועדה ציבורית הוסמכה לטפל בסוגייה זו ולחגיש את המלצותיה.

7. לאור החלטת ועדת המנכ"לים כדבר סמכויות הצוות הבינמשרדי, מאשרת ועדת המנכ"לים כי שבעת הישובים שחומלצו ע"י פיקוד העורף יכללו במסגרת ישובי קו העימות בצפון ב'.
הצוות הבינמשרדי יבחן האם ראוי מי מיושובים אלה לחכלל אף ברשימת ישובי קו העימות בצפון א'.

בברכה,
יחי
רפי לב-ארי

גבעת יואב - דף רקע

שנת היסוד 1968.

מושב מאוגד במסגרת תנועת המושבים.

נחלות מאושרות - 62 .
אוכלוסיה - 519 נפש.

גידולים עיקריים:

מכסת חלב (מכסת 96)	- 8,938,500 ליטר.
משקים בעלי רפתות	- 50.
בקר לבשר	- 600 אמהות.
צאן במרעה	- 690 רחלות מריט.
	- 220 עוזים לבנות.
	-
מרעה טבעי	- 24,000 דונם.

מטעים:

מין הפרי	נישא פרי	צעיר	סך הכל
אשכוליות	200	50	250
אדומות			
מינאולה	160		160
אפרסקים	10		10
שזיף	60		60
אירופאי			
ענבי מאכל	40		40
אפרסמון	10		10
מנגו	50		50
בבנות	320		320
זיתים למאכל	330	20	350
סך הכל	1,180	70	1,250

פרחים - 45 דונם ספרי סן-סט.
- 65 דונם בצלי שושן.

ירקות בשטח פתוח - 313 דונם.

גד"ש (מספוא חורף) - 2,500 דונם.

21/06/98

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
הרשות לתיכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
האגף לתיכנון מפורט

נתונים ל-7 9 9 1 לשוב גבעת יואב
א ר ע י ס
(4022)

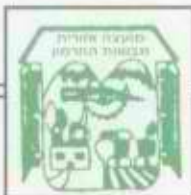
היקף הפעילות	הפעילות	סמל גידול
519	אוכלוסית מושבים	111
62	מושבים, מספר הנחלות/משקים מאוכ	301
40	מושבים, בעלי משק העובדים במשק	311
22	מושבים, בעלי משק העובדים במשק ו	321
50	מגדלי בקר לחלב, סה"כ	422
3	מגדלי צאן, סה"כ	432
50	מגדלי מטעים, סה"כ	442
2	מגדלי פרחים, סה"כ	452
3	מגדלי ירקות, סה"כ	462
28,373	שטח המשק / הישוב	500
1,250	שטח המטעים	520
110		530
313	שטח פיסה לירקות בשטח פתוח	540
2,500	שטח פיסה לגידולי שדה	550
24,200	כל שטחי המשק שאינם 'שטח מעובד	571
1,250	מטעים צעירים	601
50	אשכוליות אדומות צעירים	661
200	אשכוליות אדומות נושאי פרי	662
160	מינאולה נושאי פרי	712
10	אפרסקים נושאי פרי	832
60	שזיפים ארופיים נושאי פרי	862
40	ענבי מאכל בהשקיה נושאי פרי	962
10	אפרסמון נושאי פרי	1042
50	מנגו נושאי פרי	1052
320	בננות נושאי פרי	1272
20	זיתים למאכל צעירים	1291
330	זיתים למאכל נושאי פרי	1292
45	ספריי_סנסט שטח גלוי	1701
65	משתלות פרחים אחרים שטח גלוי	1881
313	ירקות, תפו"א ומקשה בשטח גלוי ס	2202
310	בצל יבש לזרעים סתיו-חורף	2412
3	מלונים ש"מ בהשקיה סתיו-חורף	2912
313	שטח פיזי לירקות בשטח גלוי (צד	2991
2,500	גידולי שדה בעל	3001
2,500	מספוא, חורף לשחת בעל	3421
2,500	שטח פיסה לגד"ש (צד	3671
110		3691
24,000	מרעה טבעי לא מגודר	3761
200	חצרות ומבנים (מהשאלון)	3771
24,200	שטחים שונים - סה"כ	3801
2,045	שימוש במים (אלף מ"ק) לגידולים	3902
2,045	מים שפירים מספקים אחרים לגידול	3932
600	בקר בעדר הבשר	4001
1,600	בקר בעדר החלב	4002
600	פרות בעדר הבשר	4021
1,200	פרות בעדר החלב	4022
400	עגלות בעדר החלב	4042
910	צאן, נקבות	4101

תאריך: 19/06/98 דף: 2

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
הרשות לתיכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר
האגף לתיכנון מפורט

נתונים ל-7 9 9 1 לשוב גבעת יואב
א ר ע י י ס
(4021)

היקף הפעילות	הפעילות	סמל גידול
910	צאן, סה"כ ראשים	4102
690	מרינו, רחלות	4131
690	מרינו סה"כ ראשים	4132
220	עוזים לבנות, צפירות	4181
220	עוזים לבנות סה"כ ראשים	4182
4		5201
3	טנדרים, מעל 500 ק"ג	5261
1	פלטפורמות, מעל 2 טון	5271

כ' בסיון התשנ"ח
14 ביוני 1998
סימוכין: פר/11

מועצה בקו העימות
בס"ד

פרוטוקול ישיבה - ענף הפטס בישובי מבואות
הישיבה התקיימה במשרד החקלאות בתל-אביב בתאריך 10/6/98.

נוכחים:

מר דני קריצמן -	מנכ"ל משרד החקלאות
גב' דליה הראל -	משנה למנכ"ל משרד החקלאות
מר יצחק טובלי -	מנכ"ל מועצת הלול
מר בניהו מנדל -	ארגון מגדלי עופות
מר אריה חדש -	חשב מועצת הלול
מר נמרוד שץ -	משרד החקלאות האיזורי קרית שמונה
מר חיים הלוי -	מועצה איזורית מבואות החרמון

משתתפים:

נציגי מגדלי הפטס בישובי מבואות החרמון.

סדר היום:

המצב הקשה, בענף הפטס בישובי מבואות החרמון.

בדיון אשר התקיים, העלו הנוכחים והמשתתפים, את המצוקה הקשה, אליה נקלעו מגדלי הפטס בישובי מבואות החרמון. לפתרון המצוקה, העלו נציגי המגדלים, את הבקשות הבאות:

- מתן פתרון מידי לשווק הפטמים הנמצאים בלולים, בעקבות התנהגות המשווקים, כלפי המגדלים מהמשק המשפחתי.
- החזרת מכסות יצרנים, אשר יצאו ממעגל הגידול, לידי מועצת הלול. זאת תמורת תשלום הולם, ובכך להקטין את הכמויות בשוק, ומניעת מסירת מכסה לידי בעלי הון.
- חזרה לתכנון, כפי שהיה בעבר.
- מחיר העוף, יקבע ע"י גורמים אבייקטיביים, הן למגדלים, הן למשווקים, והן לצרכנים.
- הממשלה תתמוך, בבעלי המכסות המאושרות, ע"י רשת בטחון, ושמירה על מחיר המטרה.

מועצה בקו העימות

בס"ד

6. מכסות הפטם המאושרות, יגודלו בכל חלקי הארץ, במשק המגדל בלבד. זאת כדי למנוע הקמת חוות לולים, ע"י מי שאין לו מכסה מאושרת.
 7. הצמדת משקים למשחטה, או למשווק עם חודים לטווח ארוך. על משרד החקלאות, ומועצת הלול, לפעול נמרצות לישום סעיף זה.
 8. תיקון ההסכם שהוצע ע"י משרד החקלאות, ויעוגן, בהסכם משפטי, לאחר אישור יועץ משפטי של משרד החקלאות/מועצת הלול, ויועץ משפטי של מועצה אזורית מבואות חרמון.
- לאחר שמיצת הבקשות, והדיון אשר התקיים בעקבותיהם, סוכמו הדברים הבאים:
1. מגדל אשר לא ירצה לגדל את מכסתו, יוכל לחתום על ההסכם המתוקן האמור בסעיף 8, ולקבל 90 אחוז מהסובסידיה המגיעה על פי חוק הגליל.
 2. תובא ע"י מועצת הלול הצעה, אשר תונח על שולחן שר החקלאות ושר האוצר, לגידול מכסת הפטם בכל חלקי הארץ, במשק המגדל בלבד.
 3. מגדלים אשר נותרו ללא משווק, יפנו לרכז החקלאי במועצה האזורית מבואות החרמון. הרכז החקלאי ירכז את הפניות, וידאג יחד עם מועצת הלול למציאת פתרון.
 4. משרד החקלאות ומועצת הלול, יגישו פניה מסודרת למשרד האוצר, לפדיון מכסות יצור של מגדלים, אשר הפסיקו לגדל. זאת ע"י מתן תמורה הולמת למגדל.
 5. א. משרד החקלאות, יזרז את הטיפול, במתן מענקים לשובים משמר הירדן ואליפלט, להקמת תשתיות, והעברת הלולים מתוך הישוב לחוות לולים.
ב. משרד החקלאות, יזרז את הטיפול, ברכישת המכסות בישוב רמות נפתלי, והמרתן לענף תיירותי, או כל יזמות אחרת.

רשם: סויסה אלן

העתק: מר שלום רובין - ראש המועצה
 לנוכחים.

ועדי ישובי הפטם

לוח מודעות ישובי הפטם - עבור המגדלים.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ומיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 14 ליוני 1998
מספר: _____

לכבוד
גברת צילה לב
לשכת המונ"ל
משרד החקלאות - הקריה - תל-אביב

הנדון: לוי"ז סיור המונ"ל בצפון - 23.6.98

08:30	- פגישה בכניסה לקיבוץ נאות מרזכי.
10:15 - 08:30	- סיור במטעי נשירים בעמק החולה - התרשמות מפחיתת יכול, בהשתתפות מועצת הפירות והקרן לנזקי טבע.
11:15 - 10:45	- פרדס קיבוץ גדות - זנים ובנות.
12:15 - 11:30	- בית אריזה מושב יונתן - בבטיחה.
13:15 - 12:45	- קיבוץ אורטל רפת הצפון - העגת תוכניות הרחבה.
14:30 - 13:30	- מרום גולן - ארוחת צהריים (מסעדת הבוקרים).
16:00 - 14:30	- סיור במטעי דובדבן קיבוץ עין זיוון - תצפית מהר אכיסל על מטעי צפון הגולן והעגת ממשק המים.
16:00	- סיום.

סיור מהנה ופורה

יגאל חן
מנהל המחוז

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
משנה למנכ"ל

13 ביוני 1998

דואר נכנס
לשכת המנכ"ל
15-06-1998
נכנס ביום
לתיק 16042

לכבוד
עוזי נווה
יו"ר הועדה לגדולים חדשים

הנידון: סיוע לעזר עזים בוריות במצפה מתת

כידוע לך אנו מיחסים חשיבות לאיקלום עזים בוריות בגליל עקב ולדנותן, קצב הגדילה הטוב של הגדיים, איכות הטבחה וכשרון להתקיים בתנאי חורש טבעי. בסך הכל מדובר בעזים לבשר עם תפוקה יחסית גבוהה לזו של העז המקומית ולכן היתכנות כלכלית גבוהה יותר. לעזים אלו יש גם חשיבות בשמירת החורש הטבעי.

עם זאת נתקל המגדל ערן עברון שהכניס את העדר הראשון מזרוע אפריקה בשיתוף עם מו"פ צפון בקשיים כספיים תפעוליים עקב תמותת יתר. לאחרונה ישנם סימני שיפור בבצועי העדר אך ההפסד התפעולי של המגדל עד כה הגיע ל-130 אלף ש"ח. כיום נמצא המגדל בנקודה קריטית לגבי ההמשך ותחשתנו היא כי לאחר הנסיון הרב שצברנו, חבל יהיה לוותר על גזע זה שיכול לחולל תמורות בגידול עזים בגליל העליון. בעיה זו הועלתה גם בסיור המנכ"ל באזור בזמנו וההתייחסות היתה חיובית. היות ולא ניתן לסייע למגדל במסגרת מנהלת ההשקעות, אנו מבקשים סיוע בהיקף של 70 אלף ש"ח במסגרת הועדה לגדולים חדשים. במסגרת סיוע זה הוא יוכל להמשיך להחזיק את העדר ולהרחיבו. היות ולהחלטה מהירה יש חשיבות אודה לך על הצגת הנושא כבר בשיבת הועדה הבאה. לוטח: חומר רלבנטי

בברכה
דליה הראל
משנה למנכ"ל

העתק: דני קריצ'מן-מנכ"ל המשרד
אורי דורמן-מרכז מו"פ צפון, מיג"ל
יוסף קרסו-מדריך צאן ראשי
מוחה וויץ-מנהל תחום שטחים פתוחים
יגאל חן-מנהל מחוז גליל גולן

גב רצים 57 + 1 +

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופתוח הכפר

השרותים להגנת הצומח ולבקורת

9 יוני, 1998

ט"ו סיון, תשנ"ח

דואר נכנס

לשכת המנכ"ל

15-06-1998

נכנס ביום
לתיק

אל: דני קריצמן, מנכ"ל, משרד החקלאות

הנדון: עקירת מטעים נטושים.

בימים אלה סיימנו סקר מטעים המיועדים לעקירה באזור הגליל ואנו בפני חוצאת צווי עקירה ליישובים הבאים:

נטועה כ -	170 דונם
עלמח כ -	200 דונם
כפר שמאי כ -	200 דונם
אביבים כ -	25 דונם
רמת אלעד	85 דונם
סה"כ	680 דונם

בפגישה עם החקלאים באזור חם העלו את מצוקתם חכספית ואי יכולתם לחשותף בעלות העקירה.

אנו אומדים את חוצאות העקירה באזור זה בכ - 110-130 שקל לדונם.

על פי המוסכם עלינו לנהל תביעה משפטית של החקלאים לתשלום חוצאת העקירה.

על פי בקשתם של היישובים האם מקובל עליך שאנו נישא בכל החוצאות האמורות ולא ניתבע את החקלאים

לידיעה - אנו בשלבי תביעה ביישובים הבאים:

1. יסוד המעלה 20 דונם
2. שאר ישוב 12 דונם
3. גני חדר 60 דונם
4. מבטח 30 דונם
5. עזריקס 42 דונם
6. שדה עזריהו 10 דונם
7. כרכוס 25 דונם

אודה על תשובתך.

לדני:
1. אני זוכר שסיכמנו
שכן נזכר את הכסף
שהתחבר, ולא יך
נאקט חכספית.
2. בקשתם שהם שיכינו
מפיק למכרם בעקירה
המטעים בצפון.
לדני
לדני מנכ"ל משרד החקלאות
והגנת הצומח

29
מ

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת המנהל הכללי

16 מרץ, 1998
י"ח אדר, תשנ"ח

לכבוד
אלדד לנדס
מנהל הגנת הצומח

הנדון - עקירת מטעים ורכישת מכשיר גז כרומטוגרף
פנייתך מיום ה- 24.2.98

1. בדיון קרן מנכ"ל מיום ה- 11.3.98 סוכם :

א. לאשר סך של 100 אלף ש"ח לסיוע במימון עקירת מטעים נטושים על ידי הגה"צ למניעת התפשטות מחלות בצומח.

ב. לאשר סך של 147 אלף ש"ח עלות רכישת מכשיר גז כרומטוגרף לצורך ביצוע בדיקות לחומרי הדברה מיובאים - לאור פתיחת הענף ליבוא מקביל.

2. אנא פנה אל תקציבן המשרד לצורך תקצוב הנושאים הנ"ל.

בברכה
גיא כהן
עוזר כלכלי למנכ"ל

העתק : בני קידר - תקציבן המשרד

מדינת ישראל

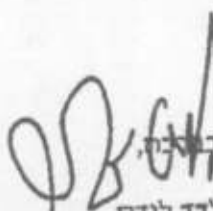
משרד החקלאות ופתוח הכפר
השרותים להגנת הצומח ולבקורת

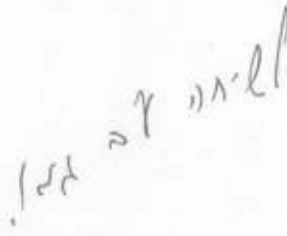
י"ד שבט, תשנ"ח
10 פברואר, 1998

לכבוד
דני קריצמן
מנכ"ל

חנדון : עקירת מטעים נטושים

בזמנו שוחחנו בנושא ועל פי בקשתך הגשנו חצעה לתקציב.
חיות וחפניה נעשתה בסוף השנה חתקציבית לא אושר מימון לנושא.
אני חוזר על פנייתי ומבקש לאשר תקציב של כ- 100,000 ש"ח בעזרת תקציב זה נוכל
לבצע עקירות בהיקף של כ- 2000 דונם.
בהנחה שנוכל לגבות חלק מהוצאות העקירה מחלק של חמגדלים.
עלי לציין כי יש חכנה עבודה בשטח בעניין.

אלדד לנדס
מנחל השרותים לחגנת
הצומח ולביקורת

כפ

חעתק :
משה וייס - כאן

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופתוח הכפר
השרותים להגנת הצומח ולבקורת

24 פברואר, 1998
כ"ח שבט, תשנ"ח

אל: גיא כחן עוזר מנכ"ל

חנדון: עקירת מטעים.

בהמשך לשיחתנו לחלן תכנית עקירה.

מועצה אזורית באר טוביה 330 דונם לפי רשימה מצ"ב
מחוז חדרה רעננה מועצה חקלאית 380 דונם
מחוז גליל גולן 100-200 דונם.

העקירה תכלול: חדרים, נשירים, כרמים ופרדסים.

מצ"ב רשימה לדוגמא של מ.א. באר טוביה רשימה שגובשה במשותף איתנו.

בברכה
א. לנדס
מנהל חשירותים להגנת
הצומח ולבקורת

העתק:
ח. חן, כאן
מ. וייס, כאן

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופתוח הכפר
השרותים להגנת הצומח ולבקורת

תאריך: ט' חשוון, תשנ"ז
9 נובמבר, 1997

אל: מר א. לנדס, מנהל השרותים לחגח"צ

הנדון: עקירת מטעים נטושים - תוכנית פעולה

בחמשך לפנייתך להכנת תוכנית לעקירות נרחבות כבקשת מנכ"ל המשרד מר דני קריצמן, פניתי לגורמים שונים לאסוף נתונים בדבר היקף המטעים הנטושים.

לא קיבלנו עדיין נתונים מרוב חלקי הארץ.

מר יוסי גלאון רכז הוועדה החקלאית במועצה האזורית באר טוביה העביר אלי את הנתונים הבאים.

בתחום המועצה 23 ישובים מרביתם מושבים.

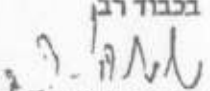
ב- 8 מושבים נמצאו כ- 330 דונם מטעים נטושים כאשר 70% הדירים וחיתרה נשירים.

עלות עקירת כל 330 הדונמים כ- 100000 ש"ח, (מאה אלף ש"ח) לפי ש"ח לדונם במוצע.

מהכרות ממושכת עם מר גלאון יש סיכוי טוב שהפעולה במועצה הנ"ל תצלח.

אני מציע להתחיל את הפעולה במועצה האזורית הנ"ל ולפי התוצאות נלמד כיצד להתמודד עם שאר אזורי הארץ.

מצורף פרוט החלקות לעקירה.

בכבוד רב

יהודה שבתאי
מפקח נעים ארצי

העתק: מר י. בן דוד, כאן
מר מ. וייס, כאן

מדינת ישראל

משרד החקלאות ופתוח הכפר
השרותים להגנת הצומח ולבקורת

1/13/98

מרטב	שם החקלאי	מס' הדונמים	מבנה העקירה
אביגדור	שלמה לוי	11	צבר
בית עזרא	כליפא אברהם	12	פרדס
בית עזרא	שלום מאיר	12	פרדס
בית עזרא	ביטון אברהם	12	פרדס
בית עזרא	שבתאי שבתאי	12	פרדס
בית עזרא	כהן ויקטור	7	פרדס
בית עזרא	ישראל דינה	12	פרדס
בית עזרא	ננה משה	12	פרדס
בית עזרא	חיים עזרבני	12	פרדס
בית עזרא	נעים משה	8	פרדס
בית עזרא	גולדשטיין נגה	8	פרדס
בית עזרא	זכריה דוד	8	פרדס
בית עזרא	אוריאל שלום	12	פרדס
כפר ורבורג	גורביק משה	5	פרדס
כפר ורבורג	יוסי בר	5	פרדס
כפר ורבורג	ג'אן קלוד טיבי	10	פרדס
כפר ורבורג	מנחם רגב	15	פרדס
כפר ורבורג	אבינועם כהן	15	פרדס
כפר ורבורג	שוש ענבר	9	פרדס
כפר ורבורג	אמפל דב	12	פרדס
כפר ורבורג	יטיב משה	10	פרדס
כפר ורבורג	יטיב משה	10	פקאן
ינדן	משה ערגי	10	שזיפים
עזריקם	בוקובזה יוסף	12	לימונים
עזריקם	סמי כהן	10	תפוחים
עזריקם	קריאף חיים	26	אפרסקים
עזריקם	סיאלים שושנה	5	אפרסקים
כפר אחים	גרוסמן מרדכי	15	פרדס
כפר אחים	גרין מיכאלי	4	פרדס
נווה מבטח	סעיד דניאל	10	פרדס
נווה מבטח	גלילה זנדנר	10	תפוחים
נווה מבטח	גאק סכלוד	10	תפוחים
שדה עוזיהו	שמעיה אבנר	6	אפרסק
שדה עוזיהו	אליהו גלס	5	אפרסק

239 דונם
93 דונם
332 דונם

סה"כ פרדס
סה"כ נשירים
סה"כ לעקירה

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל - גולן

קריית שמונה
 מס' 366
 08/06/98

דואר נכנס	
לשכת המנכ"ל	
18-06-1998	
נכנס ביום	לתיק
<i>16/03</i>	

לכ
 מר סער ברכה
 עוזר השר
 משרד החקלאות

הנדון: מכסת לול - מושב דלתון

שלום רב,

מר גיא כהן העוזר הכלכלי למנכ"ל בקש את התייחסותו של מר יגאל חן מנהל המחוז למכתבך מס' 98/2152 מיום 3.6.98. בהיעדרו מן הארץ של מר יגאל חן ועל מנת שלא לעכב את הטיפול בפניה אני מבקש להתייחס למכתבך:

1. במושב דלתון 105 נחלות מאושרות. 84 נחלות מתוכן הן בעלות מכסות לול הטלה מאושרות הזכאיות גם למענקים במסגרת "חוק הגליל". בזמני בנתה הסוכנות עוד 7 לולים שלא קיבלו מכסות מאושרות והנחלות לא היו מאושרות אותה עת.
2. לאחרונה, לאחר שנפתחה האפשרות החוקית לרכוש מכסות לול, רכשו חמישה חקלאים, מתוך השבעה, מכסות הטלה חלקן ללא "חוק הגליל". שני החקלאים הנותרים בקבוצה לא בצעו רכישה כזו ואחד מהם הוא החתום על הפניה.
3. הוספת חקלאים הזכאים להיכלל בנהנים ממענקים במסגרת "חוק הגליל" כרוכה בהחלטת ממשלה ובשינויי חקיקה בכנסת, כגון זו שנעשתה בהחלטת הממשלה 838 בעקבות מבצע "ענבי זעם".
4. נושא ההתחשבות עם הסוכנות אינו בתחום אחריותו. יתכן כי יש מקום לפניה של המשרד לסוכנות על מנת למחוק את הלול ממכסת הביסוס של הפונה, במידה ואכן יוותר על הפעלתו.
5. לסיכום, נראה לי כי הפונה יכול היה להפעיל את הלול כמו חמשת חבריו. אני מתקשה לראות סיבה להפלות לטובה את הפונה על פני חקלאים במצב דומה שנקטו יזמה לשיפור מצבם.

העתק:

מר יצחק טובלי - מנכ"ל מועצת הלול.
 מר גיא כהן - עוזר כלכלי למנכ"ל המשרד.
 מר יגאל חן - מנהל המחוז.

ברכה
 גמול
 רכז תא חקלאות

1

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת המנהל הכללי

ל ש ר

16/6/98

כ"ו

8 יוני, 1998
י"ד סיון, תשנ"ח

אל: דני קריצמן

הנדון - ערר החולה
לקראת הועדה ביום 16.6.98

מנכ"ל משרד החקלאות התבקש להציג את חשיבות מפעל פיתוח פרויקט החולה לפיתוח וביסוס ההתיישבות החקלאית בגליל העליון וביישובי קו העימות.

פרויקט החולה הנו יוזמה של שר החקלאות רפאל איתן משנת 1990 ומטרתו הפיכת שטחי חקלאות המעובדים תוך זיהום של הכינרת לפארק תיירותי השומר על מימי הכינרת, מרחיב את מקורות הפרנסה ליישובי הצפון ומהווה מוקד משיכה לתיירות חוץ ופנים בצפון הארץ.

אזור הגליל העליון:

פרויקט זה מבחינת הפיתוח האזורי מהווה נדבך חשוב ומרכזי לקידום אזור חקלאי פריפריאלי אשר יתרונותיו היחסיים בייצור חקלאי הולכים ומצטמצמים.

יישובי הגליל העליון בהיותם יישובי קו עימות החשופים לאיום בטחוני מתמיד היו תמיד מבין האזורים העדיפים לפיתוח מבחינת משרד החקלאות וממשלות ישראל השונות (לדוגמא החלטת ממשלה 838 "ענבי זעם"). ליישובי הגליל יתרונות יחסיים הולכים וקטנים בתחומי הייצור החקלאי עקב מחסור בקרקעות פוריות ומחסור במים.

לאור זאת הוחלט על הפניית היישובים השונים באזור זה לתחומי עיסוק חלופיים אשר במרכזם תיירות (פנים וחוף). במסגרת זו הושקעו, הן על ידי משרד התיירות והן על ידי משרד החקלאות משאבים רבים בתכנון וביצוע פרויקטים שונים כגון הפיכת היישובים החקלאיים לכפרי תיירות, סיוע בבניית צימרים, פיתוח אתרי תיירות באזור ועוד.

פרויקט החולה מהווה מרכיב מרכזי אם לא גולת הכותרת בהסבת הגליל לאזור תיירותי, על פי עבודות שהוכנו אנו צופים תוספת של 300-350 אלף תיירים באזור בגין הפרויקט, תוספת תעסוקה בהיקף של 700 משרות (מקצתם ישירות באתר אולם חלקם הגדול באזור כתוצאה מקיום האתר) ובסה"כ תוספת תוצר כוללת של 10 מליון דולר בשנה.

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר לשכת המנהל הכללי

רקע עובדתי:

בשנות ה-50 יובשה ביצת החולה כחלק ממפעל ההתיישבותי בצפון הארץ וזאת על מנת לאפשר תעסוקה בחקלאות ליישובי ההר – על פי התפיסה הרווחת בימים ההם. כתוצאה מייבוש הביצה וחשיפת אדמות הכבול לאור השמש החלה הידרדרות באיכות הקרקע שהביאה לזיהום של מי הכינרת ואשר בעקבותיה הוקמה מנהלת הכינרת בראשית שנות ה-70.

בעקבות סקר שהוכן על החלופות לשימוש באדמות הכבול יזם שר החקלאות רפאל איתן בשנת 1990 את פרויקט החולה. בשיתוף משרדי ממשלה נוספים – פנים, תיירות, אוצר, נציבות המים וכמובן הקק"ל אשר לקחה על עצמה את מימון שליש מעלות הפרויקט החלו השקעות עצומות שמבין מטרותיהן טיוב המים הזורמים לכינרת, מציאת מקורות תעסוקה נוספים לאזור ויצירת אתר טבע ותיירותי במרכז האזור החקלאי.

לצורך ביצוע הפרויקט הושאל שטח בהיקף של 5,500 דונם מעובדים שהנם חלק משטחי המשבצת של יישובי ההר – המועצה האזורית חרמון והגליל העליון ובוצעו במשך תקופה של למעלה מארבע שנים עבודות פיתוח תשתית, ניקוז, מחקר והשקעות בטכנולוגיית עיבוד והשקיה מתקדמות.

סה"כ הושקעו על ידי המדינה וקק"ל סכום כולל של כ- 75 מליון ש"ח, מזה 8 מליון ש"ח לביצוע עשרות מחקרים הנוגעים לנושאי חקלאות, שמירת איכות מי הכינרת, שמירת ערכי הטבע וכדו'.

משמעות ביטול או דחיית הפרויקט התיירותי:

מל"ג יל"ג

יישובי הגליל העליון השאילו את אדמותיהם מתוך ראיית העתיד – כי בתמורה להפסקת כל הפעילות החקלאית בעמק למספר שנים (גידולי שדה בשיטת דו-גידול חיטה ותירס לתחמיץ) והפסקת הפעילות החקלאית בחלק מהשטח לתמיד תפתח בפניהם האפשרות לפתח מקורות פרנסה חלופיים ולהפוך את האזור למרכז משיכה ארצי לתיירים.

עד היום הושקעו בפרויקט 75 מליון ש"ח מכספי משלם המסים הישראלי ומכספי תרומות. במידה ויבוטל הפרויקט ירדו מרביתם של כספים אלו לטמיון.

בעלי הקרקע לא עיבדו את אדמתם במשך שבע שנים, לפי חישוב של \$94 לדונם לשנה תרומה נקיה (לאחר החזר השקעות) – המדובר בהפסד רווח של \$517,000 לשנה. בנוסף ביטול הפרויקט יחייב את המדינה לפצות את בעלי הקרקע על אובדן הקרקע, סה"כ העלות הנגזרת מפעולה זו מוערכת בלמעלה מ-18 מליון דולר. כמובן שזהו נזק ישיר, הנזק העקיף שהנו העדר פעילות פיתוח תיירותית באזור משמעותו גדולה הרבה יותר – בעיקר ברמה הלאומית.

התחזוקה השנתית של הפרויקט היא 600 אלף דולר לשנה אשר בלעדיה ייסתמו תעלות הניקוז הרבות ומים מזוהמים ישובו במהרה לזרם לכינרת. בהעדר פרויקט תיירותי יצטרכו גורמים חלופיים לממן תחזוקה זו. מאחר ובימים אלו סיימה המדינה את חלקה בפרויקט ועל מנת שלא ליצור מצב של נטישת השטח וירידה של ההשקעות לטמיון – יש צורך חיוני ודחוף לאפשר לתאגיד משותף לבעלי הקרקע וליזמים להתחיל בביצוע התוכנית התיירותית.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת המנהל הכללי

סיכום:

לסיכום המדובר בפרויקט לאומי שלתכנונו וביצועו נרתמו הן גורמים פרטיים והן מוסדות ממשלתיים וציבוריים ואשר עקב חשיבותו הרבה וויתר כל צד על העוגה כולה והסתפק בחלק ממנה.

הפרויקט הנו תוצר של מדיניות הממשלה מזה שנים רבות לפתח את אזורי הפריפריה בכלל ואת יישובי קו העימות בצפון בפרט. במרכזו של הפרויקט הסבת חקלאים אשר רווחיותם והיתרונות היחסיים שהיו בידיהם עקב העיסוק בחקלאות הולכים וכלים לתחומי עיסוק חדשים בהם צצים ועולים יתרונות יחסיים חדשים.

הפרויקט כולו הוא יציר ידי אדם, הוא אינו ערך טבעי ויאפשר את קיומם בכפיפה אחת של בעלי חיים וצמחייה יחד עם בני האדם. המודל התיירותי המתוכנן דומה במהותו למודלים קיימים ברחבי העולם אשר המהווים גושפנקא מוצלחת לשילוב של אדם וטבע, זאת ועוד המחקרים הרבים שבוצעו במהלך שנות בניית הפרויקט בתקציב כולל של 8 מליון ש"ח מהווים ערובה מספקת להצלחתו תוך אי פגיעה ואף פיתוח ערכי טבע.

מאחר ובבסיס הפרויקט שימוש באדמות חקלאיות "פרטיות" לצרכים לאומיים תוך העלאת רווחתו של הציבור כולו, נטישת החלק התיירותי בפרויקט או אף הסכמה למגבלות הנדרשות על ידי המערערים לגבי החלק הזה - משמעותה העדר הכנסות וקריסת הפרויקט, גרימת נזק ישיר ועקיף בהיקף של עשרות מיליוני דולרים וחזרה למצב בו מחד גיסא אדמות הכבול בעמק החולה גורמות לזיהום מאגר המים החיוני של מדינת ישראל ומאידך גיסא התפתחות אזור בעל חשיבות רבה למדינה מוטלת בספק.

בברכה
גיא כהן
עוזר המנהל הכללי

העתק: גיורא שחם - מנהל פרויקט החולה.

פרויקט החולה

קק"ל, משרד החקלאות, ממ"י, נציבות המים, משרד התיירות, חמ"ת, משרד הפנים.
מועצות אזוריות: גליל עליון, מרום הגליל, מבואות חרמון

מ. א. גליל עליון מיקוד: 12100. טל: 959687, 959679-06 פקס: 943355-06

18 מאי, 1998
M552

לכבוד
מר ד. קריצמן - מנכ"ל משרד החקלאות
משרד החקלאות
רח' ארניה 8
הקריה ת"א 61070

א.ג.

הנדון : ערר החולה בפני ועדת הערר שליד המועצה הארצית לתו"ב

ביום 16.6.98 בשעה 9:00 יערך הדיון הנדון.

בהתאם לסיכום עקרוני קודם אתך ועל פי הודעתנו בכתב הערר, ביקשנו כי תופיע בפני הועדה - כדי להציג עמדתך המקצועית והציבורית.

רצ"ב לנוחיותך כתב הערר כפי שהוגש ע"י קק"ל בשם השותפים לפרויקט. לאור מורכבות הנושא וחשיבותו יוצאת הדופן אנו מבקשים מאוד השתתפותך בדיון זה.

בכבוד רב
ג'ח/ה
גיורא שחם
מנהל הפרויקט

לוטה :
ערר קק"ל.
תשובת קק"ל לערר חלה"ט.
ערר חלה"ט.

ערר מס'

בפני ועדת הערר שליד המועצה הארצית לתכנון ולבניה

בענין שבין:

קרן קימת לישראל

ע"י בייכ עוה"ד נאיר אלפיה ו/או
 טל ברורמן
 אשר מענם להמצאת כתבי בי-דין הוא:
 קרן קימת לישראל
 ת.ד. 283 ירושלים 91002
 טל': 02-6291305 פקס: 02-6257270

העוררת

- נ ג ד -

1. הועדה המחוזית לתכנון ובניה - מחוז הצפון
2. הועדה המקומית לתכנון ובניה - גליל עליון
3. החברה להגנת הטבע
 מרחוב השפלה 4, תל-אביב 66183
4. רון ברגר, סטודנטים מטעם מכללת תל-חי

חמשיבים

ערר על החלטת ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות
שליד הועדה המחוזית לתכנון ולבניה - מחוז הצפון

בהתאם לרשיון הערר למועצה הארצית, שניתנה בבקשת רשות הערר שהגישה העוררת (העתק ההודעה על מתן הרשות לערוך נמסר לעוררת ביום 4.11.97 ונצי"ב כנספח א'), כוגש בזאת ערר על החלטת ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות שליד הועדה המחוזית לתכנון ולבניה - מחוז הצפון (להלן: "ועדת המשנה") מיום 14.8.97, לפיה אישרה ועדת המשנה את תכנית 8923/ג - תכנית מיתאר מקומית חלקית - אדמות החולה (להלן: "התכנית"), בתנאים שפורטו בחלטה.

העוררת מבקשת שייקבע, כי יש לאשר את התכנית במתכונת בה הופקדה, ללא תנאים נוספים.

ואלה נימוקי הערר:

א. רקע כללי

1.

העוררת - קרן קימת לישראל (להלן - "העוררת" או "הקק"ל"), היתה בין יוזמי תוכנית פיתוח החולה (להלן - "פרויקט החולה" או "הפרויקט") והיא מופקדת על ביצועה, במסגרת התוויה ופיקוח של מנהלת הפרויקט, אשר מורכבת מגופים ציבוריים וממשלתיים שונים: הקק"ל, משרד החקלאות, מנהל נוקרעי ישראל, נציבות המים, משרד התיירות, החברה הממשלתית לתיירות, משרד הפנים, ומועצות אזוריות גליל עליון, מרום הגליל, מבואות חרמון. פעולותיה של הקק"ל במסגרת פרויקט זה נעשות עבור צדדים אלה; תולדותיו של הפרויקט מפורטות בנספח ב' הנצי"ב, וכמו כן, נצי"ב כנספח ג' קלטת וידאו, הכוללת סרטון קצר אודות

הפרויקט (העוררת מבקשת לאפשר לה במקרה הצורך לערוך שינויים קלים בתוכן הסרטון עד למועד חקרנו בפני הועדה, כמבוקש להלן).

ככל שנותבקות רשות עפ"י תקנה 11 לתקנות התכנון והבניה (ערר בפני המועצה הארצית) הוטל"ב-172, לענין הכללות המסמכים והחומר התיעודי המצורפים לערר זה והמהווים חלק בלתי נפרד ממנו, בערר, ואו לענין הצגת החומר התיעודי ואו לענין השמעת דוברים בישיבת הועדה כמפורט בערר זה, כי אז מותבקות הועדה לראות בפניה זו בקשה למתן הרשות האמורה. העותרת מבקשת כי מעבר להצגת טיעוניה ע"י ב"כ העוררת, יופיעו בפני הועדה הי"ה המפורטים להלן וישמיעו את דבריהם בפניה, על מנת להציג בבהירות את מהותו של פרויקט החולה. זאת, עקב מורכבות הנושא וחשיבותו יוצאת הדופן:

מר מאיר בן-מאיר, נציב המים ויועץ שר התשתיות הלאומיות למשאבי טבע:
הצגת עמדת משק המים בדבר חשיבות מפעל פיתוח החולה בהבטי משק במים הלאומי, התישבות ומדיניות המקרקעין של משרד התשתיות הלאומיות.

מר דני קריצמן, מנכ"ל משרד החקלאות:
חשיבות מפעל פיתוח החולה לביטוס ההתישבות החקלאית בגליל העליון ובישובי קו העימות, עפ"י פרוגרמת פיתוח החקלאות והחתישבות החקלאית באזור.

מר דוד נחמיאס, מנהל מינהל פיתוח הקרקע של הקק"ל ויו"ר "מנהלת החולה":
שיקולים מוסדיים לבחירת החלופה התיירותית.

מר גיורא שחם, מנהל "פרויקט החולה":
הראיה חמערבית הכוללת של הפרויקט.

מר אבנר דרורי, אדריכל תכנית החולה:
חוות דעת מקצועית בדבר ההבטים התכנוניים של התכנית - לאור החלטת ועדת המענה.

מר דן פרי, מונחה לטושאי איכות הסביבה (בעבר, מנכ"ל רשות שמורות הטבע):
חוות דעת מקצועית בדבר השילוב הבלתי-מוזק בין תיירות ומרכיבי טבע בפרויקט.

פרופ' משה גפן, לימנולוג (חוקר ימים ואגמים), מתאם המחקרים ב"פרויקט החולה":
חוות דעת מקצועית הסוקרת את הממצאים המחקריים בדבר אי פגיעת פעילות אנושית בחי ובצומח שהתפתחו בשטח הפרויקט עד היום.

הפרויקט הינו בעל חשיבות לאומית עליונה וככזה והוא בא לענות על שלושה יעדים בעלי משמעות לאומית:

I הגנה על מי הכנרת מפני הזיהום הנובע משטחי הכבול

במהלך השנים, שלאחר ייבוש ביצות החולה, זוהה תהליך של דליפה מסיבית ומשמעותית של חומרי דשן טבעי כגון תרכובות חנקן, זרחן ותרכובות אורגניות אחרות, הנשטפות משטחי הכבול - אשר מהווים חלק מאדנות עמוק החולה - באמצעות הירדן, אל הכנרת. שטיפת חומרים אלה אל מי הכנרת, המהווה את מקור מי השותיה העקרי והחשוב במדינת ישראל, גורעה את איכות המים ומאיצה את תהליכי האוטרופיקציה (הזדקנות) של משאב שחשיבותו הלאומית הולכת וגדלה, במיוחד לאור השינויים הגיאוגרפיים שחלו וחלים באזור (חלוקות מי אקוויפר ההר עם הרשות הפלסטינית והעברת חלק ממי הכנרת לממלכת ירדן).

II הפסקת תהליכי הבליה של קרקעות הכבול

חשיפת קרקעות הכבול לאויר, בעקבות ייבוש הביצות, גרמה להאצת תהליכי הפירוק של החומר האורגני, מונט מורכבת ברובה קרקע הכבול. תהליך הפירוק לווה בשריפות ותת-קרקעיות שהשתרעו על פני אלפי דונמים של שטחי כבול, שחיקה של הקרקע חשופה וסחיפתה ברוחות. משמעות רצף התהליכים המתואר הינה ירידה דרמטית של איכות הקרקע לחקלאות ולכל שינוש אחר, וכן פגיעה באיכות הסביבה חקרוכה.

III הבטחת המשך האפשרות של מתיישבי הגליל, בעלי הזכויות בקרקע הכבול הבעייתית, להמשיך ולהתפרנס מאדמתם.

ייבוש החולה, בשנות ה-50, איפשר הקצאת נחלות חקלאיות להתיישבות החדשה באזורי החר בגבול הצפון, אשר חיתה יעד לאומי ראשון במעלה. הוגי תכנית הייבוש ומתוויה ידעו, כי בהעדר עתודות קרקע בשטחי החר לשם אמצעי ייצור, תלויה ההתיישבות באזור במתן זכות נחלה למתיישבים בעמק החולה, ובאיכות החקלאית שונצמח מאותן נחלות שיובו.

הדרדרות איכות הקרקע כמותואר ומפורט בסעיף II, הביאה למשבר חקלאי-כלכלי. אלפי דונמים של אדמות חקלאיות ננטשו, האגודה החקלאית שאיגדה את מושבי הגליל פשטה את הרגל והמתיישבים נקלעו למשבר כלכלי חריף, שתרם רבות למשבר החברתי שלוה ממילא בקשיים הבטחוניים של סוף שנות ה-80 בגבול הצפון.

2.

המשבר והאיום האקולוגי, הכלכלי והחברתי בזבל ארץ בעל רגישות כה גבוהה, הניעו את שר החקלאות ומקבלי ההחלטות, ברמה הלאומית, ליוזם בדחיפות תכנית למתן פתרון למכלול הבעיות שהוצגו עד כה. ההנחיות הברורות והחד משמעיות שהונחו בפני הקק"ל אפשרו התוויית שני מסלולי התייחסות תכנוניים:

I מסלול של פעולות אד-הוק המתבססות על תשתיות מים וניקוז קיימות.

II תכנית כוללת לטווח ארוך שתאפשר משטר תפעולי מייטבי להשגת ייעדי התכנון.

שני המסלולים, על חלופותיהם ומרכיביהם, חובאו במשך למעלה משנתיים לדיון ציבורי רחב במספר רב של דיונים, סמפוזיונים, מאמרים וכינוסים בפני מקבלי החלטות, כלכלנים, מורומים לשמירת טבע, חקלאים ומתיישבים, ואנשי מוקצוע בתחומי המים והסביבה. למעשה ובפועל, התקיים דיון ציבורי פתוח וכן, שטרם נערך כדוגמתו בתהליך תכנוני כלשהו בעבר.

בסוג תכניות המחויבות בהגשת תסקיר עפ"י דין, לא נכללת תכנית זו, דהיינו לא חיתה חובה סטטוטורית בהכנת תסקיר לתכנית זו. למרות זאת, מתוך ידיעה כי המדובר בתכנית בעלת ערך לאומי ורחבת היקף, ומתוך רצון להעמיד בבסיס הדיון הציבורי את **מירב המרכיבים האקולוגיים**, יזמה הקק"ל פניה אל הרשויות שהופקדו בזמנו על נושא הסביבה במשרד הפנים, (טרם חקמתו של המשרד לאיכות הסביבה), כדי שינחו את הקק"ל כיצד להרחיב את יריעת הבדיקות המקדימות להכנת התכנית.

3.

בשלהי 1991, טרם גיבוש החלופות לתכנית האב, קבלה קק"ל סדרת הנחיות מפורטות לתסקיר השפעה על הסביבה, אשר הוטמעו בתכנית האב (תכנית האב של הפרויקט נכללה במסמכים שהוגשו לולק"ת, ואליה ניתן לפנות לשם עיון בתכנית). הפועל היוצא של הטמעה זו מקביל למעשה לתסקיר השפעה רחב היקף, הנוגע למכלול החבטים הסביבתיים של התכנית, על כל מרכיביה.

ראוי לציין, כי הממצאים הסביבתיים שבאו לידי ביטוי בתכנית האב, נדונו בהרחבה רבה בדיוני הועדה המחוזית לתכנון ובנייה, אליה הועברה תוכנית המתאר לצורך הפקדה ומתן תוקף סטטוטורי. הועדה לשמירה על קרקע חקלאית ושטחים פתוחים (להלן - "הולק"ת") אף צירפה את תוכנית האב כנספח לא מחייב לתוכנית, כדי להדגיש את הרקע הסביבתי שלה.

יצוין, כי תיק המסמכים שהוגש לולק"ת ע"י הקק"ל, במסגרת ההליכים שקדמו לחפקדת התכנית ואישורה, מצ"ב כנספח ד'.

מליאת הועדה המחוזית שוכנעה שאין צורך בתסקיר נוסף לעבודות התכנון והמחקר שנעשו **במסגרת הכנת המורגרמה**. גם ועדת ההיגוי המקצועית שעסקה בפרוט ההערות לתוכנית לא דרשה תסקיר. ואולם - כדי להבטיח את מלוא ההודמנויות, חזרה ועדת ההיגוי והציעה לנציג השר לאיכות הסביבה, לשקול שוב את רצונם בכל זאת לדרוש תסקיר, ואף נתנה שהות ארוכה לנציג השר לקיים התייעצויות במשרדו ולחזור אליה עם תשובתו.

למרות חאפשרות הנוספת ושהות הזמן הנוספת שנתנה לנציג השר, הוא לא דרש תסקיר. סביר להניח מכך, שמרבית הגורמים הנקצועיים במשרד לאיח"ס הגיעו אף הם למוסקנה, שהתוכנית ונספחיה הם פרוגרמטיים ומספקים תשובות מלאות לכל הנושאים הסביבתיים המרכזיים.

יובהר, שתוכנית זו, איננה מחייבת על פי דין הגשון ותסקיר. וחייב בהגשת ותסקיר כאן איננו מוצדק. בנוסף, ממילא מכח החלטת הולק"ח יש לכלול בתוכניות המפורטות לחקמת כפרי נופש, תסקיר השפעה על הסביבה ותקנון הפעלה של כפר הנופש שהיה נושא המחלוקת המרכזי בשלב הדיונים לקראת הפקדת התוכנית.

בנוסף, מתוך שאיפה להרחבת היריעה המחקרית ומתוך הבנה שעמק החולה עומד לעבור שינויים מהותיים בממשק המים, הקרקע והסביבה, הוקם, כחלק מפעולות הפרויקט, המערך המחקרי הגדול מסוגו בישראל אשר ימשיך במחקרו עד לסיום העבודות בסוף שנת 1997. מערך זה נועד להשלים את החנחיות הבצועיות בשטח וממשק המשאבים הטבעיים באופן שיתקיים האיזון המתאים בין האדם לטבע כוחד, ונאידך יאפשר את הפעילות הכלכלית שהיא אכן היסוד בהבטחת שימור ההשקעות העצומות שהושקעו בתשתית שנבנתה, אשר הסתכמו עד כה ב-75 מיליון ש"ח. עד היום הושקעו כ-8 מיליון ש"ח בעשרות מחקרים שבוצעו בידי עשרות חוקרים מהשורה הראשונה במרבית מוסדות המחקר בישראל.

לאחר הדיון הציבורי ובחינת משמעויותיו, המחקרים, ושמיעת גורמים מקצועיים, החליטה מנהלת הפרויקט, לבחור בחלופת פשרה המשלבת שיפור איכות המים הזורמים לכנרת, חקלאות, תיירות וטיפול ערכי טבע ונוף.

חלופת פשרה זו, הציעה ליצור לרוחבו של עמק החולה רצועה מרכזית לפיתוח תיירותי. במרכז של הרצועה שהוקצתה ליצירת גוף מים ביצתי, ממוקמות הקרקעות הנחותות ביותר מבחינה חקלאית. באזור זה נוצר שקע טופוגרפי, כתוצאה מהשריפות התת-קרקעיות בקרקע הכבול.

בשאר שטחי הכבול הוצעה תוכנית פיתוח חקלאי שתאפשר המשך שימוש חקלאי, תוך טיוב הקרקע באמצעות העלאת מיפסל מי התהום ברשת תעלות צפופה בשילוב אמצעי השקיה מתקדמים.

ראוי להדגיש במיוחד, שהתכנית בחלופת התיירותית, המשנה הן את הנוף והן את שימושי הקרקע הסטטוטוריים הנוכחיים (קרקע חקלאית) הוצגה וקבלה את ברכת הדרך של מנהל התכנון ועורכי תכנון 2.

למעשה, במבט כולל, הותוותה תוכנית המפיקה את המירב, חקלאית תיירותית ותעסוקתית, מאיזור שעד כה היווה מיסרד ומיפגע אקולוגי לסביבה הקרובה וחרחוקה, עד לכנרת. כדי להגיע לחלופה בת מימוש, נדרש כל אחד מנציגי הגופים שהוזכרו לעיל לוותר במשהו על יעדו המקורי למיצוי כל מטרותיו, נציגי החקלאים באזור הסכימו לוותר על מקצת משטחי החקלאות כדי שיהיה אפשר ליצור את רצועת הפיתוח התיירותי. ניכר היה, כי נציגי רשות שמורות הטבע, החברה להגנת הטבע, והגופים ה"ירוקים" הבינו שאי אפשר להשיג "בידוד" מוחלט של האזור ולהפכו לשמורה, אלא נדרשה תכנית שתשלב מרכיבים מסחריים בתכנית הנוף החדשה שתיווצר במקום, מה גם שבזמן יבוש עמק החולה, כבר הוכרזה בחלקו חדרומי שמורת טבע. אנשי הכלכלה והתיירות הבינו שאי אפשר לפתח את המקום בצורה מסחרית אינטנסיבית, ושהיה צורך לשמור על איזון בין צפיפות הפיתוח ובין שמירה על השטח כמרחב פתוח, שיאפשר לטבע להתחדש בו.

נציגי משק המים הכירו בעובדה שהחולה יובשה יתר על המידה והפכה למדבר בלב ארץ פלגי מים. הם הבינו שיש הכרח להקצות לאזור חלק מהמים שנלקחו ממנו בזמן הייבוש כתמורה "ירוקה" משק המים הלאומי שיפור מהותי באיכות המים הזורמים בירדן אל הכנרת. לאור חשיבותה ההולכת וגדלה של הכנרת למאזן המים השפירים של מדינת ישראל, במיוחד לאור השינויים הגיאופוליטיים באזור, הויתור על מים בכמות קטנה יחסית (כ-2% מכמות ממוצעת שנתית, שזורמת בירדן אל הכנרת, כלומר - כ-10-15 מלמ"ק, שייגרע מהירדן ויישאר בחולה), לעומת שיפור משמעותי באיכות המים - נראה הוגן ונכון.

היה ברור, שללא ויתור לא יהיה אפשר לבצע מפעל שלם, ומכל מקום ניכר היה כי לכל המעורבים ואו בעלי העניין היוותה החלופה התכנונית שנבחרה כשינוי הכרחי ודחוף, עקב החמרת השרפות ונטישת הקרקעות וההשלכות השליליות של התייבשות השטח על

הסביבה, מכיוון שהייתה הסכמה על המטרות הראשיות של התכנית, אפשר היה להגיע, לאחר משא ומתן וויתורים הדדיים, לפתרון מוסכם ולתכנית הנדסית מפורטת.

ג. טענות העוררת לענין החלטת ועדת המשנה

1. משמעות ההחלטה - החמרה קיצונית בדרישות התכנון המקדימות, וההשלכות הנובעות מכך

החלטת ועדת המיטת כוללת תנאים חדשים למותן תוקף, המחווים החמרה קיצונית והגבלות המעמידות בספק את אפשרות הפיתוח התיירותי בנושאים הבאים:

א. הדרישה לנסקירי השפעה על הסביבה מורחבת, וחלה גם על שטחי המסחר (הקרויים בתכנית "אזור תיירות ומסחר").

ב. פיתוח תיירותי ושימושים תיירותיים באזור הפארק מסויגים בשלכיות, ומותנים בשלכיות ובנמצאים של סקרים סביבתיים, שתוכנם בלתי מוגדר ובלתי מוגבל.

ג. האזורים המיועדים ל"כפר הנופש שלב ב'", מבוטלים ביעודם המקורי, ונשמרת אופציה מעורפלת ליוזמים להתמודד על אישור יעוד זה בתוך מערכת התניות קשה לתסקירי השפעה על הסביבה ושלכיות.

ההחלטות החדשות שנקבעו בוועדת המשנה, שבמרכזן עומדת הדרישה החדשה לביצוע תסקירי השפעה על הסביבה וסקרים סביבתיים בלוגי מוגדרים על כלל מרכיבי הפיתוח, יוצרות תנאים המהווים החמרה קיצונית בדרישות התכנון המקדימות, כפי שיובהר להלן: לפי התכנון הראשוני, בסוף 1997 בתום עבודות התשתית ועם סיום עבודות הביצוע, מפסיקה מנהלת הפרויקט את פעילותה.

ההחלטות הללו מעמידות בספק את אפשרות הפיתוח התיירותי ולמעשה גוזרות כלייה על הפרויקט בכלל, על מטרותיו החקלאיות, התעסוקניות, ושיפור איכות המים הזורמים לכנרת.

כלל, נשאו עד כה חמדינה והקק"ל, בעלות הפרויקט (הקק"ל ב-1/3 והחמדינה ב-2/3). אולם, שלב אי של הפרויקט מגיע לקיצו, ועימו מסיימת גם הקק"ל את מעורבותה, ובהתאם החליטה מנהלת החולה לאחרונה, על סיום הפרויקט.

ברי, כי פיתוח אמצעים תיירותיים יש בו כדי להוות מרכיב חשוב בפתרון הבעיות התקציביות הקשות העולות להתגלע במצב דברים זה, שכן בהעדר הרציפות התחזוקתית, צפויה תשתית זו לקרוס ותוך פרק זמן הקצר בהרבה מזה שלקח להקימה; השטח יחזור לחוות מופע סביבתי חסר תוחלת כלכלית וחקלאית, ולסכן בכך את כל אשר הושקע, עד טמיון.

יודגש, כי הדרג המקצועי התכנוני הבכיר ביותר במשרד הפנים, תמך בתכנית במתכונת שבה הוגשה ואושרה בזמנו ע"י הולק"ת, בטרם נדונה בוועדת המשנה. הכוונה לעמידתה של הגבי דינה רציבסקי, כפי שהיא עולה מתצהיר שלה בפני בג"צ, המוציב כנספח ח'. ראה שם, כחלק בלתי נפרד, גם את תצהירה של הגבי ולרי ברכיה, מן המשרד לאיכות הסביבה.

2. איוונים, הסכמות ופשרות

כל הוועדות שעסקו בנושא "אדמות החולה" בעבר, הכירו בצורך לאזן בין היעדים הסביבתיים של התכנית, לבין היעדים הכלכליים שלה. גם בהחלטה נשוא ערר זה הודגש הצורך באיזון, אולם בפועל עומד נוסח ההחלטה בסתירה לצורך זה. הוספת התנאים החדשים ע"י ועדת המשנה, תוך התעלמות ממיצוי ההליכים במוסדות אחרים לתכנון ובניה, מעוררת חשש כבד בדבר המשך אפשרויות הפיתוח, ומפירה את האיזון הסביבתי-כלכלי.

הפרוגרמה התכנונית כפי שהותוותה מימיו הראשונים של הפרויקט, הניחה עקרון של קשר ותלות בין מרכיביו השונים. תצורך בבסיס כלכלי כמקור שמירה על תשתיות היה נחיר כבר בראשית התכנון ולאור כך נבחרה החלופה התיירותית, הכוללת מקור למימון פעולות אלה. מרכיב הכרחי בשיפור איכות המים הזורמים לכנרת ולקיום חקלאות בעמק החולה, הינם תשתיות שתכליתן הרמת מפלס המים והגבלת המשך חזרתו של הטבע בדמות התפתחות

הצומח וחרס הפעולות ההנדסיות. ללא עבודה רציפה ומאומצת של שמירת תשתיות אלה, הן יקרסו, ולא ימומשו מטרותיו של הפרויקט.

בהעדר הכנסות מפעולות תיירות-טבע יעורר הבסיס התקציבי לקיום פעולות אחזקה שוטפת, תעלות המים יסתמו בידי הצומח המתפתח במהירות, אזורים חקלאיים יוצפו ותחזור גלישת חומרי הדשן שבאדמות הכבול אל הכנרת. בכך תאבד המטרה המרכזית, לשמור נולד הפרויקט, של שיפור איכות מי הכנרת ומניעת הגעת מזהמים אליה מעמק החולה. מיותר לציין כי במצב של קריסת תשתיות באזור הפרויקט לא תתכן במקום חקלאות או כל פעילות מבוקרת והעמק יחזור להיות ארץ תלאובות.

מרכיבי הפרויקט מלכתחילה, שזורים זה בזה כפסיפס, ואין לנתק את אחת מאבני היסוד שלו, דהיינו המרכיב התיירותי, מן המרכיבים החשובים האחרים כגון מים, טבע, אקולוגיה ותיירות.

התכנית ביטאה את האיזון הנכון בין המרכיבים הללו, כשלכל מרכיב ניתן המשקל הראוי במסגרת מערכת השיקולים הכוללת, ובהם התיירות, אשר בצד יתרונותיה המפורטים לעיל, היא אמורה גם להביא ברכה לתושבי האזור, לרווחתם החברתית והכלכלית.

תכנית הפרויקט התבססה על הסכמות ופשרות, וסופה שביטאה באופן מאוזן את האנטרסים השונים, תוך מתן מענה לצרכים הלאומיים ולצרכי האזור ותושביו.

3. תסקיר השפעה על הסביבה - סמכות שברשות

למרות שעוד בשלב תכנון האב של הפרויקט ביקשו המתכננים וקבלו מהאגף לאיכות הסביבה במשרד הפנים טיוטת הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה שהוטמעו בתכניתם ולמרות סקרים ומחקרים רבים שליוו כל שלב תכנוני, ראוי לציין ולהדגיש כי הדרישה להכנת תסקיר השפעה על הסביבה מפרויקט שיקום החולה איננה סמכות שבחובה סטטוטורית.

4. התייחסות ועדת המשנה להחלטת הולק"ח

מתוך בחינת ההחלטות שהתקבלו בוועדת המשנה, ברי כי הוועדה לא נתנה דעתה באופן מותאים לעובדה שבפני הולק"ח, המהווה זרוע תכנונית של המועצה הארצית, התקיים למעשה הליך ממצה שבתוצאותיו יש כבר משום החמרה על תנאי התכנית. שיקול הדעת שקיימה הולק"ח התבסס בין השאר על סיורים בשטח, וסקירה מקיפה של הרקע המחקרי-מקצועי (ראה נספחים ו'1 - ו'6).

ועדת המשנה לעונות זאת, לא מוצאה לנכון לסייר בשטח. הטענות שהובאו בפניה, חוות דעת המומחים והדיונים שערכה, לא העלו ממצאים חדשים או שפכו אור חדש על שיקול הדעת של הולק"ח.

ועדת המשנה בהחלטתה, חרגה ממה שקבעה הולק"ח, אשר הגיעה להחלטתה לאחר בירור מקצועי ממצה. בהחלטת ועדת המשנה יש כאמור משום החמרה על תנאי התכנית במתכונת אשר אושרה ע"י הולק"ח ואשר הופקדה, וזאת באופן המרוקן למעשה את התכנית מתוכן ומסכל את מטרותיה.

כאמור, ועדת המשנה ביטלה את האיזורים האופציונליים המיועדים לכפרי נופש בשלב ב', והגדירה אותם כ"איזורים לתכנון בעתיד", תוך התניה בקבלת תסקיר השפעה על הסביבה ובשלביות.

בכך החמירה ועדת המשנה עם התוכנית שהופקדה, בה אושר יעוד "כפר נופש שלב א" לפיתוח מידי (מותנה בהגשת תסקיר השפעה על הסביבה), ופיתוח "כפר נופש שלב ב" שנתיים כהקנת "כפר נופש שלב א".

המשמעות המעשית של החלטה זו הינה, הפיכת האפשרות של פיתוח תיירותי במסגרת כפר הנופש שלב ב', לאפשרות תאורטית ואו רחוקה ביותר.

ג. סיכום

סיכומו של דבר: טענה ועדת חמשנה, בהחמירה על תנאי התכנית כפי שהופקדה לאחר דיון ממוצה בולק"ח, בהוסיפה תנאים אשר מבטלים את מטרות התכנית ומרוקנים אותה למעשה מכל תוכן, וזאת ללא עילה מוצדקת.

אשר על כן, מותבקות ועדת הערר לקבלת את הערר באופן שייקבע כי יש לאשר את התכנית בנותכונות בה הופקדה, ללא תנאים נוספים.

מאיר אלפיה, ע"ד
ב"כ העוררות עפ"י יפוי
כח כללי אשר הופקד
בידי המזכיר הראשי
של בית משפט השלום
בירושלים ב-1.8.90.

החברה להגנת הטבע
ע"י ב"כ עוה"ד רנאטו יאראק
ו/או רמי אברמוב ו/או רחמים כהן
ו/או דני כביר ו/או חגית הרמון
ו/או גליה קלינמן ו/או שלי פירשטיין
ו/או עודד בריק ו/או תומר כהן-פרידמן
ו/או דרור סברנסקי ו/או שירי טריפון
מרחוב כנפי נשרים 24, ירושלים 95464
טל: 02-6511162 פקס: 02-6514025

העוררת

נ ג ד

1. הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון
קרית הממשלה ת.ד. 595, נצרת עילית 17000

2. ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל עליון
במשרדי מועצה אזורית גליל עליון ת.ד. 90000

3. מינהל התכנון, משרד הפנים
רח' קפלן 2, הקריה, ירושלים 91061

4. מינהל מקרקעי ישראל
רח' שמאי 6, ירושלים

5. קרן קיימות לישראל
ע"י ב"כ עוה"ד מאיר אלפיה
ו/או טל ברוובמן ו/או איילת בן-חיים גת
ת.ד. 283 ירושלים 91002
טל: 02-6291305 פקס: 02-6257270

6. משרד החקלאות
רח' הלני המלכה 13, ירושלים

7. מועצה אזורית מרום הגליל
מרכז אזורי ד.ג. מרום הגליל 13910

8. מועצה אזורית מבואות החרמון
ת.ד. 15, ראש פינה 12000

9. משרד התיירות
רח' המלך ג'ורג' 24, ירושלים

10. מועצה אזורית גליל עליון
ת.ד. 90000, ראש פינה 12100

המשיבים

תגובת המשיבה 5, קרן קיימת לישראל, לערר

מוגשת בזאת, תשובת הקרן הקיימת לישראל לערר זה, כמפורט להלן:

1. עמדת העוררת לפיה יש לקבוע חיוב בתסקיר השפעה על הסביבה כבר בשלב המתארי, אינה חדשה והיא עלתה שוב ושוב בפני הגופים שעסקו בנושא:
 - במליאת הועדה המחוזית שדנה בתכנית כבר ב - 31.8.95.
 - בשתי ישיבות של ועדת ההיגוי שהוקמה לצורך דיון בפרטי התכנית.
 - בישיבה מסכמת של ועדת ההיגוי שאפשרה לנציג המשרד לאיכות הסביבה לחזור עם דרישה לתסקיר - עוד בטרם הועברה התכנית לדיון בולקחשו"פ.
 - בדיוני הולקחשו"פ.
 - בעתירה לבג"צ.
2. בכל הדיונים שעסקו בנושא, הגיעו ועדות התכנון למסקנה, שהיקף המחקרים והסקרים שנעשו בשלב התכנון ובתוך התקופה שבה הוקמו התשתיות ההנדסיות (שכרוכות בפעולות הניקוז) די והותר בהם, כדי לתת תשובות לשאלות הסביבתיות ברמה המתארית. נושא אחד והוא הקמת מרכיבי האכסון בתחום התוכניות מחייב סקירה סביבתית נוספת וכך אמנם הכריעה הולקחשו"פ. הסיבה לכך נובעת כנראה מהעובדה שמרכיב האכסון מכניס פעילות חדשה לשטח שכרוכה בשהיית לילה.
3. זאת ועוד - כדי למזער את השפעת מרכיבי האכסון על פעילות החי באזור האגמון הוחלט על מיקום מוקד האכסון **בשלב א' בטווח של למעלה מ - 500 מ' מגוף המים החדש.**
4. נוסף על כך, האזור אינו מוגדר כשמורת טבע והפגיעה כביכול בחי ובצומח על אף שלא נמצאו לה סימוכין אינה רלוונטית לטענת השימור, שהרי האזור כולו הוא יציר מלאכותי; יתרה מזאת - מרכיבי ה"טבע" מהווים נדבך חשוב בבסיס הכלכלי של התוכנית והלא הם יצירה מלאכותית שיש בה כדי לשרת את הצרכים הכלכליים של הפרוגרמה המוצעת. אין זה סביר להניח שיזמי התוכנית יעשו בשטח מעשים ופעולות שיבטלו את המרכיב הכלכלי שבבסיס התוכנית?
5. התכנית הינה תכנית מאוונת עם דגש חזק על רגישות נופית, הן בעוצמת הפיתוח והן במיקום ובתקנון מחמיר ביותר היוצר תנאים מובנים בתכנית לשמירת הנוף.
6. יוצא מכך, שתוכנית החולה משמשת אצל העוררת כמודל לנושא ה"אידיאולוגי" של שמירת השטחים הפתוחים במדינת ישראל, תוך נסיון לניתוק מההקשר המערכתי הכולל עליו מבוססת התוכנית. גם כאן, חשוב להדגיש שסוגייה זו עמדה ברקע דיוני הועדות השונות והוכרעה בדעת הרוב לאמור: תוכנית החולה הינה תוכנית שצריכה לאזן בין כל בעלי העניין. תוכנית פשרה בהגדרה, אינה יכולה להביא את כל המטרות לאופטימום גלובלי. פשרה משמעותה ויתור של כל אחד מבעלי העניין על משהו ממטרותיו, כדי להביא בסופו של תהליך, תוכנית ברת מימוש מעשי וחשוב מכך בעלת יכולת לשמר את השקעות התשתית לאורך זמן. תנאי לכך הנה תכנית בעלת בסיס כלכלי איתן.
7. לענין השפעת התוכנית על האקולוגיה (סעיף 11 לטענות העוררת). טענה זו היתה יכולה להחשב כמוצדקת אילו התכנית פגעה או עלולה היתה לפגוע בנכסים אקולוגיים קיימים. ואולם, חשוב להבין, שתחום התוכנית היווה במשך עשרות שנים לא נכס אקולוגי אלא מפגע אקולוגי חמור לסביבה המיידית, הקרובה והרחוקה: החל משריפות קרקע רחבות היקף, דרך נזקי סחף רוח קשים ביותר ועד לדליפה מסיבית של חומרי דשן משטחי הכבול אל הכנרת - מאגר מי השתיה המרכזי של מדינת ישראל.

8. תשתיות הפרויקט הפסיקו באחת את כל המפגעים הנ"ל ויצרו באתר פוטנציאל חלופי ותשתית מתאימה, שתאפשר פיתוח כלכלי נאות לתושבי האיזור ולרווחתו, ובכללם מחזורי הקרקעות על בסיס התכנית לכשתאושר. המשיבה מפנה לטענותיה בערר שהגישה על החלטת הועדה המחוזית ובכלל זה טענתה כי התכנית ביטאה את האיזון הנכון בין מרכיבי הפרויקט כשלכל מרכיב המשקל הראוי במסגרת מערכת השיקולים הכוללת ובהם התיירות שבצד יתרונותיה שפורטו היא אמורה להביא ברכה לתושבי האיזור. מחיקת המרכיב הכלכלי שבתכנית מסכן את קיום הפרויקט כולו, וכל השקעות המדינה עלולות לרדת לטמיון, כמו כן, עלולה להעמיד בסימן שאלה ישום פרויקטים סביבתיים נוספים בתחומי מדינת ישראל הכרוכים בשיתוף פעולה עם תושבי סביבות הפעולה הנדרשות.

9. המשיבה תטען ביחס לתמ"א 12 ולתמ"א 32 כדלקמן:

א. תמ"א 12 הנמצאת בהליכי אישור ויזומה ע"י כל גורמי התכנון ומהווה בסיס מנחה לפיתוח התיירותי בישראל (למרות שעדיין אינה בתוקף) קובעת במפורש בתשריט המודל התכנוני האיזורי המוגדר כ"אגם החולה וארץ פלגי מים" מוקד תיירות אכסון ותשתיות במקום המוצע ע"י תכנית מס' 8923/ג לאדמות החולה (מצ"ב צילום התשריט).

ועדות התכנון אשר דנו בתכנית - הועדה המחוזית והולקחשו"פ כבר התייחסו במפורט לטענת החברה להגנת הטבע בנושא זה ודחו אותה בציינם במפורש שאין סתירה בין התכנית המוצעת לתמ"א 12/א שבהליכים מאחר שהתכנית לא אושרה ובכל מקרה אין בתכנית זו קביעה לגבי היקף האכסון והיקף האכסון אמור להקבע בתכניות מפורטות בעתיד.

ב. תמ"א 12 שבתוקף מתייחסת באופן כללי לאצבע הגליל כחלק מאזור צפת, ללא התייחסות מיוחדת לשטח שהוא נשוא הערר. ביחס לאצבע הגליל מציעה התכנית גידול בתחום מערכת האכסון תוך הגדרת אצבע הגליל כ"איזור תיירות כפרי אקסטנסיבי" אשר מספר החדרים בו יוכפל תוך ניצול מלוא הפוטנציאל הטבעי היחודי באזור זה.

ברור מהגדרות אלה שאין כל סתירה בין התכנית נשוא הערר ובין הנחיות תמ"א 12.

ביחס לתמ"א 31: טענה זו הועלתה ע"י החברה להגנת הטבע בכל הדיונים של ועדות התכנון המחוזית והולק"ח שו"פ ונדחתה בהנמקה מפורשת המציינת את ההיפך מן הנטען בערר: תמ"א 31 מתירה תיירות ונופש בשטח כפרי פתוח בתנאי שהשטח לא יהפוך לשטח עירוני בנוי והרי תכנית זו שומרת בקפדנות על עקרונות אלה מתוך האינטרסים המובנים בתכנית עצמה ומבלי שתזדקק להתנגדויות הלא תמימות של החברה להגנת הטבע.

10. כמו כן, מצורף בזה כנספח לתשובה זו, מסמך הערות ותשובה לערר החברה להגנת הטבע של פרופ' משה גופן מתאם המחקרים בחולה. המשיבה מבקשת לראות במסמך זה חלק בלתי נפרד מתשובתה ולחילופין חלק מראיותיה בנוסף לאמור בסעי' 11 להלן.

11. המשיבה מעוניינת להביא בפני המועצה, את אותן ראיות אשר תביא בפני המועצה בערר שהגישה על התוכנית נשוא ערר זה ומאותם נימוקים שציינה לגביו.

12. המשיבה מבקשת, כי ערר החברה להגנת הטבע ידחה.

3 מרץ, 1998
T309

הערות ותשובות לעד החברה להגנת הטבע
מוגש ע"י מרס' משה גוטן - מתאם המחקרים בחולה

רקע:

שלא כטענת החלה"ט חפירת המאגר ומילוי במים הם חלק אינטגרלי של המערכת ההידרולוגית כולה בעמק החולה ואיננה מהות אלמנט נפרד. המערכת הזו מאפשרת שמירת מפלסים גבוהים שמאיימים קצב השקיעה והידרדרות מצב הקרקע.

טענות העוררת:

סעיף 6: הקמת כפר נופש בן 150 חדר בבקתות עץ נמוכות ואתרי משיכת עופות בסביבתו (מקווי מים רדודים ועיצים מתאימים) במרחק 400 מ' מקצהו הצפוני - מערבי של ה"אגמון" אינם פגיעה נופית אלא תרומה נופית שתהווה מוקד משיכה לעופות, כפי שנעשה בשמורות טבע רבות בעולם (באפריקה למשל). בשמורות אלו קיימים כפרי נופש בלב השמורה ולדום ביצות רדודות אליהן נמשכים עופות וטפשים צומים בהם, כך גם לגבי בעלי חיים גדולים כמו יונקים שונים בהם ניתן לצפות ממרחקים קצרים ביותר. גופי מים רדודים כאלה יכולים לשמש גם כאתרי האכלת עופות מים בדגים.

ניתן להתגבר בקלות על מפגעי רעש, מסנויות או תאורה צפויים על ידי מימשיק מתאים שידרש. יש בידי המתפעלים המתוכננים אמצעי בקרה יעילים לשליטה מלאה על מספר המבקרים. אילו במקום ה"אגמון" וכפר הנופש היה השטח מנוצל לגידולים חקלאיים והעופות המבקרים בו היו שוהים רחוק ממנו בבריכות דגים מסביב או בשמורת החולה - האם אז הנוף של עמק החולה היה יפה יותר והולם את השקפת עולמה של חלה"ט?

המחקרים שבוצעו בפרויקט החולה, הסקרים והתצפיות, במשך 4 שנים, שפורסמו - הם בבחינת תסקיר השפעה על הסביבה מתגדולים והמפורטים ביותר שבוצעו בישראל ועונים על דרישות המשרד לאיכות הסביבה.

סעיף 9: האלמנטים האקולוגיים - תיירותיים נמצאים על "משבצת קרקע" שהיא חלק ממקור פרנסתם של מושבים וקיבוצים. ישוברים אלו נפגעו קשות מכך שעד היום אינם יכולים להתחיל במימוש הכלכלי של התשתית שהוקמה. בעלי הקרקע ופרנסתם תוך הגנה על הכנרת באמצעות תחזוקה הולמת של משטר ההידרולוגי חדש ומתאים הם שני אלמנטים הכרחיים: פגיעה בכל אחד מהם לחוד אינה מאפשרת מימוש המפעל כולו. זו איננה שאלה של מימשיק מים - זו מדיניות כוללת של משטר ההידרולוגי - תיפעולו ואחזקתו - והגנה על הכנרת.

סעיף 10: החלה"ט נתנה פירושים מוטעים ובלתי מקצועיים לנתונים שהוצגו בדוחות המחקרים. ההיפך ממה שטענה הוא הנכון: מבחינה אקולוגית התממשו ציפיות בצורה חיובית ביותר. נוצרה מערכת אקולוגית אטרקטיבית המאזנת את עצמה למרות הוריאביליות העונתית ו / או השנתית בהרכב הצומח והחי. יש בידי המתפעלים הידע הנדרש לשמירתה של המערכת האקולוגית בצורה בריאה ואטרקטיבית.

החברה להגנת הטבע

ע"י ב"כ עוה"ד רנאטו יאראק
ו/או רמי אברמוב ו/או רחמים כהן
ו/או דני כביר ו/או חגית הרמון
ו/או גליה קלינמן ו/או שלי פירשטיין
ו/או עודד בריק ו/או תומר כהן-פרידמן
ו/או דרור סברנסקי ו/או שירי טריפון
מרחוב כנפי נשרים 24, ירושלים 95464
(טל. 02-6511162 ; פקס. 02-6514025)

העוררת

- נ ג ד -

1. הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הצפון

קרית הממשלה, ת.ד. 595, נצרת עילית 17000

2. ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל עליון

במשרדי מועצה אזורית גליל עליון ת.ד. 90000

3. **מינהל התכנון, משרד הפנים**

רח' קפלן 2, הקריה, ירושלים 91061

4. **מינהל מקרקעי ישראל**

רח' שמאי 6, ירושלים

5. **קרן קיימת לישראל**

רח' הלל 23, ת"ד 283, ירושלים 91002

6. **משרד החקלאות**

רח' הלני המלכה 13, ירושלים

7. **מועצה אזורית מרום הגליל**

מרכז אזורי ד.נ. מרום הגליל 13910

8. **מועצה אזורית מבואות החרמון**

ת.ד. 15, ראש פינה 12000

9. **משרד התיירות**

רח' המלך ג'ורג' 24, ירושלים

10. **מועצה אזורית גליל עליון**

ת.ד. 90000, ראש פינה 12100

המשיבים

הודעת ערר

מוגש בזה ערר מטעם החברה להגנת הטבע על החלטת המשיבה 1 לאשר את תכנית המיתאר המקומית 8923/ג (להלן - "תכנית החולה" או "התכנית") בהתאם לרשות שניתנה ע"י יו"ר המשיבה 1, ושנתקבלה במשרדי העוררת ביום 3.11.1997. החלטת יו"ר המשיבה 1 ליתן רשות לערור, מצורפת ומסומנת ע/1.

ואלה נימוקי הערר:

רקע

1. ביום 14 באוגוסט 1997 החליטה המשיבה 1, ברב דעות, לאשר את תכנית החולה ולדחות את התנגדותה של העוררת לתכנית. ההחלטה מצורפת ומסומנת ע/2.
 2. תכנית החולה משלבת שני אלמנטים: הראשון, שבוצע למעשה עוד בשנת 1994, על-פי תכנית ניקוז, בטרם הוגשה תכנית החולה, הנו הצפה מחדש של כ-1100 דונם בעמק החולה על מנת למנוע זרימת מזהמים אל הכנרת, לאפשר עיבוד חקלאי טוב יותר בעמק החולה וכן כדי להתגבר על מפגעים נוספים שהיו באזור שהוצף שנבעו מטיבה הבעייתי של הקרקע באזור; השני הוא האלמנט התיירותי מסחרי הנסמך בחלקו האחד על מעיינות הדופן המזרחיים בנטורה, וחלקו השני - נשוא ערר זה - על האגמון שנוצר בעקבות ההצפה, ועל בית הגידול הטבעי המרהיב שהתפתח בו, בעיקר לעופות נודדים.
 3. להחלטה נשוא ערר זה, קדמה החלטה של הולקחש"פ לאשר את התכנית בתנאים הבאים:
 - 3.1. התכניות המפורטות לכפרי הנופש שיוגשו בעתיד ילוו בתסקיר השפעה על הסביבה.
 - 3.2. ביצוע התכנית יחולק לשני שלבים:

בשלב א' יוקם רק כפר נופש אחד מתוך השניים המתוכננים וכן אזור תיירות ומסחר. התסקיר שיוכן יתייחס רק לעניין ההפעלה של כפר הנופש ולא להפעלת אזור התיירות והמסחר.

מיקומו של כפר הנופש הראשון באיתור הממוקם בלב עמק החולה, בין שתי תעלות הירדן וממערב לאגמון, אושר ע"י הולקחש"פ, והוא נמצא בין שתי תעלות הירדן.
 - 3.3. בשלב ב' תוגש התכנית המפורטת לכפר הנופש השני, רק לאחר שיחלפו שנתיים של הפעלת כפר הנופש הראשון.
- מיקומו של כפר הנופש השני יקבע על-פי תסקיר השפעה על הסביבה, מבין שלוש אפשרויות מיקום שקבעה הולקחש"פ.

4. 3. כן נקבע בהחלטת הולקחש"פ כי מימון הפעלת ממשק המים יובטח בכל מקרה.

החלטת הולקחש"פ מצורפת ומסומנת 3/ע.

4. המשיבה 1 הרחיבה, בהחלטתה 2/ע, את תחולתו של תסקיר ההשפעה על הסביבה שיוגש, על-פי החלטת הולקחש"פ, גם על שטח המסחר הצמוד לאגמון, בנוסף לאזור האכסון. כן קבעה המשיבה 1 כי הקיבולת המקסימלית של מבקרים באזור שהוגדר כפארק תיעשה בשלבויות ועל סמך סקרים סביבתיים.

טענות העוררת

5. טענותיה של העוררת נפרשו בפירוט רב בכתב התנגדותה המצורף ומסומן 4/ע, אליו מופנית בזה המועצה הארצית. בכתב ערר זה תוסיף העוררת ותפרט בראשי פרקים את עיקרי עמדתה.

6. העוררת מבקשת לתקוף בעיקר את הקביעה התכנונית העקרונית של המשיבה 1 לאשר הקמת שני כפרי נופש ושטח מסחר בסמוך לאגמון, בין שתי תעלות הירדן, תוך פגיעה נופית ואקולוגית קשה בעמק החולה. יישום תכנית החולה במתכונתה הנוכחית אף יביא לקיבולת מבקרים העולה בהרבה על יכולת הספיגה של האזור, העלולה להביא בסופו של דבר להתדרדרות אקולוגית ולבריחת העופות משטח האגמון.

7. כן מבקשת העוררת לתקוף את החלטת המשיבה 1 להכריע בשאלת אישור התכנית בלא שהוגש תסקיר השפעה על הסביבה, על אף שהמשיבה 1 עצמה, כמו גם הולקחש"פ, הכירו בצורך בהכנת תסקיר. העוררת קובלת על כך כי על אף ההכרה בצורך המוחלט בתסקיר, וברגישותו האקולוגית הרבה של עמק החולה בו ממוקמת התכנית, בחרו הן הולקחש"פ והן המשיבה 1 ליתן את החלטתן לאשר את התכנית בלא שיהא מונח בפניהן תסקיר.

8. המשיבה 1 התעלמה מטענות העוררת בדבר סתירה בין התכנית לתמ"א 12 שבתוקף (להבדיל מזו המוצעת) ולהצעת שינוי 9 לתמ"מ 2, אליה כפופה תכנית החולה על-פי הוראותיה (ר' סעיף 9.5 לתכנית החולה).

תשובתה של המשיבה 1 לטענת העוררת בדבר סתירה בין תמ"מ 2 שבתוקף לבין התכנית אינה מספקת, ואינה ברורה.

9. קביעתה העקרונית של המשיבה 1 כי יש הכרח בשילוב של אלמנט תיירותי - מסחרי, לצורך הבטחת מימון ההחזקה של פרויקט ההצפה הנה שגויה ואינה ממין העניין. הפיכת שילוב זה לפרמטר המכריע בהחלטתה של המשיבה 1 אינה סבירה. בייחוד כך נוכח העובדה שהולקחש"פ כללה בהחלטתה הוראה מפורשת כי מימון ממשק המים יובטח בכל מקרה (ר' סעיף 7 להחלטה).

10. העוררת סבורה, כאמור, כי לא היה מקום לאשר את התכנית בלא שיהא מונח בפני מוסדות התכנון תסקיר השפעה על הסביבה. זהו המסמך הסטטוטורי היחיד היכול לספק את המידע החסר הנוגע להשפעת התכנית על האקולוגיה והמרקם הסביבתי העדין באזור עמק החולה, בהיותו מסמך המהווה למעשה חלק אינטגרלי של התכנית. נתוני התסקיר משפיעים בהכרח על עיצוב התכנית, בעוד שהמחקרים הקיימים, הגם שהם חלקיים, מנותקים מהליכי קבלת ההחלטות בנוגע לתכנית. מחקרים אלה, המצביעים על בעייתיות גדולה של התכנית, לא השפיעו הלכה למעשה על עיצובה של תכנית החולה.
11. בשלב זה, השפעתה של התכנית על האקולוגיה אינה ידועה במלואה, ולכן אישור התכנית, המעניק ליזמים זכויות וציפיות לגיטימיות במצב של אי וודאות הנו שגוי. מצב כזה של אי וודאות זו ניתן לפתרון כבר בשלב התכנית המיתארית, ואין שום עילה ראויה לדחיית הגשת התסקיר לשלב התכניות המפורטות, בו מתחם התמרון של מוסדות התכנון יהיה מוגבל יותר.
12. עמדתה זו של העותרת התקבלה על-ידי נציגת משרד המשפטים במשיבה 1, הגב' מיקה תמיר, שדעת המיעוט שלה הובאה במסגרת החלטתה של המשיבה 1. הגב' תמיר הציעה כי תסקיר השפעה על הסביבה יוגש יחד עם התכניות המפורטות כבר בשלב זה, בטרם קבלת הכרעה לעניין ההתנגדויות. זאת, נוכח העובדה שמתן תוקף לתכנית המתאר יוצר זכויות ליזמים, נוכח אי הוודאות השורר ביחס להשפעה האקולוגית של התכנית "ועל מנת לאפשר לי, כחברת הוועדה, להחליט החלטה שקולה, כשלנגד עיני כל מטרות התכנית, האינטרסים של היזמים, החקלאים וכל עם ישראל, שאמור להנות מהתנאים האקולוגיים המיוחדים וממכמניו של אזור זה, כמתואר בדברי המתנגדים". העוררת, בכל הכבוד, מצטרפת לדעת מיעוט זו של הגב' תמיר.
13. ברקע התנגדותה של העוררת לתכנית (כמפורט בכתב ההתנגדות) עמדה עתירה של העוררת לבג"צ נגד השר לאיכות הסביבה, בה טענה העוררת כי לא היה זה סביר להפקיד את התכנית בטרם יוגש תסקיר השפעה על הסביבה. העתירה הועברה לבית המשפט המחוזי והיא עדיין תלויה ועומדת. מקל וחומר אין זה סביר לאשר את התכנית מבלי שיוגש תסקיר. העוררת הבהירה בהתנגדותה את חשיבותו של התסקיר כמסמך לאיסוף מידע סביבתי בסיסי, בלעדיו לא יכול מוסד תכנון לקבל החלטה הנוגעת לאשר תכנית בעלת השלכות סביבתיות אפשריות. חובתו של כל מוסד תכנון, בהיותו גוף מנהלי, לדאוג לאיסוף כל הנתונים הרלוונטיים להחלטתו, בטרם תתקבל ההחלטה.
14. העוררת צירפה להתנגדותה חוות דעת רבות המפרטות את רגישותו של אזור התכנית מבחינה סביבתית ואת הסכנות האפשריות הצפויות מהכנסת אלמנטים של אכסון תיירותי ומסחר ללב עמק החולה, בסמוך לאגם. חוות דעת אלה ממחישות את הצורך באיסוף מידע שיטתי ומקצועי במסגרת תסקיר.
15. יתרה מזו, מחקרים שנעשו ע"י צוות המחקר של יזמי הפרויקט, קובעים במפורש כי הקמת כפרי נופש ושטחי מסחר בסמיכות לאגמון, יביאו בהכרח לנטישת מושבות הקינון של עופות המים, ר' "שיבת עופות לשטחי החולה המוצפים" דו"ח שנתי 1996, אייל שי, רשות שמורות הטבע, עמ' 150-155, המצורף לכתב ההתנגדות של העוררת.

מחקרי המים שנערכו באגמון מצביעים של הרעה משמעותית ומתמשכת באיכות המים באגמון ועל ההשלכות הסביבתיות השליליות האפשריות של פיתוח תיירות אקולוגית באזור, ר' "מצב הכנרת" דו"ח פעילות המעבדה לחקר הכנרת, 1996, דו"ח חי"ל מ' T-7/97, מרץ 1997, עמ' 108-114, נספח מ-9 לכתב ההתנגדות.

למעשה, רגישותו הרבה של האזור כבר קיבלה ביטוי כאשר במהלך השנה האחרונה, וקרוב לוודאי כתוצאה מההרעה האמורה באיכות המים, נכחדה צמחיית הסוף הענפה, שהתפתחה בדרום האגמון וכתוצאה מכך נכחדו גם מושבות הקינון המרהיבות שהתקיימו באגמון במשך כשנתיים.

16. החובה להגיש תסקיר נובעת הן מן הדין הכללי, כפי שפורט בהתנגדות, והן מהוראת סעיף 11.2.1 לתמ"א 31. הוראה זו מתייחסת לשטח המסווג בתמ"א 31 כשטח משאבי טבע. שטח תכנית החולה מסווג ככזה. סעיף 11.2.1 הנ"ל מורה כי בשטח זה לא תותר פעילות פיתוח, למעט "הרחבת ישובים כמפורט בס"ק 11.1.3 ג-ו, לאחר קבלת תסקיר השפעה על הסביבה".

17. המשיבה 1 קבעה כי תכנית החולה אינה עומדת בסתירה לתמ"א 31, על אף ששיטחה מסווג כשטח כפרי פתוח ושטח משאבי טבע, כיוון שמדובר בפעילות המותרת על-פי סעיף 11.1.3 (ה) לתמ"א 31. לפי לשון סעיף 11.2.1 הנ"ל, פעילות לפי סעיף 11.1.3 (ה) (היינו "כל פעילות שאינה פוגעת באופיו הפתוח של השטח (כולל תיירות, נופש ומערכות תשתית), ובתנאי שלא יהפוך לשטח עירוני בנוי"), טעונה תסקיר.

18. לסיכום, העוררת סבורה כי נוכח רגישותו האקולוגית הרבה של שטח התכנית ואופיו הנופי הייחודי של השטח, מן הדין כי יבוטל אישור התכנית. העוררת סבורה כי אישור התכנית הנו משגה תכנוני, בייחוד לאור מגמת תמ"א 31 לשמור על שטחים פתוחים.

כן דורשת העותרת כי לכל הפחות יוכן תסקיר השפעה על הסביבה בטרם תתקבל כל החלטה בנוגע לתכנית. כן סבורה העותרת כי מן הראוי לקיים דיון חוזר בהתנגדויות לאחר שיתקבל התסקיר, על-מנת שהמתנגדים לתכנית יוכלו להתייחס למידע שבתסקיר.

חגית זרמון, עו"ד
ב"כ העוררת

נספח ^א לערך קק"ל

נגד

הוועדה המחוזית לתכנון
ולבניה - מחוז הצפון ואח'

בפני וועדת ערר שליד המועצה הארצית
לתכנון ולבניה

שיקום עמק החולה - רקע כרונולוגי

- ראשית שנות ה - 70 - שר החקלאות, חיים גבתי, מקים את "וועדת החולה" המורכבת מאנשי משרד החקלאות, מינהלת הכינרת ורשויות המים והניקוז בגליל העליון.
- 1989 - "וועדת החולה" מזמינה מגיורא שחם, חנה מינצקר וגד כנען את "חלופות שימוש באדמות החולה", סקר ייתכנות לחלופות שימוש באדמות החולה.
- 89/90 - על רקע החמרת הבעיות הסביבתיות ולאור המלצות סקר הייתכנות, פונה שר החקלאות, רפאל איתן, לקק"ל, ממ"י, משרד החקלאות ונציב המים בבקשה לתכנון שיקומו של עמק החולה.
- 1991 - מפורסם מכרז לתכנון אב לפרויקט.
- 1991 - מוקמת מערכת ארגונית שכוללת הנהלה ציבורית רחבה בראשותו של אורי אור, מנכ"ל קק"ל וכן צוות היגוי תכנון הכולל את נציגי כל בעלי העניין בשטח ובמשאביו: מנכ"ל רש"ט, מנהל האגף לשימור קרקע במשרד החקלאות, מנהל מינהל פיתוח הקרקע, מנהל מינהלת הכינרת, יו"ר רשויות מוניציפליות בעלי הקרקעות, המדען הראשי באגף לאיכות הסביבה, מומחי מים ומומחה לתכנון מהסכניון. לקראת סוף השנה יחליף דוד נחמיאס, מנהל מינהל פיתוח הקרקע, את אורי אור, שפרש מקק"ל, בראש ההנהלה הציבורית.
- מאי 1991 - מפורסמים הקווים המנחים לפרוגרמה התכנונית, המתבססים על סקר הייתכנות וכן על קווים מנחים לפרוגרמה שהוכנו בידי צוות ההיגוי של הפרויקט. בעקבות כך מתפרסם מכרז להכנת תכנית האב שבו זוכה תה"ל.
- תה"ל פונה לאגף לאיכות הסביבה במשרד הפנים ומבקשת הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה, כמסמך רקע למתכננים טרם היות תב"ע.
- 8/9/91 - האגף לאיכות הסביבה במשרד הפנים מעביר לתה"ל טיוטת הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה.
- מאי 1992 - תה"ל מגישה חלופות תכנון תוך התייחסות לכל סעיפי טיוטת ההנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה.
- מאי 1992 - מתקיים כינוס ציבורי ראשון ובו מוצגות החלופות:
א. מסלול חקלאי - תיירותי
ב. מסלול חקלאי בלבד
- מאי 1992 - אבנר דרורי, אדריכל התכנית וגיורא שחם, מרכז צוות ההיגוי ותכנון בפרויקט, נפגשים עם ראשי החברה להגנת הטבע ומציגים להם החלופות. למרות ההסבר על מסורות התכנית, ראשי החלה"ט את הרחבת גבולות הצפת השטח לממדים ההיסטוריים של ביצות ומתן עדיפות לפיתוח ערכי טבע.
- את
מבקשים
החולה

- דצמבר 1992 - יצחק אלישיב, מנכ"ל קק"ל, מכרז על יציאת הפרויקט לדרך. נציגי קק"ל, משרד החקלאות והמתיישבים באזור ממנים הנהלה בראשות דוד נחמיאס, מנהל מינהל פיתוח הקרקע, ונציב המים אשר ממנים את גיורא שחם למנהל הפרויקט וכן צוות ניהול מקומי וועדת היגוי למחקרים.
- אמצע 1993 - מתחילות להתגבש טיוטות ראשונות של תכנית המתאר לאחר שנתקבלה ברכת הדרך של מנהלת מחלקת תכניות מיתאר במשרד הפנים, גב' דינה רציבסקי. כמו כן נערכים על ידי המתכננים תיאומים רשמיים עם עורכי תיקון 9 של תמ"מ 2.
- אפריל 1993 - טקס ההכרזה על יציאת הפרויקט לדרך בהשתתפות יעקב צור, שר החקלאות.
- מושלמות התכניות המפורטות לעבודות הפיתוח.
- תכנית ניקוח מוגשת על ידי שר החקלאות לוועדה המחוזית לצורך התייעצות ואישור ע"פ חוק הניקוח.
- 1993 - נערך חוזה בין הממשלה וקק"ל המסדיר את החלוקה הכספית והניהולית וכן המגדיר את מרכיבי הפרויקט שאמור להתבצע.
- תחילת 1994 - לבקשת משרד האוצר מורחבת מינהלת הפרויקט ומתווספים אליה נציגי משרד התיירות, חמ"ת, מינהלת המים והביוב של משרד הפנים.
- אפריל 1994 - מושלמות עבודות ההקמה של גוף המים.
- 1995 - טיוטות תכנית המיתאר עוברות הליך שימוע ציבורי רחב בסימפוזיונים, מאמרים ודיונים. לאחר מכן מוגשת התכנית לאישור הוועדה המקומית לתכנון ובניה בגליל העליון הממליצה על הפקדתה בחודש אפריל 1995. בדיון השתתף נציג החלה"ט.
- 31/8/95 - הוועדה המחוזית מקיימת דיון וממליצה על הפקדה בכפוף לבדיקה של ועדת היגוי שמוקמת על ידה במטרה להגדיר את התנאים להפקדה. וועדת ההיגוי הממונה כוללת את מתכנן המחוז ונציגים של המשרד לאיכות הסביבה, משרד השיכון והבינוי, אגודת הארכיטקטים וראשי המועצות האזוריות כינרת ומשגב. וועדת ההיגוי מתכנסת שלוש פעמים ומכניסה שינויים בתכנית.
- ספטמבר 1995 - טקס סיום שלב א' בעבודות התשתית, בנוכחות שר החקלאות, יעקב צור.
- 7/1/96 - וועדת ההיגוי, בישיבתה האחרונה ולאחר הכנסת השינויים שנתבקשו על ידה לתכנית, מתכנסת ומודיעה על נכונותה לפרסם את התכנית להפקדה, אך מקציבה למשרד לאיכות הסביבה, לבקשתו, זמן עד 20/1/96 לדרוש תסקיר השפעה כולל על הסביבה. בישיבות וועדת ההיגוי משתתף יוחנן דרום החברה להגנת הטבע כיועץ לוועדה. (מקור המיני של יוחנן דרום כיועץ לוועדת ההיגוי טרם הוברר עד היום).
- 20/1/96 - לא מתקבלת כל דרישה מצד המשרד לאיכות הסביבה לתסקיר השפעה על הסביבה.
- התכנית מועברת לאישור הולק"ח.

- 19/5/96 - מרכז הולק"ח מודיע על סיור בפרויקט בתאריך 27/5/96 לקראת הדיון הראשון.
- 3/6/96 - הולק"ח מתכנס לדיון ראשון (חמישה וחצי חודשים לאחר שנקבע הצורך באישורו ומבקש, בהחלטת ביניים, לקבל את הדוחות הכלכליים ואקולוגיים ששימשו בסיס לתכנית.
- 19/8/96 - הולק"ח מתכנסת לשיבה מסכמת, לאחר שקיבלה את הדוחות המבוקשים.
- 1/9/96 - מתפרסמת החלטה בלתי סופית של הולק"ח הכולל שינויים בתוכנית חו. מסויגת לשינויים נוספים שעשוים לבוא בעקבות פענוח פרוטוקול הישיבה מ - 19/8/96.
- 6/10/96 - גב' ולרי ברכיה, מנהלת האגף לתכנון פיסי במשרד לאיכות הסביבה מבהירה במכתב לגב' דינה רצ'בסקי ראש מינהל התיכנון במשרד הפנים ויו"ר הולק"ח את הפרקים בהחלטה הבלתי סופית של הולק"ח המתייחסים לשטחי הבנייה ולפרק הזמן אותו היא דורשת בין שלב א' ושלב ב' של כפר הנופש.
- 8/10/96 - מתפרסם הפרוטוקול הסופי של הולק"ח המשנה באופן ניכר את התכנית ושעיקריו:
- אישור להכנת תכנית מפורטת לכפר נופש בשלב א' בלבד, בשטח המרוחק מהאגם; צמצום השטח המסחרי מצפון לאגם לאתר שער הכניסה; הכנת תסקיר השפעה על יוגשו תכניות מפורטות לכפר הנופש; דרישה לכלול הפעלה המתייחסת למימשק החי, להנהגת משטר וויסות הקשורות בגוף המים, בתעלות, בבעלי החיים ובבני האדם. קבע הולק"ח כי התכניות המפורטות לכפר הנופש בשלב ב' יוגשו רק בתום שנתיים של הפעלת כפר הנופש שלב א' ולאחר ביצוע תסקיר השפעה שיקבע את מיקומו של כפר הנופש בשלב ב' מבין שלוש אופציות ששטחם סומן על גבי התשריט.
- והצמדתו הסביבה בשלב בו בתסקיר תקנון הפעולות בנוסף
- 1/10/96 - החלה"ט מגישה בג"צ נגד שר החקלאות בטענה כי הוא מונע מהכפופים לו דרישת תסקיר השפעה על הסביבה וכן בקשה לצו מניעה נגד הפקדת התכנית. בשני דיוני ביניים, נמנע בג"צ מלתת צו ביניים ועל ידי כך מתאפשר הליך ההפקדה.
- 20/1/97 - לאחר התלבטות וויכוח פנימי בהנהלת הפרויקט, על רקע השינוי המהותי שנובע מהחלטות ולק"ח, מבקש מנהל הפרויקט, גיורא שחם, במכתב ליו"ר הוועדה המחוזית, את הפקדת התכנית על פי החלטת הולק"ח.
- 18/2/97 - הוועדה המחוזית מנחה את הוועדה המקומית להפקיד את התכנית ולפרסמה להתנגדויות.
- 20/2/97 - התכנית מפורסמת בעיתונות וברשומות להתנגדויות.
- 19/5/97 - יוחנן דרום, יועץ הוועדה המחוזית, מגיש התנגדות לתכנית בשם החלה"ט.
- 22/5/97 - ניתנה החלטת בג"צ הדוחה את העתירה ומפנה את העותרים לביה"מ המחוזי.

- 18/6/97 - וועדת מישנה של הוועדה המחוזית מקימת דיון על ההתנגדויות ומחליטה לתת תוקף לתכנית, בתנאי שיוכנסו בה שינויים שעיקרם: התניית התכנון והפיתוח בהכנת תסקירי השפעה על הסביבה על כל ממרכיבי הפיתוח התיירותי וכן סקרים בלתי מוגדרים.
- 2/9/97 - הוועדה המקומית מערערת בפני המועצה הארצית לתכנון ובניה על החלטות וועדת המישנה של הוועדה המחוזית.
- 29/10/97 - לבקשת שלושה מחברי וועדת המישנה של הוועדה המחוזית, מתקיים דיון חוזר במליאת הוועדה המחוזית וזו מחליטה שלא לשנות מהחלטות וועדת ההתנגדויות אלה להעביר את הטיפול בנושא לוועדת הערר של המועצה הארצית לתכנון ובניה.
- 4/12/97 - קק"ל מגישה ערר למועצה הארצית לתכנון ובניה לאחר קבלת אישור לכך מהממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים בהתאם למכתבו שנתקבל בתאריך 4/11/97.

פרויקט החולה

קק"ל, משרד החקלאות, ממ"י, נציבות המים, משרד התיירות, חמ"ת, משרד הפנים.
מועצות אזוריות: גליל עליון, מרום הגליל, מבואות חרמון

מ.א. גליל עליון מיקוד: 12100. טל: 959687, 959679-06 פקס: 943355-06

31 מאי, 1998

דואר נכנס

לשכת המנכ"ל

1998-06-03

נכנס ביום

לתיק

אל : גיא כהן

מאת: גיורא שחם

בהמשך לפגישה במשרדכם ביום 20.5.98, אני שולח חוברת זו.

לעיוןך, לקראת הדיון בועדת הערר.

בברכה

ג'ח/ג
גיורא שחם
מנהל הפרויקט

20/5/98

ג. ט. כ"ב

א. רצ"ב

① ליד קק"א (הלם הארצי-מדינת ישראל) (החוק)

לחוקר החוקר המדינתי.

לשם לב לבנספח ליד (התקן כדור הארץ) מצוינת
ילעגו לו גם החוקר המדינתי המדינתי המדינתי
למדינת ישראל

② ליד החברה למדינת ישראל

③ תלמיד קק"א ליד החוקר.

ה. משה מלין ^{מדינת} ישראל החוקר לשם מדינת ישראל
בדבר התקן החוקר מדינת ישראל הן
לשם התקן הן למדינת ישראל.

מדינת

מדינת

ערר מס' _____

בפני ועדת הערר שליד המועצה הארצית לתכנון ולבניה

בענין שבין:

קרן קימת לישראל

ע"י ב"כ עוה"ד מאיר אלפיה ו/או
טל ברוורמן
אשר מענם להמצאת כתבי בי-דין הוא:
קרן קימת לישראל
ת.ד. 283 ירושלים 91002
טל': 02-6291305 פקס: 02-6257270

העוררת

- נ ג ד -

1. הועדה המחוזית לתכנון ובניה - מחוז הצפון
2. הועדה המקומית לתכנון ובניה - גליל עליון
3. החברה להגנת הטבע
מרחוב השפלה 4, תל-אביב 66183
4. רונן ברגר, סטודנטים מטעם מכללת תל-חי

המשיבים

ערר על החלטת ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות
שליד הועדה המחוזית לתכנון ולבניה - מחוז הצפון

בהתאם לרשות הערר למועצה הארצית, שניתנה בבקשת רשות הערר שהגישה העוררת (העתק ההודעה על מתן הרשות לערור נמסר לעוררת ביום 4.11.97 ומצ"ב כנספח א'), מוגש בזאת ערר על החלטת ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות שליד הועדה המחוזית לתכנון ולבניה - מחוז הצפון (להלן: "ועדת המשנה") מיום 14.8.97, לפיה אישרה ועדת המשנה את תכנית ג/8923 - תכנית מיתאר מקומית חלקית - אדמות החולה (להלן: "התכנית"), בתנאים שפורטו בחלטה.

העוררת מבקשת שייקבע, כי יש לאשר את התכנית במתכונת בה הופקדה, ללא תנאים נוספים.

ואלה נימוקי הערר:

א. רקע כללי

1.

העוררת - קרן קימת לישראל (להלן - "העוררת" או "הקק"ל"), היתה בין יוזמי תוכנית פיתוח החולה (להלן - "פרויקט החולה" או "הפרויקט") והיא מופקדת על ביצועה, במסגרת התוויה ופיקוח של מנהלת הפרויקט, אשר מורכבת מגופים ציבוריים וממשלתיים שונים: הקק"ל, משרד החקלאות, מנהל מקרקעי ישראל, נציבות המים, משרד התיירות, החברה הממשלתית לתיירות, משרד הפנים, ומועצות אזוריות גליל עליון, מרוס הגליל, מבואות חרמון. פעולותיה של הקק"ל במסגרת פרויקט זה נעשות עבור צדדים אלה; תולדותיו של הפרויקט מפורטות בנספח ב' המצ"ב, וכמו כן, מצ"ב כנספח ג' קלטת וידאו, הכוללת סרטון קצר אודות

הפרויקט והעוררת מבקשת לאפשר לה במקרה הצורך לערוך שינויים קלים בתוכן הסרטון עד למועד הקרנתו בפני הועדה, כמבוקש להלן).

ככל שמתבקשת רשות עפ"י תקנה 11 לתקנות התכנון והבניה (ערר בפני המועצה הארצית) התשלי"ב-1972, לענין הכללת המסמכים והחומר התיעודי המצורפים לערר זה והמהווים חלק בלתי נפרד ממנו, בערר, ו/או לענין הצגת החומר התיעודי ו/או לענין השמעת דוברים בישיבת הועדה כמפורט בערר זה, כי אז מתבקשת הועדה לראות בפניה זו בקשה למתן הרשות האמורה. העותרת מבקשת כי מעבר להצגת טיעוניה ע"י ב"כ העוררת, יופיעו בפני הועדה הי"ח המפורטים להלן וישמיעו את דבריהם בפניה, על מנת להציג בבהירות את מהותו של פרויקט החולה. זאת, עקב מורכבות הנושא וחשיבותו יוצאת הדופן:

מר מאיר בן-מאיר, נציב המים ויועץ שר התשתיות הלאומיות למשאבי טבע:
הצגת עמדת משק המים בדבר חשיבות מפעל פיתוח החולה בהבטי משק במים הלאומי, התישבות ומדיניות המקרקעין של משרד התשתיות הלאומיות.

מר דני קריצ'מן, מנכ"ל משרד החקלאות:
חשיבות מפעל פיתוח החולה לביסוס ההתישבות החקלאית בגליל העליון ובשובי קו העימות, עפ"י פרוגרמת פיתוח החקלאות וההתישבות החקלאית באזור.

מר דוד נחמיאס, מנהל מינהל פיתוח הקרקע של חק"ל ויו"ר "מנהלת החולה":
שיקולים מוסדיים לבחירת החלופה התיירותית.

מר גיורא שחם, מנהל "פרויקט החולה":
הראיה המערכתית הכוללת של הפרויקט.

מר אבנר דרורי, אדריכל תכנית החולה:
חוות דעת מקצועית בדבר ההבטים התכנוניים של התכנית - לאור החלטת ועדת המשנה.

מר דן פרי, מומחה לנושאי איכות הסביבה (בעבר, מנכ"ל רשות שמורות הטבע):
חוות דעת מקצועית בדבר השילוב הבלתי-מזיק בין תיירות ומרכיבי טבע בפרויקט.

פרופ' משה גפן, לימנולוג (חוקר ימים ואגמים), מותאם המחקרים ב"פרויקט החולה":
חוות דעת מקצועית הסוקרת את הממצאים המחקריים בדבר אי פגיעת פעילות אנושית בחי ובצומח שהתפתחו בשטח הפרויקט עד היום.

הפרויקט הינו בעל חשיבות לאומית עליונה וככזה והוא בא לענות על שלושה יעדים בעלי משמעות לאומית:

I הגנה על מי הכנרת מפני הזיהום הנובע משטחי הכבול

במהלך השנים, שלאחר ייבוש ביצות החולה, זוהה תהליך של דליפה מסיבית ומשמעותית של חומרי דשן טבעי כגון תרכובות חנקן, זרחן ותרכובות אורגניות אחרות, הנשטפות משטחי הכבול - אשר מהווים חלק מאדמות עמק החולה - באמצעות הירדן, אל הכנרת.

שטיפת חומרים אלה אל מי הכנרת, תמחווה את מקור מי השתייה העקרי והחשוב במדינת ישראל, מרעה את איכות המים ומאיצה את תהליכי האוטרופיקציה (הזדקנות) של משאב שחשיבותו הלאומית חולכת וגדלה, במיוחד לאור השינויים חגיאו-פוליטיים שחלו וחלים באזור (חלוקת מי אקוויפר ההר עם הרשות הפלשתינית והעברת חלק ממי הכנרת לממלכת ירדן).

II הפסקת תהליכי הבלייה של קרקעות הכבול

חשיפת קרקעות הכבול לאויר, בעקבות ייבוש הביצות, גרמה להאצת תהליכי הפירוק של החומר האורגני, מומנו מורכבת ברובה קרקע הכבול. תהליך הפירוק לווה בשריפות תת-קרקעיות שחשטרעו על פני אלפי דונמים של שטחי כבול, שחיקה של הקרקע חשופה וסחיפתה ברוחות. משמעות רצף התהליכים הנותואר הינה ירידה דרמטית של איכות הקרקע לחקלאות ולכל שימוש אחר, וכן פגיעה באיכות הסביבה הקרובה.

III הבטחת המשך האפשרות של מתיישבי הגליל, בעלי הזכויות בקרקע הכבול הבעייתית, להנשיך ולהתפרנס מאדמתם.

ייבוש החולה, בשנות ה-50, איפשר הקצאת נחלות חקלאיות להתיישבות החדשה באזורי החר בגבול הצפון, אשר חיתה יעד לאומי ראשון במעלה. חוגי תכנית הייבוש ומתוויה ידעו, כי בהעדר עתודות קרקע בשטחי החר לשם אמצעי ייצור, תלויה ההתיישבות באזור במתן זכות נחלה למתיישבים בעמק החולה, ובאיכות החקלאית שתצמח מאותן נחלות שיובשו.

הדרדרות איכות הקרקע כמתואר ומפורט בסעיף II, הביאה למשבר חקלאי-כלכלי. אלפי דונמים של אדמות חקלאיות ננטשו, האגודה החקלאית שאיגדה את מושבי הגליל פשטה את הרגל והמתיישבים נקלעו למשבר כלכלי חריף, שתרם רבות למשבר החברתי שלווה ממילא בקשיים הבטחוניים של סוף שנות ה-80 בגבול הצפון.

2.

המשבר והאיום האקולוגי, הכלכלי והחברתי בחבל ארץ בעל רגישות כה גבוהה, הניעו את שר החקלאות ומקבלי ההחלטות, ברמה הלאומית, ליזום בדחיפות תכנית למתן פתרון למכלול הבעיות שהוצגו עד כה. ההנחיות הברורות והחד משמעיות שחנחו בפני הקק"ל אפשרו התוויית שני מסלולי התייחסות תכנוניים:

I מסלול של פעולות אד-הוק המתבססות על תשתיות מים וניקוז קיימות.

II תכנית כוללת לטווח ארוך שתאפשר משטר תפעולי מייטבי להשגת ייעדי התכנון.

שני המסלולים, על חלופותיהם ומרכיביהם, חובאו במשך למעלה משנתיים לדיון ציבורי רחב במספר רב של דיונים, סמפוזיונים, מאמרים וכינוסים בפני מקבלי החלטות, כלכלנים, פורומים לשמירת טבע, חקלאים ומתיישבים, ואנשי מקצוע בתחומי המים והסביבה. למעשה ובפועל, התקיים דיון ציבורי פתוח וכן, שטרם נערך כדוגמתו בתהליך תכנוני כלשהו בעבר.

בסוג התכניות המוחזקות בהגשת תסקיר עפ"י דין, לא נכללת תכנית זו, דהיינו לא היתה חובה סטטוטורית בהכנת תסקיר לתכנית זו. למרות זאת, מתוך ידיעה כי המדובר בתכנית בעלת ערך לאומי ורחבת היקף, ומתוך רצון להעמיד בבסיס הדיון הציבורי את מירב המרכיבים האקולוגיים, יזמה הקק"ל פניה אל הרשויות שהופקדו בזמנו על נושא הסביבה במשרד הפנים, (טרם הקמתו של המשרד לאיכות הסביבה), כדי שינחו את הקק"ל כיצד להרחיב את יריעת הבדיקות המקדימות להכנת התכנית.

3.

בשלהי 1991, טרם גיבוש החלופות לתכנית האב, קבלה קק"ל סדרת הנחיות מפורטות לתסקיר השפעה על הסביבה, אשר הוטמעו בתכנית האב (תכנית האב של הפרויקט נכללה במסמכים שהוגשו לולק"ח, ואליה ניתן לפנות לשם עיון בתכנית).

הפועל היוצא של הטמעה זו מקביל למעשה לתסקיר השפעה רחב היקף, הנוגע למכלול ההבטים הסביבתיים של התכנית, על כל מרכיביה.

ראוי לציין, כי הממצאים הסביבתיים שבאו לידי ביטוי בתכנית האב, נדונו בהרחבה רבה בדיוני הועדה המחוזית לתכנון ובנייה, אליה הועברה תוכנית המתאר לצורך חפדה ומתן תוקף סטטוטורי. הועדה לשמירה על קרקע חקלאית ושטחים פתוחים (להלן - "הולק"ח") אף צירפה את תוכנית האב כנספח לא מחייב לתוכנית, כדי להדגיש את הרקע הסביבתי שלה.

יצוין, כי תיק המסמכים שהוגש לולק"ח ע"י הקק"ל, במסגרת ההליכים שקדמו להפקדת התכנית ואישורה, מצ"ב כנספח ד'.

מליאת הועדה המחוזית שוכנעה שאין צורך בתסקיר נוסף לעבודות התכנון והמחקר שנעשו במסגרת הכנת הפורגרמה. גם ועדת ההיגוי המקצועית שעסקה בפרוט החערות לתוכנית לא דרשה תסקיר. ואולם - כדי להבטיח את מלוא ההודמנויות, חזרה ועדת ההיגוי והציעה לנציג השר לאיכות הסביבה, לשקול שוב את רצונם בכל זאת לדרוש תסקיר, ואף נתנה שהות ארוכה לנציג השר לקיים התייעצויות במשרדו ולחזור אליה עם תשובתו.

למרות האפשרות הנוספת ושהות הזמן הנוספת שנתנה לנציג השר, הוא לא דרש תסקיר. סביר להניח מכך, שמרבית הגורמים המקצועיים במשרד לאיח"ס הגיעו אף הם למסקנה, שהתוכנית ונספחיה הם פרוגרמטיים ומספקים תשובות מלאות לכל הנושאים הסביבתיים המרכזיים.

יובהר, שתוכנית זו, איננה מחייבת על פי דין הגשת תסקיר. וחייב בהגשת תסקיר כאן איננו מוצדק. בנוסף, ממילא מכת החלטת הולק"ח יש לכלול בתוכניות המפורטות לחקמת כפרי נופש, תסקיר השפעה על הסביבה ותקנון הפעלה של כפר הנופש שהיה נושא המחלוקת המרכזי בשלב הדיונים לקראת הפקדת התוכנית.

בנוסף, מתוך השאיפה להרחבת היריעה המחקרית ומונח הבנה שעמק החולה עומד לעבור שינויים מהותיים בממשק המים, הקרקע והסביבה, הוקם, כחלק מפעולות הפרויקט, המערך המחקרי הגדול מסוגו בישראל אשר ימשיך במחקרו עד לסיום העבודות בסוף שנת 1997. מערך זה נועד להשלים את ההנחיות הבצועיות בשטח וממשק המשאבים הטבעיים באופן שיתקיים האיזון המתאים בין האדם לטבע מחד, ומאידך יאפשר את הפעילות הכלכלית שהיא אבן היסוד בהבטחת שימור ההשקעות העצומות שהושקעו בתשתית שנבנתה, אשר הסתכמו עד כה ב-75 מיליון ש"ח. עד היום הושקעו כ-8 מיליון ש"ח בעשרות מחקרים שבוצעו בידי עשרות חוקרים מהשורה הראשונה ממרבית מוסדות המחקר בישראל.

לאחר הדיון הציבורי ובחינת משמעויותיו, המחקרים, ושמיעת גורמים מקצועיים, החליטה מנהלת הפרויקט, לבחור בחלופת פשרה המשלבת שיפור איכות המים הזורמים לכנרת, חקלאות, תיירות וטיפוח ערכי טבע ונוף.

חלופת פשרה זו, הציעה ליצור לרוחבו של עמק החולה רצועה מרכזית לפיתוח תיירותי. במרכזו של הרצועה שחוקצתה ליצירת גוף מים ביצתי, ממוקמות הקרקעות הנחותות ביותר מבחינה חקלאית. באזור זה נוצר שקע טופוגרפי, כתוצאה מהשריפות התת-קרקעיות בקרקע הכבול.

בשאר שטחי הכבול הוצעה תוכנית פיתוח חקלאי שתאפשר המשך שימוש חקלאי, תוך טיוב הקרקע באמצעות העלאת מיפלים מי התהום ברשת תעלות צפופה בשילוב אמצעי השקיה מתקדמים.

ראוי להדגיש במיוחד, שהתוכנית בחלופה התיירותית, המשנה הן את הנוף והן את שימושי הקרקע הסטטוטוריים הנוכחיים (קרקע חקלאית) הוצגה וקבלה את ברכת הדרך של מנהל התכנון ועורכי תמו"ס 2.

למעשה, במבט כולל, הוותותה תוכנית המפיקה את המירב, חקלאית תיירותית ותעסוקתית, מאיזור שעד כה היווה מיסרד ומיפגע אקולוגי לסביבה הקרובה והרחוקה, עד לכנרת. כדי להגיע לחלופה בת מימוש, נדרש כל אחד מנציגי הגופים שהוזכרו לעיל לוותר במשהו על יעדו המקורי למיצוי כל מטרותיו, נציגי החקלאים באזור הסכימו לוותר על מקצת משטחי החקלאות כדי שיהיה אפשר ליצור את רצועת הפיתוח התיירותי. ניכר היה, כי נציגי רשות שמורות הטבע, החברה להגנת הטבע, והגופים ה"ירוקים" הבינו שאי אפשר להשיג "בידוד" מוחלט של האזור ולהפכו לשמורה, אלא נדרשה תכנית שתשלב מרכיבים מסחריים בתבנית הנוף החדשה שתיוצר במקום, מה גם שבזמן יבוש עמק החולה, כבר הוכרזה בחלקו חדרומי שמורת טבע. אנשי הכלכלה והתיירות הבינו שאי אפשר לפתח את המקום בצורה מסחרית אינטנסיבית, ושיהיה צורך לשמור על איזון בין צפיפות הפיתוח ובין שמירה על השטח כמרחב פתוח, שיאפשר לטבע להתחדש בו.

נציגי משק המים הכירו בעובדה שהחולה יובשה יתר על המידה והפכה למדבר בלב ארץ פלגי מים. הם הבינו שיש הכרח להקצות לאזור חלק מהמים שנלקחו ממנו בזמן הייבוש כתמורה "ירוויה" משק המים הלאומי שיפור מהותי באיכות המים הזורמים בירדן אל הכנרת. לאור חשיבותה ההולכת וגדלה של הכנרת למאוזן המים השפירים של מדינת ישראל, במיוחד לאור השינויים הגיאופוליטיים באזור, הוותיות על מים בכמות קטנה יחסית (כ-2% מכמות ממוצעת שנתית, שזורמת בירדן אל הכנרת, כלומר - כ-10-15 מלמ"ק, שייגרעו מהירדן ויישארו בחולה), לעומת שיפור משמעותי באיכות המים - נראה הוגן ונכון.

היה ברור, שללא ויתור לא יהיה אפשר לבצע מפעל שלם, ומכל מקום ניכר היה כי לכל המעורבים ואו בעלי העניין היוותה החלופה התכנונית שנבחרה כשינוי הכרחי ודחוף, עקב החמרת השרפות ונטישת הקרקעות וההשלכות השליליות של התייבשות השטח על

הסביבה, מכיוון שהייתה הסכמה על המטרות הראשיות של התכנית, אפשר היה להגיע, לאחר משא ומתן וויתורים הדדיים, לפתרון מוסכם ולתכנית הנדסית מפורטת.

ג. טענות העוררת לענין החלטת ועדת המשנה

1. משמעות ההחלטה - החמרה קיצונית בדרישות התכנון המקדימות, וההשלכות הנובעות מכך

החלטת ועדת המיטלה כוללת תנאים חדשים למותן ותוקף, המחויבים החמרה קיצונית והגבלות המעמידות בספק את אפשרות הפיתוח התיירותי בנושאים הבאים:

א. הדרישה לתסקירי השפעה על הסביבה מורחבת, וחלה גם על שטחי המסחר (הקרויים בתכנית "אזור תיירות ומסחר").

ב. פיתוח תיירותי ושימושים תיירותיים באזור הפארק מסויגים בשלבים, ומותנים בשלבים ובמצאים של סקרים סביבתיים, שתוכנם בלתי מוגדר ובלתי מוגבל.

ג. האזורים המיועדים ל"כפר הנופש שלב ב'", מבוטלים ביעודם המקורי, ונשמרת אופציה מעורפלת לזיכרון להתמודד על אישור יעוד זה בתוך מערכת התניות קשה לתסקירי השפעה על הסביבה ושלבים.

ההחלטות החדשות שנקבעו בוועדת המשנה, שבמרכזן עומדת הדרישה החדשה לביצוע תסקירי השפעה על הסביבה וסקרים סביבתיים בלתי מוגדרים על כלל מרכיבי הפיתוח, יוצרות תנאים המהווים החמרה קיצונית בדרישות התכנון המקדימות, כפי שיובהר להלן: לפי התכנון הראשוני, בסוף 1997 בתום עבודות התשתית ועם סיום עבודות הביצוע, מפסיקה מנהלת הפרויקט את פעילותה.

ההחלטות הללו מעמידות בספק את אפשרות הפיתוח התיירותי ולמעשה גוזרות כלייה על הפרויקט בכלל, על מטרותיו החקלאיות, התעסוקתיות, ושיפור איכות המים הזורמים לכנרת.

ככלל, נשאו עד כה המדינה והקק"ל, בעלות הפרויקט (הקק"ל ב-1/3 והמדינה ב-2/3). אולם, שלב אי של הפרויקט מגיע לקיצו, ועימו מסיימת גם הקק"ל את מעורבותה, ובהתאם החליטה מנהלת החולה לאחרונה, על סיום הפרויקט.

ברי, כי פיתוח אמצעים תיירותיים יש בו כדי להוות מרכיב חשוב בפתרון הבעיות התקציביות הקשות העוללות להתגלע במצב דברים זה, שכן בהעדר הרציפות התחזוקתית, צפויה תשתית זו לקרוס תוך פרק זמן הקצר בתרבה מזה שלקח להקימה; השטח יחזור לחוות מופע סביבתי חסר תוחלת כלכלית וחקלאית, ולסכן בכך את כל אשר הושקע, עד טמיון.

יודגש, כי הדרג המקצועי התכנוני הבכיר ביותר במשרד הפנים, תמך בתכנית במתכונת שבה הוגשה ואושרה בזמנו ע"י הולק"ת, בטרם נדונה בוועדת המשנה. הכוונה לעמידתה של הגבי דינה רצ'בסקי, כפי שהיא עולה מתצהיר שלה בפני בג"צ, המצ"ב כנספח ח'. ראה שם, כחלק בלתי נפרד, גם את תצהירה של הגבי ולרי ברכיה, מן המשרד לאיכות הסביבה.

2. איזונים, הסכמות ופשרות

כל הוועדות שעסקו בנושא "אדמות החולה" בעבר, הכירו בצורך לאזן בין היעדים הסביבתיים של התכנית, לבין היעדים הכלכליים שלה. גם בהחלטה נשוא ערר זה הודגש הצורך באיזון, אולם בפועל עומד נוסח ההחלטה בסתירה לצורך זה. חוספת התנאים החדשים ע"י ועדת המשנה, תוך התעלמות ממיצוי ההליכים במוסדות אחרים לתכנון ובניה, מעוררת חשש כבד בדבר המשך אפשרויות הפיתוח, ומפירה את האיזון הסביבתי-כלכלי.

הפרוגרמה התכנונית כפי שהותוותה מימיו הראשונים של הפרויקט, הניחה עקרון של קשר ותלות בין מרכיבי השונים. תצורך בבסיס כלכלי כמקור שמירה על התשתיות היה נחיר כבר בראשית התכנון ולאור כך נבחרה החלופה התיירותית, הכוללת מקור למימון פעולות אלה. מרכיב הכרחי בשיפור איכות המים הזורמים לכנרת ולקיום חקלאות בעמק החולה, הינם תשתיות שתכליתן הרמת מפלס המים והגבלת המשך חזרתו של הטבע בדמות התפתחות

הצומח וחרס הפעולות ההנדסיות. ללא עבודה רציפה ומאומצת של שמירת תשתיות אלה, הן יקרו, ולא ימומשו מטרותיו של הפרויקט.

בהעדר הכנסות מופעולות תיירות-טבע יעורר הבסיס התקציבי לקיום פעולות אחזקה שוטפת, תעלות המים יסתמו בידי הצומח המתפתח במהירות, אזורים חקלאיים יוצפו ותחזור גלישת תומרי הדשן שבאדמות הכבול אל הכנרת. בכך תאבד המטרה המרכזית, לשמור נולד הפרויקט, של שיפור איכות מי הכנרת ומניעת הגעת מזהמים אליה מעמק החולה. מיותר לעיין כי במצב של קריסת תשתיות באזור הפרויקט לא תתכן במקום חקלאות או כל פעילות מבוקרת והעמק יחזור להיות ארץ תלאובות.

מרכיבי הפרויקט מלכתחילה, שזורים זה בזה כפסיפס, ואין לנתק את אחת מאבני היסוד שלו, דהיינו המרכיב התיירותי, מן המרכיבים החשובים האחרים כגון מים, טבע, אקולוגיה ותיירות.

התכנית ביטאה את האיזון הנכון בין המרכיבים הללו, כשלכל מרכיב ניתן המשקל הראוי במסגרת מערכת השיקולים הכוללת, ובהם התיירות, אשר בצד יתרונותיה המפורטים לעיל, היא אמורה גם להביא ברכה לתושבי האזור, לרווחתם החברתית והכלכלית.

תכנית הפרויקט התבססה על הסכמות ופשרות, וסופה שביטאה באופן מאוזן את האנטרסים השונים, תוך מתן מענה לצרכים הלאומיים ולצרכי האזור ותושביו.

3. תסקיר השפעה על הסביבה - סמכות שברשות

למרות שעוד בשלב תכנון האב של הפרויקט ביקשו המתכננים וקבלו מהאגף לאיכות הסביבה במשרד הפנים טיוטת הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה שהוטמעו בתכניתם ולמרות סקרים ומחקרים רבים שליוו כל שלב תכנוני, ראוי לציין ולהדגיש כי הדרישה להכנת תסקיר השפעה על הסביבה מפרויקט שיקום החולה איננה סמכות שבחובה סטטוטורית.

4. התייחסות ועדת המשנה להחלטת הולק"ח

מתוך בחינת ההחלטות שהתקבלו בוועדת המשנה, ברי כי הועדה לא נתנה דעתה באופן מתאים לעובדה שבפני הולק"ח, המהווה זרוע תכנונית של המועצה הארצית, התקיים למעשה הליך ממצה שבתוצאותיו יש כבר משום החמרה על תנאי התכנית. שיקול הדעת שקיימה הולק"ח התבסס בין השאר על סיורים בשטח, וסקירה מקיפה של הרקע המחקרי-מקצועי (ראה נספחים 1' - 6').

ועדת המשנה לעונות זאת, לא מצאה לנכון לסייר בשטח. הטענות שהובאו בפניה, חוות דעת המומחים והדיונים שערכה, לא העלו ממצאים חדשים או שפכו אור חדש על שיקול הדעת של הולק"ח.

ועדת המשנה בהחלטתה, חרגה ממה שקבעה הולק"ח, אשר הגיעה להחלטתה לאחר בירור מקצועי ממצה. בהחלטת ועדת המשנה יש כאמור משום החמרה על תנאי התכנית במתכונת אשר אושרה ע"י הולק"ח ואשר הופקדה, וזאת באופן המרוקן למעשה את התכנית מתוכן ומסכל את מטרותיה.

כאמור, ועדת המשנה ביטלה את האיזורים האופציונליים המיועדים לכפרי נופש בשלב ב', והגדירה אותם כ"איזורים לתכנון בעתיד", תוך התניה בקבלת תסקיר השפעה על הסביבה ובשלביות.

בכך החמירה ועדת המשנה עם התוכנית שהופקדה, בה אושר יעוד "כפר נופש שלב א'" לפיתוח מידי (מותנה בהגשת תסקיר השפעה על הסביבה), ופיתוח "כפר נופש שלב ב'" שנתיים מהקמת "כפר נופש שלב א'".

המשמעות המעשית של החלטה זו הינה, הפיכת האפשרות של פיתוח תיירותי במסגרת כפר הנופש שלב ב', לאפשרות תאורטית ואו רחוקה ביותר.

ג. סיכום

סיכומו של דבר: טענה ועדת חמשנה, בהחמירה על וננאי התכנית כפי שהופקדה לאחר דיון מומצה בולקייח, בהוסיפה תנאים אשר מבטלים את מטרות התכנית ומרוקנים אותה למעשה מכל תוכן, וזאת ללא עילה מוצדקת.

אשר על כן, מתבקשת ועדת הערר לקבלת את הערר באופן שייקבע כי יש לאשר את התכנית במתכונת בה הופקדה, ללא תנאים נוספים.

מאיר אלפיה, עו"ד
ב"כ העוררת עפ"י יפוי
כח כללי אשר הופקד
בידי המזכיר הראשי
של בית משפט השלום
בירושלים ב-1.8.90.

שיקום עמק החולה - רקע כרונולוגי

- ראשית שנות ה-70 - שר החקלאות, חיים גבתי, מקים את "וועדת החולה" המורכבת מאנשי משרד החקלאות, מינהלת הכינרת ורשויות המים והניקוז בגליל העליון.
- 1989 - "וועדת החולה" מזמינה מגיורא שחם, חנה מינצקר וגד כנען את "חלופות שימוש באדמות החולה", סקר ייתכנות לחלופות שימוש באדמות החולה.
- 89/90 - על רקע הזמרת הבעיות הסביבתיות ולאור המלצות סקר הייתכנות, פונה שר החקלאות, רפאל איתן, לקק"ל, ממ"י, משרד החקלאות ונציב המים בבקשה לתכנון שיקומו של עמק החולה.
- 1991 - מפורסם מכרז לתכנון אב לפרויקט.
- 1991 - מוקמת מערכת ארגונית שכוללת הנהלה ציבורית רחבה בראשותו של אורי אור, מנכ"ל קק"ל וכן צוות היגוי תכנון הכולל את נציגי כל בעלי העניין בשטח ובמשאביו: מנכ"ל רש"ט, מנהל האגף לשימור קרקע במשרד החקלאות, מנהל מינהל פיתוח הקרקע, מנהל מינהלת הכינרת, יו"ר רשויות מוניציפליות בעלי הקרקעות, המדען הראשי באגף לאיכות הסביבה, מומחי מים ומומחה לתכנון מהטכניון. לקראת סוף השנה יחליף דוד נחמיאס, מנהל מינהל פיתוח הקרקע, את אורי אור, שפרש מקק"ל, בראש ההנהלה הציבורית.
- מאי 1991 - מפורסמים הקווים המנחים לפרוגרמה התכנונית, המתבססים על סקר הייתכנות וכן על קווים מנחים לפרוגרמה שהוכנו בידי צוות ההיגוי של הפרויקט. בעקבות כך מתפרסם מכרז להכנת תכנית האב שבו זוכה תה"ל.
- תה"ל פונה לאגף לאיכות הסביבה במשרד הפנים ומבקשת הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה, כמסמך רקע למתכננים סרס היות תב"ע.
- 8/9/91 - האגף לאיכות הסביבה במשרד הפנים מעביר לתה"ל טיוטת הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה.
- מאי 1992 - תה"ל מגישה חלופות תכנון תוך התייחסות לכל סעיפי טיוטת ההנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה.
- מאי 1992 - מתקיים כינוס ציבורי ראשון ובו מוצגות החלופות:
א. מסלול חקלאי - תיירותי
ב. מסלול חקלאי בלבד
- מאי 1992 - אבנר דרורי, אדריכל התכנית וגיורא שחם, מרכז צוות ההיגוי ותכנון בפרויקט, נפגשים עם ראשי החברה להגנת הטבע ומציגים להם החלופות. למרות ההסבר על מטרות התכנית, ראשי החלה"ט את הרחבת גבולות הצפת השטח לממדים ההיסטוריים של ביצות ומתן עדיפות לפיתוח ערכי טבע.
- את
מבקשים
החולה

- דצמבר 1992 - יצחק אלישיב, מנכ"ל קק"ל, מכרזו על יציאת הפרויקט לדרך. נציגי קק"ל, משרד החקלאות והמתיישבים באזור ממנים הנהלה בראשות דוד נחמיאס, מנהל מינהל פיתוח הקרקע, ונציב המים אשר ממנים את גיורא שחם למנהל הפרויקט וכן צוות ניהול מקומי וועדת היגוי למחקרים.
- אמצע 1993 - מתחילות להתגבש טיוטות ראשונות של תכנית המתאר לאחר שנתקבלה ברכת הדרך של מנהלת מחלקת תכניות מיתאר במשרד הפנים, גבי דינה רציבסקי. כמו כן נערכים על ידי המתכננים תיאומים רשמיים עם עורכי תיקון 9 של תמ"מ 2.
- אפריל 1993 - טקס ההכרזה על יציאת הפרויקט לדרך בהשתתפות יעקב צור, שר החקלאות.
- מושלמות התכניות המפורטות לעבודות הפיתוח.
- תכנית ניקוז מוגשת על ידי שר החקלאות לוועדה המחזית לצורך התיעצות ואישור ע"פ חוק הניקוז.
- 1993 - נערך חוזה בין הממשלה וקק"ל המסדיר את החלוקה הכספית והניהולית וכן המגדיר את מרכיבי הפרויקט שאמור להתבצע.
- תחילת 1994 - לבקשת משרד האוצר מורחבת מינהלת הפרויקט ומתווספים אליה נציגי משרד התיירות, חמ"ת, מינהלת המים והביוב של משרד הפנים.
- אפריל 1994 - מושלמות עבודות ההקמה של גוף המים.
- 1995 - טיוטות תכנית המיתאר עוברות הליך שימוע ציבורי רחב בסימפוזיונים, מאמרים ודיונים. לאחר מכן מוגשת התכנית לאישור הוועדה המקומית לתכנון ובניה בגליל העליון הממליצה על הפקדתה בחודש אפריל 1995. בדיון השתתף נציג החלה"ט.
- 31/8/95 - הוועדה המחזית מקיימת דיון וממליצה על הפקדה בכפוף לבדיקה של ועדת היגוי שמוקמת על ידה במטרה להגדיר את התנאים להפקדה. וועדת ההיגוי הממונה כוללת את מתכנן המחוז ונציגים של המשרד לאיכות הסביבה, משרד השיכון והבינוי, אגודת הארכיטקטים וראשי המועצות האזוריות כינרת ומשגב. וועדת ההיגוי מתכנסת שלוש פעמים ומכניסה שינויים בתכנית.
- ספטמבר 1995 - טקס סיום שלב א' בעבודות התשתית, בנוכחות שר החקלאות, יעקב צור.
- 7/1/96 - וועדת ההיגוי, בישיבתה האחרונה ולאחר הכנסת השינויים שנתבקשו על ידה לתכנית, מתכנסת ומודיעה על נכונותה לפרסם את התכנית להפקדה, אך מקציבה למשרד לאיכות הסביבה, לבקשתו, זמן עד 20/1/96 לדרוש תסקיר השפעה כולל על הסביבה. בישיבות וועדת ההיגוי משתתף יוחנן דרום החברה להגנת הטבע כיועץ לוועדה. (מקור המיני של יוחנן דרום כיועץ לוועדת ההיגוי טרם הוברר עד היום).
- 20/1/96 - לא מתקבלת כל דרישה מצד המשרד לאיכות הסביבה לתסקיר השפעה על הסביבה.
- התכנית מועברת לאישור הולק"ח.

- 19/5/96 - מרכז הולק"ח מודיע על סיור בפרויקט בתאריך 27/5/96 לקראת הדיון הראשון.
- 3/6/96 - הולק"ח מתכנס לדיון ראשון (חמישה וחצי חודשים לאחר שנקבע הצורך באישור ומבקש, בהחלטת ביניים, לקבל את הדוחות הכלכליים ואקולוגיים ששימשו בסיס לתכנית.
- 19/8/96 - הולק"ח מתכנסת לישיבה מסכמת, לאחר שקיבלה את הדוחות המבוקשים.
- 1/9/96 - מתפרסמת החלטה בלתי סופית של הולק"ח הכולל שינויים בתוכנית חו מסויגת לשינויים נוספים שעשוים לבוא בעקבות פענוח פרוטוקול הישיבה מ - 19/8/96.
- 6/10/96 - גב' ולרי ברכיה, מנהלת האגף לתכנון פסי במשרד לאיכות הסביבה מבהירה במכתב לגב' דינה רצ'בסקי ראש מינהל התיכנון במשרד הפנים ויו"ר הולק"ח את הפרקים בהחלטה הבלתי סופית של הולק"ח המתייחסים לשטחי הבנייה ולפרק הזמן אותו היא דורשת בין שלב א' ושלב ב' של כפר הנופש.
- 8/10/96 - מתפרסם הפרוטוקול הסופי של הולק"ח המשנה באופן ניכר את התכנית ושעיקריו:
- אישור להכנת תכנית מפורטת לכפר נופש בשלב א' בלבד, בשטח המרוחק מהאגם; צמצום השטח המסחרי מצפון לאגם לאתר שער הכניסה; הכנת תסקיר השפעה על יוגשו תכניות מפורטות לכפר הנופש; דרישה לכלול הפעלה המתייחסת למימשק החי, להנהגת משטר וויסות הקשורות בגוף המים, בתעלות, בבעלי החיים ובבני האדם. קבע הולק"ח כי התכניות המפורטות לכפר הנופש בשלב ב' יוגשו רק בתום שנתיים של הפעלת כפר הנופש שלב א' ולאחר ביצוע תסקיר השפעה שיקבע את מיקומו של כפר הנופש בשלב ב' מבין שלוש אופציות ששטחם סומן על גבי התשריט.
- 1/10/96 - החלה"ט מגישה בג"צ נגד שר החקלאות בטענה כי הוא מונע מהכפופים לו דרישת תסקיר השפעה על הסביבה וכן בקשה לצו מניעה נגד הפקדת התכנית. בשני דיוני ביניים, נמנע בג"צ מלתת צו ביניים ועל ידי כך מתאפשר הליך ההפקדה.
- 20/1/97 - לאחר התלבטות וויכוח פנימי בהנהלת הפרויקט, על רקע השינוי המהותי שנובע מהחלטות ולק"ח, מבקש מנהל הפרויקט, גיורא שחם, במכתב ליו"ר הוועדה המחוזית, את הפקדת התכנית על פי החלטת הולק"ח.
- 18/2/97 - הוועדה המחוזית מנחה את הוועדה המקומית להפקיד את התכנית ולפרסמה להתנגדויות.
- 20/2/97 - התכנית מפורסמת בעיתונות וברשומות להתנגדויות.
- 19/5/97 - יוחנן דרום, יועץ הוועדה המחוזית, מגיש התנגדות לתכנית בשם החלה"ט.
- 22/5/97 - ניתנה החלטת בג"צ הדוחה את העתירה ומפנה את העותרים לביה"מ המחוזי.

והצמדתו
הסביבה בשלב בו
בתסקיר תקנון
הפעולות
בנוסף

- 18/6/97 - וועדת מישנה של הוועדה המחוזית מקימת דיון על ההתנגדויות ומחליטה לתת תוקף לתכנית, בתנאי שיוכנסו בה שינויים שעיקרם: התניית התכנון והפיתוח בהכנת תסקירי השפעה על הסביבה על כל ממרכיבי הפיתוח התיירותי וכן סקרים בלתי מוגדרים.
- 2/9/97 - הוועדה המקומית מערערת בפני המועצה הארצית לתכנון ובניה על החלטות וועדת המישנה של הוועדה המחוזית.
- 29/10/97 - לבקשת שלושה מחברי וועדת המישנה של הוועדה המחוזית, מתקיים דיון חוזר במליאת הוועדה המחוזית וזו מחליטה שלא לשנות מהחלטות וועדת ההתנגדויות אלה להעביר את הטיפול בנושא לוועדת הערר של המועצה הארצית לתכנון ובניה.
- 4/12/97 - קק"ל מגישה ערר למועצה הארצית לתכנון ובניה לאחר קבלת אישור לכך מהממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים בהתאם למכתבו שנתקבל בתאריך 4/11/97.

החברה להגנת הטבע

ע"י ב"כ עוה"ד רנאטו יאראק
ו/או רמי אברמוב ו/או רחמים כהן
ו/או דני כביר ו/או חגית הרמון
ו/או גליה קלינמן ו/או שלי פירשטיין
ו/או עודד בריק ו/או תומר כהן-פרידמן
ו/או דרור סברנסקי ו/או שירי טריפון
מרחוב כנפי נשרים 24, ירושלים 95464
(טל. 02-6511162 ; פקס. 02-6514025)

העוררת

- נ ג ד -

1. הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הצפון
קרית הממשלה, ת.ד. 595, נצרת עילית 17000
2. ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל עליון
במשרדי מועצה אזורית גליל עליון ת.ד. 90000
3. מינהל התכנון, משרד הפנים
רח' קפלן 2, הקריה, ירושלים 91061
4. מינהל מקרקעי ישראל
רח' שמאי 6, ירושלים
5. קרן קיימת לישראל
רח' הלל 23, ת"ד 283, ירושלים 91002
6. משרד החקלאות
רח' הלני המלכה 13, ירושלים
7. מועצה אזורית מרום הגליל
מרכז אזורי ד.נ. מרום הגליל 13910
8. מועצה אזורית מבואות החרמון
ת.ד. 15, ראש פינה 12000
9. משרד התיירות
רח' המלך ג'ורג' 24, ירושלים
10. מועצה אזורית גליל עליון
ת.ד. 90000, ראש פינה 12100

הודעת ערר

מוגש בזה ערר מטעם החברה להגנת הטבע על החלטת המשיבה 1, לאשר את תכנית המיתאר המקומית ג/8923 (להלן - "תכנית החולה" או "התכנית") בהתאם לרשות שניתנה ע"י יו"ר המשיבה 1, ושנתקבלה במשרדי העוררת ביום 3.11.1997. החלטת יו"ר המשיבה 1 ליתן רשות לערור, מצורפת ומסומנת ע/1.

ואלה נימוקי הערר:

רקע

1. ביום 14 באוגוסט 1997 החליטה המשיבה 1, ברב דעות, לאשר את תכנית החולה ולדחות את התנגדותה של העוררת לתכנית. ההחלטה מצורפת ומסומנת ע/2.
 2. תכנית החולה משלבת שני אלמנטים: הראשון, שבוצע למעשה עוד בשנת 1994, על-פי תכנית ניקוז, בטרם הוגשה תכנית החולה, הנו הצפה מחדש של כ-1100 דונם בעמק החולה על מנת למנוע זרימת מזהמים אל הכנרת, לאפשר עיבוד חקלאי טוב יותר בעמק החולה וכן כדי להתגבר על מפגעים נוספים שהיו באזור שהוצף שנבעו מטיבה הבעייתית של הקרקע באזור; השני הוא האלמנט התיירותי מסחרי הנסמך בחלקו האחד על מעיינות הדופן המזרחיים בנוטרה, וחלקו השני - נשוא ערר זה - על האגמון שנוצר בעקבות ההצפה, ועל בית הגידול הטבעי המרהיב שהתפתח בו, בעיקר לעופות נודדים.
 3. להחלטה נשוא ערר זה, קדמה החלטה של הולקחש"פ לאשר את התכנית בתנאים הבאים:
 - 3.1. התכניות המפורטות לכפרי הנופש שיוגשו בעתיד ילוו בתסקיר השפעה על הסביבה.
 - 3.2. ביצוע התכנית יחולק לשני שלבים:

בשלב א' יוקם רק כפר נופש אחד מתוך השניים המתוכננים וכן אזור תיירות ומסחר. התסקיר שיוכן יתייחס רק לעניין ההפעלה של כפר הנופש ולא להפעלת אזור התיירות והמסחר.

מיקומו של כפר הנופש הראשון באיתור הממוקם בלב עמק החולה, בין שתי תעלות הירדן וממערב לאגמון, אושר ע"י הולקחש"פ, והוא נמצא בין שתי תעלות הירדן.
 - 3.3. בשלב ב' תוגש התכנית המפורטת לכפר הנופש השני, רק לאחר שיחלפו שנתיים של הפעלת כפר הנופש הראשון.
- מיקומו של כפר הנופש השני יקבע על-פי תסקיר השפעה על הסביבה, מבין שלוש אפשרויות מיקום שקבעה הולקחש"פ.

4. 3. כן נקבע בהחלטת הולקחש"פ כי מימון הפעלת ממשק המים יובטח בכל מקרה.

החלטת הולקחש"פ מצורפת ומסומנת 3/ע.

4. המשיבה 1 הרחיבה, בהחלטתה 2/ע, את תחולתו של תסקיר ההשפעה על הסביבה שיוגש, על-פי החלטת הולקחש"פ, גם על שטח המסחר הצמוד לאגמון, בנוסף לאזור האכסון. כן קבעה המשיבה 1 כי הקיבולת המקסימלית של מבקרים באזור שהוגדר כפארק תיעשה בשלבויות ועל סמך סקרים סביבתיים.

טענות העוררת

5. טענותיה של העוררת נפרשו בפירוט רב בכתב התנגדותה המצורף ומסומן 4/ע, אליו מופנית בזה המועצה הארצית. בכתב ערר זה תוסיף העוררת ותפרט בראשי פרקים את עיקרי עמדתה.
6. העוררת מבקשת לתקוף בעיקר את הקביעה התכנונית העקרונית של המשיבה 1 לאשר הקמת שני כפרי נופש ושטח מסחר בסמוך לאגמון, בין שתי תעלות הירדן, תוך פגיעה נופית ואקולוגית קשה בעמק החולה. יישום תכנית החולה במתכונתה הנוכחית אף יביא לקיבולת מבקרים העולה בהרבה על יכולת הספיגה של האזור, העלולה להביא בסופו של דבר להתדרדרות אקולוגית ולבריחת העופות משטח האגמון.
7. כן מבקשת העוררת לתקוף את החלטת המשיבה 1 להכריע בשאלת אישור התכנית בלא שהוגש תסקיר השפעה על הסביבה, על אף שהמשיבה 1 עצמה, כמו גם הולקחש"פ, הכירו בצורך בהכנת תסקיר. העוררת קובלת על כך כי על אף ההכרה בצורך המוחלט בתסקיר, וברגישותו האקולוגית הרבה של עמק החולה בו ממוקמת התכנית, בחרו הן הולקחש"פ והן המשיבה 1 ליתן את החלטתן לאשר את התכנית בלא שיהא מונח בפניהן תסקיר.
8. המשיבה 1 התעלמה מטענות העוררת בדבר סתירה בין התכנית לתמ"א 12 שבתוקף (להבדיל מזו המוצעת) ולהצעת שינוי 9 לתמ"מ 2, אליה כפופה תכנית החולה על-פי הוראותיה (ר' סעיף 9.5 לתכנית החולה).
- תשובתה של המשיבה 1 לטענת העוררת בדבר סתירה בין תמ"מ 2 שבתוקף לבין התכנית אינה מספקת, ואינה ברורה.
9. קביעתה העקרונית של המשיבה 1 כי יש הכרח בשילוב של אלמנט תיירותי - מסחרי, לצורך הבטחת מימון ההחזקה של פרויקט ההצפה הנה שגויה ואינה ממין העניין. הפיכת שילוב זה לפרמטר המכריע בהחלטתה של המשיבה 1 אינה סבירה. בייחוד כך נוכח העובדה שהולקחש"פ כללה בהחלטתה הוראה מפורשת כי מימון ממשק המים יובטח בכל מקרה (ר' סעיף 7 להחלטה).

10. העוררת סבורה, כאמור, כי לא היה מקום לאשר את התכנית בלא שיהא מונח בפני מוסדות התכנון תסקיר השפעה על הסביבה. זהו המסמך הסטטוטורי היחיד היכול לספק את המידע החסר הנוגע להשפעת התכנית על האקולוגיה והמרקם הסביבתי העדין באזור עמק החולה, בהיותו מסמך המהווה למעשה חלק אינטגרלי של התכנית. נתוני התסקיר משפיעים בהכרח על עיצוב התכנית, בעוד שהמחקרים הקיימים, הגם שהם חלקיים, מנותקים מהליכי קבלת ההחלטות בנוגע לתכנית. מחקרים אלה, המצביעים על בעייתיות גדולה של התכנית, לא השפיעו הלכה למעשה על עיצובה של תכנית החולה.
11. בשלב זה, השפעתה של התכנית על האקולוגיה אינה ידועה במלואה, ולכן אישור התכנית, המעניק ליזמים זכויות וציפיות לגיטימיות במצב של אי וודאות הנו שגוי. מצב כזה של אי וודאות זו ניתן לפתרון כבר בשלב התכנית המיתארת, ואין שום עילה ראויה לדחיית הגשת התסקיר לשלב התכניות המפורטות, בו מתחם התמרון של מוסדות התכנון יהיה מוגבל יותר.
12. עמדתה זו של העותרת התקבלה על-ידי נציגת משרד המשפטים במשיבה 1, הגב' מיקה תמיר, שדעת המיעוט שלה הובאה במסגרת החלטתה של המשיבה 1. הגב' תמיר הציעה כי תסקיר השפעה על הסביבה יוגש יחד עם התכניות המפורטות כבר בשלב זה, בטרם קבלת הכרעה לעניין ההתנגדויות. זאת, נוכח העובדה שמתן תוקף לתכנית המתאר יוצר זכויות ליזמים, נוכח אי הוודאות השורר ביחס להשפעה האקולוגית של התכנית "ועל מנת לאפשר לי, כחברת הוועדה, להחליט החלטה שקולה, כשלנגד עיני כל מטרות התכנית, האינטרסים של היזמים, החקלאים וכל עם ישראל, שאמור להנות מהתנאים האקולוגיים המיוחדים וממכמניו של אזור זה, כמתואר בדברי המתנגדים". העוררת, בכל הכבוד, מצטרפת לדעת מיעוט זו של הגב' תמיר.
13. ברקע התנגדותה של העוררת לתכנית (כמפורט בכתב ההתנגדות) עמדה עתירה של העוררת לבג"צ נגד השר לאיכות הסביבה, בה טענה העוררת כי לא היה זה סביר להפקיד את התכנית בטרם יוגש תסקיר השפעה על הסביבה. העתירה הועברה לבית המשפט המחוזי והיא עדיין תלויה ועומדת. מקל וחומר אין זה סביר לאשר את התכנית מבלי שיוגש תסקיר. העוררת הבהירה בהתנגדותה את חשיבותו של התסקיר כמסמך לאיסוף מידע סביבתי בסיסי, בלעדיו לא יכול מוסד תכנון לקבל החלטה הנוגעת לאשר תכנית בעלת השלכות סביבתיות אפשריות. חובתו של כל מוסד תכנון, בהיותו גוף מנהלי, לדאוג לאיסוף כל הנתונים הרלוונטיים להחלטתו, בטרם תתקבל ההחלטה.
14. העוררת צירפה להתנגדותה חוות דעת רבות המפרטות את רגישותו של אזור התכנית מבחינה סביבתית ואת הסכנות האפשריות הצפויות מהכנסת אלמנטים של אכסון תיירותי ומסחר ללב עמק החולה, בסמוך לאגם. חוות דעת אלה ממחישות את הצורך באיסוף מידע שיטתי ומקצועי במסגרת תסקיר.
15. יתרה מזו, מחקרים שנעשו ע"י צוות המחקר של יזמי הפרויקט, קובעים במפורש כי הקמת כפרי נופש ושטחי מסחר בסמיכות לאגמון, יביאו בהכרח לנטישת מושבות הקינון של עופות המים, ר' "שיבת עופות לשטחי החולה המוצפים" דו"ח שנתי 1996, אייל שי, רשות שמורות הטבע, עמ' 150-156, המצורף לכתב ההתנגדות של העוררת.

מחקרי המים שנערכו באגמון מצביעים של הרעה משמעותית ומתמשכת באיכות המים באגמון ועל ההשלכות הסביבתיות השליליות האפשריות של פיתוח תיירות אקולוגית באזור, ר' "מצב הכנרת" דו"ח פעילות המעבדה לחקר הכנרת, 1996, דו"ח חיא"ל מ' T-7/97, מרץ 1997, עמ' 108-114, נספח מ-9- לכתב ההתנגדות.

למעשה, רגישותו הרבה של האזור כבר קיבלה ביטוי כאשר במהלך השנה האחרונה, וקרוב לוודאי כתוצאה מההרעה האמורה באיכות המים, נכחדה צמחיית הסוף הענפה, שהתפתחה בדרום האגמון וכתוצאה מכך נכחדו גם מושבות הקינון המרהיבות שהתקיימו באגמון במשך כשנתיים.

16. החובה להגיש תסקיר נובעת הן מן הדין הכללי, כפי שפורט בהתנגדות, והן מהוראת סעיף 11.2.1 לתמ"א 31. הוראה זו מתייחסת לשטח המסווג בתמ"א 31 כשטח משאבי טבע. שטח תכנית החולה מסווג ככזה. סעיף 11.2.1 הנ"ל מורה כי בשטח זה לא תותר פעילות פיתוח, למעט "הרחבת ישובים כמפורט בס"ק 11.1.3 ג-ו", לאחר קבלת תסקיר השפעה על הסביבה".

17. המשיבה 1 קבעה כי תכנית החולה אינה עומדת בסתירה לתמ"א 31, על אף ששיטחה מסווג כשטח כפרי פתוח ושטח משאבי טבע, כיוון שמדובר בפעילות המותרת על-פי סעיף 11.1.3 (ה) לתמ"א 31. לפי לשון סעיף 11.2.1 הנ"ל, פעילות לפי סעיף 11.1.3 (ה) (היינו "כל פעילות שאינה פוגעת באופיו הפתוח של השטח (כולל תיירות, נופש ומערכות תשתית), ובתנאי שלא יהפוך לשטח עירוני בנוי"), טעונה תסקיר.

18. לסיכום, העוררת סבורה כי נוכח רגישותו האקולוגית הרבה של שטח התכנית ואופיו הנופי הייחודי של השטח, מן הדין כי יבוטל אישור התכנית. העוררת סבורה כי אישור התכנית הנו משגה תכנוני, בייחוד לאור מגמות תמ"א 31 לשמור על שטחים פתוחים.

כן דורשת העותרת כי לכל הפחות יוכן תסקיר השפעה על הסביבה בטרם תתקבל כל החלטה בנוגע לתכנית. כן סבורה העותרת כי מן הראוי לקיים דיון חוזר בהתנגדויות לאחר שיתקבל התסקיר, על-מנת שהמתנגדים לתכנית יוכלו להתייחס למידע שבתסקיר.

חגית זרמון, עו"ד
ב"כ העוררת

החלטה זו כפופה לסעיף 11 ד' לחוק התכנון והבניה:
 "שני חברי ועדה מחוזית לפחות רשאים לדרוש בכתב, תוך שבעה ימים מיום
 מסירת ההחלטה לידם, שיתקיים בוועדה המחוזית דיון חוזר בענין, בנימוק
 שההחלטה פגומה מבחינה משפטית או תכנונית; הדרישה תכלול את פרטי
 הנימוקים".

בכבוד רב,

בן ישראל רבקה
 ראש ענף

מזכירת ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות

העתק:

עו"ד יהודה חזן, המחלקה המשפטית, משרד הפנים, ירושלים
 עו"ד אסנת מנדל, מחלקת הבגצ"ים, פרקליטות המדינה, (בג"צ/96/8712)
 עו"ד חגית הרמון, רח' כנפי נשרים 24, ירושלים
 יוחנן דרום, מצפה חרשים, ד, נ, משגב
 שמואל שריג, קיבוץ מלכיה, ד.נ. גליל עליון
 עו"ד ורדה גילה, ראש פינה
 רונן ברגר, רח' האצ"ל 30/8, קרית שמונה
 עו"ד זאב רוזנבלום, שד' מסריק 1, תל אביב 64351
 עודד כרמי, מרכז משק, קיבוץ כפר גלעדי
 איתן סט, רשות ניקוז הכנרת, מינהל הכנרת, צמח
 עו"ד אריה הרמלין, רח' ירושלים 106, ת.ד. 382, צפת

רבי/2

קרית הממשלה, ת.ד. 595	נצרת עילית	17000
טל' 06/508508	פקס'	06/508560
קבלת קהל בימים א', ב ו-ד'	בשעות	14:00 - 9:00

פרוטוקול מישיבה מס' 384 של הועדה לשמירה על קרקע חקלאית
ושטחים פתוחים שהתקיימה ביום ב' 19.8.96 בירושלים

נכחו החברים: ד.רציבסקי - יו"ר, יגולדין, מ. סטרולוביץ, ז.חניג, ד.קובמן, א.כהן, שמעון גוטליב, צביקה קדמן, ולרי ברכיה. מחם זלוצקי, אוקסלר.

נעדר: דוד בריל

ע/3

השתתפו: דויד שפור - כש"ת

רון עציון - רש"ת
יורם קדמן - רש"ת
דן פוכס - יועץ תנועה רש"ת
יועץ רש"ת - זאב עמית
קטי שגן - מהנדסת הועדה המקומית לודים
משה מנשה - ראש המועצה האזורית עמק לוד
עו"ד תומר רוזנר - יועמ"ש מועצה אזורית עמק לוד
חנה מורן - יועצת לתכנון מועצה אזורית עמק לוד
יחיאל דמתי - ראש מועצת חבל מודיעין
עודד שטמי - רש"ת
עו"ד יחזקאל לוי - יועץ רש"ת
רחל ברקן - רש"ת
דסקל יחזקאל - רש"ת
צביקה פרנק - רש"ת
עו"ד איילת וקסלר - יועצת רש"ת
רפי לרמן - תמ"א / 2 / 4
דן פרי - יועץ פרויקט החולה
פרנקל שיפרה - לשכת התכנון מחוז המרכז
חיים מילוא - גליל עליון
ברגוזון ארנה
דרום יוחנן - החברה להגנת הטבע
אלדד שהם - מהנדס הועדה המקומית גליל עליון
עופר בהט
עמית שפירא - החברה להגנת הטבע
בינת שוורץ מילנר - החברה להגנת הטבע
אבנר דרורי - מתכנן
גלורא שחם - פרויקט החולה
ולרי ברכיה - המשרד לאיכות הסביבה
לאור אורשן
חניג זאב - ממ"י
משה סטרולוביץ - ממ"י מחוז הצפון
מיכל הלוי - ועדה מחוזית צפון
אנגיל יוסף (גיוחה) - יועץ שר התיירות
ערן פייטלסון - יועץ למינהל התכנון
אלי שדות - רשות שמורות הטבע
עירית דולב - ולק"ח
עדית בר יוסף - ולק"ח

על סדר היום:

א. אישור פרוטוקול 383.

- ב. 1. ג/ 3923 - תכנית מתאר החולה.
2. תמ"א / 2 / 4 - נתב"ג דיון חוזר.
3. רש/ 715 - רמת השרון.
4. ג/ 3524 - כברי תעשיה.

(3)
המחלה
ע/3
אולם לא תיבצע
דיון
אין היקף להחלטה

שונות:

1. גז/ 414 / 14 - בית נחמיה הרחבה.
2. חש/ ש/ 105 - רשפון מזנון.
3. הצ/ 1-1 / 207 אי- אבן יהודה מגורים.
4. ש/ 03 / 134 / 8 - שדה עוזיה מסחר.
5. שצ/ 1234 / 5 - ירקונה הרחבה.
6. ג/ 8379 - פקיעין תעשית.
7. ג/ 3239 - נין ת.דלק.
8. ג/ 3905 - נין ת.דלק.
9. ג/ 3589 - בית שאן בניני ציבור.

על סדר היום:

א. אישור פרוטוקול 333.

א. אושר.

ב. ג/ 8923 - תכנית מתאר החולה:

רצ'בסקי: קבלנו את מכתב מתכנן המחוז שלא התקיים דיון במחוזית בנושא הועדה שתתפעל את הפרוייקט. קוראת את מכתבו של אלכס שפול שבו נאמר כי הועדה המחוזית תשוב והדון בנושאים הטכניים שהעלתה הולק"ח. הועדה המחוזית תחליט לאחר קבלת החלטה סופית, בולק"ח, בנושא התכנוני. קוראת את מכתבו של עו"ד ר. יארק בדבר ניגוד אינטרסים של חלק מהחברים.

עמית שפירא: עומד על ניגוד האינטרסים בין חלק מחברי הולק"ח שהם יוזמי התכנית.

רצ'בסקי: קוראת את תשובת הלשכה המשפטית במשרד הפנים למכתבו של עו"ד יארק שעל פיה ניתן לדון בתכנית.

גיורא שחם: הוכן במיוחד דו"ח כלכלי עדכני לכפר הנופש היחודי שהוא נשוא המחלוקת העיקרי. היו ספקות אם הוא כלכלי, יש סקירה ובה מראים את השינויים שחלו בתכנית, נושא רצועת התיירות בשטחי הכבול היא השנויה במחלוקת. בתחילה היתה התנגדות של החקלאים שלא רצו להכניס אלמנט זה. נעשה מאמץ לשכנעם מתוך מחשבה של הגדלת הספקטרום הכלכלי. בתחשיבים הכלכליים של כפר הנופש נפלה טעות שאמרה שהחלופה התיירותית איננה כלכלית לכן הוצאה חלופת התיירות נטו. נשארה חלופה חקלאית וחלופת תיירות חקלאית.

שלב נוסף לאחר מכן הוברר שללא אכסון אין לתכנית בסיס ואז נבדקו שוב התחשיבים הכלכליים, התחשיב נעשה בדו"ח דוכין, השמוש במשאבי הטבע וצורת הבניה יהיה מיועד לסוג מסויים של אוכלוסיה שיש לה ענין בטבע.
דן פרי נתבקש כחבר בצוות ההיגוי בעבר וכמנכ"ל רשות שמורות הטבע בעבר להציג את חוות הדעת שהכין.

דו פרי: היה ברור שהיזמה באה משתי סיבות עקריות:

1. איכות מי הכנרת.
 2. קושי בהפקת דווחים מעבודה חקלאית.
- הכוונה היתה להכניס תועלות סביבתיות מעבר לשתי המטרות הראשוניות מתוך כך עלתה ההחלטה להציף וההחלטה לקבל שמושים לא חקלאיים. בסוף התהליך הוחלט להמיר חלק בשמושי טבע ותיירות במקום השימושים החקלאיים. ההנחות התבססו על שיקום מחדש של שמורת החולה בעבר. נלמדו נושאי משטר המים, יחסי מים- חוף. ניתן להוציא הקשים ממשחקים בין מים לכבול. ההחלטה שנפלה היתה ללכת מבחינה תכנונית על גבול שטחי הכבול. רוב שטחי נוטרה הם שטחי כבול.
- התמונה שעלתה היתה שיצירה גוף מים באיכות טובה ממי ירדן נקיים תביא אלמנטים שחורים בשמורת החולה. מה שיקרה בשטח ייטיב עם השטח לאין שיעור מהמצב הקיים. יעצר הרס הכבול ומערכת הריסוסים.
- בהתחשב בעובדה שהשטח הוא משבצת חקלאית הרי שחקלאות מזיקה יותר מאשר התיירות היתה פשרת עניינית, ניתן למשוך את כל התכנית ולחזור לחקלאות. כל פעילות אנושית מפריעה לטבע השאלה היא איפוא הקו החותך. בסיס ההשקעה הוא הזרמת נוטריינטים למי הכנרת. הנושא עבר סדרת מחקרים והובהר שבדי למנוע זאת צריך למנוע זרימה דרך הכבול ולהחזיק את הקרקע רטובה ורווית מים ובסוי ירוק כל הזמן.
- יש לזכור את נושא השריפות, הכלי למלחמה הוא מפלס מי תהום גבוה, התכנית דאגה שכל המים לא יגיעו לכנרת ודאגה להשתמש בהם לחקלאות מטרה זו הושגה בצורה טובה.

שחם: צורפו דוחות כלכליים מפורטים ומקוצרים, סוקר את הדוחות שהובאו בפני הועדה.

נושא היתושים קיבל התייחסות מפורטת יותר ע"י מומחים בנושא וכן התייחסות למחקרים הנעשים בשנים האחרונות. נעשתה הדברות עם המשרד לאיכות הסביבה, הרקע היה להגיע להכרעה בנושא הפקדת התכנית, עמדת המתיישבים היא שמבקשים לממש את האופציות החלופיות לחקלאות ועמדת השר והמנכ"לית, התקבלו בפגישה שנערכה לאחרונה הגיעו לסיכום, פיתוח כפרי הנופש יעשה בהדרגה, 150 חדרים בצד המערבי כשלב א'. נבדקו 3 אופציות למיקום הכפר הנוסף שיבדקו מאוחר יותר. הקמת כפר הנופש המערבי תלווה בועדה ציבורית, נציגי המשרד לאיכות הסביבה ומחזיקי הקרקע ותוסיף חברים נוספים.

הכפר יופעל שתי עונות ולאור הנתונים שיאספו יומלץ על המקום של שאר כפרי הנופש. הנושא התחברתי ייבדק ע"י הועדה המחוזית. הבנוי למסחר במתחם 55 בצפון גוף המים מוגבל ל- 300 מ"ר בלבד מוגבל למסעדה בלבד. ההסכמות הן על דעת המדען בהמנכ"לית של המשרד לאיכות הסביבה.

שלוש האופציות למקום כפר נופש נוסף יהיו:

1. הגדלת האתר המערבי שאושר בשלב א'.
2. אתור חדש מערבה מהתעלה.
3. המיקום הצפוני הנוכחי.

השטח המסחרי במתחם ב' יוזז לנקודת הכניסה של הירדן שהיא הנקודה הרחוקה יותר ויוגבל ל- 300 מ"ר שטח מגרש. שאר השטח יוסב לשטח פארק. יש יתרון כלכלי ליחידת אכסון של 300 יחידות. נשמרת האופציה להרחיב את הכפר המערבי, ההחלטה תתקבל לאחר הבדיקות שיעשו במהלך שתי עונות הפעלה.

שחם: הראיה הכוללת צריכה לקחת בחשבון את כלל המרכיבים.

עמית שפירא: מתייחס למנדט של ועדה לשטחים פתוחים.

הנושא האקולוגי הוא חשוב ומכריע בענין הדוחות של היוזמים שהוגשו לוועדה ואלה נותנים מענה לנושאים ההידרולוגיים, אולם אינם נותנים תשובה בין התיירות והמערכת האקולוגית של החולה. מזכיר את חוות הדעת של אוריאל ספריאל שוש אשכנזי, נתקבלו חוות דעת נוספות של פרופ' מנדלסון. חוות דעת של יוסי לשם בנוש העגורים.

בהט: לא ניתן לקיים תיירות בלב שטח שמאוכלס צפורים, התיירות תפגע בכלכליות של האזור. מביא דוגמאות ממקומות אחרים בעולם, המקום הוא בעל פוטנציאל תיירותי עצום ופיתוח תיירות יפגע בטבע.

היתרי ההלנה צריכים להיות בשולי השטח, מצטט את הדו"ח של שוש אשכנזי. נתק או חסימה של מסלולי העופות יגרום לאובדן שטחים, רעש ופעילות אינטנסיבית יפריעו לאנפות.

עמית שפירא: בדוחות יש פרטי מדע לא שלמים וחסרים, מצטט את הדו"ח של שוש אשכנזי.

לא ברור איפה האתרים הרגישים ובניה תגרום לנטישת מיני עופות, חייב להיות תסקיר השפעה על הסביבה כפי שנעשה בתכנית "קול אמריקה".

בנושא הכלכלי - הדוחות הכלכליים לא עונים על דרישת הולק"ח, בבסיס התכנית יש הנחות כלכליות שלדעתם מופרכות.

אילן בו יוסף: הדו"חות הכלכליים של דוכין על מים ועל היבשה הם רשלניים.

כפרי הנופש בשתי הגרסאות הם לא כלכליים, נבדקו ע"י אנשי מקצוע והם אינם כלכליים, מראים על ערכים שליליים גרעוניים וזקוקים לתמיכה צבורית.

הבדיקה נעשתה ללא משאבים ללא תמיכה כל אחד מהסעיפים בהנחת היסוד הם שגויים מבחינה כלכלית ותיירותית.

יש חלופות טובות יותר והן לא נבחנו.

ניתן היה לבחון חלופות כלכליות בצמוד לשובים, בחמשד לשובים בהתאם לתכנית האסטרטגית של המועצה האזורית גליל עליון.

עמית שפירא: מתייחס לחוות הדעת של חנה מינסקר, מתייחס לחוות הדעת של זכמן. התכנית נוגדת את תמ"א/12 יש תוספת 120%. תמ"מ/2 / 9 ההכנית צריכה לבוא לאישור המועצה הארצית, פרויקט החולה סותר את עקרונות תכנית מתאר גליל עליון,

מתייחס לאמנת המסר לשמור על שטחי wetland.

מתייחס לפשרה עם המשרד לאיכות הסביבה, הפשרה סותרת את הדו"חות שהוגשו בעבר והבסיס של הדוחות לא מבוסס, המשרד לאיכות הסביבה מסכים לתכנית בשלביה בלי בסיס אקולוגי ומדעי. צריך תסקיר השפעה על הסביבה מפורט.

יש ניגוד אינטרסים בין השר שמחזיק בשני כובעים. מתייחס לשיטת הטיפול ביתושים. הפשרה היא גרועה ולא אקולוגית ויש צורך בתסקיר השפעה על הסביבה.

הערך של השטח כשטח פתוח הוא כזה שלא ניתן להכניס לתוכו אכסון, התכנית פוגעת פגיעה קשה באחת מיחידות הנוף של שנות ה-50.

אלדד שהם: השטחים החקלאיים הם של חקלאים שמהם הם אמורים להתפרנס, או שיתנו להם חלופה אחרת.

לא ניתן להפקיע קרקע בהבטחות לחלופה יותר טובה ולהפוך אותם לשמורת טבע.

מדובר בכפר נופש מפוזר 10% כסוי, בניה לא צפופה, רוב רובו של השטח הוא של המועצה האזורית מבואות החרמון.

דו פרי: המצב המוצע לא מרע, יש הסכמה של חקלאים לקבל עול של גוף חיצוני, ועדת החולה תוגדר בצורה שתבטיח את עתידו.

גיוחה (אנגיל יוסף): משרד התיירות תומך בתכנית.

ערו פייטלסון: הפרויקט נבע משקולי איכות המים, יש הסכמה עם הישובים, ברגע שנוצר האגס נוצרו תועלות חזוניות. כתוצאה מהדינאם אסור שיפגע הקונצנזוס בין כל הגורמים.

יש הסכמה שמימוש התועלות החיצוניות ימומשו ע"י הישובים. השאלה האם מקבלים את הקו החול של התכנית או דנים בתכנית החולה ביחס לפתוח כל התיירות בגליל העליון.

ההתייחסות שלו לתכנית בתחומי הקו החול.

המחקרים לא התייחסו להשפעות בני אדם על מימשק החי וזה עיקר הויכוח.

חלק זה הוא החלש ביותר ואין הוראות מוסדרות לגבי הניהול. לא ברור בחומר מי היוזם או אולי יהיו יוזמים רבים, מה יהיה עם חילופי יוזמים.

יש בעיות בדו"ח הכלכלי יש מקום לערער על חלק מהנחות היסוד של כפר הנופש ובמידה והצד הכלכלי לא יצליח, מי יחזיק את המימשק החי?.

יש מקום לשלבויות ולקבלת תשובות מהיזמים.
הפשרה שהוצגה בתחילת הישיבה הולכת לקראת הדברים שדורשים שפור ויחד עם זאת
לא ליצור אנטגוניזם עם היזמים.
חשוב שהמסר שיצא הוא שיש פתרון לישובים ויש לו חשיבות לאינטרסים בעתיד.
דיון פנימי

רציונליזציה:

1. השטחים לתכנון בעתיד, בשטח הדרומי יורדו, אין צורך לסמן תכנון בעתיד, כל זמן
שאיננו יודעים מה יקרה.

2. נתבקש הדו"ח הכלכלי שעמד ביסוד התכנית.
הדו"ח התייחס לדו"ח של הכפר במים ולאחר מכן שופץ הדו"ח.
מודעים לכך ושמענו דעות שונות לחזק הדו"ח, אולם הוא אינו המרכיב העיקרי
בהחלטת הועדה.

בדו"ח הועלתה השאלה מי יממן את המימשיק. מה שמצוי בפנינו זה תכנית מתאר ויש
צורך בתכנית מפורטת. במפורטת יהיה צורך בהתייחסות אקולוגית והתייחסות גם
למימשיק החי.

בדרוש בתכנית המפורטת תקנון הפעלה שיתייחס למימשיק החי לנושא תסקיר השפעה
להמליץ לדרוש זאת בתכנית המפורטת.

תמ"א 12 ותמ"מ 2 / 9 אינן מאושרות אך ניתן להתייחס אליהן בהקשר בתכנית זו,
באורח כללי.

וגם בה מדובר על כפר נופש של 150 יחידות.

לפיכך מציעה: לקבל את כפר הנופש המערבי + 300 מ"ר לידו, המשך המקום יצטרך
לבוא עם תסקיר השפעה נפרד שילמד את ההשלכות של השלב הראשון.

הועדה שאחראית לתפעול ותחזוקה, יו"ר הועדה יהיה הממונה על המחוז בועדה יהיה
יצוג רחב לחקלאיים לנציגי המים, נוטרה תכלול בתכנית.

נולדיו: הפשרה של המשרד לאיכות הסביבה.
כלומר 150 חדר שטח 5' ושאר ועוד שטח של 300 מ"ר מ - 35' מקובלת עליו.

החלטה: מציעים ששלב ב' לתכנית יבוא לאחר שנתיים של הפעלה ומקומו יקבע עפ"י
בדיקת החלופות.

בפרקים א' ו ב' לתסקיר השפעה על הסביבה. התכניות המפורטות יגיעו לאישור
הולק"ח.

לפידות: מתייחס לחוות הדעת של החברה להגנת הטבע בדבר ניגוד אינטרסים.

בזר שלכל המוסדות יש ייצוג חוות דעת של החברה להגנת הטבע מוציאה את כל
מוסדות המדינה מהתכנית.

משאבי הטבע הנוספים שנוצרו כתוצאה מהתכנית צריך לפרד עליהם, חברת כלל מקבלת
על עצמה את אחזקת הפרויקט ויש רמת בטחון סבירה. העמק הוא שלם עם כבישים
ובדיקות מים וכזה יש לראותו. יובטח מימון הפעלת מימשיק המים בכל מקרה, כמו כן
מבקש להבהיר כי המטרה הראשונה של אישור התכנית היא שתהא מסגרת למי הכנרת.

ובנוסף הוחלט:

1. כפר הנופש המערבי (המסומן 6) מאושר לביצוע מידי בשלב א' בלבד.
התכנית המפורטת לשלב א' תכלול בהוראותיה חובת תקנון הפעלה שיתייחס גם
למימשיק החי ותלווה בתסקיר השפעה על הסביבה.

2. כן יכלול שלב א' את אזור התיירות והמסחר (המסומן 35') אשר ירוכז לשטח של
300 מ"ר בצמוד ל - מגרש 5' א'.
שאר השטח של מגרש 35' יסומן כפארק.

3. התכנית המפורטת לכפר הנופש בשלב ב' בתכנית, תוגש רק לאחר שנתיים של
הפעלת כפר הנופש של שלב א'. מקומו של כפר הנופש הנוסף שבשלב ב' יקבע עפ"י
המלצות פהקים א' ו ב' של תסקיר השפעה על הסביבה שיבדוק את שלושת
האופציות המוצעות למיקום, וכן את ההשפעות האחרות, במשך ארבע עונות
רצופות.

4. האגם ושטח התיירות ואכסון, בדרום התכנית, המיועדים לתכנון בעתיד, יוצא
מהתכנית.

5. אזור האכסון בנוטרה יכלול בתכנית בשלב א'.

החלטת הועדה
מיום 27.10.96
עמ' 108

6. עפ"י הוראות התכנית תוקם ועדה שתהא אחראית לתפעול ואחזקה של האתר. מומלץ כי יו"ר הועדה יהיה הממונה על המחוז או נציג מוסכם מטעמו. בועדה יהיה נציג לחקלאי האזור, לנציגי הגופים האחראיים על נושא המים ולאיכות הסביבה, וכן גופים נוספים שיחליט היו"ר לצרף.

7. יובטח מימון הפעלת מימשק המים בכל מקרה. החלטה זו התקבלה פה אחד על דעת כל החברים.

2. תמ"א / 4 - נתב"נ:

מנשה משה: בעתירה לבג"צ ולפי היעוץ המשפטי שקיבלנו אין מקום לועדה להתכנס עקב העובדה שבית המשפט עדיין לא דן בעתירה לבג"צ בדון. עו"ד רוזנר: לא ניתן לקיים את הדיון בשלב זה. במכתבו הראשון בקשנו לקיים דיון בשתי התכניות תמ"א / 4 - 2 - תמ"א / 4 - 2. במכתב שהתקבל ממרכז הולק"ח נמסר כי הדיון יתקיים בשתי התכניות. ביקשנו לקבל חומר שעמד בפני הועדה ועדיין לא קיבלנו אותו, אך קיבלנו מכתב נוסף שקובע כי הועדה תדון רק בתמ"א / 4 - 2. הולק"ח דנה בתכנית, אך עדיין המועצה הארצית לא קיבלה את התכנית ברמה סופית, וייתכן והחלטות המועצה הארצית ישנו את התכנית מהותית. חלק מההמלצות ישפיעו על הישובים החקלאיים מסביב, תמ"א / 4 - 2 צריכה להגזר מהתכנית הכוללת, לפני מסי' חדשים פנו לעתירה לבג"צ נגד הליכי הדיון כפי שמתקיימים.

טענות של ניגוד עניינים.

צריך לתת לבית המשפט לתת את דברו לפני הדיון. העתירה מתייחסת בעיקר לתסקירי ההשפעה על הסביבה המתייחס לתכניות, על הולק"ח לשקול גם שיקולים של שטחים פתוחים לפי תיקון 43 ואין סמכות לועדה לדון ללא תסקירי השפעה על הסביבה כפי שמתחייב מההנחיות. בעתירה נטען כי התסקירים לא התאימו להנחיות.

לפי החלטה הולק"ח מיום 4.3.95 - תמ"א / 4 - 2 הועדה ביקשה לקבל את ההשפעות של הגבלות הבניה והשפעה על ניצול הקרקע, לא ידוע אם קיבלה את החומר, כאשר התכנית קיבלה את תמ"א / 4 - 2 אי' נקבע כי תכניות מפורטות יגיעו לדיון בועדה וכן נקבע להתייחס להחלטה לאור העובדה כי לא ברור איזה חומר ניתן לועדה. לא ניתנה בקשה של מוסד תכנון לועדה לדון בתכנית ולכן אין לה סמכות לדון בה. נושא נבטים לא עמד מול עיני הועדה והמלצות ועדת סוארי לא עמדו גם כן בהחלטה. מסי' הנוסעים הומלץ שירד והומלץ שיוקמו רק האלמנטים ההכרחיים למסי' הנוסעים - 12 מיליון.

תמ"א / 4 - 2 מתייחסת לאלמנטים שקשורים או אינם קשורים ישירות ל - 16 מליון נוסעים.

קרקעות שלא יופשרו לאלמנטים חיוניים יוקפאו ולא יופשרו בשלב זה. 2 מתוך 3 השרים אימצו את דו"ח ועדת סוארי, יש להניח שאם הממשלה תאמץ את דו"ח ועדת סוארי יחולו שינויים ניכרים ביחוד בנושא הפשרת קרקעות ולכן אין לדון בתכנית עד אשר לא ברור אם אכן ייושם דו"ח סוארי בפועל בממשלה ובמועצה הארצית.

מבקש לדחות את הדיון עד אשר ימוצו כל ההליכים המשפטיים ויקבלו את כל החומר.

עו"ד יחזקאל לוי: מביע מחאה על דרך הפניה שלא לקיים דיון בולק"ח שהתבקש ע"י המועצה האזורית מופתעים לשמוע שאין לקיים את הדיון.

יכלו להודיע מראש על רצונם לדחות את הדיון ולא לכנס את הועדה מראש. לגוף הענין - הוגשה בקשה למתן צו על תנאי בבית המשפט העליון וטרם התקיים הדיון, כמו כן הוגשה בקשה לצו ביניים לא לקיים את הדיונים במוסדות התכנון ולא ניתן צו ביניים בשלב זה, ועל כן מוסדות התכנון יכולים להמשיך לקיים דיונים בתכנית. עקב טעות כתב מרכז הולק"ח שהועדה תקיים דיון בשתי התכניות והתברר כי למעשה המועצות קיבלו זכות שימוע בתמ"א / 4 - 2, ורק בתמ"א / 4 - 2 לא ניתנה להם זכות השימוע.

לא כאן המקום להחליט אם חלק מהחברים יכולים להיות חברים בועדה בזמן הדיון בתכנית.

דו"ח ועדת סוארי - המלצות הועדה לא מחייבות את מוסדות התכנון אלא אם המועצה הארצית תקבל אותו אם, כאשר המועצה הארצית תקבל את דו"ח ועדת סוארי. המועצה הארצית תחליט אם יש צורך להעביר את התכנית שנית לולק"ח. לפני שפונים לבג"צ יש למצות את מלוא ההליכים לפני כן.

עו"ד רוזנר: מוכנים לשמוע את עמדת הועדה ולפי החלטות הועדה ויבדקו אם יש

יזראק-אברמוב-כרמון
עורכי דין
נתקבל (י-ם)
3-11-1997
לתיק מס'.....

מדינת ישראל

משרד הפנים
הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז הצפון

תאריך: כה' בתשרי תשנ"ח
26 באוקטובר 1997

יזראק-אברמוב-כרמון
עורכי דין
נתקבל (י-ם)
3-11-1997
לתיק מס'.....

ל כ ב ו ד
החברה להגנת הטבע
ק.ק.ל.

ראש מוא"ז גליל עליון
ראש מוא"ז מרום הגליל
ראש מוא"ז מבואות חרמון

נכבדי,

תכנית ג/8923 - בקשות רשות ערר למועצה הארצית

לאחר שעיינתי בבקשות שהוגשו לרשות ערעור הגעתי למסקנה שיש מקום ליתן רשות ערעור למבקשים וזאת מהטעמים הבאים אשר משקלם המצטבר הוא שהביא אותי למסקנה כי זהו המקרה המתאים ליתן רשות ערעור:

1. התכנית שנדונה בוועדת המשנה להתנגדויות הינה תכנית העוסקת בנושא רגיש מבחינת שמירת ערכי הטבע, איכות הסביבה, איזונים אקולוגיים וזכויות קניניות של בעלי קרקעות. אין ספק כי בתכנית כה רגישה קיימת בעייתיות ביצירת האיזון הנכון שבין כל אותם נושאים. בתכנית שלדו יתכן אף יתרון בבדיקה מקצועית נוספת של גוף סטטוטורי אשר יוכל לבחון את מערכת השיקולים התכנוניים ואת החלטתה של ועדת המשנה.
2. החלטת ועדת המשנה בהתנגדויות שהוגשו ע"י החברה להגנת הטבע התקבלה ברוב דיעות (2 לעומת 1). לאור עמדת המיעוט, כפי שמצא הדבר ביטוי בהחלטה, הנני סבור שנמוק זה הינו בעל משקל במערכת השיקולים שאמורה להנחת את יו"ר הועדה.
3. מרבית המתנגדים וחיזמים המעורבים בתכנית הגישו בקשות לרשות ערעור על החלטת הועדה, ובנסיבות הענין נראה לי כי בכך יש לטעם נוסף למתן רשות ערעור.
4. לפיכך מכל הטעמים הנ"ל במצטבר, החלטתי ליתן למבקשים רשות ערעור להגשת ערר למועצה הארצית על החלטת ועדת המשנה.

בכבוד רב,
יגאל שחר
הממונה על מחוז הצפון

יש/ור

נצרת עילית 17000
פקס' 06/6554188
בשעות 14:00 - 9:00

קרית הממשלה, ת.ד. 595
טל' 06/6508508
קבלת קהל בימים א' ב' ו-ד'

2/ע

מדינת ישראל

משרד הפנים
מינהל מחוז הצפון
נצרת עילית

תאריך: - יא' באב התשנ"ז
14 באוגוסט 1997

יארק-אברמוב-כרמון
עורכי דין
נחקבל (י-ם)
19-08-1997
לתיק מס'.....

לכבוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה, גליל עליון
הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מבואות חרמון
הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מירוס הגליל
מינהל מקרקעי ישראל, נצרת עילית
קרן קיימת לישראל, ת.ד. 1157, צפת
משרד התיירות, ת.ד. 1018, ירושלים
אדר' אבנר דרורי, רח' זאב באכר 7, ירושלים
אדר' גיורא שחם, מועצה האזורית, גליל עליון

נכבדי,

- 2 תכנית :..... 8923/ג - תכנית מתאר
שם התכנית: תכנית מתאר מקומית חלקית - אדמות החולה.
מקום התכנית: ישוב: תתת ???
ישוב: אדמות החולה
גושים 13015, 13023, 13025, 13026, 13027, 13045,
חלקי גושים 13002, 13003, 13004, 13005, 13007,
חלקי גושים 13008, 13010, 13011, 13012, 13014,
חלקי גושים 13016, 13022, 13033, 13039, 13041,
חלקי גושים 13042, 13442, 13450, 13498, 13651,
חלקי גושים 13652
מטרות התכנית: 1. הפחתה ומניעה של יצירת מזהמים ושטיפת מזהמים משטח התכנית לכנרת.
2. שימור הקרקע בתחום התכנית.
3. הבטחת קיום ממשק מים הדרוש להשגת מטרות התכנית בשילוב עם ממשק המים של עמק החולה ובתאום הצרכים והמגבלות של ממשק מי הכנרת.
4. שיקום, שחזור, טיפוח ושימור ערכי טבע ונוף.
5. ניצול כלכלי של משאבי טבע ונוף לפיתוח נופש ותיירות.
6. יצירת תנאים להמשך פעילות חקלאית כלכלית קיימת.
7. הבטחת איזון בין צרכי הפיתוח התיירותי, שימור ערכי טבע וממשק חקלאי.
מטרת הדיון: דיון בהתנגדויות

ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות בישיבתה מס' 97.הת.12 מיום 18.6.97, דנה בתכנית שבנדון:

השתתפו:

עו"ד חגית הרמון, מייצגת את החברה להגנת הטבע, מתנגד
יוחנן דרום, מטעם החברה להגנת הטבע
אגודות השיתופיות מי-מרום - אגודה שיתופית לחקלאות ביסוד המעלה

ומי החולה - אגודה שיתופית חקלאית
 עודד כרמי, מרכז משק, קיבוץ כפר גלעדי
 שמואל שריג, קיבוץ מלכיה
 רונן ברגר, סטודנטים מטעם מכללת תל חי
 חגית לוסטיג, נציגת מינהל מקרקעי ישראל
 פנינה קופלוביץ, נציגת מינהל מקרקעי ישראל
 עו"ד אריה הרמלין, בכ' מפרק נחלת מושבי הגליל
 אדר' אבנר דרורי, מתכנן התכנית
 פרופ' משה גפן, פרויקט החולה, המעבדה לחקר הכנרת - חי"א"ל
 גיורא שחם, מנהל פרויקט החולה
 חיים מילוא, נציג בעלי זכויות הקיבוצים בקרקע
 נמרוד ש"ץ, נציג שר החקלאות (מ"מ)
 עודד כרמי, מרכז משק כפר גלעדי
 שמואל שריג, קיבוץ מלכיה
 עו"ד אסנת נווה, בכ' קיבוץ כפר גלעדי, מלכיה
 עו"ד זרח רוזנבלום - בכ' המוא"ז גליל עליון, מירום הגליל,
 ומבואות חרמון.

אורי גרינברג, קיבוץ מלכיה
 עו"ד אלדד שוהם, מהנדס הועדה המקומית גליל עליון
 עו"ד רנאטו יאראק, בכ' החברה להגנת הטבע
 עו"ד חגית הרמון, בכ' חברה להגנת הטבע
 פרופ' יום יו טוב, אוניברסיטת תל אביב
 יוחנן דרום, נציג החברה להגנת הטבע
 עמית שפירא, החברה להגנת הטבע
 גרין פנחס, מינהל הכנרת,
 ד"ר יוסי לשם, אוניברסיטת תל אביב
 גידי ברסלר, נציג המשרד לאיכות הסביבה
 בני ארגמן, עוזר שר החקלאות
 הילה בן דורי, המשרד לאיכות הסביבה
 עמית שפירא, החברה להגנת הטבע
 עמוס גולדבץ, בי"ס שדה חרמון
 יוסי לב-ארי, בית אוסישקין, קיבוץ דן (החלה"ט)
 ניבה דטנר, עמותת ירוק בגליל
 עזרא יונה, עמותת ירוק בגליל
 יותם רגב, החברה להגנת הטבע
 דנה קניגר, החברה להגנת הטבע
 נועה וולך, החברה להגנת הטבע
 מעתוק אהרון, ראש המועצה האזורית, מירום הגליל
 פרופ' אמוץ זהבי, אוניברסיטת תל אביב
 מיכל שיין, חוגי סיירות צפון, החברה להגנת הטבע
 עדי שקד, חוגי סיירות צפון, החברה להגנת הטבע
 תמר סמון, חוגי סיירות צפון, החברה להגנת הטבע
 שחף הבר, רכז טללים

לאחר דיון בהתנגדויות, הובאו שתי הצעות להצבעת חברי הועדה:-

1. על ידי מר אלכס שפול, מתכנן המחוז
2. על ידי עו"ד מיקה תמיר, נציגת שר המשפטים

הצעת מתכנן המחוז:-

מליאת הועדה המחוזית בישיבתה מיום 31.8.95 דנה בתכנית ולפני הפקדתה עקב חשיבות הנושא החליטה על הקמת ועדת היגוי שמטרתה היתה לבחון את התכנית ולהחליט על תנאים שבהם ניתן יהיה להפקיד את התכנית.

הוחלט על הרכב הועדה שכללה בעלי מקצוע כמפורט להלן:

מתכנן המחוז - נציג משרד הפנים
נציג משרד התיירות
נציג משרד החקלאות
נציג המשרד לאיכות הסביבה
נציגי ציבור - ראש המוא"ז משגב
- ראש מו"מ כנרת

כבר בדיונים מוקדמים, לפני הפקדת התכנית, הדגישה הועדה המקצועית את החשיבות הסביבתית במיקום אזורי התיירות המסחר וכפרי הנופש.

לפי סעיפים מס' 7, 8, 9 בפרוטוקול ישיבת ועדת ההיגוי מיום 19.10.96 זו אין להקים אזורי תיירות נופש ומסחר מכח תכנית זו, אלא יש להגיש תוכניות מפורטות נפרדות המחויבות בהליכי אישור התכנית כנדרש בחוק.

אין כל ספק כי הועדה ראתה תכנית זו כתכנית מתארית וכך היא הופקדה.

הסבב השני של בדיקות מקצועיות לתכנית זו נערך בשלבי אישור התכנית על ידי הועדה לשמירה על קרקע חקלאית לשטחים פתוחים, וגם בשלב זה הוגשו חוו"ד מקצועיות של אדר' דינה רצ'בסקי - מנהלת מינהל התכנון ממשרד הפנים ושל הגב' ולרי ברכיה - נציגת המשרד לאיכות הסביבה.

בבדיקות מקצועיות במסגרת אישורי הולק"ח נלקחה בחשבון העובדה שהתכנית הינה תכנית מתארית בלבד וכי אין אפשרות לגזור ממנה היתרי בניה, אלא יש להגיש תכניות מפורטות.

יחד עם זאת הולק"ח החמיר בהגבלות הסביבתיות. התכנית חולקה לשלבי ביצוע והודגש שתנאי להפקדת התכניות המפורטות הוא הגשת תסקיר השפעה על הסביבה.

לפי סעיף 3 בהחלטת הולק"ח מיום 7.10.96, צוין גם שטוח הזמן להפעלת שלב ב' "רק לאחר שנתיים של הפעלת כפר הנופש של שלב א'".

הועדה מדגישה שכבר בפני הועדה המחוזית בעת הדיון על הפקדת התכנית וגם בפני הולק"ח הדנה בתכנית הוצגו טענות החברה להגנת הטבע שהועלו כיום במסגרת סעיף 103 א לחוק התכנון במסגרת התנגדותם לתכנית.

משמעות ההתנגדות שהועלתה בפני ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות הינה כי בשל הרגישות הסביבתית של הפרויקט יש להכין תסקיר השפעה על הסביבה שתתייחס לכל מרכיבי התוכנית לרבות מרכיבי התיירות המסחר והנופש וזאת כתנאי לאישור התוכנית שפבני הועדה.

לאחר ששמעה הועדה את ההתנגדות של החברה להגנת הטבע, תגובת יזמי התכנית ויועצים מטעם הצדדים, משוכנעת הועדה כמפורט להלן:-

א. הפרויקט הינו פרויקט בעל חשיבות עליונה שבא להגן על מי הכנרת, לשחזר את מאגר המים ולהיטב את ואיכות הקרקע בעמק החולה.

- ב. הוספת פונקציה תיירותית - מסחרית בתכנית באה לחזק את החלק הכלכלי של הפרויקט הסביבתי.
 - ג. לאור האמור בסעיף א, ב, לעיל התכנית חייבת להיות שילוב מטרות סביבתיות עם שימושים תיירותיים - מסחריים.
- השאלה הנשאלת היא האם קיים איזון בין שתי המטרות כך שיהיה אפשר גם לבצע פעולה סביבתית וגם לתחזק את המצב הקיים שנוצר לאחר ביצוע עבודות ניקוז ופיתוח בשטח.
- התכנית המתארית המופקדת מאפשרת את השילוב הנ"ל. איזון בין שמירת שטחים בין שטחים לפיתוח יבדקו במסגרת תוכניות מפורטות בשלב א' וגם בשלב ב' לאחר שנרכש הנסיון הנדרש (לאחר שנתיים) ולאחר הפעלת שלב א'.
- הועדה מקבלת את תצהירה של הגב' ולרי ברכיה שהוגש במסגרת הדיון בבג"צ המסביר כי במסגרת תכנית מתארית אין מספיק פרטים לצורך ביצוע תסקירי השפעה על הסביבה, ורק בהכנת תוכניות נקודיות מפורטות ניתן ואפשר יהיה לבדוק חלופות של מיקום מוקדי איכסון קיבולתם וצורתם.
- לאור האמור לעיל מחליטה הועדה לדחות את ההתנגדות של החברה להגנת הטבע בדבר הכנת תסקיר השפעה כבר בשלב אישור התכנית המתארית והתסקירים יוכנו כאמור בשלב הכנת תוכניות מפורטות.
- באשר לטענות הדבר סתירה בדבר הוראות תכנית זו לתכניות מתאר ארציות דוחה הועדה את טענות המתנגדת מן הטעמים הבאים:-
1. הועדה איננה רואה סתירה בין תכנית זו לבין תמ"א/31. תמ"א/31 מתירה תיירות ונופש בשטח כפרי פתוח בתנאי שהשטח לא יהפוך לשטח עירוני בנוי.
 - מכיוון שממילא אופי הבניה יבדק במסגרת תוכנית מפורטות הרי שהוראות תמ"א/31 תשמרנה במסגרת הטיפול בתכניות המפורטות.
 2. תמ"א/12 טרם אושרה על ידי הממשלה, הטענה שהועלתה כי היקף האיכסון שנקבע בתמ"א/12 עומד בסתירה לתוכנית זו אינה במקומה.
 - בתוכנית זו טרם נקבע היקף האיכסון והוא אמור להקבע בתוכניות מפורטות בעתיד. משיוגשו תוכניות אלו ניתן יהיה לבדוק ההתאמה לתמ"א/12 (במידה ותאושר ועפ"י הנוסח שיאושר).
 3. גם מבחינת תמ"מ/2 שבתוקף אין סתירה מהותית בין התוכנית שבפנינו לתמ"מ וכפי שגם המתנגדת עצמה מודה, ניתן ליעד גם בשטח איגום שטחים לתיירות ונופש.
 - השלב הנכון לבדוק באם אכן קיימת סתירה הוא בשלב הגשת התוכניות המפורטות.
 4. לגבי הטענה כי מפאת היקף התכנית יש להתייחס אליה כשינוי לתמ"מ/2 הרי שיש לזכור שהחלק התיירותי שבתכנית היה מצומצם מלכתחילה וההיקף עוד צומצם באופן משמעותי עפ"י החלטת הולק"ח ולפיכך לא מצאה הועדה לנכון לדון בשטחים אלו, שטרם נקבעו כלל כשינוי לתמ"מ/2.
- הועדה מקבלת את טענת החברה להגנת הטבע בדבר חשיבות סביבתית של השטח לשיבת עופות לשטחי החולה המוצפים ומשוכנעת שגם פונקציה מסחרית (לא רק איכסון לצרכי תיירות) יכולה להשפיע על הנושא.

חוות הדעת והתצהירים הוגשו בשלב הדיון בתכנית בוועדה לקרקע חקלאית וכתשובה לבצ"ג שהגישו המתנגדים. בשני תצהירים אלה נאמר כי, בשלב זה, עפ"י תכנית המתאר בלבד; אין טעם בדרישה לתסקיר השפעה על הסביבה ויש לקבל תסקיר כזה רק לאחר שתוגשנה תוכניות מפורטות שמהן ובהן יפורטו כוונות היזמים לתכנית התיירותית והמסחרית ומהן ניתן יהיה ללמוד על אשר בכוונת היזמים לעשות בשטח התכנית הרלבנטית לנושא התיירות, הביקורים והמסחר. וכל שאת כחלק מתקנון תכנית המתאר.

בשני תצהירים אלה למדה אני כי גם לגורמים ה"אובייקטיביים" האלה היה יש ספק להשפעה של תכנית המתאר, על איכות הסביבה בחולה, עם כל המשתמש מכך.

לפיכך, ומכל מה שיאמר להלן, איננה רואה עין בעין עם הצעתו של מתכנן המחוז מר אלכס שפול;

הואיל ומתן תוקף לתכנית המתאר יוצר זכויות ליזמים ומוליד מצב משפטי שעפ"י החוק עלולות להיות בסיס להגשת תביעות פיצויים מטעם היזמים, - שמא לא תמומשנה זכויות אלה בשלב אישור ו/או דחייה של התוכניות המפורטות;

והואיל ואין אני באה להטיל על היזמים פעולות או הוצאות מיותרות, העלולות להאריך את הזמן הדרוש להם על מנת להתחיל בביצוע הפרויקט, שהרי ממילא עפ"י תקנון תכנית המתאר שלפנינו, התחלת ביצוע הפרויקטים התיירותיים והמסחריים, בשטחים הרלבנטיים להתנגדות - כפופים לאישור תכניות מפורטות שתוגשנה עם תסקיר השפעה על הסביבה;

(במאמר מוסגר, למען הסדר הטוב, עלינו לזכור כי המטרה החשובה של תכנית החולה כולה - הגנה על מי הכנרת באמצעות עבודות ניקוז פיתוח - כבר בוצעה).

ועל מנת לאפשר לי, כחברת וועדה, להחליט החלטה שקולה, כשלנגד עיני כל מטרות התכנית, האינטרסים של היזמים, החקלאים וכל עם ישראל, שאמור להנות מהתנאים האקולוגיים המיוחדים וממחמניו של איזור זה, כמתואר בדברי המתנגדים;

מכל האמור לעיל, אני מציעה להשהות את ההחלטה בהתנגדות ולדרוש הגשת תכניות מפורטות ביחד עם תסקיר השפעה על איכות הסביבה, כבר בשלב זה. ההחלטה בהתנגדות תבוא רק לאחר שתהיינה מונחות לפני הוועדה התכניות המפורטות והתסקיר להשפעה על איכות הסביבה.

לאחר שהועמדה להצבעה הצעתה של חברת הוועדה עו"ד מיקה תמיר, כנגד הצעתו של אלכס שפול, מתכנן המחוז, מחליטה הוועדה ברוב קולות לקבל את הצעתו של מתכנן המחוז ולתת תוקף לתכנית בכפוף לקבלת ההתנגדויות כמפורט בנוסח הצעתו של מתכנן המחוז.

תגובת המשיבה 5, קרן קיימת לישראל, לערר

מוגשת בזאת, תשובת הקרן הקיימת לישראל לערר זה, כמפורט להלן:

1. עמדת העוררת לפיה יש לקבוע חיוב בתסקיר השפעה על הסביבה כבר בשלב המתארי, אינה חדשה והיא עלתה שוב ושוב בפני הגופים שעסקו בנושא:
 - במליאת הועדה המחוזית שדנה בתכנית כבר ב - 31.8.95.
 - בשתי ישיבות של ועדת ההיגוי שהוקמה לצורך דיון בפרטי התכנית.
 - בישיבה מסכמת של ועדת ההיגוי שאפשרה לנציג המשרד לאיכות הסביבה לחזור עם דרישה לתסקיר - עוד בטרם הועברה התכנית לדיון בולקחשו"פ.
 - בדיוני הולקחשו"פ.
 - בעתירה לבג"צ.
2. בכל הדיונים שעסקו בנושא, הגיעו ועדות התכנון למסקנה, שהיקף המחקרים והסקרים שנעשו בשלב התכנון ובתוך התקופה שבה הוקמו התשתיות ההנדסיות (שכרוכות בפעולות הניקוז) די והותר בהם, כדי לתת תשובות לשאלות הסביבתיות ברמה המתארי. נושא אחד והוא הקמת מרכיבי האכסון בתחום התוכניות מחייב סקירה סביבתית נוספת וכך אמנם הכריעה הולקחשו"פ. הסיבה לכך נובעת כנראה מהעובדה שמרכיב האכסון מכניס פעילות חדשה לשטח שכרוכה בשהיית לילה.
3. זאת ועוד - כדי למזער את השפעת מרכיבי האכסון על פעילות החי באזור האגמון הוחלט על מיקום מוקד האכסון בשלב א' בטווח של למעלה מ - 500 מ' מגוף המים החדש.
4. נוסף על כך, האזור אינו מוגדר כשמורת טבע והפגיעה כביכול בחי ובצומח על אף שלא נמצאו לה סימוכין אינה רלוונטית לטענת השימור, שהרי האזור כולו הוא יציר מלאכותי; יתרה מזאת - מרכיבי ה"טבע" מהווים נדבך חשוב בבסיס הכלכלי של התוכנית והלא הם יצירה מלאכותית שיש בה כדי לשרת את הצרכים הכלכליים של הפרוגרמה המוצעת. אין זה סביר להניח שיזמי התוכנית יעשו בשטח מעשים ופעולות שיבטלו את המרכיב הכלכלי שבבסיס התוכנית!
5. התכנית הינה תכנית מאוזנת עם דגש חזק על רגישות נופית, הן בעוצמת הפיתוח והן במיקום ובתקנון מחמיר ביותר היוצר תנאים מובנים בתכנית לשמירת הנוף.
6. יוצא מכך, שתוכנית החולה משמשת אצל העוררת כמודל לנושא ה"אידיאולוגי" של שמירת השטחים הפתוחים במדינת ישראל, תוך נסיון לניתוק מההקשר המערכתי הכולל עליו מבוססת התוכנית. גם כאן, חשוב להדגיש שסוגייה זו עמדה ברקע דיוני הועדות השונות והוכרעה בדעת הרוב לאמור: תוכנית החולה הינה תוכנית שצריכה לאזן בין כל בעלי הענין. תוכנית פשרה בהגדרה, אינה יכולה להביא את כל המטרות לאופטימום גלובלי. פשרה משמעותה ויתור של כל אחד מבעלי העניין על משהו ממטרותיו, כדי להביא בסופו של תהליך, תוכנית ברת מימוש מעשי וחשוב מכך בעלת יכולת לשמר את השקעות התשתית לאורך זמן. תנאי לכך הנה תכנית בעלת בסיס כלכלי איתן.
7. לענין השפעת התוכנית על האקולוגיה (סעיף 11 לטענות העוררת). טענה זו היתה יכולה להחשב כמוצדקת אילו התכנית פגעה או עלולה היתה לפגוע בנכסים אקולוגיים קיימים. ואולם, חשוב להבין, שתחום התוכנית היווה במשך עשרות שנים לא נכס אקולוגי אלא מפגע אקולוגי חמור לסביבה המיידית, הקרובה והרחוקה: החל משריפות קרקע רחבות היקף, דרך נזקי סחף רוח קשים ביותר ועד לדליפה מסיבית של חומרי דשן משטחי הכבול אל הכנרת - מאגר מי השתיה המרכזי של מדינת ישראל.

8. תשתיות הפרויקט הפסיקו באחת את כל המפגעים הנ"ל ויצרו באתר פוטנציאל חלופי ותשתית מתאימה, שתאפשר פיתוח כלכלי נאות לתושבי האיזור ולרווחתו, ובכללם מחזורי הקרקעות על בסיס התכנית לכשתאושר. המשיבה מפנה לטענותיה בערר שהגישה על החלטת הועדה המחוזית ובכלל זה טענתה כי התכנית ביטאה את האיזון הנכון בין מרכיבי הפרויקט כשלכל מרכיב המשקל הראוי במסגרת מערכת השיקולים הכוללת ובהם התיירות שבצד יתרונותיה שפורטו היא אמורה להביא ברכה לתושבי האזור. מחיקת המרכיב הכלכלי שבתכנית מסכן את קיום הפרויקט כולו, וכל השקעות המדינה עלולות לרדת לטמיון, כמו כן, עלולה להעמיד בסימן שאלה ישום פרויקטים סביבתיים נוספים בתחומי מדינת ישראל הכרוכים בשיתוף פעולה עם תושבי סביבות הפעולה הנדרשות.

9. המשיבה תטען ביחס לתמ"א 12 ולתמ"א 32 כדלקמן:

א. תמ"א 12 הנמצאת בהליכי אישור ויזומה ע"י כל גורמי התכנון ומהווה בסיס מנחה לפיתוח התיירותי בישראל (למרות שעדיין אינה בתוקף) קובעת במפורש בתשריט המודל התכנוני האזורי המוגדר כ"אגם החולה וארץ פלגי מים" מוקד תיירות אכסון ותשתיות במקום המוצע ע"י תכנית מס' 8923/ג לאדמות החולה (מצ"ב צילום התשריט).

ועדות התכנון אשר דנו בתכנית - הועדה המחוזית והולקחשו"פ כבר התייחסו במפורט לטענת החברה להגנת הטבע בנושא זה ודחו אותה בציננס במפורש שאין סתירה בין התכנית המוצעת לתמ"א/12 שבהליכים מאחר שהתכנית לא אושרה ובכל מקרה אין בתכנית זו קביעה לגבי היקף האכסון והיקף האכסון אמור להקבע בתכנית מפורטות בעתיד.

ב. תמ"א 12 שבתוקף מתייחסת באופן כללי לאצבע הגליל כחלק מאזור צפת, ללא התייחסות מיוחדת לשטח שהוא נשוא הערר. ביחס לאצבע הגליל מציעה התכנית גידול בתחום מערכת האכסון תוך הגדרת אצבע הגליל כ"אזור תיירות כפרי אקסטנסיבי" אשר מספר החדרים בו יוכפל תוך ניצול מלוא הפוטנציאל הטבעי היחודי באזור זה.

ברור מהגדרות אלה שאין כל סתירה בין התכנית נשוא הערר ובין הנחיות תמ"א 12.

ביחס לתמ"א 31: טענה זו הועלתה ע"י החברה להגנת הטבע בכל הדיונים של ועדות התכנון המחוזית והולק"ח שו"פ ונדחתה בהנמקה מפורשת המציינת את ההיפך מן הנטען בערר: תמ"א 31 מתירה תיירות ונופש בשטח כפרי פתוח בתנאי שהשטח לא יהפוך לשטח עירוני בנוי והרי תכנית זו שומרת בקפדנות על עקרונות אלה מתוך האינטרסים המובנים בתכנית עצמה ומבלי שתזדקק להתנגדויות הלא תמימות של החברה להגנת הטבע.

10. כמו כן, מצורף בזה כנספח לתשובה זו, מסמך הערות ותשובה לערר החברה להגנת הטבע של פרופ' משה גופן מתאם המחקרים בחולה. המשיבה מבקשת לראות במסמך זה חלק בלתי נפרד מתשובתה ולחילופין חלק מראיותיה בנוסף לאמור בסעי' 11 להלן.

11. המשיבה מעוניינת להביא בפני המועצה, את אותן ראיות אשר תביא בפני המועצה בערר שהגישה על התוכנית נשוא ערר זה ומאותם נימוקים שציינה לגביו.

12. המשיבה מבקשת, כי ערר החברה להגנת הטבע ידחה.

3 מרץ, 1998
T309

הערות ותשובה לחדר החברה להגנת הסביבה
מוגש ע"י מרומ' משה נמץ - מתאם המחקרים בחולה

רקע:

שלא כטענת החלה"ט חפירת המאגר ומיליון במים, הם חלק אינטגרלי של המערכת ההידרולוגית כולה בעמק החולה ואיננה מהוה אלמנט נפרד. המערכת הזו מאפשרת שמירת מפלסים גבוהים שמאיימים קצב השקיעה וחידרדרות מצב הקרקע.

טענות העוררת:

סעיף 6: הקמת כפר נופש בן 150 חדר בבקתות עץ נמוכות ואתרי משיכת עופות בסביבתו (מקווי מים רדודים ועיצים מתאימים) במרחק 400 מ' מקצהו הצפוני - מערבי של ה"אגמון" אינם פגיעה נופית אלא תרומה נופית שתהווה מוקד משיכה לעופות, כפי שנעשה בשמורות טבע רבות בעולם (באפריקה למשל). בשמורות אלו קיימים כפרי נופש בלב השמורה ולידם ביצות רדודות אליהן נמשכים עופות וטופאים צופים בהם, כך גם לגבי בעלי חיים גדולים כמו יונקים שונים בהם ניתן לצפות ממרחקים קצרים ביותר. גופי מים רדודים כאלה יכולים לשמש גם כאתרי האכלת עופות מים בדגים.

ניתן להתגבר בקלות על מפגעי רעש, מכונות או תאורה צפויים על ידי מימשק מתאים שידרש. יש בידי המתפעלים המתוכננים אמצעי בקרה יעילים לשליטה מלאה על מספר המבקרים. אילו במקום ה"אגמון" וכפר הנופש היה השטח מנוצל לגידולים חקלאיים והעופות המבקרים בו היו שוהים רחוק ממנו בבריכות דגים מסביב או בשמורת החולה - האם אז הנוף של עמק החולה היה יפה יותר והולם את השקפת עולמה של חלה"ט?

המחקרים שבוצעו בפרויקט החולה, הסקרים והתצפיות, במשך 4 שנים, שפורסמו - הם בבחינת תסקיר השפעה על הסביבה מהגדולים והמפורטים ביותר שבוצעו בישראל ועונים על דרישות המשרד לאיכות הסביבה.

סעיף 9: האלמנטים האקולוגיים - תיירותיים נמצאים על "משבצת קרקע" שהיא חלק ממקור פרנסתם של מושבים וקיבוצים. ישובים אלו נפגעו קשות מכך שעד היום אינם יכולים להתחיל במימוש הכלכלי של התשתית שהוקמה. בעלי הקרקע ופרנסתם תוך הגנה על הכנרת באמצעות תחזוקה הולמת של משטר ההידרולוגי חדש ומתאים הם שני אלמנטים הכרחיים: פגיעה בכל אחד מהם לחדד אינה מאפשרת מימוש המפעל כולו. זו איננה שאלה של מימשק מים - זו מדיניות כוללת של משטר ההידרולוגי - תיפעולו ואחזקתו - והגנה על הכנרת.

סעיף 10: החלה"ט נתנה פירושים מוטעים ובלתי מקצועיים לנתונים שהוצגו בדוחות המחקרים. ההיפך ממה שטענה הוא הנכון: מבחינה אקולוגית התממשו ציפיות בצורה חיובית ביותר. נוצרה מערכת אקולוגית אטרקטיבית המאזנת את עצמה למרות הוריאביליות העונתית ו/ או השנתית בהרכב הצומח והחי. יש בידי המתפעלים הידע הנדרש לשמירתה של המערכת האקולוגית בצורה בריאה ואטרקטיבית.

סעיף 11: אין אף לא מערכת אקולוגית אחת בעולם שכל המבנה ומערכת הקשרים בין מרכיביה ידועים כולם. מצד שני מה שידוע היום על מערכת פרויקט החולה מספיק כדי למסור אותה בצירוף הוראות התפעול שנסחו לדי העל הקרקע לשימוש בהתאם ^{שעיף 11 ופירוטו שיועברו בגין המסמך והצוות היא אישית כמד שר החקלאות עכ כי שינה דעתו במצב של ניגוד אינטרסים בין שני המשרדים עליהם הוא מופקד. אין לזה ולידע האקולוגי כל געיה. הידע האקולוגי קיים וזמין לכל דורש לעיון ובדיקה.}

סעיף 14: חוות הדעה שאורכו התעלמו לחלוטין מהידע הרב שקיים המתייחס לחששותיהם ועונה על השאלות שהציגו.

סעיף 15: נתוני הסקר של שיבת עופות שוללים לחלוטין מסקנת החלח"ט ואילו ההשערה שהוצגה בסקר הזה איננה אלא הנחה ללא כל אינפורמציה תומכת שניתנה ע"י חוקר שאת עיקר זמנו בילה בירושלים וספק רב אם ירד לעומק רזי המבנה האקולוגי של המערכת. נתוני סקר העופות מצביעים על התפתחות שונה לצמרי מהנחת החלח"ט מס' 15.

הערת החלח"ט על איכות המים איננה אלא ביטוי אומלל לחוסר תבונה אקולוגי - לימטולוגי של כותביה. על פי הדו"ח לשנת 1997 נראה בבירור כי אין מגמה רב שנתית של הרעה באיכות המים ב"אגמון" והמבנה הלימטולוגי ברא וציב ומתגלות בו תופעות כפי שידוע ממערכות דומות בעולם. כל תוספת הזרחן בקיץ למים ב"אגמון" היא ע"י התפרקות צומח תת מימי ולא כתוצאה מתהליכים גאוכימיים וסטף כלפי מעלה ולכן ניתן הדבר לתפעול ושליטה ע"י סילוק מכני של צמחייה טבולה. לצוות התחזוקה יש כלים מיוחדים לכך ואם ידרש - יוכל להתבצע מיד. הגדרת מצבו האיכותי על ידי כותבי הדו"ח היא שגיאה חמורה של שימוש לא נכון בדירוג מערכות אגמים.

הופעת סוף היא אפיזודה המוכרת בעלם הרחב וקשורה בהדלדלות אוגר הזרחן באדמת הכבול המכוסה מים. כך קרה גם בשמורת החולה לפני 40 שנה כשנסדה. גם בביצות החולה הצמח הנפוץ ביותר היה גומא ולא סוף וברור שכאשר נעלם הסוף (בגלל מחסור בזרחן, ולא בגלל זיהום) עברו האנפות לקטן במקומות אחרים.

סיכום:

טענות העוררת משוללות כל יסוד מבחינה אקולוגית. נוצרה מערכת בריאה, אשר בודאי עוד יהיו בה שינויים מסוימים בהרכב החי והצומח ופעילות אנושית רק תשפר ויש לדחות את טענות הערר האלו מכל וכל.

קרן קיימת לישראל

מינהל פיתוח הקרקע

ירושלים, כ"א באייר תשנ"ח
17 במאי 1998

דואר נכנס
לשכת המנכ"ל
20-05-1998
נכנס ביום 15/05
לתיק 15043

לכבוד
מר דני קריצמן
מנכ"ל משרד החקלאות

שלום רב,

הנדון: החולה - ועדת ערר 16/6/98

רשום ביוג

כפי הידוע לכם נושא אכסון בחולה יובא לדיון בוועדת הערר ב-16/6/98.

להלן פרטים על הנציגים בוועדה.

יו"ר - עו"ד רינה מיוחס - פרקליטת ת"א
חברים: נציג משרד הפנים - עופר גרודינגר
נציג משרד התשתיות - בן ציון קריגר (מוע"ץ) - *Ben Zion*
משרד הבריאות - אורי עלוני
שלטון מקומי - אריה שמחוני (יו"ר מ.א. חוף הכרמל)
נציג האדריכלים - אדר' אדם מזור
נציג המוסדות הלאומיים - גדעון ויתקון (ממלא מקום - אשר שולמן, אליטער ברזקי)

לוועדת ערר יוצג חומר ע"י עו"ד מאיר אלפיה, ובנוסף, תזכיר של המועצות האזוריות. לדוחות אלה, יצורף דו"ח כלכלי שהוכן ע"י מר גדי רוזנטל. כמו כן, תוצג הקלטת שהוכנה ע"י משה פרל עם דברי נציב המים.

אודה לכם להפעיל את השפעתכם אצל כל חברי הוועדה, על מנת לקדם הנושא.

בברכה,

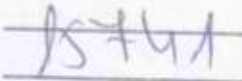
דוד נחמיאס
מנהל מינהל פיתוח הקרקע

אני כשרפ

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מחוז גליל גולן

תאריך: 24 למאי 1998

מספר: _____

דואר נכנס	
לשכת המנכ"ל	
24-05-1998	
נכנס ביום	לתיק
	

לכבוד

מר דני קריצמן
 מנכ"ל משרד החקלאות
 הקריה - תל-אביב

הנדון: וועדת ערר - פרויקט החולה

1. כתאריך - 16.6.98 - יתקיים דיון בוועדת משנה של המועצה הארצית לתכנון ובנייה. בערר שהוגש על ידי החברה להגנת הסכע ועל ידי הקקל. בנושא פרויקט החולה - תכנית התיירות והאכסון.
2. מצורף לזה מכתבו של מר נחמיאס עם שמות חברי הוועדה, נציגי המשרדים חשונים.
3. הדיון בוועדת הערר הינו קריטי כאשר להמשך הפרוייקט. חשוב מאוד לשוחח עם נציגי המשרדים ולגייס תמיכתם בפרוייקט.

בברכה

יגאל
 מנהל המחוז

מינהל פיתוח הקרקע

ירושלים, כ"א באייר תשנ"ח
17 במאי 1998

לכבוד
מר יגאל תן
מנהל מחוז גליל
משרד החקלאות

שלום רב,

הנדון: תחולה - ועדת ערר 16/6/98

כפי הידוע לכם נושא אכסון בחולה יובא לדיון בועדת הערר ב-16/6/98.

להלן פרטים על הנציגים בועדה.

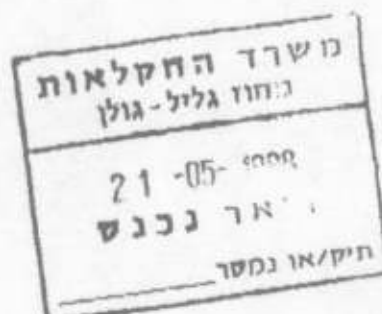
יו"ר -	עו"ד רינה מיוחס - פרקליטת ת"א
חברים:	נציג משרד הפנים - עומר גרודינגר
	נציג משרד הוותיות - בן ציון קריגר (מע"ץ)
	משרד הבריאות - אורי עלוני
	שלטון מקומי - אריה שמחוני (יו"ר מ.א. חוף חכרמל)
	נציג האדריכלים - אדר' אדם מזוז
	נציג המוסדות הלאומיים - גדעון ויתקון (ממלא מקום - אשר שולמן, אלינוער ברוק)

לועדת ערר יוצג חומר ע"י עו"ד מאיר אלפיה, ובנוסף, תזכיר של המועצות האזוריות. לדוחות אלה, יצורף דו"ח כלכלי שחוכן ע"י מר גדי רוזנטל. כמו כן, תוצג הקלטת שהוכנה ע"י משה פרל עם דברי נציב חמים.

אודה לכם להפעיל את השפעתכם אצל כל חברי הועדה, על מנת לקדם חנושא.

בברכה,

יו"ר מחוז גליל
מנהל מינהל פיתוח הקרקע

צנובר יועצים בע"מ

ZENOVAR CONSULTANTS LTD.
PLANNING TEAM: LAND USE, BUSINESS & RURAL DEVELOPMENT

קבוצת תכנון:
שימושי קרקע, פיתוח כפרי ועסקי

שקלול
הכנסות
פיקוד
4/98

- פרוייקט החולה -

חוות דעת על המשמעויות הכלכליות

מדחיית או ביטול הפרוייקט

- אפריל, 1998 -

תוכן העניינים

עמוד

נושא

3

תמצית

5

פרק 1 - פרויקט החולה

כללי

קרטיונים לבחינת הנזק

מכפיל תפוקה ותעסוקה

10

פרק 2 - התחשיב הכלכלי

מתודולוגיית הבדיקה

הנחות יסוד לתחשיב

16

פרק 3 - סיכום נקודות מרכזיות

נספחים

נספח 1 - השפעות דחיית הפרויקט

נספח 2 - תזרימי מזומנים

נספח 3 - תחשיבי ריווחיות לגדייש

נספח 4 - מודל מכפיל התפוקה והתעסוקה

תמצית

א. כללי

החלטת הועדה המחוזית (בדיוניה לאחר הגשת ההתנגדויות) להתנות את ביצוע הפרוייקט התיירותי והתוכנית על כל מרכיביה בחולה בתסקיר השפעה על הסביבה (כתנאי להפקדת תב"ע מפורטת) עלולה לגרום ליזמים, לאזור ולמושק הלאומי נזקים כלכליים משמעותיים.

בעקרון ינבע הנזק מכך שהתסקיר, כפי שהוגדר על ידי הועדה, לא יתבסס על נתונים קיימים, אלא יחייב תצפיות, איסוף מידע וניתוחו לאורך ארבע עונות (ניתן יהיה להתחיל בפעילות עסקית רק לאחר שלוש - חמש שנים מתחילת איסוף הנתונים). מכיוון שהחקלאים, לבקשת המדינה והקרן הקימת לישראל, העמידו את הקרקע כבר לפני מספר שנים, הרי שלמעשה הם לא עשו ולא יעשו בקרקע כל שימוש במשך של כ- 7 שנים רצופות. עובדה זו מהווה כמפורט להלן פגיעה כלכלית קשה בחקלאים שזו אדמת המשבצת שלהם ואף מהווה הלכה למעשה הפקעה של הקרקע מבלי לשלם להם פיצוי.

קיים חשש סביר כי מצב זה ירתיע את היזמים מלהכנס לפרוייקט והוא עלול להתבטל לחלוטין.

מקרה הטוב תגרום הדרישה לתסקיר לדחיית הפרוייקט במספר שנים, דבר שגם הוא יביא לנזק כלכלי לא מבוטל.

מטרתו של מסמך זה היא לאמוד את הנזק הכלכלי ליזמים, לאזור הגליל העליון ולמושק הלאומי בשני תרחישים: האחד - הפרוייקט כולו מתבטל (בשטח האגס החדש, ללא נוטרה), השני - הפרוייקט נדחה בארבע שנים (עם בדיקות רגישות ל- 3 ו- 5 שנים).

ב. פונקציות הנזק ותמצית התוצאות

1. הנזק מאובדן האלטרנטיבה החקלאית: באם יתבטל הפרוייקט יש סבירות שהחקלאים יהיו זכאים לפיצוי על אובדן 5,000 דונם קרקע חקלאית וכן לפיצוי על עלויות המימון שנגרמו להם במשך 4 שנים.

הערך הכולל של הנזק: 17.7 מליון דולר.

2. הנזק התיירותי הישיר: במקרה של ביטול - הנזק הוא ההפסד של הערך הנוכחי הנקי של כל השלבים (אטרקציות, כפר נופש א' וב'), הערך הכולל: 12.7 מליון דולר.

הנזק לחקלאים גבוה יותר כיוון שחלקם בפרוייקט הוא 50% בגין הקרקע (ללא ההשקעה) וערכו נאמד ב- 27.1 מליון דולר.

באם הפרוייקט ידחה בארבע שנים הנזק הכולל הוא 3.5 מליון דולר והנזק לחקלאים 7.7 מליון דולר.

3. אובדן הפעילות הכלכלית המשלימה:

מספר המבקרים החזוי בפרוייקט הוא כ- 350,000 איש בשנה. תוספת התיירים תגרום להגדלת הפעילות הכלכלית באתר (לינה, הסעדה ועוד) וכן גם לשירותים נוספים מחוץ לאזור (משרדי תיירות, הסעות וכיו) מדובר ב- 770 מקומות עבודה באזור, ועוד כ- 190 משרות שהינן אומנם מחוץ לאזור אך קשורות לאזור. זאת על פי פרמטרים ומכפילים מקובלים. הנזק הכלכלי מאובדן הפעילות המשלימה במקרה של ביטול הפרוייקט: 118 מליון דולר. במקרה של דחייה - 33 מליון דולר. 55% מהנזק הכלכלי הזה הוא לגליל העליון.

4. הגדלת העלות על תחזוקת האתר:

באם יתבטל הפרוייקט יהיה צורך לתחזק את האתר כשמורה וזאת ממקורות ציבוריים. תוספת העלות: 1 מליון דולר, במקרה של בטול - 0.3 מליון דולר.

5. רכזו הערך הכלכלי הכולל של הנזקים: (מליוני דולר)

	<u>במצב</u>	<u>במצב דחייה</u>
	<u>ביטול</u>	
1. פיצוי לחקלאים על אובדן קרקע חקלאית	17.7	3.3
2. הפסד ישיר בפרוייקט	12.7	3.5
3. אובדן הערך של פעילות כלכלית משלימה	118.3	32.9
4. תוספת לעלות התחזוקה	1.0	0.3
סה"כ	<u>149.7</u>	<u>40.0</u>

1. פרויקט החולה:

1.1 כללי:

פרויקט החולה כולל בתוכו מרכיב תיירותי על שטחי ביצות החולה לשעבר, שטחי פארק ביצתיים, אגמים ושטחי טיול ונופש בשטח כולל של כ-5,500 דונם.

מטרות מרכזיות שהוגדרו לפרויקט עם הקמתו היו שימור הקרקע וכן שיחזור טיפוח ושיקום ערכי טבע ונוף, זאת תוך שילוב עם ניצול כלכלי של משאבי טבע ונוף ע"י פיתוח תיירותי.

שטחי הפרויקט המהווים **שטח משבצת** לשובים שימשו בעבר לצרכים חקלאיים את ישובי הסביבה (ישובים הנימנים על המועצות האזוריות גליל עליון ומבואות חרמון), ולבקשת המדינה וקרן קימת לישראל העמידו את השטח לרשות התוכנית, כיומים וכשותפים עתידיים בפרויקט התיירותי.

במקביל לתכנון וביצוע חלקו הפיסי והתשתיתי של הפרויקט, בתמיכה ומימון המדינה ("הצפת" השטחים, הקמת תשתיות שונות, שיחזור תנאי גידול לצומח וחי, ועוד), הוכנה פרוגרמה תיירותית כחלק אינטגרלי מהתכנון הכולל של האזור תוך כוונה ליצור מיתחם תיירותי אטרקטיבי ובעל כדאיות כלכלית. הפרוגרמה כוללת פיתוח שירותי הסעדה, הקמת מרכז מבקרים וכן פיתוח אטרקציות שונות בתוך האתר, ביניהם: שייט סירות, רכיבה על סוסים, פינות צפייה בבעלי חיים ובעופות.

תכנון הפרויקט כלל בשלב מתקדם יותר, ובחלקו, לאחר מספר שנות פעילות, אמצעי לינה בהיקף כולל של 300 חדרים (150 חדרים בשלב א', ו-150 נוספים בשלב ב').

הפיתוח התיירותי המתוכנן, ובפרט פיתוח אמצעי הלינה באתר, נתקל בהתנגדות קשה מצד החברה להגנת הטבע, בשל הפגיעה העתידית (לדבריה) בערכי טבע, נוף וסביבה. מבלי להיכנס בפירוט להחלטות הועדות וגופים שונים בפניהם נדון הנושא, ולמצבו הסטטוטורי של הפרויקט כעת, הרי שקיים (בשל התנגדויות החברה להגנת הטבע ומשמעותן) קושי לקדם את הפרויקט, ולעניין יומים בהשקעה בפרויקט.

בפרט, חיוב היומים בתסקיר השפעה על הסביבה גם בשטחי המסחר של הפרויקט והימנעות לפי שעה משינוי חלק מיעודי הקרקע מחקלאי לתיירותי עד שלב מתקדם של תוכנית מפורטת (ע"פ החלטות ועדת ההתנגדויות של הועדה המחוזית לתכנון ובנייה, אוקט' 1997), מחליש משמעותית את תנאי הפתיחה במגע עם משקיעים, ומקשה על קידום הפרויקט ועלול אף לבטלו לחלוטין. הצורך בתסקיר הסביבה, שהכנתו תארך זמן רב (כיוון שידרוש תצפיות במשך כשנתיים), גורם לדחייה משמעותית בפרויקט ולאי ודאות לגבי המשך הפרויקט. בנוסף מעמיס התסקיר עלות על כתפי הישובים, יוזמי הפרויקט.

מבחינה זו יש הבדל כלכלי ניכר בין תסקיר המתבסס על נתונים קיימים ודוחה את הפרוייקט בתקופת מה, לבין תסקיר הדורש תצפיות חדשות ולפיכך מביא לדחייה של הפרוייקט ובהסתברות לא זניחה גם לביטולו.

אי הודאות ודחיית הפרוייקט בשל התסקיר מרתיעים יזמים ומשקיעים (שכמילא אינם רבים) מהתעניינות בפרוייקט. בפרט, יזם איתו נמצאים הישובים במשא ומתן ממושך.

~

קיים מעין מילכוד הנובע מחד מהקושי לעניין יזמים בפרוייקט שקיימת אי ודאות לגבי ישימותו והחלטות המקשות על קידומו, ומאידך, מקושי הישובים להתמודד עם דרישות לתסקיר ולצאת מהמצב הבעייתי.

מצב דברים זה מוביל מאליו לדחיית הפרוייקט, ואף מעמיד את קיומו והיתכנותו בספק. לדחיית הפרוייקט, ובמידה רבה יותר לביטולו, ישנן משמעויות כלכליות רבות הנובעות מהנזק הנגרם לחקלאי הישובים ומשפחותיהם, לתושבי האזור, ונזקים בהיבט הלאומי.

הניתוח הכלכלי המובא להלן אומד ומפרט את פונקציית הנזק כתוצאה מביטול או דחיית הפרוייקט, בחלוקה ל"מיגזרים" השונים הנפגעים.

11/11/77

1.2 קריטריונים שונים לנזק:

הפרמטרים המרכיבים את פונקציית הנזק ל"נהנים" השונים מהפרוייקט, מפורטים ומוסברים להלן. הפרמטרים מתייחסים לשתי החלופות המרכזיות האפשריות: דחיית הפרוייקט במספר שנים בשל הדרישות לתסקיר ובשל התנגדויות, וביטולו של הפרוייקט התיירותי.

- נזק ישיר לחקלאים ומשפחותיהם:

הנזק לחקלאים מדחיית הפרוייקט נובע מהפסד השימוש האלטרנטיבי בקרקע לחקלאות ומדחיית ההכנסות הצפויות מהפרוייקט התיירותי. הנזק לחקלאים מביטול הפרוייקט הוא הפסד הכנסה שנתית של הפרוייקט (אתר המים והלינה) על פי זרם הכנסות והוצאות צפוי.

- אובדן מקורות תעסוקה:

הנזק הנגרם כתוצאה מאובדן מקורות התעסוקה שעתיד ליצור האתר התיירותי ואתר הלינה. מספר מקורות התעסוקה נאמד על ידי הפרוגרמה התיירותית שהוכנה לאתר, ועל פי מדדים ותקנים של משרד התיירות לגבי פיתוח אמצעי לינה במפעל תיירותי מאושר.

- הוצאות אחזקה ושימור הקרקע:

פיתוח שטחי הפרוייקט עד למצבם כיום, מחייב ביצוע שוטף של עבודות אחזקה לשמירה על הקיים שנועד בעיקרו להגנת הכנרת ושמירת הקרקע. עבודות אלו נדרשות בין אם יוחלט על פיתוח הפרוייקט התיירותי, ובין אם יוחלט על ביטולו או דחייתו. הוצאות אלו הן לפיכך נזק נוסף (לגורם המתחזק את שטחי הפרוייקט) באם יידחה או ייבוטל הפרוייקט.

- מכפילי תעסוקה ותפוקה:

ביטול או דחיית הפרוייקט משמעו נזק עקיף לכלל אזור אצבע הגליל, ונזקים בהיבט לאומי. התועלות השונות של פרוייקט תיירותי כוללות מלבד הכנסות ממבקרים באתרי התיירות והלינה, גם את הוצאותיהם הנוספות באזור (דלק, הסעדה, מכולת וכיו"ב) עבורן נדרשת תפוקת מוצרים רבה יותר, וכן את משרות העבודה הנוצרות באזור כתוצאה מבואם של התיירים.

הנזק הנגרם כתוצאה מביטול או דחיית הפרוייקט הוא לפיכך הערך הכספי של הגידול (שנמוע מהאזור ומהמדינה) בתפוקה ובהיקף המשרות. למניעת הגידול משמעות רבה באזור מרוחק ומעוט אלטרנטיבות תעסוקה, דוגמת אצבע הגליל.

מפאת חשיבותם, מובא להלן הסבר מפורט לגבי "מכפילי" התפוקה והתעסוקה של אתרי תיירות ולינה, המושליכים על מידת הנזק עקב דחייה או ביטול הפרוייקט.

1.3 מכפילי תפוקה ותעסוקה:

שיטה מקובלת למדידת השפעות עקיפות של הוצאות התיירות על סקטורים אחרים במשק היא שימוש בלוחות תשומה/תפוקה. הלוחות מאפשרים לאמוד "מכפילי" התפוקה והתעסוקה, קרי, תרומה נוספת לכל שקל ומועסק בענף התיירות, על ענפים ומיגזרים אחרים במשק.¹

בארץ פותח מודל תשומה/תפוקה רב אזורי לחישוב מכפילי התפוקה והתעסוקה בענף התיירות הכפרית (פרימן, טלפז, פליישר ולאופמן, 1991).

המכפילים חושבו ע"פ שני מודלים, "פתוח" ו"סגור", שבושמועותיותיהם יפורטו להלן: השפעות ישירות הן הכנסות אכסון בלוי ואספקת שירותים למבקרים, והכנסות מקניות מבקרים בעסקים מקומיים. השפעות עקיפות הן הכנסות עסקים המספקים סחורה מקומית ומהחוץ לעסקים הנהנים מהכנסות ישירות מ מבקרים. הכנסה ישירה ועקיפה, יוצרת שכר ורווחים לאזור ומגדילה צריכה מועסקים מקומיים. ההבדל בין שני המכפילים, קשור לנקודה זו: בעוד שמכפיל פתוח אינו מתחשב בגידול בצריכה באזור (כתוצאה מהגידול בשכר וברווחים), המכפיל הסגור מתחשב בו.

ניתן לומר לפיכך, שהמכפילים הם גבול עליון (מודל "סגור") ותחתון (מודל "פתוח") לבחינת טווח ההשפעות של פרוייקט תיירותי, על תפוקה ותעסוקה. חישוב המכפילים (ראה גםנספח מס' 4) נעשה ע"י התאמת הענף ללוחות תשומה/תפוקה. מבנה הוצאות עסקי הלינה הוכן ע"פ מבנה הוצאות אכסניות ומלוונות בדרגה נמוכה.

מכפילי התפוקה:

מכפיל התפוקה ע"פ מודל פתוח הנו 1.84 (ראה פירוט חישוב בלוח 1). על כל שקל המוצא ישירות ע"י הנופשים ללינה והוצאות אחרות, "נוצרים" 0.84 ש"ח, באזור ומחוצה לו.

מכפיל התפוקה ע"פ מודל סגור הוא 3.54. על כל שקל המוצא ישירות ע"י הנופשים בלינה ועסקים אחרים, נוצרים עוד 2.54 ש"ח באזור ומחוצה לו. מכפיל זה גבוה יותר בהיותו כולל תוספת צריכה פרטית של מועסקים (ישירות או בעקיפין) בפעילויות כלכליות הקשורות לאירוח הכפרי.

השפעות ישירות ועקיפות של לינה כפרית ע"פ שני המודלים, מוצגת בטבלה להלן:

¹ עליזה פליישר סקר מאפיינים ועמדות וסקר הוצאות, 1984.
Cleverdon (1979), Arcer (1989), Murphy (1985), Mathieson and Wall (1982).

לוח 1: השפעות ענף האירוח הכפרי על התפוקה

השפעות האירוח הכפרי	מבנה מכפיל הפתוח	מבנה המכפיל הסגור
<u>השפעות ישירות:</u>		
מלינה באזור	0.5	0.35
מצריכת שירותים ומוצרים	0.5	0.35
מעובדים ישירים ועקיפים		0.30
<u>השפעות עקיפות:</u>		
הכנסות מספקי סחורות ושירותים לתיירות	0.48	1.40
הכנסות מעסקים מחוץ לאזור	0.36	1.14
סה"כ	1.84	3.54

מכפילי תעסוקה:

המכפיל להלן מתייחס לתוספת מקומות עבודה שיוצר כל מועסק (ישירות) בלינה הכפרית, בעסקים המושפעים בצורה ישירה ועקיפה מהלינה הכפרית.

המכפיל ע"פ מודל פתוח הוא 2.18 כאשר מניחים שהיקף המשרה (ע"פ השנה) הוא חצי, והוא עולה ל- 2.78 כאשר מניחים שליש משרה. המכפיל מגלם תוספת של 1.18 עד 1.78 מקומות תעסוקה במשרה מלאה, על כל מועסק בתיירות או בעסקים ושירותים שהנופשים מוציאים בהם ישירות.

מכפיל תעסוקה לפי מודל סגור גבוה יותר (בדומה לחישוב מכפיל התפוקה) בגלל תוספת הצריכה הפרטית של המועסקים הנוספים. מכפיל תעסוקה לפי מודל זה נע בין 3.94 (חצי משרה), ל- 5.42 (שליש משרה). על כל מועסק בתיירות ועסקים אחרים "נוצר" 2.94 עד 4.42 מועסקים נוספים במשרה מלאה 73% מהם באזור.

2. התחשיב הכלכלי:

2.1 מתודולוגיית הבדיקה:

הבדיקה אומדת את מידת הנזק הניגרם כתוצאה ממוצב הדברים כיום, שבו לא ניתן לגשת לביצוע הפרוייקט התיירותי - אתר המים ואתר הלינה (בשלב א' ו- ב'). הבדיקה מתייחסת למוצבי הבסיס הרלבנטיים, לגופים הניזוקים מהעניין, ולפרמטרים השונים ב"פונקציית הנזק", ע"פ הפירוט המובא להלן:

הוכן תחשיב לשני מוצבים: ביטול הפרוייקט ודחייתו. תחשיבי הבסיס מתייחסים לביטול ודחייה ב-4 שנים, וכמו כן מובאת רגישות לבדיקת הנזק, ל-3 ו-5 שנות דחייה (ראה נספח 1).

בדיקת הנזק מביטול או דחיית הפרוייקט, חושבה עבור מספר "נפגעים": ציבור החקלאים ומשפחותיהם והנזק למשק הלאומי. נזק למשק, חושב בחלוקה לנזק לאזור הגליל העליון ונזק לשאר המשק הלאומי.

הבדיקה מתייחסת למספר פרמטרים של הנזק הניגרם, בחלוקה לשני מרכיבים מרכזיים: נזק בערכים כספיים ונזק מאובדן מקורות תעסוקה (מס' משרות).

רשימות הפרמטרים שנבחנו היא: נזק מביטול/דחיית אתר המים, נזק מביטול/דחיית מלונאות א', נזק מביטול/דחיית מלונאות ב', פיצוי על אובדן/דחיית שימוש בקרקע חקלאית, פיצוי על הוצ' מימון (ע"פ שווי הקרקע), אובדן התעסוקה באתר ובאזור, אובדן תוספת התפוקה לאזור ומחוצה לו, והנזק הנובע מאחזקה ושימור האתר.

הנזק מתואר הן במונחים שנתיים והן במונחים כוללים של הערך הנוכחי של כלל הנזקי העתיד.

2.2 הנחות יסוד והסבר לתחשיב:

להלן הסבר לסעיפי הנזק השונים, ופירוט הנחות היסוד ששימשו להכנת התחשיב:

❖ חקלאות:

דחיית הפרוייקט: השימוש החקלאי הוא השימוש האלטרנטיבי לפרוייקט התיירותי. באדמות הכבול המצויות בשטח הפרוייקט ניתן לגדל שני גידולים חקלאיים בשנה (מערך דו-גידול: גידול חורף בקיה/חיטה לתחמיץ, וקיץ - בעיקר תירס לתחמיץ). ע"פ תחשיבי משרד החקלאות רווחיות גידולי שדה בגליל העליון (עדכון יולי 1997, ראה נספח 3):

- תירס לתחמיץ: תרומה ב' - 593 (ש"ח), תרומה ג' - 568 (244 ש"ח).
 - חיטה לתחמיץ: תרומה ב' - 537 (134 ש"ח), תרומה ג' - 526 (94 ש"ח).
 - סה"כ הכנסה שנתית (דונם): תרומה ב' 130 \$ ותרומה ג' 94 \$.
 - סה"כ הכנסה שנתית ל- 5,500 דונם: תרומה ב' 715,000 \$ ותרומה ג' 517,000 \$.
- תרומה ב' מבטאת רווח חקלאי לפני החזר הון. מדד זה בתוספת הריבית על שנות הדחייה מבטא את נזק החקלאים (ומשק הלאומי) כתוצאה מדחיית הפרוייקט בערכי השימוש האלטרנטיבי (שנות הדחייה * פוטנציאל הרווח * ריבית) = 3.2 מליון \$.

ביטול הפרוייקט: ביטול הפרוייקט פירושו אובדן הקרקע לחקלאים והפיצוי הכספי שהם זכאים לו. ערך הפיצוי עבור קרקעות הכבול בחולה נאמד ב-1,500 ו-3,000 \$, עבור דונם שלחין ובעל, בהתאמה. קרקעות הפרוייקט נחלקות ל-3,000 (בעל) ו-2,500 (שלחין). ערך הפיצוי לחקלאים, או לחילופין הנזק למשק הלאומי, הוא לפיכך:

$$S\ 12,000,000 = (1,500 * 3,000) + (3,000 * 2,500)$$

לביטול הפרוייקט משמעות נוספת בהיבט החקלאי. החקלאים זכאים לפיצוי הריבית (הוצאות המימון) על ערך הקרקע כפי שהוצג לעיל, בשנות הדחייה. נזקס הוא ערך הקרקע מוכפל בשיעור הריבית: $(10\% * 12,000,000) = 1,200,000$ \$ ואמודן לנזק הכולל מריבית 6,126,000 \$ (4 שנים ברבית שנתית של 10%) סך הנזק מביטול הפרוייקט לחקלאים (ולמשק הלאומי) הוא סכומם - **18,126,000 \$**.

❖ תיירות:

ביטול הפרוייקט: נזק החקלאים הוא אובדן הרווח מהפרוייקט התיירותי, אתר המים ומלונאות שלב א' ו-ב'. הנזק השנתי הוא מחצית הרווח הממוצע מתפעול הפרוייקט, (ע"פ שיעור השתתפותם בפרוייקט, לפני מיסוי ופחת). החקלאים אינם שותפים בהשקעה הכספית בהיותם בעלי הקרקע, ולפיכך לא מנוכה מסכום זה שיעור החזר ההון השנתי.

ומכאן, שהנזק הכולל הוא הרווח השנתי המחולק בריבית ההיוון (6%), ע"פ תזרים המזומנים שהוכן לפרוייקט (ראה תזרים לאתר המים ולאתרי הלינה בנספח 2). הנזק מביטול מלונאות שלב ב' קטן מזה בשלב א', בשל היוון הרווח הצפוי בשלב מאוחר יותר. סך הנזק לחקלאים מביטול הפרוייקט התיירותי הוא **27,815,000 \$**. שיעור הנזק בהיבט הלאומי בשל ביטול הפרוייקט התיירותי, נמוך יותר. הנזק נובע מערכם הנוכחי הנקי השנתי (N.P.V) של אתרי המים והלינה. סך הנזק למשק לאומי ע"פ חישוב זה, הוא **12,703,000 \$**.

דחיית הפרוייקט: הנזק השנתי לחקלאים חושב בצורה זוהי. שיעור הנזק הכולל הוא סכום זה המוכפל במס' שנות הדחייה ושיעור הריבית. הנזק הכולל הוא **7.73 מליון \$**.

❖ תחזוקת האתר:

ערך תחזוקה שנתי הוא \$ 120,000, שיתחלק בשווה (ע"פ סיכום) בין היוזמים והמדינה. ביטול/דחייה, הוא נזק למדינה שתישא בכל עלות הטיפול.

ביטול הפרוייקט: ביטול הפרוייקט התיירותי מחייב המשך הוצאות שנתיות קבועות לתחזוקת אתר החולה (שטחי הביצה, האגמים, ניקוי תעלות וכו'). סך הנזק הכולל בהיבט הלאומי הוא לפיכך, עלות טיפול שנתי נוספת (\$ 60,000) שתישא בה המדינה מחולקת בשיעור הריבית. סך הנזק המתקבל הוא \$ 1,000,000.

דחיית הפרוייקט: הנזק הניגרם מדחיית הפרוייקט הוא עלות אחזקה שנתית נוספת, המוכפלת בשנות הדחייה ושיעור הריבית. בסך הנזק, 278 אלף \$, תישא המדינה.

❖ אובדן תפוקה:

אובדן התפוקה באזור ומחוץ לו, נובע מנזקים ישירים ועקיפים לעסקים שונים הנגרם מביטול או דחיית הפרוייקט התיירותי. על כל שקל הביוצא ע"י התיירים "נוצרת" תרומה נוספת לענפים ומיגזרים שונים במשק.

חישוב הנזק מאובדן התפוקה (ואובדן התעסוקה בסעיף הבא), מתבסס על מכפילי התפוקה והתעסוקה במודל הסגור והפתוח, כפי שהוצגו והוסברו בפרק קודם.

אופן החישוב: בפרוגרמה התיירותית (אלון פרידמן, אוג' 1994) ועבודת צנובר יועצים בע"מ ("פרוייקט החולה - בדיקת כדאיות", נוב' 1997), נאמד מספר המבקרים הצפויים לבקר בפרוייקט בכ-300 עד 350 אלף מבקרים בשנה. הוצאות התייר היומיות (לינה, ביקור אתרים, וצריכת מוצרים ושירותים) נאמדו ב-124 ש"ח ליום (כ-35 \$).

לצורך חישוב תוספת התפוקה לאזור, חושבו מחצית ימי הביקור הצפויים (המגלמים מחצית הוצאות המבקרים באזור), בשל העובדה שהאתר "מספק" רק חצי יום ביקור. התוצר ה"נוצר" הוא כלל הוצאות המבקרים (חצי יום) המוכפלת ב"מכפיל" התפוקה. מהתפוקה הורדו 20% על מנת לנסות לגלם רק את התוצר, קרי, יתרה להון ושכר עבודה. להלן חישוב תוספת התפוקה לאזור, ע"פ מכפיל סגור (0.48) ופתוח (1.4):

תוספת תפוקה לאזור	מבקרים	מכפיל	הוצ' למבקר	
2,016,000 =	150,000 *	0.48 *	\$35 *	80%
5,880,000 =	150,000 *	1.4 *	\$35 *	80%

ממוצע התוצאות, נזק לאזור של 3.95 מיליון \$ מאובדן תפוקה שנתית, מופיע בטבלה.

בנוסף לנזק לעסקים באזור, ניגרם נזק נוסף לעסקים מחוץ לאזור מאובדן התפוקה. כל שקל המוצא ע"י נופשים ללינה והוצ' אחרות, "יוצרי" 0.36 עד 1.14 ש"ח נוספים (מכפיל סגור - פתוח) מחוץ לאזור. להלן חישוב הנזק לעסקים מחוץ לאזור:

תוספת מחוץ לאזור	מבקרים	מכפיל	הוצ' למבקר	
1,512,000	80%	150,000	0.36	35 *
4.78 מליון \$	80%	150,000	1.14	35 *

התוצאה בטבלה (3.15 מליון \$), היא ממוצע נזק שנתי לאזור משני המכפילים.

ביטול הפרוייקט: ביטול משמעותו אובדן תפוקה שנתי באזור ומחוץ לו, כפי שהוצג. אומדן הנזק הכולל באזור ומחוץ לו, הוא הנזק השנתי המחולק בשיעור הריבית. כלל הנזק למשק הלאומי הוא ע"פ חישובים אלו הוא כ-118,000 מליון \$.

דחיית הפרוייקט: דחייה משמעה נזק מאובדן תפוקה שנתי מוכפל בשנות הדחייה ושיעור הריבית. הנזק באזור ומחוץ לו, כתוצאה מ-4 שנות דחייה, כ-33 מליון \$.

❖ נזק תעסוקתי:

הנזק התעסוקתי חושב בנפרד מהערכים הכספיים בפונקציית הנזק, כפי שהוצגו בסעיפים קודמים. הנזק חושב לפי אומדן מספר המישרות ה"נוצרות" באזור ומחוץ לו, בשל הקמת הפרוייקט. ביטולו או דחייתו, משמעה אובדן משרות אלו.

ע"פ הפרוגרמה התיירותית לאתר המים שהוכנה באוג' 1994 (אלון ופרידמן: "פיתוח התיירות בפרוייקט החולה - האגם המרכזי" עבור החברה הממשלתית לתיירות, קק"ל והמועצה האזורית גליל עליון) יעבדו באתר כ-80 עובדים במשרה מלאה.

מספר המועסקים בלינה חושב ע"פ עבודתו של ד"ר דובין ("פרוייקט כפר נופש ייחודי בשטחי יבוש החולה", יוני 96). מספר העובדים נובע מכלל הוצאות כ"א לתפעול כפר הנופש (1,706,549 \$), ועלות המעביד להעסקת עובד (כ-1,500 \$). בהתאם, מספר המועסקים ב"אתר לינה א'", הוא 94, ל-150 חדרים. עם הקמת "אתר לינה ב" יידרשו 94 עובדים נוספים. כלל המועסקים בלינה ואתר המים נאמד לפיכך ב-268. הנזק הוא אובדן משרות אלו ומשרות בעסקים אחרים, כפי שגזור מכפיל התעסוקה.

מכפיל: ע"פ מודל פתוח, מועסק תיירות או עסק שבו רכשו הנופשים מוצרים ושירותים "יוצר" בממוצע 1.48 (1.18 - 1.78) מישרות נוספות מלאות.

ע"פ מכפיל המודל הסגור, נוצרים עוד 3.68 (2.94 - 4.42) מקומות תעסוקה במשרה מלאה (73% ו-27% באזור ומחוצה לו בהתאמה), קרי, תוספת של 691 מועסקים.

לסיכום: אומדן (אובדן) המשרות המוצג בטבלה הוא הממוצע המתקבל בין המודל הסגור והפתוח: אובדן 691 משרות, מתוכם 504 באזור, ו-187 מחוץ לאזור. כמו כן אובדן ישיר של 268 משרות בפרוייקט התיירותי, ובסה"כ אובדן של 959 משרות.

לוח 2 - השפעות ביטול הפרויקט על החקלאים ועל המשק הלאומי (באלפי \$).

קטריין	חקלאים	משק לאומי		משק לאומי	משק לאומי	סה"כ משק	לאומי
		נזק כולל	נזק שנתני	נזק כולל	נזק שנתני	נזק שנתני	נזק כולל
1. נזק תעסוקתי							
באתר							
באזור			268 משרות			268 משרות	
מחוץ לאזור			504 משרות			504 משרות	
סה"כ נזק תעסוקתי			772 משרות			772 משרות	
2. עלות פיצוי חקלאות							
ערך פיצוי על הקרקע					187 משרות	187 משרות	
פיצוי על הוצ' מימון					187 משרות	187 משרות	
סה"כ פיצוי לחקלאות					720	1,200	
3. נזק לתיירות							
גוף המים + אטר' מלונאות שלב א'	\$464	\$7,733	\$253	\$4,210		\$12,000	\$12,000
מלונאות שלב ב'	\$640	\$10,666	\$270	\$4,509		\$5,689	\$5,689
מלונאות שלב ב'	\$565	\$9,416	\$240	\$3,984		17,689	\$17,689
סה"כ הנזק לתיירות	\$1,669	\$27,815	\$763	\$12,703			
4. אובדן תוצר מפעילות כלכלית משלימה							
באזור							
מחוץ לאזור			\$3,950	\$65,833			\$65,833
5. עלות תחזוקת האתר			\$60	\$1,000	\$3,150		\$52,500
סה"כ נזק כספי	\$1,669	\$27,815	\$4,773 + 772 משרות	\$79,536	\$5,070 + 187 משרות	\$70,189	\$9,843 + 959 משרות
							\$149,725

לוח 3 - השפעות דחית הפרויקט בארבע שנים על דהקלאים ועל המשק הלאומי (באלפי \$)

[illegible]

3. סיכום נקודות מרכזיות בתחשיב:

1. חקלאים: לחקלאים נגרם נזק מדחיית הפרוייקט בערך השימוש החקלאי בקרקע, או לחילופין, ערך השימוש התיירותי בהתאם לשימוש העדיף כלכלית.

הנזק השנתי הנגרם לחקלאים, מדחייה/ביטול הפרוייקט, הוא כ-1.67 מיליון \$.

- מודגש מימד הזמן המשחק תפקיד חשוב בממדי הנזק. לעיקוב (הנגרם בעיקר בשל הצורך בתסקיר השפעה) משמעות רבה, לבד מהנטל הכספי של עלות התסקיר המוטל על הישובים היוזמים.

הנזק מעיקוב הפרוייקט בשנה לכלל המשק הלאומי, הנובע מנזק החקלאים ומאובדן התפוקה באזור ומחוצה לו, הוא 9 מיליון דולר בקירוב.

2. נזק לגליל העליון: הנזק לאזור הוא "הפסד" ערכו הנוכחי של הפרוייקט התיירותי (כ- 4.7 מיליון דולר לשנה), אובדן מקורות תעסוקה ואובדן תוצר מפעילות כלכלית משלימה (ראה פרוט בסעיף הבא).

3. מכפילי התפוקה והתעסוקה ותוצאות הנזק על פיהם, כהווים נתון מרכזי בתחשיב. נזק זה מבטא ערך מוסף רב לפרוייקט, הרבה מעבר לרוחיו העתידיים ולערכו הנוכחי:

אובדן תפוקה: אובדן התפוקה מביטול הפרוייקט (כ-115 מיליון \$) או דחייתו (כ-7.1 מיליון \$ לשנה) מבטאים נזק עקיף כבד למשק. הדברים מקבלים כפל משמעות בשל העובדה שמעל למחצית הנזק נגרם לגליל העליון ולעסקים בתוכו.

אובדן תעסוקה: הנזק העקיף והישיר מתבטא באובדן מקורות תעסוקה באתר ובאזור (כ-772 משרות) ומחוץ לו (187 משרות). גם כאן יש להזכיר את חשיבות משרות אלו, שרובן אינן דורשות התמחות רבה, לאזור מרוחק ומעוט אלטרנטיבות כגליל העליון.

4. משק לאומי: כלל הנזק למשק הלאומי הוא 150 מיליון \$ בקירוב וכ-900 משרות עבודה מלאות בעסקים שונים. מודגשת עלות הנזק השנתית מדחיית הפרוייקט, כ-9 מיליון \$ לכל שנת עיקוב בפרוייקט.

בהקשר זה יש לציין שבשלב המקדים של פרוייקט החולה כבר השקיעה המדינה מיליוני דולרים, תוך כוונה להמשיך ולפתח את הצד התיירותי, בו טמון סיכוי רב לאזור בפיתוח מקורות תעסוקה ותרומה לתפוקה. לפחות חלק מהשקעות אלו עתידות לרדת לטמיון בשל קושי היוזמים לדחוף את הפרוייקט ולעניין בו משקיעים, במצב הדברים היום.

נספחים

נספח 1

ניתוחי רגישויות - השפעת דחיית הפרויקט על
החקלאים ועל המשק לאומי (דחייה של 3 ו- 5
שנים).

נספח 2

תזרימי מזומנים חזויים לגוף המים +
האטרקציות ולמלונאות.

נספח 3

תחשיבי ריווחיות גדולי שדה באדמות הכבול בג"ע.

נספח 4

טבלאות לחישובי מכפיל התפוקה והתעסוקה.

נספח 1

ניתוחי רגישויות - השפעות דחיית הפרויקט על החקלאים

ועל המושק לאומי (דחייה של 3 ו- 5 שנים).

11/11/91

נספח 2

תזרימי מזומנים חזויים לגוף המים + האטרקציות
(צנובר יועצים - נובמבר 1997) ולמלונאות (דוכין יעוץ
פיננסי - יוני 1996).

10/11/97

[illegible]

[illegible]

פרויקט כפר נופש ייחודי - איכסון על פני המים
תחזית רווח והפסד לכפר נופש אחד לשנים 1996 - 2007

בדולרים

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
סהכ הכנסות			3,474,873	5,019,261	5,019,261	5,019,261	5,019,261	5,019,261	5,019,261	5,019,261	5,019,261	5,019,261
שכר עבודה	0	0	1,181,457	1,706,549	1,706,549	1,706,549	1,706,549	1,706,549	1,706,549	1,706,549	1,706,549	1,706,549
מזון ונושקאות	0	0	382,236	552,119	552,119	552,119	552,119	552,119	552,119	552,119	552,119	552,119
אחזקה	0	0	208,492	301,156	301,156	301,156	301,156	301,156	301,156	301,156	301,156	301,156
הוצאות			525,780	525,780	525,780	525,780	525,780	525,780	525,780	525,780	525,780	525,780
הוצאות תפעול	0	0	104,246	150,578	150,578	150,578	150,578	150,578	150,578	150,578	150,578	150,578
אחרות			393,241	501,348	501,348	501,348	501,348	501,348	501,348	501,348	501,348	501,348
כלליות, כולל שיווק	0	0	2,795,453	3,737,529	3,737,529	3,737,529	3,737,529	3,737,529	3,737,529	3,737,529	3,737,529	3,737,529
סהכ	0	0	679,420	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732
רווח תפעולי												
הוצאות מימון												
רווח לפני מס	0	0	679,420	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732	1,281,732
מסים על ההכנסה	0	0	169,855	320,433	320,433	320,433	320,433	320,433	320,433	461,423	461,423	461,423
רווח נקי	0	0	509,565	961,299	961,299	961,299	961,299	961,299	961,299	820,308	820,308	820,308

נספח 3

תחשיבי ריוחיות גדולי שדה באדמות הכבול בג'יע (משרד
החקלאות יולי 1997).

יולי 1997

חיסה לתחמיץ

12

1

חוברת 97

סינון

שם תחשיב

מספר תחשיב

חיקף בדונם

תאריך עדכון אחרון

הערות

(12) חיסה לתחמיץ

תאור	יח'	מחיר מבש"ח	כמות לדונם	סה"כ ש"ח
תפוקות:		0.00		0.00
פדיון חיסה תחמיץ בקמה	טון	346.50	1.00	346.50
סה"כ פדיון				346.50
מיכון עצמי:		0.00		0.00
דישון 50 ק"ג בפרד	דונם	2.60	2.00	5.19
חריש 25-30 ס"מ	דונם	11.12	1.00	11.12
דיסוק	דונם	5.15	2.00	10.31
עיגול	דונם	2.38	1.00	2.38
החלקה	דונם	4.47	1.00	4.47
ריסוס במרקטור מוט רגיל	דונם	1.54	1.00	1.54
שונות במרקטור 100 כ"ס	שעה	28.27	0.15	4.24
רכב ענף	ש"ח	1.10	8.50	9.68
סה"כ מיכון עצמי				48.92
מיכון שכיר:		0.00		0.00
ריסוס במטוס 5 ליטר	דונם	6.50	2.00	13.00
זריעה בדרייל	דונם	6.06	1.00	6.06
סה"כ מיכון שכיר				19.06
זרעים חיסה אריאל	ק"ג	1.83	11.00	20.08
סה"כ זרעים				20.08
דשנים:		0.00		0.00
גופרת אכזן שקי ענק	ק"ג	0.63	40.00	25.00
סופרפוספט שקי ענק	ק"ג	0.66	40.00	26.24
סה"כ דשנים				51.24
חומרי הדברת עשבים		1.00	19.04	19.04
סה"כ חומרי הדברה				19.04
מים משתנות	מ"ק	0.26		0.00
סה"כ מים				0.00
עבודה עצמית		32.97	0.93	30.50
סה"כ עבודה				30.50
ריבית להון חוזר		1.00	5.20	5.20
שונות	אהח	1.00%	10.00	18.88
סה"כ ריבית ושונות				24.08
הוצאות שיווק:		0.00		0.00
סה"כ שיווק				0.00
הוצאות קבועות:	0	0.00		0.00
החזר הון מיכון	0	0.00	39.24	39.24
סה"כ החזרי הון				39.24
סיכום כלכלי לחיסה לתחמיץ				
סה"כ הוצאות	תרומה א'	הוצאות עבודה	תרומה ב'	תרומה ג'
ללא עבודה עצמית והחזר הון				
182	164	30.50	134	94

4) ת"רס תחמיץ זריעה מאי				
מאגר	יחיד	מחיר בכשית	כמות ק"ג	חומר שיה
תפוקות:		0.00		0.00
פדיון ת"רס תחמיץ חיי בקמה	כ"ג	462.00	1.80	63.40
סה"כ פדיון				63.60
מיכון עצמי:		0.00		0.00
מיכון	דונם	2.13	1.00	2.13
השתה	דונם	5.07	1.00	5.07
היתוח עמוק	דונם	7.37	1.00	7.37
ריסוס	דונם	5.15	2.00	10.30
הזינה בפלנטר כותנה/ה"רס	דונם	4.50	1.00	4.50
דישון נחלי 50 כ"ג הצנעה	דונם	3.70	1.00	3.70
הפעלת קו גז	דונם	14.00	1.00	14.00
שונות בסרקסור 100 כ"ס	שעה	26.27	0.25	6.57
רכב ענף	מ"ר	1.10	22.00	24.20
ריסוס בסרקסור מוס רניל	דונם	1.54	2.00	3.08
סה"כ מיכון עצמי				81.42
מיכון שכיר:		0.00		0.00
דישון עד 50 ק"ג כהצנעה מוצק	דונם	7.80	1.00	7.80
ריסוס במסוס 5 ליטר	דונם	6.50	1.00	6.50
סה"כ מיכון שכיר				14.30
ורעים ת"רס תחמיץ 543	כ"ג	11.50	2.50	28.75
סה"כ זרעים				28.75
דשנים:		0.00		0.00
אוראן 32	כ"ג	0.80	60.00	47.80
אמוניה מימית	כ"ג	0.39	60.00	23.33
0-10-30	כ"ג	0.58	100.00	57.80
סה"כ דשנים				129.18
חומרי הדברה עשבים		1.00	2.81	2.81
סה"כ חומרי הדברה				21.81
מים משתנות	מ"ס	0.36	800.00	288.00
סה"כ מים				130.00
עבודה עצמית		32.97	1.87	61.49
סה"כ עבודה				61.49
ריבית להון חוזר		1.00	6.73	6.73
שונות	אחוז	1.00%	6.00	23.33
סה"כ ריבית ושונות				30.08
הוצאות שיווק:		0.00		0.00
סה"כ שיווק				0.00
הוצאות מכונות:		0.00		0.00
החזר הון מיכון		0.00	43.22	43.22
החזר הון שונות	דונם	47.01	1.00	47.01
סה"כ החזרי הון				90.23
סיכום כלכלי לת"רס תחמיץ זריעה מאי				
סה"כ מוצאות	תדומה א'	הוצאות	תדומה ב'	תדומה ג'
ללא עבודה עצמית והחזר הון	עבודה			
436	395	61.49	335	244

נספח 4

טבלאות לחישובי מכפיל התפוקה והתעסוקה (הנופשים
באירוח הכפרי, ד"ר עליזה פלישר, ד"ר דני פרימן, ואורלי
הורביץ).

מחיר
מחיר

לוחות תשומה - תפוקה

הענפים במודל תנר"א - תיירות כפרית

מספר סידורי ענפים	ענפי המשק
1	חקלאות
2	תעשייה מזון
3	זיקוק נפט
4	חציבה ומינרלים אל מתכתיים
5	טקסטיל, עור, עץ, נייר ודפוס, גומי ופלסטיק
6	מתכת, מוצרי חשמל, מכונות, ויתר התעשייה
7	אספקת מים וחשמל
8	בנייה ובינוי
9	תחבורה יבשתית ויתר התחבורה
10	תחבורה ימית
11	תחבורה אווירית
12	נמלי-ים ורשות הנמלים
13	נמלי תעופה ורשות שדות תעופה
14	תקשורת
15	שרותים: בריאות, חינוך, אישיים
16	מסחר והוצאות כלליות
17	מלונות ברמה נמוכה (1,2) + אכסניות
18	מלונות ברמה בינונית (3,4) + כפרי נופש
19	מלונות ברמה גבוהה (5,5) +
20	מסעדות תיירים
21	חנויות תיירים
22	השכרת רכב
23	חברות טיולים
24	תיירות כפרית

תפוקה נובעת מודל פתוח (מליוני ש"ח 1990)

סדר	צפון	חיפה	מרכז	חל-אביב	ירושלים	דרום
1	5.375	0.001	0.048	0.000	0.000	0.932
2	13.088	0.002	0.087	0.497	0.000	2.101
3	0.000	7.069	0.000	0.000	0.000	0.000
4	0.034	0.015	0.001	0.000	0.001	0.089
5	2.602	0.065	0.017	0.457	0.029	0.484
6	2.641	0.195	0.280	0.605	0.065	0.432
7	2.092	0.242	0.005	0.032	0.007	0.446
8	0.440	0.022	0.005	0.158	0.040	0.157
9	1.233	0.582	0.015	0.127	0.059	2.246
10	0.000	0.459	0.000	0.000	0.000	0.137
11	0.001	0.000	0.078	0.000	0.000	0.004
12	0.000	0.203	0.000	0.000	0.000	0.038
13	0.002	0.000	0.076	0.000	0.000	0.004
14	0.315	0.011	0.002	0.026	0.015	0.069
15	8.725	0.467	0.059	6.782	1.446	2.803
16	1.895	0.442	0.019	1.004	0.042	0.351
17	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
18	0.007	0.001	0.000	0.003	0.001	0.003
19	0.007	0.001	0.000	0.003	0.001	0.003
20	9.504	0.002	0.181	0.005	0.000	1.751
21	0.152	0.000	0.000	0.000	0.068	1.211
22	0.115	0.001	0.001	0.004	0.001	0.027
23	0.011	0.000	0.000	0.006	0.002	0.004
24	25.179	0.000	0.000	0.000	0.000	4.969
סה"כ	73,417	9,781	0.876	9,709	1,777	16,260
סה"כ	111,820					

שימושים סופיים מודל פיתוח תיירות כפרית (מליוני ש"ח 1990)

סדר"כ	צפון	חיפה	מרכז	הל-אביב	ירושלים	דרום
1	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
2	3.842	0.000	0.000	0.000	0.000	0.832
3	4.074	0.000	0.000	0.000	0.000	1.546
4	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
5	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
6	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
7	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
8	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
9	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
10	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
11	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
12	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
13	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
14	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
15	5.370	0.000	0.000	0.000	0.000	1.494
16	0.544	0.000	0.000	0.000	0.000	0.053
17	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
18	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
19	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
20	9.491	0.000	0.000	0.000	0.000	1.929
21	1.327	0.000	0.000	0.000	0.000	0.093
22	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
23	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
24	25.176	0.000	0.000	0.000	0.000	4.968
סה"כ	49.823	0.000	0.000	0.000	0.000	10.915
סה"כ	60.738					

סה"כ תמונה נובעת 111.820

מכפיל תמונה

מחיר ממוצע

1.8410133

מספר מועסקים נובע ישירות משמושים סופיים במודל ת.כפרית

צפון	חיפה	מרכז	תל-אביב	ירושלים	דרום
1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	12.74	0.00	0.00	0.00	8.44
3	0.00	0.00	0.00	0.00	13.44
4	0.00	0.00	0.00	0.00	-0.00
5	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	0.00	0.00	0.00	0.00	-0.00
7	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
12	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
13	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
14	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
15	61.76	0.00	0.00	0.00	6.67
16	5.58	0.00	0.00	0.00	0.26
17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
18	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
19	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
20	98.33	0.00	0.00	0.00	9.13
21	16.20	0.00	0.00	0.00	0.44
22	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
23	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
24	845.00	0.00	0.00	0.00	129.00
סה"כ	1039.61	0.00	0.00	0.00	167.38
סה"כ מועסקים ישירים	סה"כ	1206.99			

שימושים סופיים מודל פיתוח תזירות כפרית (מליוני ש"ח 1990)

	צפון	חיפה	מרכז	תל-אביב	ירושלים	דרום
1	1.708	0.000	0.015	0.000	0.000	0.296
2	1.718	0.000	0.011	0.065	0.000	0.276
3	0.000	0.151	0.000	0.000	0.000	0.000
4	0.010	0.004	0.000	0.000	0.000	0.026
5	0.693	0.017	0.005	0.122	0.008	0.129
6	0.808	0.060	0.086	0.185	0.020	0.132
7	0.513	0.059	0.001	0.008	0.002	0.109
8	0.174	0.009	0.002	0.062	0.016	0.062
9	0.363	0.171	0.004	0.037	0.017	0.072
10	0.000	0.083	0.000	0.000	0.000	0.025
11	0.000	0.000	0.024	0.000	0.000	0.001
12	0.000	0.101	0.000	0.000	0.000	0.019
13	0.001	0.000	0.035	0.000	0.000	0.002
14	0.182	0.007	0.001	0.015	0.009	0.040
15	3.901	0.209	0.026	3.032	0.646	1.253
16	0.743	0.173	0.008	0.394	0.017	0.137
17	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
18	0.000	0.000	0.000	0.001	0.000	0.001
19	0.002	0.000	0.000	0.001	0.000	0.001
20	2.487	0.001	0.047	0.001	0.000	0.458
21	0.039	0.000	0.000	0.000	0.018	0.313
22	0.042	0.001	0.000	0.002	0.000	0.010
23	0.003	0.000	0.000	0.002	0.001	0.001
24	8.551	0.000	0.000	0.000	0.000	1.687
סה"כ	21.941	1.047	0.267	3.927	0.754	5.052

סה"כ
10.238

סה"כ

3.2219748

מכפיל
השכר

מספר מועסקים נובע מודל פתוח 24 ענפים

צפון	חיפה	מרכז	תל-אביב	ירושלים	דרום
1	50.34	0.01	0.00	0.00	11.00
2	43.40	0.01	1.65	0.00	21.33
3	0.00	4.37	0.00	0.00	0.00
4	0.18	0.06	0.00	0.00	0.58
5	16.74	0.40	3.18	0.20	3.35
6	13.43	0.90	2.43	0.34	3.01
7	7.72	1.11	0.14	0.03	3.00
8	2.97	0.15	1.06	0.27	1.06
9	12.10	5.71	1.25	0.58	1.65
10	0.00	0.61	0.00	0.00	0.90
11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.03
12	0.00	1.79	0.00	0.00	0.22
13	0.02	0.00	0.00	0.00	0.02
14	2.78	0.10	0.23	0.14	0.31
15	100.34	4.94	62.64	15.53	12.51
16	19.44	4.54	10.30	0.44	1.70
17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
18	0.07	0.01	0.03	0.01	0.01
19	0.07	0.01	0.03	0.01	0.01
20	98.46	0.02	0.05	0.00	8.29
21	1.86	0.00	0.00	0.83	5.77
22	1.98	0.02	0.07	0.02	0.13
23	0.09	0.00	0.05	0.02	0.02
24	845.09	0.00	0.00	0.00	129.02
סה"כ	1217.08	24.76	83.10	18.40	203.93

1553.25

974.11

מכיל תעסוקה

1.5945369

מספר מועסקים נובע מודל פתוח 24 ענפים (בהנחה של חצי משרה לעובד בת.כפרית)

	צפון	חיפה	מרכז	חל-אביב	ירושלים	דרום
1	50.34	0.01	0.38	0.00	0.00	11.00
2	43.40	0.01	0.29	1.65	0.00	21.33
3	0.00	4.37	0.00	0.00	0.00	0.00
4	0.18	0.06	0.00	0.00	0.00	0.58
5	16.74	0.40	0.13	3.18	0.20	3.35
6	13.43	0.90	1.44	2.43	0.34	3.01
7	7.72	1.11	0.02	0.14	0.03	3.00
8	2.97	0.15	0.03	1.06	0.27	1.06
9	12.10	5.71	0.15	1.25	0.58	1.65
10	0.00	0.61	0.00	0.00	0.00	0.90
11	0.00	0.00	0.10	0.00	0.00	0.03
12	0.00	1.79	0.00	0.00	0.00	0.22
13	0.02	0.00	0.67	0.00	0.00	0.02
14	2.78	0.10	0.02	0.23	0.14	0.31
15	100.34	4.94	0.66	62.64	15.53	12.51
16	19.44	4.54	0.20	10.30	0.44	1.70
17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
18	0.07	0.01	0.00	0.03	0.01	0.01
19	0.07	0.01	0.00	0.03	0.01	0.01
20	98.46	0.02	1.87	0.05	0.00	8.29
21	1.86	0.00	0.00	0.00	0.83	5.77
22	1.98	0.02	0.01	0.07	0.02	0.13
23	0.09	0.00	0.00	0.05	0.02	0.02
24	422.55	0.00	0.00	0.00	0.00	64.51
סה"כ	794.54	24.76	5.99	83.10	18.40	139.42

1066.20

487.05

מכפיל תעסוקה

2.1890738

מספר מועסקים נובע מודל פתוח 24 ענפים (בהנחה של חצי משרה לעובד בת.כפרית)

	צפון	חיפה	מרכז	תל-אביב	ירושלים	דרום
1	50.34	0.01	0.38	0.00	0.00	11.00
2	43.40	0.01	0.29	1.65	0.00	21.33
3	0.00	4.37	0.00	0.00	0.00	0.00
4	0.18	0.06	0.00	0.00	0.00	0.58
5	16.74	0.40	0.13	3.18	0.20	3.35
6	13.43	0.90	1.44	2.43	0.34	3.01
7	7.72	1.11	0.02	0.14	0.03	3.00
8	2.97	0.15	0.03	1.06	0.27	1.06
9	12.10	5.71	0.15	1.25	0.58	1.65
10	0.00	0.61	0.00	0.00	0.00	0.90
11	0.00	0.00	0.10	0.00	0.00	0.03
12	0.00	1.79	0.00	0.00	0.00	0.22
13	0.02	0.00	0.67	0.00	0.00	0.02
14	2.78	0.10	0.02	0.23	0.14	0.31
15	100.34	4.94	0.66	62.64	15.53	12.51
16	19.44	4.54	0.20	10.30	0.44	1.70
17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
18	0.07	0.01	0.00	0.03	0.01	0.01
19	0.07	0.01	0.00	0.03	0.01	0.01
20	98.46	0.02	1.87	0.05	0.00	8.29
21	1.86	0.00	0.00	0.00	0.83	5.77
22	1.98	0.02	0.01	0.07	0.02	0.13
23	0.09	0.00	0.00	0.05	0.02	0.02
24	281.70	0.00	0.00	0.00	0.00	43.01
סה"כ	653.69	24.76	5.99	83.10	18.40	117.91

903.85

324.70

מוכפיל תעסוקה

2.7835107

תפוקת נובעת מודל סגור (מליוני ש"ח 1990)

	צפון	חיפה	מרכז	תל-אביב	ירושלים	דרום
1	11.395	0.279	0.365	0.000	0.110	2.137
2	22.492	0.649	0.633	3.926	0.163	3.839
3	0.000	10.547	0.000	0.000	0.000	0.000
4	0.079	0.027	0.003	0.000	0.003	0.240
5	9.122	0.546	0.277	3.406	0.193	1.692
6	7.610	0.851	1.119	2.936	0.235	1.272
7	4.230	1.022	0.056	0.313	0.054	1.057
8	1.535	0.121	0.056	0.724	0.138	0.548
9	4.121	1.032	0.252	1.179	0.360	0.849
10	0.000	0.902	0.000	0.000	0.000	0.340
11	0.022	0.000	1.920	0.000	0.000	0.050
12	0.000	0.385	0.000	0.000	0.000	0.136
13	0.004	0.000	0.243	0.000	0.000	0.007
14	0.946	0.062	0.039	0.230	0.101	0.202
15	18.607	1.960	0.758	21.748	3.533	5.329
16	8.646	1.302	0.372	7.187	0.499	1.848
17	0.000	0.000	0.001	0.001	0.000	0.000
18	0.613	0.018	0.008	0.053	0.012	0.364
19	0.142	0.008	0.009	0.119	0.022	0.179
20	10.557	0.088	0.247	0.336	0.044	1.961
21	0.153	0.000	0.000	0.002	0.069	1.220
22	0.175	0.006	0.018	0.042	0.018	0.051
23	0.028	0.001	0.002	0.021	0.006	0.010
24	25.384	0.000	0.000	0.000	0.000	5.078
25	60.214	4.280	2.278	19.825	2.994	14.015
סה"כ	186.102	24.088	8.654	62.048	8.555	42.424
סה"כ	331.871					

סה"כ שינושים מודל סגור 93.725

טכניל תפוקה

מודל סגור

3.5408898

מספר מועסקים נובע ממודל סגור

צפון	חיפה	מרכז	תל-אביב	ירושלים	דרום
1	106.71	2.31	2.92	0.98	25.24
2	74.59	2.15	2.10	0.54	38.98
3	0.00	6.52	0.00	0.00	0.00
4	0.41	0.11	0.01	0.01	1.55
5	58.69	3.33	2.02	1.36	11.72
6	38.68	3.96	5.76	1.21	8.86
7	15.61	4.68	0.23	0.24	7.11
8	10.34	0.82	0.37	0.92	3.67
9	40.42	10.13	2.47	3.53	5.71
10	0.00	1.19	0.00	0.00	2.22
11	0.00	0.00	2.54	0.00	0.31
12	0.00	3.40	0.00	0.00	0.78
13	0.03	0.00	2.15	0.00	0.04
14	8.36	0.55	0.34	0.89	0.92
15	214.00	20.76	8.41	37.95	23.79
16	88.68	13.35	3.81	5.12	8.97
17	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00
18	6.35	0.19	0.08	0.12	1.54
19	1.47	0.08	0.09	0.23	0.38
20	109.37	0.91	2.56	0.45	9.28
21	1.87	0.00	0.00	0.85	5.82
22	3.03	0.11	0.32	0.32	0.24
23	0.25	0.01	0.02	0.05	0.05
24	851.99	0.00	0.00	0.00	131.86
25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
סה"כ	1630.86	74.56	36.20	54.77	289.54

983.85

2435.01

נוכחיל תעסוקה סגור

2.4749862

מספר מועסקים נובע ממודל סגור (בהנחה של חצי משרה לעובד בת-כפרית)

	צפון	חיפה	מרכז	תל-אביב	ירושלים	דרום
1	106.71	2.31	2.92	0.00	0.98	25.24
2	74.59	2.15	2.10	13.02	0.54	38.98
3	0.00	6.52	0.00	0.00	0.00	0.00
4	0.41	0.11	0.01	0.00	0.01	1.55
5	58.69	3.33	2.02	23.70	1.36	11.72
6	38.68	3.96	5.76	11.78	1.21	8.86
7	15.61	4.68	0.23	1.34	0.24	7.11
8	10.34	0.82	0.37	4.87	0.92	3.67
9	40.42	10.13	2.47	11.57	3.53	5.71
10	0.00	1.19	0.00	0.00	0.00	2.22
11	0.00	0.00	2.54	0.00	0.00	0.31
12	0.00	3.40	0.00	0.00	0.00	0.78
13	0.03	0.00	2.15	0.00	0.00	0.04
14	8.36	0.55	0.34	2.03	0.89	0.92
15	214.00	20.76	8.41	200.86	37.95	23.79
16	88.68	13.35	3.81	73.72	5.12	8.97
17	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00	0.00
18	6.35	0.19	0.08	0.55	0.12	1.54
19	1.47	0.08	0.09	1.23	0.23	0.88
20	109.37	0.91	2.56	3.48	0.45	9.28
21	1.87	0.00	0.00	0.02	0.85	5.82
22	3.03	0.11	0.32	0.73	0.32	0.24
23	0.25	0.01	0.02	0.19	0.05	0.05
24	425.99	0.00	0.00	0.00	0.00	65.93
25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
סה"כ	1204.87	74.56	36.20	349.08	54.77	223.61

491.92
1943.09

מכפיל תעסוקה סגור

3.9499726

מספר מועסקים נובע ממודל סגור (בהנחה של שליש משרה לעובד בת-כפרית)

	צפון	חיפה	מרכז	חל-אביב	ירושלים	דרום
1	106.71	2.31	2.92	0.00	0.98	25.24
2	74.59	2.15	2.10	13.02	0.54	38.98
3	0.00	6.52	0.00	0.00	0.00	0.00
4	0.41	0.11	0.01	0.00	0.01	1.55
5	58.69	3.33	2.02	23.70	1.36	11.72
6	38.68	3.96	5.76	11.78	1.21	8.86
7	15.61	4.68	0.23	1.34	0.24	7.11
8	10.34	0.82	0.37	4.87	0.92	3.67
9	40.42	10.13	2.47	11.57	3.53	5.71
10	0.00	1.19	0.00	0.00	0.00	2.22
11	0.00	0.00	2.54	0.00	0.00	0.31
12	0.00	3.40	0.00	0.00	0.00	0.78
13	0.03	0.00	2.15	0.00	0.00	0.04
14	8.36	0.55	0.34	2.03	0.89	0.92
15	214.00	20.76	8.41	200.86	37.95	23.79
16	88.68	13.35	3.81	73.72	5.12	8.97
17	0.00	0.00	0.01	0.01	0.00	0.00
18	6.35	0.19	0.08	0.55	0.12	1.54
19	1.47	0.08	0.09	1.23	0.23	0.88
20	109.37	0.91	2.56	3.48	0.45	9.28
21	1.87	0.00	0.00	0.02	0.85	5.82
22	3.03	0.11	0.32	0.73	0.32	0.24
23	0.25	0.01	0.02	0.19	0.05	0.05
24	284.00	0.00	0.00	0.00	0.00	43.95
25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
סה"כ	1204.87	74.56	36.20	349.08	54.77	201.64

327.95

1779.11

כוכביל תעסוקה סגור

5.4249585

32 + 1

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
המנהל הכללי

7 יוני, 1998
י"ג סיון, תשנ"ח

לכבוד
נחום דוד
מנהל אגף פיתוח והנדסה
מועצה אזורית מבואות החרמון
ד.נ. צומת כח 12000

הנדון: חידוש והפרטת רשתות מים
מכתבך מיום ה- 17/5/98

משרד החקלאות בשיתוף עם משרד הביטחון, הסוכנות היהודית, משרד הפנים
סיכמו על סיוע בשיקום רשתות מים בשני ישובים אביבים ומרגליות.

לאחרונה נודע לנו (בישיבה שהתקיימה במשרדי ביום ה- 3/6/98) כי מושב מרגליות
אינו מעוניין ביוזמה המשותפת.

מאחר שכך יתמקדו המשרדים בשיקום רשת המים במושב אביבים בשלב זה.

בברכה

דניאל קריצ'מן
המנהל הכללי

דני קריצ'מן

העתק: שלום רובין - ראש המועצה
יגאל חן - מנהל מחוז גליל גולן
רפי אדלשטיין - מנהל הפרויקט
שמשון קליין - יו"ר ועד מושב שאר ישוב

שם קובץ 3679

מועצה בקו העימות

בס"ד

כ"א באייר התשנ"ח
17 במאי 1998
כללי 65/3

דואר נכנס

לשכת המנכ"ל

03-06-1998

נכנס ביום 15805
לתיק

לכבוד

מר דני קריצ'מן
מנכ"ל משרד החקלאות
רחוב ארניה 8
הקריה, תל אביב.

שלום רב,

הנדון: חידוש והפרטת רשת המים במושב שאר ישוב

רשת המים הקיימת במושב שאר ישוב הינה ללא הפרדה בין החקלאי לביתו.
כמו כן מערכת הסינון וההכלרה אינם קיימים.

בבדיקה שערכנו במועצה, אנו מבקשים שמושב שאר ישוב יהווה ישוב מדגם לכיצוע
התוכנית המוצעת על ידכם בשיתוף משרד הביטחון היות והישוב הינו מושב
תיירותי יש להשקיע בהפרדה של מערכת מים לשתייה ולהשקייה תוך הקמת מערכת
סינון והכלרה.

המועצה מבקשת את אישורך בנדון.

ישיבה ראשונה קיימנו במועצה בנוכחות רפי אדלשטיין, האמור לקדם את
הפרויקט הנדון, ובה הועלתה הבעיה של מושב שאר ישוב במלוא חומרתה.

להתיחסותך אודה.

בברכה,

נחום דוד

מנהל אגף פיתוח והנדסה

הערה:

שלום רובין, ראש המועצה
יגאל חן, מנהל המחוז, משרד החקלאות
רפי אדלשטיין, מנהל הפרויקט
שמשון קליין, יו"ר ועד מושב שאר ישוב

מועצה בקו העימות

בס"ד

י"ג בסיון התשנ"ח

7 ביוני 1998

סימוכין: תיירות/25

לקראת פגישה עם מנכ"ל משרד החקלאות מר דני קריצ'מן

בעקבות החמרה משמעותית בענף הפטס בעיקר בנושאים של שווק: מחירים, מכסות יצור, חסול התכנון ועוד, הגענו להחלטה, כי יש ליזום צעדים לשנוי המצב החמור בענף הלול. לשם כך הוקם צוות היגוי אשר מתפקידו לבוא בדברים עם גורמי הממסד, כדי ליצב את המצב בענף.

הצעדים אשר נעשו עד כה:

- א. פגישה עם מנכ"ל מועצת הלול מר יצחק טובלי, ומזכיר ארגון מגדלי עופות מר בניהו מנדל.
- ב. פגישה בכנסת עם חבר הכנסת יצחק ועקנין.
- ג. פגישת חרום עם נציגי הישובים כמועצה בהשתתפות מועצת הלול, ארגון מגדלי עופות, ח"כ ועקנין וח"כ שלום שמחון.
- ד. הופעה לפני מועצת ארגון מגדלי עופות.

הפגישה המתוכננת הבאה תהיה עם מנכ"ל משרד החקלאות מר דני קריצ'מן ב-10/6/98 ועם גורמים שונים. בפגישה נפרוס את עקרי בקשתנו להיטיב, ואולי אפילו להציל את ענף הפטס מחסולו המוחלט במשק המשפחתי. בכך למנוע את המשבר הכלכלי הגדול ביותר, אשר עלול להתרחש אצל החקלאים. במיוחד בתקופה כלכלית כה קשה כאשר, אלטרנטיבות אחרות לא קיימות.

עקרי תביעותנו הן:

1. מתן פתרון מידי לשווק העופות הנמצאים בלולים.
2. וזאת היות והמשווקים הוציאו את המשק המשפחתי מההתקשרות עמם, ובכך הביאו את המגדלים למצב של אי ודאות לגבי המשך הגידול.
3. יצרנים אשר יצאו ממעגל היצור באזורים השונים, להחזיר את מכסתם למועצת הלול תמורת תשלום, כי על מכסות אלה השתלטו בעלי הון, ומגדלים על מכסות אילו אלפי טונות.
4. לחזור למכסות ההסטוריות של 50 טון. חזרה לתכנון. באם יהיה מחסור בשוק לגדול לפי הצריכה בארץ.
5. מחיר העוף יקבע ע"י ועדת הכלכלה של הכנסת. כדי למנוע מעורבות של בעלי הון.

D.N. Tzomet Koach 12000, ISRAEL

Tel: (Operator) 06-6942120-1-2, (Fax) 06-6959217

ד.נ. צומת כח 12000

טלפון: (מרכזיה) 06-6942120-1-2, (פקס) 06-6959217

מועצה בקו העימות

בס"ד

5. הממשלה תתמוך ע"י רשת בטחון ושמירה על מחיר המטרה.
6. ✓ החקלאי יגדל את מכסתו במשקו.
7. הצמדת משקים למשחטה מסודרת עם חוזים לטווח ארוך
8. אפשרות של חתימה על ההסכם שהוצע ע"י משרד החקלאות וזאת לאחר תיקונו ע"י עורך דין מטעם המועצה או המגדלים.

חיים הלוי
רכז חקלאי

11011
12011

דבאר גבוס

לשכת המנכ"ל

1538-06-8

נכנס ביום

לתיק

3/6/98

א.א.א

בס"ד

לכבוד :

מנכ"ל משרד החקלאות

מר דני קרישמן

א.מ.נ.

הנדון :

נוקי טבע למטע נשירים

מצ"ב העתק מכתב למחלק לקרן נוקי טבע לשנת 1998 .

הריני מביע את דאגתי להמשך קיום הענף ומביא בזאת לתשומת לבך את המצב שאנו שרויים בו.

זה כבר שנתיים שפוקד אותנו אסון טבע ועקב זה חוסר יכול ומצב זה גורם להפסדים רבים ופוגע

בחלק גדול מההכנסה מהענף לבני המשפחה ובמקום לקיים משפחה בכבוד אנו מחזיקים את

המטע בשיניים, המצב הכלכלי הולך ומחמיר ואין באפשרותנו להמשיך ולהחזיק בענף, ובנוסף

לכך היבוא של התפוחים והאגסים גורם לחקלאים נזק כבד כי ישנם עדיין חקלאים שלא הספיקו

למכור את הפירות שאחסנו בקירור וחלק גדול אפילו - נזרק .

לכן אני מפנה לתשומת לבך את המצב החמור שנקלענו אליו ומבקש סיוע ועזרה בנושא .

בתודה מראש ,

דבוש שלום מושב דלתון .

דבוש שלום (ג)
ת.ז. 1348105
מושב דלתון

א.א.א
-ט
(א.א.א)

23 + (1)

3/6/98

א"י -

בס"ד

מועצת הפירות

המחלקה לקרן נזקי טבע.

א.מ.ג.

הנדון : המחלקה לנזקי טבע.

אני החבר דבוש שלום ב' ת.ז. 4348105 מושב דלתון ד.ג.מ.ה.

ברשותי מטע נשירים מסוגים שונים כמפורט אצלכם,

8 דונמים נקטרינות מסוג אוטס פרי, פלמקיס, פרליין,

5 דונמים תפוחים מסוג סטרקינג, זהוב, גיוני, וגרנדסמיט.

2 דונמים שזיף מסוג שגיב.

5 דונמים אגס מסוג ספדונה, גינטיל, קוציה.

הריני להודיעכם על נזק שנגרם לנו במטעים הנ"ל בתאריכים 28-29-30 לחודש מרס, ירדו גשמים

עזים המלווים עם ברד וכז' בזמן שהעצים היו בשיא פריחתם. בתחילת חודש אפריל היו ימים

חמים ויבשים ומתופעות של מזג אויר זה הייתה חנטה והפרי הגיע לגודל של 2.5-3 מ"מ והחל

לנשור, לצערי הרב לא נשאר פרי ולהערכתי אין כמות של 500 ק"ג לדונם.

אני מאוד מבקש את ביקורכם בסיוע לנתינת הערכה ביבול הנשאר ועזרתכם על האסון הכבד

הפוקד אותנו כבר שנתיים מחוסר יכול.

העתקים :

בתודה מראש,

✓ מנכ"ל משרד החקלאות מר דני קרישמן.

פקיד השומה מס הכנסה - צפת.

מנכ"ל משרד החקלאות האזורי - יגאל חן.

דבוש שלום ב'
ת.ז. 4348105
מושב דלתון

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
המנהל הכללי

3/6/98

סיכום דיון בנושא: שיקום רשת מים באביבים
דיון מיום ה- 3/6/98

משתתפים: דני קריצימן, אלי כהן, שמעון איינשטיין, דב לבקוביץ, נמרוד שץ, רפי אדלשטיין,
איתן פישמן

בהתאם לסיכומים הקודמים שהושגו בנושא סוכם:

1. המינהל לבנייה כפרית ישתתף בעלות הפרויקט המוערכת כיום ב- 2.5 מליון ש"ח בחלק הצרכני בלבד.
2. באחריות רפי אדלשטיין להביא לאישור את נוהל העבודה שייעשה בין משרדי הממשלה לבין המועצה האיזורית בדומה למה שנעשה בפרויקט הטיפול הנקודתי.
3. על פי נוהל העבודה תותנה השתתפות הממשלה בביצוע הליך הפרטת הגביה על ידי המועצה והישוב.
4. משרדי הממשלה רואים בפרויקט, פרויקט חלוצי המהווה פילוט לפתרון בעיית פחת המים ואספקתם במגזר המושבי ברמת הצרכן הבודד.

רשם: גיא כהן

העתק: משתתפים
מיכאל אבנרי - חשב המשרד
שמחה יודוביץ - מנהלת מינהלת ההשקעות

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת המנהל הכללי

3 יוני, 1998
ט' סיון, תשנ"ח

לכבוד
אשר סילוק
דישון - כפר שיתופי
ד.ג. גליל עליון 13825

הנדון - נזקי חזירים במטעים
מכתבך מיום 2/6/98

1. חזיר הבר היא חייית בר המוגדרת כחייית בר מוגנת בהתאם לחוק הגנת חיות הבר
תשט"ו 1955 ועל כן אסורה בהשמדה.

2. בעל החיים מותר בצייד על פי החוק ובכפוף להיתרים הניתנים על ידי רשות
שמורות הטבע - גוף הכפוף למשרד לאיכות הסביבה.

אני ממליץ בפניך לפנות למשרד לאיכות הסביבה או לרשות שמורות הטבע.

בברכה
גיא כהן
עוזר המנהל הכללי

העתק: רני שביט - עוזר מנכ"ל לית איכות הסביבה

ד. י. ש. ו. נ.
כפר שיתופי
 להתיישבות חקלאית בע"מ
 טל. 9: 8-6944127-06 טלפקס: 06-6950942
 ד. נ. גליל עליון 13825

2-יוני-98

דואר נכנס	
לשכת המנכ"ל	
02-06-1998	
נכנס ביום	15844
לתיק	

לכבוד

מנכ"ל משרד החקלאות
 מר דני קריצמן
 תל אביב

א.נ.

הנדון: נזקי חזירים במטעים

בכל שנה ושנה אנו סובלים מנזקי חזירים במטעים,

בשנה זו החלה אוכלוסייה גדולה מאד של חזירים לחסל את שארית האגסים שנשארו לחקלאים
 בישוב ובלשון המעטה, לחסל את המעט שנשאר לנו.

אבקשך להורות על חיסול החזירים בצורה מסיבית.

מודה לך מאד על סיועך בנושא זה.

ד. י. ש. ו. נ.
 מנכ"ל
 כפר שיתופי
 להתיישבות חקלאית בע"מ
 מנכ"ל המושב בע"מ

העתק:

מנהל משרד החקלאות ק"ש
 מנהל שמורת הטבע צפון

חוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955*

1. הגדרות [תיקון: תש"ן, תשנ"ח]

בחוק זה -

"חיית בר" - יונק, עוף, זוחל או דו-חיים, או כל חלק ממנו, או תולדה שלו, שמקורו בשטח המדינה או מחוצה לו, שאין טבעו לחיות במחיצתו של אדם;

"חיית בר מטופחת" - מין, תת מין או זן של חיית בר, שטופח או פותח לצרכי גידולו בשביה למטרות מסחר, והוכרז על ידי שר החקלאות ככזה;

"מזיק" - חיית בר ששר החקלאות הכריז עליה שהיא מזיק;

"ציד" - חיית בר ששר החקלאות הכריז עליה שהיא ציד;

"חיית בר מוגנת" - חיית בר שאינה ציד, מזיק או חיית בר מטופחת;

"צידה" - לרבות עשיית מעשה מתוך כוונה לפגוע בחייה, בשלומה או בחירותה של חיית בר, או להדריך את מנוחתה, או לסכן את התפתחותן הטבעית של ביציה, או של כל תולדה אחרת שלה;

"סחר" - לרבות קניה, מכר, יצוא, יבוא אחר, יבוא והכנסה מן הים;

"רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע" - הרשות שהוקמה על פי סעיף 4 לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ב-1992

2. איסור צידה [תיקון: תש"ן]

לא יצוד אדם ציד או חיית בר מוגנת, אלא ברשיון ציד או בהיתר על פי סעיף 3.

3. רשיון והיתר צידה [תיקון: תש"ן]

שר החקלאות רשאי להעניק רשיון לשם צידת ציד, ולהתיר, בהיתר צידה כללי או מיוחד, צידת חיית בר מוגנת למטרות מדעיות, לרבייה, לשמירת האיוון בטבע, למניעת נזקים לחקלאות, למניעת סכנה לאדם או לחי ולמניעת מחלות מידבקות בהם.

4. מקומות אסורים

(א) לא יצוד אדם בתחום חמש מאות מטר ממחנה, מגן ציבורי ומבית הנמצא בתחום יישוב, או בתחום מאה מטר מבית אחד או מבית קברות.

(ב) לא יצוד אדם ביריה העשויה לפגוע בחוטי רשת חשמל, טלפון וטלגרף.

5. שיטות אסורות

לא יצוד אדם ציד בשיטות ובאמצעים אלה:

(1) סינוור באורות;

(2) הרעלה;

- (3) הימום בסמים משכרים;
- (4) רדיפה בכלי תחבורה ממונע;
- (5) שימוש בחמרי נפץ;
- (6) שימוש במלכודות, ברשתות או בדבק;
- (7) שיטות ואמצעים אחרים ששר החקלאות אסר עליהם בתקנות.

6. כניסה לרשות הזולת [תיקון: תש"ן]

נכנס אדם לרשות לא לו תוך כדי שימוש בהיתר לפי סעיף 3, אין רואים בכניסתו הסגת גבול, ובלבד שלא חרג מן הדרוש להשגת המטרה שפורשה בהיתר.

7. סמכויות רשויות מקומיות [תיקון: תש"ן]

רשות מקומית רשאית, באישור שר החקלאות, לאסור או להגביל, בחוקי עזר, צידת ציד במקום שבתחום שיפוטו.

8. מסחר, החזקה והעברה של חייית בר [תיקון: תש"ן]

- (א) (1) לא יסחר אדם בחייית בר שאינה מזיק ואינה חייית בר מטופחת אלא בהיתר סחר כללי או מיוחד;
- (2) לא יעביר אדם חייית בר שאינה מזיק ואינה חייית בר מטופחת אלא בהיתר העברה כללי או מיוחד;
- (3) לא יחזיק אדם חייית בר שאינה מזיק ואינה חייית בר מטופחת אלא בהיתר החזקה כללי או מיוחד, או אם באה לידי מבעל היתר סחר כללי או מיוחד או היתר העברה כללי או מיוחד, או אם הנו מחזיק כדין כאמור בסעיף קטן (ב).
- (ב) מי שהחזיק כדין בחייית בר לפני יום תחילתו של חוק זה והמשיך להחזיקה, או מי שקיבלה ממנו שלא בתמורה - יהא מחזיק כדין, ומי שקיבל חייית בר שלא בתמורה ממחזיק כדין על פי סעיף קטן זה - יהא מחזיק כדין.
- (ג) תהא זו הגנה טובה למי שהחזיק, העביר או סחר בחלק מחייית בר אם לא ידע כי בידיו חלק של חייית בר.

9. רשיונות והיתרים [תיקון: תש"ן]

רשיון או היתר לפי חוק זה יינתנו בידי שר החקלאות לפי כללים שנקבעו בתקנות, והוא רשאי לסרב לתתם, לתת אותם בהגבלות או בתנאים, לבטלם או לשנותם בכל עת.

10. מינוי פקחים [תיקון: תש"ן]

שר החקלאות רשאי למנות פקחים לצורך חוק זה ולקבוע את תפקידיהם.

11. הענקת סמכויות שומר לפקחים [תיקון: תש"ן, תשנ"ח]

(א) הסמכויות המסורות לשוטרי לפי סעיפים 25,22 ו-32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, סעיף 23(א)(1), (2), (3), (5)(ד) ו-(ב) וסעיף 67 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996³, ועל פי סעיפים 12-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁴ יהיו גם לפקח לגבי עבירות על חוק זה ועל התקנות לפיו, והוראות והפקודות האמורות יחולו על מעצר, חיפוש, תפיסת חפצים וחקירה, הנערכים על ידיו כאילו נערכו בידי שוטר.

(ב) הוראות הסעיפים 33 עד 42 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, יחולו גם על תפיסת חפצים בידי פקח, מכח סמכותו על פי סעיף זה, וכל מקום בהוראות אלה שבו נאמר "שוטר", "קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו" ו"משטרה" ייקרא כאילו נאמר בו "פקח", "מנהל רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע" ו-"רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע".

(ג) מבלי לגרוע מסמכותו על פי חוק זה או על פי כל דין, רשאי פקח לתפוס ולהחרים חייית בר, שבהחזקת אדם ללא היתר, ולהשמידה, אם חייית הבר אינה בחיים או אין סיכוי להמשך התפתחותה הטבעית.

12. חילוט דבר שנעברה בו עבירה

(א) כלי ציד או אמצעי ציד אחר, פרט לכלי רכב ממונע, ששימשו למעשה עבירה על חוק זה או על תקנה לפיו, וכן חייית-בר שניצודה בעבירה כזאת, רשאי בית המשפט הדין בעבירה לצוות על חילוטם לאוצר המדינה; אולם לא יצווה בית המשפט על חילוט כלי ציד או אמצעי ציד אחר כאמור אם נוכח שבעליהם לא היו אשמים באותה עבירה; הוראה זו אינה גורעת מסמכותו של בית המשפט להורות הוראה אחרת בענין זה לפי כל דין אחר.

(ב) עברו ששה חדשים מיום שנתפס דבר האמור בסעיף קטן (א) ולא נתבע אדם לדין על העבירה, ולא הוכחה בעלותו של אדם על התפוס, רשאי שר החקלאות לצוות על חילוטו לאוצר המדינה, ואין אחר החילוט ולא כלום.

13. נטל הראיה [תיקון: תש"ן]

נמצאו בחזקתו של אדם, ברשותו, או בכלי הרכב שבבעלותו או בחזקתו ציד או חייית בר מוגנת, עליו הראיה שהוא מחזיק בה כדין.

14. עונשין [תיקון: תש"ן]

(א) העובר עבירה על פי חוק זה או על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16 למעט על פי פסקה (2), או העובר על תנאי מתנאי רשיון או היתר שניתן על פי חוק זה, דינו, אם אין הוראה אחרת בחוק זה, מאסר שנה אחת או קנס.

(ב) העובר עבירה לפי הוראות הסעיפים 3,2 ו-4 או על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16(2), דינו מאסר שנתיים או קנס.

(ג) היתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט, בנוסף על העונש לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), להטיל קנס כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁵, או מאסר נוסף של יומיים לכל יום שבו נמשכת העבירה, וזאת מן היום שבו קיבל הנאשם הודעה בכתב מרשות שמורות הטבע או מיום הרשעתו בדין.

15. העברת סמכויות [תיקון: תש"ן, תשנ"ח]

שר החקלאות רשאי להעביר את סמכויותיו לפי חוק זה, למנהל רשות הגנים הלאומיים ושמורות

הטבע, פרט לסמכויותיו לפי סעיפים 11-16 ורשאי הוא להטיל בצו על רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע תפקידים לביצוע הוראות חוק זה והתקנות על פיו.

16. ביצוע ותקנות [תיקון: תש"ן]

שר החקלאות ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בדבר -

- (1) הגשת דינים וחשבונות על ידי בעלי רשיונות או בעלי היתרים בקשר לצידה ובקשר לחיית הבר שברשותם;
- (2) הגנתה של חיית-בר, שמירה על קיומה, עידוד רבייתה או מניעתה, הצלתה משריפה או מפורענות טבע אחרת;
- (3) איסור או הגבלה על צידתה של חיית-בר או של סוג מסוגיה בתקופה מסוימת או בשעות מסוימות, באזור מסוים, אובשיטות ובאמצעים מסוימים;
- (4) סדרי צידתם או השמדתם של מזיקים;
- (5) החזקת חיית-בר בגני חיות, בחוות לגידול חיות-בר או במקום אחר;
- (6) תנאים סניטריים לקבורת גווניהן של חיות-בר שניצודו, להשמדתן או לסילוקן בדרך אחרת;
- (7) מלאכת מילוי עור של חיית-בר;
- (8) חובות ביטוח מפני נזק צידה;
- (9) תנאים לקבלת רשיון ציד, לרבות בדבר בחינות לקבלת רשיון, ביטוח ורשיון ירי.
- (10) ביצוע בדיקות ותבחנים לצורך איתור מוקדי מחלה ולמעקב אחר יעילותם של טיפולים.

16א. אגרות [תיקון: תש"ן, תשנ"ח]

(א) שר החקלאות רשאי, בהתייעצות עם רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע להטיל, בתקנות, אגרות לרשיונות ולהיתרים הניתנים על פי חוק זה, ופטור מתשלומן, כולן או מקצתן.

(ב) ההכנסות מהאגרות ישמשו כהכנסתה של רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע.

17. ביטול

פקודת השמירה על הציד¹ - בטלה.

פרץ נפתלי
שר החקלאות

משה שרת
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

מוקד להגנה מיידית חבר, חשש"ו- 1955 [תיקון אשורן 15/1/98]

15+1

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
חמנהל הכללי

2 יוני, 1998
ח' סיון, תשנ"ח

לכבוד
ראובן גורן תנ"צ
ס' ר' המטה המבצעי
המשרד לביטחון פנים

הנדון: צוות בינמשרדי לפעילות ברמת הגולן

בתשובה למכתבך מיום ה- 27/5/98 ברצוני להודיעך כי נציג משרד
החקלאות בועדה שבנדון יהיה יגאל חן.

בברכה

דניאל קריצ'מן
המנהל הכללי

העתק: רפאל איתן - שר החקלאות ופיתוח הכפר
יגאל חן - מנהל מחוז גליל גולן

משרד ראש הממשלה
לשכת חיועץ לענייני ערבים

דף פתיחה לפקס

1/6/98 תאריך:

אל: 03-6971516 316

מאת: ורצ'ה

מס' דפים (כולל דף זה) 2

הנדון: 137 אלסטר

אל"ם

לצ"ה סיכום הדיון

אל"ם אל"ם סוף הכרעה

לצ"ה

מדינת ישראל

המטה המבצעי שליד השר לבטחון הפנים
ירושלים, כ"ח אייר, תשנ"ח
21 מאי, 1998
232163/2 - מח"ק - מנור לא יתודו - 133

המשרד לבטחון הפנים

- שמו -

ח"כ משה קצב - שר התיירות וסגן ראה"מ
ח"כ אביגדור קהלני - שר לבטחון הפנים
ח"כ אלי סויסה - שר הפנים
משתתפי הדיון

27-05-1998

הנדון: סכום דיון בנושא: הקצנה בפעילות הלאומנית של הדרוזים ברמת הגולן

1. בתאריך 20.5.98 חתקיים הדיון בנושא שבנדון בראשות שר התיירות וסגן ראה"מ, השר לבטחון הפנים ושר הפנים ובהשתתפות: מר קלעגי - מנכ"ל משרד הפנים לשעבר, רמ"ט השר לבט"פ, ממ"ז צפון, י.ע.ע לראח"מ, ממ"ר גליל, סי' ר' אמ"ן, דוברת משרד הפנים, עוזר שר הפנים - מר לאטי.

2. מטרת הדיון:

קבלת דו"ח תמונת מצב על ההקצנה בפעילות הלאומנית של הדרוזים ברמת הגולן בשנתיים האחרונות וקביעת דרכים לתיאום חמדיניות הממשלתית בפעילות ברמת הגולן.

3. סקירת תמונת מצב נמסרה לפורום ע"י ממ"ז צפון וממ"ר גליל (פרוט הסקירות הועבר לשרים בנפרד במסמך השר לבט"פ בנדון מיום 17.4.98).

4. להלן סכום הדיון - החלטת השרים:

א. יוקם צוות בין משרדי שיגבש הצעות לתאום הפעילות של משרדי הממשלה ברמת הגולן.

ב. הצוות יורכב מנציגי משרד הפנים, המשרד לבטחון הפנים, משרד האוצר, משרד החקלאות, י.ע.ע לראח"מ.

ג. בראש הצוות הבין משרדי יעמוד מנהל מחוז צפון במשרד הפנים - מר יגאל שחר.

חברים בצוות יהיו: י.ע.ע לראח"מ
ממ"ז צפון
ממ"ר גליל

י.ע.ע לראח"מ יתאם עם משרדי האוצר והחקלאות נציגיהם לצוות.

ראש הצוות - מר יגאל שחר יגיש את המלצותיו לשרים לא יאוחר מ- 1.8.98.

בברכה

ראובן גורן - תנ"צ

סי' ר' המטה המבצעי

העתק
ממכ"ל

משרד הפנים - מנהל מחוז צפון מר יגאל שחר

1-29

לשכת סגן ראש הממשלה
שר החקלאות ופיתוח הכפר

ז סיוון תשנ"ח
1 יוני 1998
תיק: פניות ציבור
ס/ 2145 / 98

דואר נכנס
לשכת המנכ"ל
03-06-1998
נכנס ביום <u>15.6.98</u>
לוגיק

לכבוד
גבי שרה דגן
מושב אלי-עד
ד.נ. רמת הגולן 12927

שלום רב,

הנדון: פנייתך לשר החקלאות בנושא חג ה-25 למושב "אלי-עד"

עם כל הרצון לסייע לחגיגות המושב, אין באפשרות משרד החקלאות לתקצב או לסייע לאירועים מסוג זה.

אני מציע שתפנו למשרד התיירות או לעמותה לחגיגות היובל.

בברכה,
סער ברכה
עוזר שר החקלאות

ב"ה כ"ו באייר תשנ"ח
22.5.98

לכבוד
מר רפאל איתן
שר החקלאות

שלום רב!

הנדון: חג ה-25 - מושב אליעד

מושב אליעד בגולן חוגג השנה מחצית יובל. וכל זה בשנת החמישים למדינת ישראל ובשנת השלושים לחידוש ההתיישבות בגולן.
במסגרת הארועים אנחנו נבצע את הדברים הבאים:
1. פיתוח גן משחקים ע"ש שי ריבק ז"ל- מילדי אליעד, שנפטר לפני 12 שנה באסון טביעה במושב.
2. בניית קיר פסיפס ע"י אנשי וילדי אליעד בהנחיית האמן אריק כלפון.
3. עצרת חגיגות בסוף הקיץ, עם תום העבודה הקהילתית בפרוייקט הפסיפס, שתספר את ספור אליעד באומר, בצליל, ותנועה.
מאחר ואנחנו יודעים על יחסך המיוחד לחקלאות בכלל ולגולן בפרט. אנחנו פונים אליך לסייע בידינו, תקציבית, להוציא אל הפועל את ארועי שנת ה-25 של אליעד.

בברכה
שרה דגן.

אלי-עד

מושב עובדים להתיישבות
חקלאית, תחנת כפר

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
המנהל הכללי

1 יוני, 1998
ז' סיון, תשנ"ח

לכבוד
ראובן טנא
מרכז משק מבוא חמה
ד.נ. רמת הגולן 12934

הנדון: מכסת חלב מכתבך מ- 13/5/98

קיבוץ מבוא חמה אינו היחיד ששקוע במצוקות כלכליות, ולצערי מכסת חלב היא לא הפתרון לבעיות אלו.

כתבתי לך שקרן מנכ"ל לא נועדה למטרות אלו, ואכן למרות "שקבעת" - מכסת החלב לגוש קטיף לא נתנה מקרן מנכ"ל.

אני דוחה את ניסיוןך ליצור מצב של קיבוצים מופלים, ומציע לך לבדוק ב- 5 שנים אחרונות היכן הוקמו רפתות חדשות, ובדאי תיווכח שרובן הוקמו דווקא בקיבוצים.

גם קרן מנכ"ל מחולקת באופן שווה בין המגזר השיתופי למגזר המושבי, וזאת לא למטרת הקמת רפתות חדשות.

סעיף ג' במכתבך גורס לכך שבעצם תשובתי לבקשתך היא שלילית, וגם הערתי לגבי שנה הבאה בטלה ומבוטלת.

בברכה

דניאל קריצ'מן
המנהל הכללי

העתק: זיו מסלון - מנהל מכסות חלב
אורי דורמן - מ"פ צפון
יגאל חן - מנהל מחוז גליל גולן
דובי הלמן - מזכיר התק"מ

י"ז אייר תשנ"ח
13 מאי 1998

דואר נכנס
לשכת המנכ"ל
21-05-1998
נכנס ביום
לתיק

לכבוד
דניאל קריצ'מן
מנכ"ל משרד החקלאות
הקרייה, תל אביב

הנדון: המשך מאמצינו לקבלת מכסת חלב

שלום וברכה,

מודה אני לך על תשובתך מה-4/2/98 לפנייתי הדחופה. מבקש אני להאיר בעניין מס' נקודות חשובות נוספות:

א. אמת שאינך יכול "לסחוב את כל פניותינו על גבך", אך בכל זאת יש "מורשת" שבעל תפקיד ציבורי מקבל ומצרף אליו, והיא, מורשת הזמן, והנושא בו נמדדת בקשה למשרד ממשלתי, כל משרד ממשלתי. גם משרד החקלאות התחיל את טיפולו בנושאים רבים הרבה לפני כניסתך אליו, ואתה אמור להוות "דור ממשיך" לטיפול בעניינים.

ב. קיבוץ מבוא חמה שקוע מזה 3 שנים (מאז 96) במצוקה כלכלית איומה למרות אמצעי הייצור "החזותיים" הרבים העומדים לרשותו. צר לי שלא הגיע העניין לאוזניך, אך מתוך 7 ענפי חקלאות שבבעלותנו - שניים קרסו - מטעי סובטרופיים ובקר לבשר, שניים עדיין מתחת לקו האיזון התפעולי - תנינים וחממות, ורק שלושה מפרנסים את המשק - גז"ש, לול פטם ומדגה אמנונים, ביחד עם מפעל הפלסטיק.

ג. אין אני מבין מדוע כותב אתה כי "קרן מנכ"ל בכל מקרה לא התשובה לבקשתכם זו". האין קביעה מעין זו שרירותית מדי? האין היא פוגעת בנו בלי צדק? מדוע קרן מנכ"ל יכולה להפנות מכסות חלב למושבים כמו קטיף ובני עצמון, שאינם קיבוצים, ואחד מהם אף אינו מושב שיתופי, ולהקצות להם רפת שיתופית ובמבוא חמה לנהוג כ"מוקצה מחמת..."

ממתינים אנו לתשובתך ולטיפולך בעניין. צר לי אם נקטתי במכתבי זה לשון בוטה אך אין בה משיקולים זרים, וכל מילה אמת צרופה וכואבת. "בכל מקרה" מקווים אנו שהחלוקה אינה סגורה לא ל-98 ולא לאחריה. ואם צריך, נפנה ככל שתחפוץ, אתה המושל...

קבוץ
מבוא חמה
בכבוד רב
ראובן טנא
מרכז משק

ח.מ.מ.
מסנרת מבוא חמה
טל. 06-764528

חמח נדר
מפעל גופש
טל. 06-751039

אל חמה
חשיוח מכשירים
טל. 06-764521

חפ"ל חצוים פלסטיים
טל. 06-764555
טל. 06-764563

העתקים:
רפאל איתן-שר החקלאות
דובי הלמן-מזכיר תק"מ
יגאל חן-משרד החקלאות, מנהל מחוז גליל גולן
אורי דורמן-מנכ"ל מור"ג
זיו מטלון-סמנכ"ל מועצת החלב

משרד החקלאות ופיתוח הכפר
המנהל הכללי

ח' בשבט תשנ"ח
4 בפברואר 1998
מס' מכתב: 3354

לכבוד
ראובן טנא
מרכז משק מבוא חמה

הנדון: בקשתכם לרפת

אני אכן לא יכול לסחוב על גבי כל פניותיכם מאז 92.

אני חושב שתשובות היו צריכות להינתן והסברן בצידן.

קרא מנכ"ל בל מורה לא התשובה לבקשתכם זו.

אני גם מעריך שההתחמקות מלתת לכם תשובות במשך השנים נבעה בין השאר מלקיחה בחשבון אילו אמצעי יצור אחרים (קרקע, מים, תיירות) עומדים לרשותכם.

בכל מקרה השנה החלוקה סגורה, ובמידה שבשנה הבאה תהיה פניה נוספת, והיא תלווה בהמלצת התנועה, אקח זאת בחשבון וברצינות.

בברכה

דניאל קריצ'מן
המנהל הכללי

דניאל קריצ'מן

העתק: דובי הלמן - מזכיר התק"מ
יגאל חן - מנהל מחוז גליל גולן
אורי דורמן - מנכ"ל מורג קצרון
זיו מטלון - סמנכ"ל מועצת החלב

שם קובץ 3354

א' שבט, תשנ"ח
28 נואר, 1998

13986

לכבוד
מר דני קריצ'מן
מנכ"ל משרד החקלאות
הקרייה, תל אביב

הנדון: בקשתנו הדחופה להקצאת מכסות חלב, מ"קופת מנכ"ל"

שלום רב,

מאז 1992 עולים כל נסיונותינו לקבל הקצאת מכסות לייצור חלב, בתוהו.

פניותינו החוזרות ונשנות שהונחו על שולחנם של שר החקלאות הקודם, מנכ"ל משרד החקלאות הקודם, מועצת החלב, התק"מ, מנהל מחוז גליל במשרד החקלאות, הושבו כולן ריקם עד עתה.

מבצע "רפתות בגולן" שנערך בעת הקדנציה הקודמת של רפאל איתן כשר החקלאות, פסח גם הוא עלינו ונותרנו הקיבוץ היחידי בגולן ללא אמצעי ייצור חשוב זה. (למעט עין זיוון שאינו נושא ענינו לכיוון חקלאי יותר).

"לית מאן דפליג", כי עומדים אנו בכל הקריטריונים של ישוב - זכאי לרפת חדשה:
א. כקיבוץ אנו הישוב הגדול בגולן - 200 חברים.

ב. כישוב חקלאי אנו עדיין "עסק" ש30% מפרנסתו מבוססת על החקלאות.

ג. כהתיישבות שייכים אנו להתיישבות הצעירה בקצות הפריפריה הגיאופוליטית של מדינת ישראל.

ד. כבעלי וותק בנושא רפת - אנו בראש רשימת המבקשים, שכן 6 שנים ויותר מנסים אנו להכנס לתחום ייצור החלב וכוחות לא ידועים מונעים זאת מאיתנו.

ח.ק.ח.
חברת מבוא חמה
06-764528.70

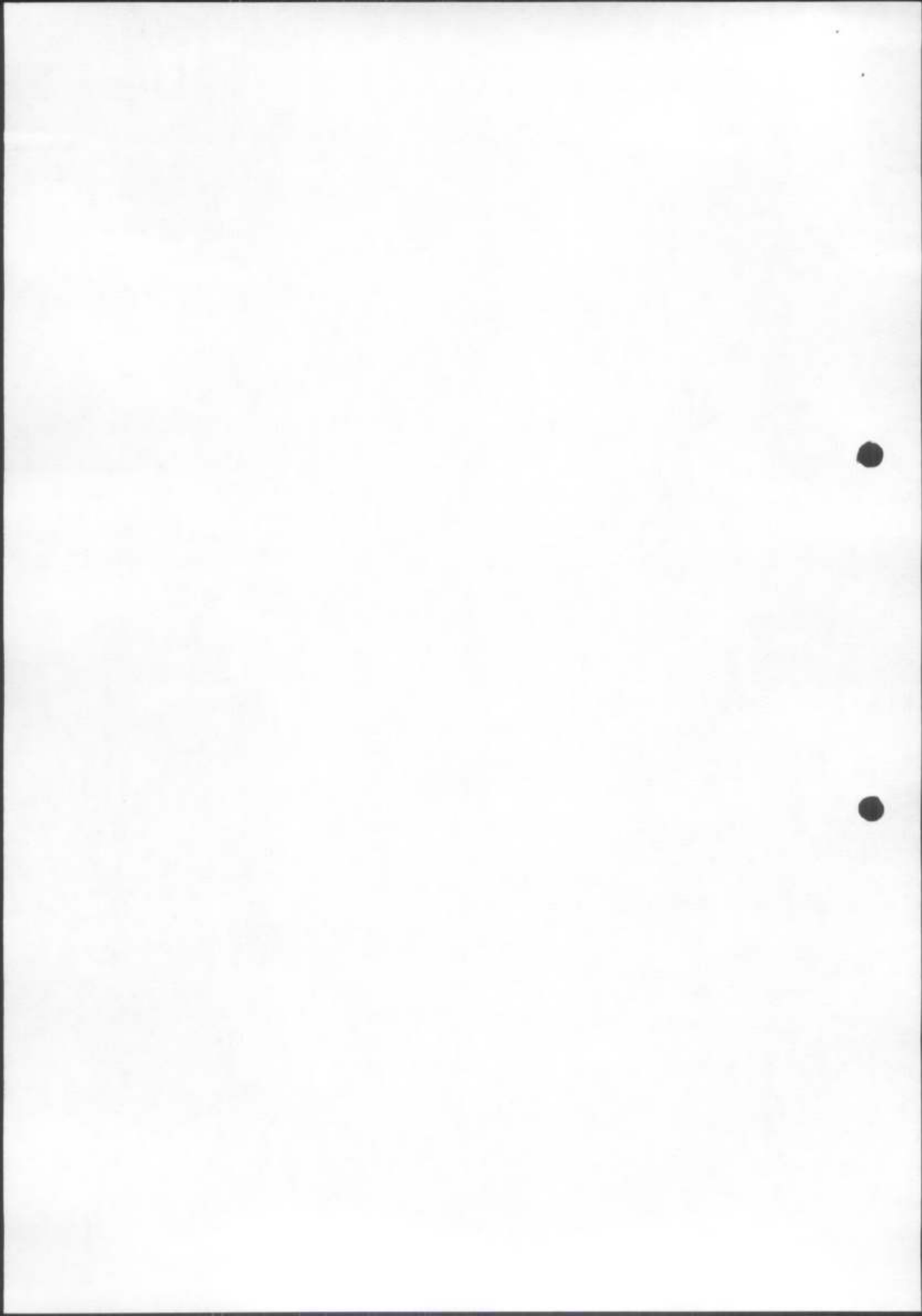
חמת נדר
חפז' נופש
06-751009.70

אל חמה
חשיות חכשירים
06-764521.70

חפז' חשירות פלסטיים
06-764535.70
06-764563.009

על כל אלה מבקשים אנו להזכיר את הנאמר בדו"ח גולדין - צבן מ - 4/9/93, שבו נאמר בין השאר: "רפת החלב, כענף ייצור, היא מכשיר לקידום ההתיישבות החדשה באיזורים פריפריאליים (הגולן...)".

ובכן, הגיעה העת להשתמש בו במכשיר חשוב זה, בגולן, ולפעול ברחיפות למתן הקצאת מכסת ייצור למבוא חמה.

וזאת תמצית פנייתנו אליך - אדוני מנכ"ל המשרד. מייחלים ומקווים אנו שבשונה משורה ארוכה של אישים שפנייתנו נשלחה אליהם בעבר, ובהם: יעקב צור, איתן ברושי, יונתן בשיא, אריק רייכמן, צבילי ואחרים, תצליח אתה למצוא את הדרך ולמלא את בקשתנו שהינה צורך חיוני כל כך להמשך הדרך, ולהמשך ההתיישבות.

בכבוד רב
ראובן טנא

מרכז המשק

העתק: יגאל חן, מנהל מחוז גליל/ גולן
אורי דורמן, מנכ"ל מורג, קצרין

מ.ק.ח.
מסגרת מבוא חמה
06-764528.70

חמת נדר
הפטל נופש
06-751039.70

אל חמה
חשירות חכמים
06-764521.70

תפל חוצרים פלסטיות
06-764555.70
06-764563.70

התנועה הקיבוצית המאוחדת

חטיבה כלכלית

רחוב היסמין 1, ת.ד. 9060, רמת-אפעל 52960 טלפון: 03-5301530, פקס: 03-5357617
תאריך: 18.5.98

דואר נכנס	
לשכת המנכ"ל	
25-05-1998	
נכנס ביום	15-4-98
לתיק	

לדני קריצימן,
מנכ"ל משרד החקלאות,
הקריה, ת"א.

דני שלום,

הנידון: מכסת חלב למבוא חמה.

מכל הקיבוצים שפנו ופונים, בקשתו של קיבוץ מבוא חמה הנמצאת על השולחן זמן רב, היא הנכונה והצודקת ביותר.

מיקומם, מצבם הכלכלי וגידול האוכלוסיה של הקיבוץ, הם הנימוקים הטובים ביותר להעדפתם במכסות שיתופיות חדשות.

ובתודה על כל מאמץ בכוון זה.

בברכה,

[Signature]

שמוליק מנדל,
רכז ועדת משק.

[Handwritten mark]